

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

66'ncı Birleşim
29 Şubat 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 28 Şubat sürecine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, varsa 29 Şubatta doğan milletvekillerinin doğum gününü kutladığına ve dün Genel Kurul çalışmalarının muhalefetin yoklama merakı yüzünden yapılamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, Dünya Nadir Hastalıklar Günü'ne ilişkin açıklaması
- 3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, postmodern darbenin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, Necmettin Erbakan'ın vefatının 13'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 5.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, yüksekokul ve fakülte mezunu olup 1'inci dereceye gelen bütün devlet memurlarına ve emeklilerine 2023 yılında AKP'li Cumhurbaşkanı'nın verdiği 3600 ek gösterge sözünü tutmasını beklediklerine ilişkin açıklaması
- 6.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, ülkenin her yanında olduğu gibi Kayseri'de de vatandaşların TOKİ tarafından mağdur edildiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 28 Şubat postmodern darbesinin 27'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, mülakatlara, öğretmenlerin atama takviminin yayınlanmasını beklediklerine ve Devlet Demiryollarında geçen hafta gerçekleştirilen görevde yükselme sınavı mülakatlarına ilişkin açıklaması
- 9.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, otuz beş yıl önce ülkede ilk yapay kalp implantasyon cerrahisinin yapılmasına ve sağlık endüstrisine ilişkin açıklaması
- 10.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, Cumhurbaşkanı'nın emekli maaşları hakkındaki konuşmasına ilişkin açıklaması
- 11.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, hasta mahpus Ahmet Zenger'e ilişkin açıklaması
- 12.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın verilen ruhsatlarla âdeta JES mezarlığına dönüştürülmeye çalışıldığına ilişkin açıklaması
- 13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail'in 7 Ekim 2023'ten beri Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarına devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, 28 Şubat sürecinde zulüm gören tüm mazlumları selamladığına ve Kastamonu'nun Tosya ilçesinde üretilen sarıkılık pirincine ilişkin açıklaması
- 15.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın faturasının herkes açısından ağır olduğuna ilişkin açıklaması
- 16.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna ve TKDK Kütahya İl Koordinatörlüğünce sağlanan hibelere ilişkin açıklaması
- 17.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, hasta mahpus Mehmet Ali Uğur'a ilişkin açıklaması
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Yönetim Kurulu Başkanı Profesör Doktor Rafet Bozdoğan'a ve TUSAŞ tesislerine yaptığı ziyarete, Kahramanmaraş'ın sanayisine ve ticaretine ilişkin açıklaması
- 19.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 28 Şubat darbesine ilişkin açıklaması
- 20.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, 28 Şubat darbesini yapanları kınadığına ve Siirt'te kentsel dönüşümü başlattıklarına ilişkin açıklaması

- 21.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, emeklilerin feryat ettiğine ve emeklinin sesine tercüman olmaya çalıştıklarına, Cumhurbaşkanının dün bir miting meydanında emeklilerin durumuyla ilgili yaptığı açıklamalara ve emekliye gelince "Para yok." dediğine, yirmi iki yıllık iktidarın gelir dağılımı tablosuna ilişkin açıklaması
- 22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, kamuda yardımcı hizmet sınıfındaki memurların ve doktora öğretim üyelerinin taleplerine, Erzincan İliç'te yaşanan faciaya, petrol piyasa fiyatlarının belirlenmesine ilişkin formülasyona, bugün açıklanan millî gelir verilerine ve Cumhurbaşkanının "Emekliler tahrik ediliyor." açıklamasına ilişkin açıklaması
- 23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Vergi Haftası'na, Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarına, 1 Mart Muhasebeciler Günü'ne ve Muhasebe Haftası'na ilişkin açıklaması
- 24.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kürtçe yasaklarına ve 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'nde Genel Kurulda yaşananlara, Tekirdağ Çorlu tren kazasının bugünkü duruşmasına ve cezaevindeki avukatı Can Atalay'a, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un 28 Şubatın ve Gezi olaylarının maliyetiyle ilgili ifadelerine, özgürlük ve adalet sağlandıktan sonra ekonomik yatırımın geleceğine, Freedom House'un Türkiye'deki 2023 yılı seçimlerine dair raporuna ve ÇEDES Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 25.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, uzunca sayılabilecek siyasal yaşamı boyunca sokağı bu kadar dertli ve öfkeli görmediğine, on binlerce emeklinin talebine, Erdoğan'ın dün Kütahya'da yaptığı açıklamalara ve memleketin emeklisinin, çalışanının, gencinin, kadınının 31 Martı beklediğine ve bu yapılanların hesabını soracağına ilişkin açıklaması
- 26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, artık yıla ve "artık" kavramına, yarın 3'üncüsü gerçekleştirilecek Antalya Diplomasi Forumu'na ve gündemindeki meselelere ilişkin açıklaması
- 27.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İYİ Parti grup önerisi üzerinde yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması
- 28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ile Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncağül'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Doktor Sabri Toprak'ın bugün Süleymaniye'de katledildiğine ve Nagihan Akarsel cinayetine ilişkin açıklaması
- 31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, söz istemeleri üzerine AKP vekillerinden gelen itirazlara ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç konuşurken mikrofonu kesme talimatı vermesine ilişkin açıklaması
- 32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/848)
- 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/849)
- 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/850)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin problemlerinin detaylı araştırılması ve "taban maaş uygulaması" olarak da adlandırılan kanun maddesinin tekrar yürürlüğe konulması başta olmak üzere çözümlerin tespiti amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türkiye'de nüfus artış hızında özellikle son yıllarda yaşanan keskin düşüşün sebeplerinin araştırılması, ülkemizde yaşayan sığınmacıların yıllara göre doğum hızlarının tespit edilmesi, demografik yapıma karşı tehdidin boyutlarının incelenmesi, Türk vatandaşlarının nüfus artış hızının yeniden yükseltilmesi için gereken politikaların belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, seçim güvenliğini ilgilendiren usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Okan Konuralp ve arkadaşları tarafından, gazetecilere yönelik baskı, şiddet, tutuklama ve ceza uygulamalarının araştırılması ile bağımsız olarak mesleklerini sürdürmelerine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre Türk devletinin dilinin Türkçe olması nedeniyle konuşmaların Türkçe yapılması gerektiğine, aksi durumda İç Tüzük'ün 66'ncı maddesi uyarınca mikrofonun kapatılacağına ilişkin konuşması

29 Şubat 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla toplantı yeter sayısı arayacağım.

Değerli milletvekilleri, pusulaları yoklayacağım. Pusula veren vekillerimizin Genel Kuruldan ayrılmamasını rica ediyorum.

Beş dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, içeride olup da girmeyenleri de sayacak mısınız? Bu arkadaşlar burada varlar, tespit edelim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sen şimdilik burada ol, beş dakika sonra görürüz seni. Odalarda olma da burada ol.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben buradayım, hep buradayım. Arkadaşlar burada, kendilerini yok sayıyorlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Arkadaşlar odalarında olmasın, burada olsunlar.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tutanakla tespit edelim, bu arkadaşları da lütfen sayalım.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Açılıştaki yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 28 Şubat süreci hakkında söz isteyen Sivas Milletvekili Rukiye Toy'a aittir.

Sayın Toy, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 28 Şubat sürecine ilişkin gündem dışı konuşması

RUKİYE TOY (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına 28 Şubat süreci hakkında konuşmak üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım, sizleri ve Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir şiirle başlamak isterim konuşmama:

“Gül bahçesinde bülbüller, mahkûmuferman oldu;

Göğe yükseldi ahımız, gönlümüz hazan oldu!

Güle tükürenler gördük serkeşlik ormanında;

Gülistanda aç kurtlar, kuzulara çoban oldu!

Talan etti haramiler cennet vatanımızı;
Gülerken bu hâle şeytan, ağlayan, vatan oldu!"

"Bin yıl sürecek." dediler, "Demokrasiye balans ayarı yaptık." dediler; tankları sokaklarda gezdirip gövde gösterisi yaptılar, seçilmiş meşru hükümeti türlü baskı ve dayatmalarla istifaya zorladılar. Yetmedi, Mehmetçik analarını yavrularına hasret bıraktılar. Başörtülü kardeşlerimizin eğitim hakkını, hür ve özgür yaşam hakkını ellerinden aldılar. İkna odaları, mobbing ve eziyetlerle nice hayatlar söndürüldü. Bunlarla kalmadı elbette; imam-hatiplerin orta bölümleri kapatıldı, tüm meslek liseleri işlevsizleştirilmek ve ülkeyi ara elemansız bırakmak pahasına imam-hatiplerin önü kesildi. Kamu kurumlarında başörtüsü yasaklandı. Sözüm ona "gerici" dedikleri masum vatandaşları Batı Çalışma Grubu marifetiyle devletten tasfiye ettiler, adına "irticai faaliyet" deyip yaptılar bu zulmü fakat ülkemizi asıl geriye getirenler bunlar oldu.

Değerli arkadaşlar, şunu özellikle belirtmek isterim ki bizler statükoya karşı halkına rağmen yapılan bir yönetim ve yürütülen politika ve kampanyalara karşı başörtümüz ve eğitim hakkımız için yıllarca eylem yaptık, asimetrik bir mücadelede tüm baskılara rağmen haklarımızı sonuna kadar savunduk fakat gönül rahatlığıyla söyleyebilirim ki bu mağdur edilen kitle hiçbir zaman eylemlerinde Vandallık yapmadı, kamu düzenini bozacak girişimleri olmadı; kamu malına, özel mülkiyete asla zarar vermedi. Dönemin dayatmacı zihniyetiyle meşru zeminde ve meşru yöntemlerle mücadele eden bu insanlar onca mağduriyete rağmen devletine isyan etmedi "Vatan sağ olsun." dedi ve başının çaresine baktı. Yani bizler birilerinin iddia ettiği üzere eylemi, boykotu bilmeyen değil meşru yöntemlerle haklarını arayan bir geleneğin temsilcileriyiz. Çok şükür, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yapılan düzenlemelerle bu konular artık ülkemizin gündemi olmaktan çıktı; inşallah, 28'inci Yasama Döneminde bizlere nasip olmasını da çok istediğimiz sivil Anayasa'yla da kalıcı bir şekilde çözüme kavuşacak. Tüm toplum kesimlerinin iştiraki ve katkılarıyla ülkemizin ihtiyaçlarına cevap verecek, insan hak ve hürriyetlerine dayanan, demokratik, sosyal, hukuk devleti niteliklerine sahip sivil bir anayasa her şeyin en iyisine, en güzeline layık bu milletin sonuna kadar hakkıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, 1950 yılından bu yana demokrasi tecrübemiz darbeler, cuntalar ve vesayet izleriyle dolu. Ülkemizin kalkınması ve gelişmesi her darbeyle akamete uğrarken milletimizin hak ve özgürlükleri kısıtlandı fakat okuduğu şiir nedeniyle cezaevine konulan, "Muhtar bile olamaz." denilirken Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ iktidarıyla birlikte milletimizin makûs talihi değişti, demokrasimizin önündeki engeller birer birer kaldırıldı. Millet iradesinin gücüyle 27 Nisan Bildirisi'nin ve son olarak 15 Temmuz darbe girişiminin bastırılması ülkemizde darbeler döneminin sonunu getirmiştir. Artık, hiçbir kuvvet milletimizin menfaatlerinin önüne geçerek hedeflerimizden uzaklaştıramayacak, ülkemizi tekrar darbeler ve vesayet döngüsüne mahkûm edemeyecektir.

Kalkınma hamleleri ve demokrasi mücadelesiyle geçen cumhuriyetimizin 1'inci yüzyılının iktidar olduğumuz son yirmi iki yılında asırlık yatırımları hayata geçirdik. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturuyla eser ve hizmet siyasetinin en iyi örneklerini ortaya koyarak büyük bir açığı kapattık. Önümüzdeki süreçte ilk günkü aşkla yapacağımız yatırımlar ve gerçekleştireceğimiz yeni projelerle Türkiye Yüzyılı vizyonunu hayata geçirecek, ülkemizi ve milletimizi her alanda hak ettiği noktaya ulaştıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Toy, lütfen tamamlayın.

RUKİYE TOY (Devamla) – İnşallah, 31 Mart 2024 yerel seçimleri bundan önceki seçimler gibi bir demokrasi şöleni havasında geçecek ve Allah'ın izniyle bu seçimleri de kazanarak 18'inci zaferimizi elde edeceğiz.

Sözlerime son verirken, ömrü, örnek bir dava bilinciyle geçen merhum Erbakan Hocamızı vefatının seneidevriyesinde rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. Demokrasimizin tecelligâhı Gazi Meclisimizden bir kez daha tüm darbeleri şiddetle kınıyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Toy, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Eskişehir'in sorunları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Sayın Çakırözer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 Mart yerel seçimleri öncesinde bu hafta son kez Genel Kuruldayız. Siyasi rekabetin hoşgörü ve kardeşlik içinde yaşanacağı bir seçim diliyoruz ama ülkenin partili Cumhurbaşkanı seçim gezilerinde şantaj siyasetini başlattı bile. "Yerel yönetim ile iktidar uyumlu olmazsa size hizmet gelmez." diyor; malumun ilanı. Eskişehir'de hemşehrilerimiz yirmi beş yıldır Profesör Doktor Yılmaz Büyükerşen'i ve halkçı belediye başkanlarını seçiyor diye, bu AK PARTİ iktidarı, çevre yollarımızı, ölüm yollarımızı yapmıyor, bir tek fabrika açmıyor, organize sanayi bölgesinin 7 kilometrelik bağlantısını döşemiyor; havalimanımız var, tarifeli sefer yok; küçük sanayi sitemizde kentsel dönüşümü engelliyor, belediyelerimize depreme karşı etüt izni dahi vermiyor, ödüllü projelerin mimarı belediyelerimize kredi verilmiyor, 2.450 dar gelirli aileye verdiği TOKİ'den ucuz konut sözünü dahi tutmuyor. Her seçim öncesi vaatlere baksanız, akıllı şehir olacaktık, silikon vadisi olacaktık, hızlı tren üretecektik, serbest bölgemiz olacaktı, balon turizmi bile yapacaktık ama arkadaşlar, işte, bakın, burada son üç yılın yatırım programları, bunların hiçbirini yok burada, hiçbirini. Peki, bırakın yeniyi yapmayı, elimizdekileri alıp götürdüler. Bölge mahkememizi, Kalkınma Ajansımızı Bursa'ya; Vakıfları Kütahya'ya bağladılar, Demir Yolculuğun kalesi TÜLOMSAŞ'ı Ankara'ya bağladılar, şehir ekonomisine kaynak olan açık öğretimin milyarlarca lira gelirine el koydular, belediyemizin elindeki park ve sanat alanlarına el koydular, aşevlerinin bağış hesaplarını dahi gasbettiler; hiçbir şey bulamayınca da stadıyumu ismindeki Atatürk'ü kaldırdılar değerli arkadaşlarım.

Peki, diyeceksiniz ki: "Bu AK PARTİ hiçbir şey yapmıyor mu?" Evet, yapıyor; Eskişehir'imizi zehirliyor, hem de devlet eliyle. Sivrihisar'daki altın madeni için 2 dev atık barajı yetmedi, şimdi 40 metre derinliğinde, 5,5 milyon metreküp hacimde devasa 3'üncü bir siyanürlü baraj kuruyorlar. Neden? Çünkü ta 500 kilometre öteden, Çanakkale'den altın buraya getirilip siyanürle ayrıştırılacak. Yeter mi? Yetmez bunlara, şimdi de Tepebaşı ve Mihalgazi'de seracılık yapılan arazilere altın madeni açacaklar. Bu siyanürcü iktidarı uyarıyoruz: Eskişehir'imizde yeni bir lliç faciası istemiyoruz, zehir solumak, zehir içmek istemiyoruz.

Sayın milletvekilleri, bu yalancı, şantajcı iktidar Eskişehir'i cezalandırdıkça hemşehrilerimiz de onların karşısında dimdik durarak hizmet seferberliği yürüten başkanlarımızı destekliyor. Bakın, AK PARTİ'nin tüm engellemelerine rağmen Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimizin yönettiği Eskişehir Türkiye'nin en yaşanılır, en güvenli kenti. Bakın, iktidarın cezalandırdığı bu kente Yılmaz Büyükerşen yirmi beş yılda tam 27 milyar liralık yatırım yaptı, 55 kilometre tramvay hattı döşedi.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Niye değiştirdiniz o zaman?

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Venedik'e çevirdiği Porsuk Çayı'mızı, art arda açtığı müzelerimizi, parklarımızı görmek için yılda 1 milyon turist geliyor.

AKP'nin ithal buğday, ithal hayvan getirip küstürdüğü binlerce çiftçimize hayvan dağıtarak, kasa fabrikası, kurutma tesisi, soğuk hava depoları kurarak, 100 milyondan fazla tohum, fide ve gübre dağıtarak belediyelerimiz destek oluyor. Bu AK PARTİ ülkeyi öyle yoksullaştırdı ki hemşehrilerimiz besin değeri yüksek gıdaya daha ucuza erişebilsin diye günde 300 bin ekmek üretebilen yeni Halk Ekmek fabrikasını açtık. Halk Ekmek, Halk Süt, Halk Yumurta'dan sonra sırada Halk Bakliyat ve Halk Et gelecek.

Büyükşehirin ESMEK, Tepebaşı'nın Belde Evleri, Odunpazarı'nın halk merkezlerinde, bu iktidarın eve hapsetmek

istediği yüz binlerce kadın meslek ve beceri eğitimi alıyor. Kadın dayanışma merkezlerimizden 40 bin kadın destek alıyor. Şehir Tiyatrolarımız 1,5 milyon seyirciyle, Senfoni Orkestramız 1 milyon dinleyiciyle buluştu. Ahmet Ataç Başkanlığında Tepebaşı Belediyemiz 90 bin üniversite öğrencisine her gün ücretsiz yemek veriyor, 25 bin ilkokul öğrencisine beslenme desteği veriyor. Çocuk Senfoni Orkestrası'nda 5 bin çocuk müzikle, sanatla tanıştı. Odunpazarı'nda, Kazım Kurt, 1'i engelli evlatlarımız için olmak üzere 16 kreşte, yaşlı bakım merkezlerinde sosyal belediyeciliğin en güzel örneklerini veriyor. Halk Marketten, aşevlerimizden binlerce ihtiyaç sahibi yararlanıyor. Gençlik merkezleri gençlerimize gelecek oluyor. Binlerce vatandaşımız evde bakım hizmeti alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, lütfen tamamlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Seçime günler kaldı. Birkaç ay öncesine kadar muhalefet sıralarında “Bindiğim araçtan inmem.” diyen, Eskişehir halkının oyunu alıp seçilince koşa koşa iktidar partisine giden ve vergilerimizden kendisine peşkeş çekilen teşviklerle karşımıza aday olarak çıkan şahıs yirmi yıldır dinlediğimiz masalları tekrar ediyor ama Eskişehirli Başkanlarına güveniyor, dün kendilerine kimin ne yaptığını ne yapmadığını iyi biliyor. Eskişehir'in kadınında, gencinde, yaşlısında, çiftçisinde, esnafında emeği olan, yıllarca adalet dağıtan cumhuriyet kadını Ayşe Ünlüce'yi cumhuriyetin 100'üncü yılında ilk kadın büyükşehir belediye başkanımız yapacağız, yalandan dolandan uzak Kazım Kurt'u ve Ahmet Ataç'ı yine başkan yapacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Ayşe Başkan, Yılmaz Hocadan devralacağı cumhuriyet kenti Eskişehir'imizi yıldız gibi parlatmaya devam edecek.

Eskişehir'i talana, ranta asla teslim etmeyeceğiz. 31 Martta yine Eskişehir kazanacak, 1 milyon Eskişehirli hep birlikte kazanacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çakırözer.

Gündem dışı üçüncü söz, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluş günü münasebetiyle söz isteyen Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a aittir.

Sayın Aydın, buyurun.

3.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 106'ncı yıl dönümü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Birçok medeniyetin sahip olmak istediği Trabzon, 24 Şubat 1918 tarihinde düşman işgalinden kurtulmuştur. Geçmişte Rum çetelerinin yaptığı zulümleri ve Rusların uyguladığı baskıları dizginleyen aziz kahramanlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Trabzon 1918'de düşman işgalinden kurtuldu fakat göç veren bir şehir olmaktan kurtulamadı. Trabzon 1918'de düşmanı yendi fakat geçim sıkıntısına mağlup oldu. Kurtuluşumuzun üzerinden yüz altı yıl geçti fakat işsizlik sorunu hâlâ halledilemedi. Trabzon AK PARTİ iktidarının gerçekleştiremediği vaatlerden ne yazık ki kurtulamadı. Neredeyse her dönem en az bir Trabzonlu bakana sahip olmasına rağmen Trabzon gereken hizmeti ne yazık ki alamamıştır. Şehrimiz yıllardır AK PARTİ belediye başkanları tarafından yönetilmektedir ancak hizmet ve yatırım almak konusunda sınıfta kalmıştır. Yıllardır vadettiğiniz raylı sistem nerededir? Trafik ve otopark sorunu ne zaman halledilecektir? Trabzonlu hemşehrilerimiz her seçim öncesinde yalan vaatler duymaktan bıkmış durumdadır.

Muhterem milletvekilleri, 2023 Genel Seçimleri öncesinde, Akçaabat'ın Mersin Mahallesi'nde Güney Çevre Yolu'nun temel atma törenini gerçekleştirdiniz fakat temel in "t"sini bile bırakmadınız. Trabzon'a lojistik merkez yapılması sözü verdiniz, ardından bu projeyi farklı bir şehre kaydardınız. 2019 yılında Arsin'e yatırım adası yapacağınızı Resmî Gazete'de yayınladınız fakat henüz bir gelişme bile sağlayamadınız. Beşirli Sahili'nde, Gülcemal Projesi kapsamında sahili doldurdunuz, hem atıl bir şekilde işi yarım bıraktınız hem de hemşehrilerimizin denizle bağlantısını kopardınız. Sürmene Çamburnu Tersanesi'nde işletmenin yaptığı usulsüzlükleri görmezden geldiniz, konuyla alakalı verdiğim soru önergesine ise gelişigüzel, üstünkörü bir cevap verdiniz.

Kıymetli milletvekilleri Büyükliman bölgemizin Beşikdüzü, Çarşıbaşı, Tonya, Şalpazarı ve Vakfıkebir ilçelerinde hâlen birçok sorun devam etmektedir. Şalpazarı'nda elektrik ve su kesintileri, maalesef, ilçemizin en büyük sorunu hâline gelmiştir. Dört mevsim yağış alan bir memlekette suya hasret kalmak ne demektir? Şiddetli bir yağışta sürekli elektrik kesilmesini bu devirde nasıl açıklayacaksınız? İlçemizin spor kulübü olan Şalpazarıspor maçlarını oynayabileceği bir stada bile sahip değildir, 18 ilçede stadyumu olmayan tek spor kulübü olma unvanını korumaktadır. Bununla birlikte, ilçedeki kanalizasyonlar bu devirde bile açıktan dereye akmaktadır, böyle bir rezalet görülmemiştir.

Kıymetli milletvekilleri, her seçim döneminde AK PARTİ temsilcileri tarafından Beşikdüzü Meslek Yüksekokulunun dört yıllık fakülteye dönüştürülmesi sözü verildi fakat bir arpa boyu bile yol alamadınız. Beşikdüzü liman bölgesinde başlatılan deniz doldurma işlemleri resmen doğanın dengesini bozdunuz, barun balığının yetiştiği bu alanda bir doğa katliamı oluşmasına sebep oldunuz. Ağasar Deresi'nin suyu deniz doldurma işlemi yüzünden Beşikdüzü Limanı'na akarak kayık bağlanan mendireği kumun içerisinde bırakmıştır, bu sebeple, gemiler limana girmekte zorluk yaşamaktadır.

Sorunları saymakla bitiremiyoruz. Geçtiğimiz yıllarda Beşikdüzü ilçemizden adliye binası neden taşınmıştır? Sınırları içerisinde cezaevi bulunduran fakat adliye binası bulunmayan başka bir ilçe var mıdır; doğrusu, bunu çok merak ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, lütfen tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Beşikdüzü, Şalpazarı ve Çarşıbaşı ilçelerimiz yükünü maalesef, Vakfıkebir Adliyesi çekmektedir ve vatandaşlarımız mağdur olmaktadır. Adliye sorununun haricinde, Vakfıkebir Devlet Hastanesinde tüm uyarılarımıza rağmen doktor eksikliği yaşanmaya devam etmektedir. Bugün hâlen Trabzon Vakfıkebir Devlet Hastanesinde kardiyoloji ve nöroloji polikliniklerinde görevli doktor bulunmamaktadır. Sadece Trabzon özelinde değil, ülkemiz genelinde de bu ve buna benzer durumlarla sıkça karşılaşmaktayız.

Trabzon'u ve Trabzonlu hemşehrilerimizi artık yalan vaatlerinle kandıramayacağınızı ve milletimize hizmet etmek için iyi belediyecilik anlayışımızı Trabzon'umuzla ve ilçelerimizle tanıştırmaya kararlı olduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'a aittir.

Buyurun Sayın Baykan.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, varsa 29 Şubat'ta doğan milletvekillerinin doğum gününü kutladığına ve dün Genel Kurul çalışmalarının muhalefetin yoklama merakı yüzünden yapılamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, varsa 29 Şubat'ta doğan milletvekillerimizin doğum gününü kutluyorum.

Dün Genel Kurul çalışmaları muhalefetin yoklama merakı yüzünden yapılamaz hâle gelmiştir. Ülkemizin büyüme rakamları yüzde 4,5 açıklanıyor; otur-kalk. Turizmde rekor kırıyoruz; çök-kalk. İhracat rakamları rekor tazelemiş; otur-kalk. KANAN ilk uçuşunu yapmış; çök-kalk. Kişi başı gayrisafi millî hasıla 13 bin doları aşıyor; otur- kalk.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Uçtuk, uçtuk; Türkiye uçu bir biz göremiyoruz anasını satayım!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Otur-kalk yapmaktan Genel Kurulu çalışamaz hâle getirdiniz; bırakınız, çalışmalarımızı yapalım. Bir muhalefet partisi lideri geçmişte diyor ki: “Bu partide en kolay ‘Atatürk’ diyerek alkış alırsınız.” Çok yerinde bir tespit olmuş. Kendisi son konuşmasında Atatürk’ün Sinop’u, Erzurum’u istediğini, hatta İzmir’de rekor beklediğini söylüyor. Mesajı ne ara aldınız bilemem, muhtemelen Genel Kurulda çök-kalk yaparken.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sıralarınız bomboştu!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sen yaparsın, sen! Sana yaparlar o hareketi, sana. “Çök” derler çökersin, “kalk” derler kalkarsın.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Bir proje yok, hizmet yok, -gördüm oyna- ortaya koyabilecek bir icraat yok, ortak değerlerimiz üzerinden siyaset yapmak var.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Onlar kışkışa almışmış!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hayatınız “çök-kalk”la geçti, hayatınız.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Meclisi çalışamaz hâle getiriyorsunuz, işte bu yüzden muhalefetsiniz. Boş konuyu da maşallah pek güzel yapıyorsunuz!

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk...

2.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk’ün, Dünya Nadir Hastalıklar Günü’ne ilişkin açıklaması

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün Dünya Nadir Hastalıklar Günü. Nadir hastalıkların tedavisinde kullanılan yurt içinde ruhsatlı 161, yurt dışından getirilen 130 adet olmak üzere toplam 291 ilacın bedelini karşılıyoruz. SMA evlilik öncesi taramasını ve yeni doğan SMA taramasını ülke çapında hayata geçirdik. Böylece, hasta bebeklerimiz henüz bulgu vermeden tespit edilerek, 36 ilde 66 adet nisinersen uygulama merkezimizde ilaca erişebilirliği sağlanmıştır. SMA, kistik fibrozis, talasemi ve hemofili içeren 16 hastalık için, taşıyıcı olan çiftlerimizin sağlıklı bebek sahibi olması için seçici gebelik hizmetleri geri ödeme kapsamına alınmıştır. Nadir hastalıklarla mücadelede farkındalığı artırmak adına hepimize görevler düşmektedir.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’in, postmodern darbenin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, Türkiye’nin siyasi tarihinde kara bir leke olarak kalan postmodern darbenin yıl dönümüydü. Bu dönem, başta Müslümanlara karşı başörtüsü yasağı gibi ayrımcı uygulamalara ve insan hakları ihlallerine sahne olmuş, öğrenciler okuldan atılmış, ikna odalarında başlarını açmaları için zorlanmış ve çok sayıda kamu personeli işinden olmuştur. Hatta o dönem İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olan Sayın Cumhurbaşkanımız Siirt’te okuduğu “Asker Duası” şiirinden dolayı ceza almış, hapse girmiş, siyasi hayatı bitirilmeye çalışılmıştır. Fakat kaderin üstünde bir kader vardır, o gün “Muhtar bile olamaz.” dedikleri Recep Tayyip Erdoğan, yirmi iki yıldır milletimizin verdiği destekle büyük ve güçlü Türkiye hayalimize giden yolun öncüsü olmuştur. Şunu herkes bilmeli ki bir daha bu ülkede darbecilere ne milletimiz ne de biz asla müsaade etmeyeceğiz.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan...

4.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan’ın, Necmettin Erbakan’ın vefatının 13’üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27 Şubat’ta büyük dava adamı, milletine hizmet etmek için ömrünü adayan bir münevver, büyük lider, Türkiye’nin Erbakan Hocası Necmettin Erbakan’ı vefatının 13’üncü yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyorum.

Büyük şahsiyetler yaşadıkları zamanı ve olayları aşan kişilerdir. Bu yüzden, Erbakan, bugün kendisini “Erbakancı” olarak tanımlayanların çok ötesinde bir liderdir. Bize göre “Erbakan” demek kalkınma demektir; “Erbakan” demek ağır sanayi demektir; “Erbakan” demek millî ve yerli olmak demektir; “Erbakan” demek Ayasofya’nın zincirlerinden kırılması ve savaş uçağı KANAN’ın yapılması demektir; “Erbakan” demek 28 Şubat gibi zorlu bir dönemde adalet ve özgürlük mücadelesini verebilmek demektir; “Erbakan” demek saydığım ve sayamadığım bu idealler uğruna azim ve kararlılıkla yan yana, omuz omuza yürüebilmek demektir.

Kendisini rahmet ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

5.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut’un, yükseköğretim ve fakülte mezunu olup 1’inci dereceye gelen bütün devlet memurlarına ve emeklilerine 2023 yılında AKP’li Cumhurbaşkanının verdiği 3600 ek gösterge sözünü tutmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılında AKP’li Cumhurbaşkanı genel seçim öncesinde tüm memurlara ek göstergelerinde 600 puanlık artış ve 1’inci derecedeki tüm memur ve emeklilerin 3600 ek gösterge kapsamına alınacağını açıklamıştı. 3600 ek gösterge emekli maaşında 1.234 lira, emekli ikramiyesinde 44.499 lira fark ettirmektedir. Yapılmış olan düzenlemeyle 1’inci dereceye gelen öğretmenlerin, polislerin, sağlık çalışanı ve din görevlilerinin ek göstergeleri 3600’e yükseltilmiştir. 1’inci dereceye gelmiş ve emekli olmuş diğer memurlar yine unutulmuştur. Bu, Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Yükseköğretim ve fakülte mezunu olup 1’inci dereceye gelen bütün devlet memurlarına ve emeklilerine 3600 ek göstergesi vermenizi ve sözünüzü tutmanızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Dursun Ataş...

6.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’ın, ülkenin her yanında olduğu gibi Kayseri’de de vatandaşların TOKİ tarafından mağdur edildiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Vatandaşlarımızın TOKİ mağduriyetleri yıllardır bitmiyor. Ülkemizin her yanında olduğu gibi Kayseri’de de hemşehrilerimiz TOKİ tarafından mağdur edilmektedir. TOKİ’nin 2019 yılında başlattığı 100 bin alt gelir grubu sosyal konut projesi kapsamında hak

sahibi olan vatandaşlarımızın hem konutları teslim edilmemiş hem başvuru şartlarında yüzde 1 olan KDV oranı yüzde 10'a çıkarılmış hem de sabit ödeme sözü tutulmayarak altı aylık dilimlerle memur maaşına endekslı zam yapılmaktadır. Zaten dar geliri bu insanlar bu ödemeleri yapamamaktadır. Kendilerine dört yıl önce verilen sabit ödeme sözü tutulmalı, başvuru şartlarında olduğu gibi KDV yüzde 1'e düşürülmeli ve konutları bir an önce teslim edilmelidir.

BAŞKAN - Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

7.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 28 Şubat postmodern darbesinin 27'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün 28 Şubatı; 1997 yılında dış güçlerden emir alıp tüm emellerine alet olan yerel iş birlikçilerinin vatanın asil evlatlarının inancına, düşüncesine ve yaşam tarzına karşı yaptığı zulmün, şiddetin merhametsizce uygulandığı postmodern darbenin 27'nci yıl dönümüyü. 28 Şubat zalimlerin mazlumlara karşı acımasızca sergilediği dehşetli bir günün adıdır, hak ve hakikatin her türlü imkânsızlıklara rağmen devletin gücünü arkasına alan batıl zihniyeti tarihin çöplüğüne gömdüğü yıl dönümüdür. Dindarlara karşı yapılan bu acımasız ve zalimce uygulamaları lanetliyor, bu zulme uğrayan ve baş eğmeyen onurlu, izzetli kardeşlerimi selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Orhan Sümer...

8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, mülakatlara, öğretmenlerin atama takviminin yayınlanmasını beklediklerine ve Devlet Demiryollarında geçen hafta gerçekleştirilen görevde yükselme sınavı mülakatlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İktidar seçim öncesi "Mülakatı kaldıracamız." sözünü verdi. Daha sonra yeni Millî Eğitim Bakanı talihsiz bir şekilde "Mülakatlar mülakat gibi olacak." şeklinde açıklama yaptı. Yine, Sayın Bakan öğretmenler için ekimde atama takviminin yayınlanmasıyla şubat ayında atamaların bitip ikinci dönem göreve başlayacaklarını dile getirmişti. Aradan aylar geçti, ne atamadan ne de mülakattan bir haber yok. Öğretmenler bir an önce takvimin yayınlanmasını ve mülakatın kaldırılmasını bekliyorlar. Liyakati esas almayan her kurum çürümeye mahkûmdur. Başta Millî Eğitim Bakanlığı ve diğer kamu kurumlarında mülakat kaldırılmalı, öğretmenlerimizin takvimleri açıklanarak mağduriyet yaratmadan atamaları gerçekleştirilmelidir.

Ayrıca, geçen hafta Devlet Demiryollarının gerçekleştirdiği görevde yükselme sınavında, mülakatlarda, sırf kendi yandaşlarını yerleştirmek için bazı girenleri elemişlerdi. Bu konunun da bir an önce düzeltilmesi, Devlet Demiryollarındaki çalışanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan...

9.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, otuz beş yıl önce ülkede ilk yapay kalp implantasyon cerrahisinin yapılmasına ve sağlık endüstrisine ilişkin açıklaması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; otuz beş yıl önce ülkemizde bilim ve azmin, umut ile teknolojinin bulunduğu ilk yapay kalp implantasyon cerrahisi yapılmıştır. O günden bu yana kullanıcı olmanın ötesinde biyoteknoloji, ilaç sanayisi ve tıbbi cihaz üretiminde önemli atılımlar gerçekleştirdik. Geleceğe baktığımızda, Türkiye'nin sağlık endüstrisindeki bu gelişimi, kamu desteğinin artmasıyla birlikte ülkemizi sağlıkta küresel bir oyuncu yapma potansiyeline sahiptir. Ancak bugün sağlık endüstrimizin karşılaştığı engeller yalnızca teknolojik veya maddi sınırlar değil, aynı zamanda, uluslararası rekabet ve küresel tehditlerdir. Bu engeller karşısında sağlığın bir tehdit olmasının önüne geçmek için savunma sanayimizde olduğu gibi azim ve kararlılıkla durmalıyız. Bu alandaki başarılarımız Türkiye Yüzyılı'nda daha büyük hedeflere ulaşmamızın teminatı olacaktır. Unutmayalım ki bilimin ışığında yükselen bir toplum için araştırma ve inovasyon her zaman desteklenmelidir çünkü bilgi kalkınmanın ve ilerlemenin anahtarıdır.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila...

10.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Cumhurbaşkanının emekli maaşları hakkındaki konuşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Emeklimiz bu yaşam şartlarını asla hak etmiyor. Sayın Cumhurbaşkanının emekli maaşları hakkında "Birileri çıkıyor 'Emekli maaşlarına 7 bin lira, 10 bin lira ekleyelim.' diyerek emeklileri tahrik ediyor. 16 milyon emeklimiz var, 7 bin lira eklemek demek bütçeden 1,4 trilyon lira eklemek demek." şeklinde bir konuşması oldu. Biz de Yeniden Refah Partisi olarak diyoruz ki 2024 bütçesinde faize ödenecek meblağ tam 1,25 trilyon TL, neredeyse emekliye verilecek miktar kadar. Sadece faiz belasından kurtulsak 16 milyon emeklimizin maaşını en azından asgari ücret seviyesine çıkarabiliriz. 14 Mayıs seçimleri öncesinde ortaya koyduğumuz mutabakat metnimizde de belirtildiği gibi denk bütçe yaparak, kamuda israfı önleyerek borçlanmadan ve bunun sonucu olan faiz ödemesinden kurtulalım, elde edeceğimiz bu imkânla da emeklinin, dar gelirlinin yüzünü güldürelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan...

11.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, hasta mahpus Ahmet Zenger'e ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan Ahmet Zenger birden fazla kez mide ameliyatı geçirmiş sara hastası ve Parkinson hastasıdır. Otuz bir yıl bir aydır cezaevinde tutulmakta. Otuz yılı, koşullu salıverme tarihi gelmesine rağmen keyfi, hukuka aykırı bir biçimde kurulan, kendini yargı yerine koyan cezaevi izleme ve gözlem kurulları tarafından 3'üncü kezdir altı ay ve altı ay infaz ertelenmektedir. İnfazı yakılmaktadır demiyorum, keyfi bir biçimde uzatılmaktadır. Bugün hukuk devleti, hukuki güvenlik tartışmalarını yaparken kendini mahkeme yerine koyan, uzatma kararları veren, keyfi bir biçimde karar veren bu cezaevi idare ve gözlem kurulu ortadan kaldırılmalı, bu düşman ceza hukuku uygulamaları sonlanmalı, başta hasta mahpuslar olmak üzere tüm siyasi mahpuslar serbest bırakılmalıdır.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

12.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın verilen ruhsatlarla âdeta JES mezarlığına dönüştürülmeye çalışıldığına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aydın âdeta verilen ruhsatlarla JES mezarlığına dönüştürülmeye çalışılıyor. Aydın'ın havası, suyu, toprağı, ekosistemi rantçılar tarafından zehirlenmeye, canlı sağlığı hiçe sayılmaya devam ediyor. Yıllar geçtikçe artan kanser ve solunum yolu vakaları ve bu vakalara bağlı olarak gerçekleşen ölümler Aydın'ın hemşehrilerimize AKP iktidarı tarafından reva görülmüştür. Birinci derece tarım arazilerine JES ve maden ruhsatı veren Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Aydın'ın havasını, suyunu, toprağını zehirleyerek hayatını kaybeden her bir vatandaşımızdan, verimini kaybetmeye yüz tutmuş toprağıımızdan sorumludur. Denetlemediğinz her bir JES ve maden ocağı Aydın'a ve bu ülkeye yaptığınız ihanetlerden biridir. Hidrojen sülfürle, ağır metallerle Aydın'ı hemşehrilerimizin sağlığını kirleten kaldırılmalı, bu düşman ceza hukuku uygulamaları ürün veren toprağıımızı kirlenmenize izin vermeyeceğiz, Aydın'ınları kendi çıkarlarınız doğrultusunda cezalandırmanıza izin

vermeyeceğiz.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail'in 7 Ekim 2023'ten beri Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarına devam ettiğine ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; katil İsrail 7 Ekim 2023'ten beri yaklaşık 2,3 milyon Filistinlinin yaşadığı Gazze Şeridi'ne havadan, karadan ve denizden saldırılarına hukuk kararlarına rağmen, dünyaya meydan okurcasına, fütursuzca ve nobranca devam ediyor. Bugüne kadar düzenlenen saldırılarda 12.660'ı çocuk, 8.570'i kadın olmak üzere 29.692 Filistinli öldürüldü, 69.879 kişi ise yaralandı. Enkaz altında hâlen binlerce ölü olduğu bilinirken halkın sığındığı hastane ve kamu kurumları hedef alınarak sivil altyapı da tahrip ediliyor. İsrail'in engellemeleri nedeniyle bölgeye yeteri kadar yardım da maalesef ulaştırılamıyor. Filistinli kardeşlerimiz bir taraftan İsrail'in saldırıları, diğer taraftan da her gün daha da derinleşen açlık, susuzluk ve salgın hastalıklarla mücadele ediyor. Bu mezalim sona erinceye kadar konunun vahametini gözler önüne sermek için mücadele edeceğimizi söylüyor, terörü lanetliyor ve mazlumları buradan selamlıyorum.

BAŞKAN – Kastamonu Milletvekili Halil Uluay...

14.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, 28 Şubat sürecinde zulüm gören tüm mazlumları selamladığına ve Kastamonu'nun Tosya ilçesinde üretilen sarıklılık pirincine ilişkin açıklaması

HALİL ULUAY (Kastamonu) – Genel Kurulu ve 28 Şubat sürecinde zulüm gören tüm mazlumları selamlayarak -gündem dışı- Kastamonu'nun değerlerini anlatacağım sözlerime başlıyorum.

Bugün Kastamonu Tosya ilçemizde üretilen dünyanın en lezzetli ve sağlıklı pirinci sarıklılıktan bahsedeceğim. Sarıklılık, ata tohumundan üretilmekte olup şeker oranı diğer pirinç türlerine göre 5 kat daha düşüktür; hafif kızıla çalan uzun ve kırçilli yapılı, kahvemsi tanelidir; kendine özgü yöntemle pişirilen pilavının dünyanın en lezzetli ve sağlıklı pilavı olduğunu söylemek abartı olmayacaktır; geleneksel Türk mutfağıyla birlikte dünya mutfaklarında da tercih edilir hâle gelmiştir. Tosya'nın, Kastamonu'nun ve hatta ülkemizin bir değeri olan sarıklılık coğrafi işarete sahiptir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç...

15.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın faturasının herkes açısından ağır olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin sağlığı AK PARTİ'nin 2023 yılından itibaren "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adını verdiği reformla yeniden yapılandırıldı. Yirmi bir yılda kurumlar, yöneticiler, birinci basamak sağlık hizmetleri, hastaneler ve genel sağlık sigortası dönüşümden nasibini alırken "muayene ücreti" "ilaç farkı" gibi terimler de hayatımıza girdi. Sağlık hizmetlerinin özelleştirildiği, hastaların müşteri olarak görüldüğü Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın faturası herkes açısından ağır oldu. Sağlık Bakanlığının bütçesinin neredeyse yarısını alan şehir hastaneleri "kamu hastanesi" adı altında yarı özel olması sebebiyle bütçedeki kara deliği büyütürken sağlık hizmeti konusunda hastalar ve sağlık çalışanları açısından bir rahatlama sağlamamaktadır. Kamu hastanelerinden sıra alamadığı için özel hastanelere gitmek zorunda kalan hastalar maddi külfetin altında ezilmektedir. Seçim bölgelerimizde yeterli sağlık hizmetine ulaşamayan vatandaşlarımız Ankara ve İstanbul'un yolunu tutmakta ancak burada da sıra bulamadıkları için günlerce beklemekte ve mağdur olmaktadır. Sağlık acil çözüm bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Mehmet Demir...

16.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna ve TKDK Kütahya İl Koordinatörlüğünce sağlanan hibelere ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tarımsal üretimin ve istihdamın artırılmasına en üst düzeyde katkı sağlayacak olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Avrupa Birliği'nin aday ve potansiyel aday ülkelere sağladığı Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Mali Yardım Programı'nı (IPARD) uygulamak üzere 5648 sayılı Kanun'la kurulmuştur. IPARD Fonu'yla bu kapsamda tarım ve hayvancılık başta olmak üzere kırsalda 16 farklı sektördeki yatırımlara yüzde 50 ile yüzde 75 arasında hibe desteği verilmektedir. TKDK Kütahya İl Koordinatörlüğünce 2013-2023 döneminde sözleşmeye bağlanan 772 projenin toplam yatırım tutarı 404 milyon TL olup bu projeler için sağlanan hibe miktarı ise 202 milyon TL'dir. Hibe tutarının 202 milyon TL'si proje sahiplerine ödenmiş olup 13. Çağrı'da 12 tanesi imzalanan, 5 tanesi de sözleşme imzalama sürecinde devam etmekte olan toplamda 17 projeye 55 milyon TL hibe ödenmektedir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt...

17.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, hasta mahpus Mehmet Ali Uğur'a ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞÜT (Van) – Mehmet Ali Uğur çölyak hastasıdır, Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi tarafından verilen iaşeler çölyak hastalığı için uygun iaşeler değildir. Günlük verilmeye çalışılan mısır ekmeği hapishanenin koşulları gerekçe gösterilerek küflü olarak mahpusa verilmektedir. Patnos Devlet Hastanesinin 10/11/2022 tarihli raporunda mahpusun tetkik ve takibinin Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde yapılmasının uygun olacağı belirtilmesine rağmen sevk talebi kabul görmemiş ve tedavisi yapılmamıştır.

Hasta mahpus Mehmet Ali Uğur'un talepleri karşılansın, ihtiyaçlarına uygun bir hapishaneye sevk yapılsın ve tedavi imkânları sağlansın. Hapishane idaresi bu keyfi ve sağlık hakkını engelleyen tutumuna derhâl son vermelidir.

BAŞKAN - Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Yönetim Kurulu Başkanı Profesör Doktor Rafet Bozdoğan'a ve TUSAŞ tesislerine yaptığı ziyarete, Kahramanmaraş'ın sanayisine ve ticaretine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, dün Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Yönetim Kurulu Başkanı hemşehrimiz Profesör Doktor Rafet Bozdoğan'ı ve TUSAŞ tesislerini ziyaret ettim. Türk Havacılık ve Uzay Sanayiinin son yıllarda yaptığı atılım nedeniyle Sayın Rafet Bozdoğan ve ekibini kutluyorum. Deprem illerine TUSAŞ yatırımlarının olacağını biliyoruz. Kendisi Kahramanmaraş'ta yapılacak TUSAŞ yatırımları hakkında bilgi verdi. TUSAŞ ve diğer yatırımlar, inşallah, Kahramanmaraş ve diğer deprem illerinde yaraları sarmaya bir nebze vesile olur. Yatırımların takipçisi olacağız.

Kahramanmaraş sanayisi ve ticareti, komşu iller Gaziantep ve Kayseri gibi maalesef gelişemedi. Son otuz kırk yıldır 3-5 kişilik bir zümrenin kontrolünde ve tekelinde; yatırımlar tabana yayılmadı ve çeşitlendirilemedi. Dünya 5'ten büyükse Kahramanmaraş da 5'ten büyüktür.

BAŞKAN – Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman...

19.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 28 Şubat darbesine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, dün 28 Şubat'tı; 28 Şubat "İrtica tehdidi var." denilerek silahlı cunta tarafından ülkemize yapılan bir darbedir. Bu kanun dışı ve militarist dayatmayla yapılan eylem, Türkiye tarihinde demokrasimize vurulan kara bir leke olarak hatırlanacaktır. Türkiye ne zaman kritik bir yol ayrımına gelse hemen kirli senaryolar, hain tuzaklar ve alçakça oyunlar devreye sokuluyor. Halkımızın iradesiyle iktidara gelmeyen bu darbe heveslilerini hepimiz çok iyi biliyoruz. Artık bu darbe heveslilerine kimsenin itibar etmeyeceğine inanıyoruz. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği Türkiye Yüzyılı vizyonumuzdan hiç kimse, hiçbir güç bizleri uzaklaştıramayacaktır. Okul kapılarında, milletin Meclisinde, ikna odalarında yapılan psikolojik baskıları unutmamak, unutmayacağız.

Yüce Türk milletini ve Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Siirt Milletvekili Mervan Gül...

20.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, 28 Şubat darbesini yapanları kınadığına ve Siirt'te kentsel dönüşümü başlattıklarına ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

28 Şubat darbesini yapanları kınıyorum ve özellikle başta Erbakan Hocam olmak üzere mağdurların hepsini saygıyla selamlıyorum, mekânları cennet olsun.

Malumunuz, Siirt'te, Sayın Cumhurbaşkanımız okumuş olduğu şiiirden dolayı mahkûm edildi ve cezaevine gitti. Ancak Siirt halkı bu darbeye karşı çıkarak yüzde 85 oyla Sayın Cumhurbaşkanımızı seçti -Başbakanı seçti- şu anda hâlen Cumhurbaşkanımız. Allah başımızdan eksik etmesin ve Allah zeval vermesin. Bütün bu tür darbeleri şiddetle kınıyorum. Allah'ıma binlerce şükürler olsun...

Siirt şu anda birinci derece deprem bölgesi, kentsel dönüşümü de başlattık ve Allah'ın izniyle hızlı bir şekilde vatandaşımızı rahat edebileceği sağlam binalara kavuşturacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi İstanbul Milletvekili ve Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Bülent Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, emeklilerin feryat ettiğine ve emeklinin sesine tercüman olmaya çalıştıklarına, Cumhurbaşkanının dün bir miting meydanında emeklilerin durumuyla ilgili yaptığı açıklamalara ve emekliye gelince "Para yok." dediğine, yirmi iki yıllık iktidarın gelir dağılımı tablosuna ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın da dün ifade ettiği gibi, ülkemizde 17 milyon emeklimiz var. Emeklilerimiz gerçekten çok ağır şartlar altında geçimlerini sağlamaya çalışıyor ve bu emeklilerimizin önemli bir kısmı, hatta ve hatta tamamına yakını 10 bin TL ve 10 bin TL civarında, açlık sınırının altındaki rakamlarla, yıllarca devlete ve millete hizmet etmiş olmalarına rağmen, ağır ekonomik koşullar altında hayatlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Emekliler feryat ediyor, bizler de emeklinin sesine tercüman olmaya çalışıyoruz ama yeri sıcak olan, koltukları rahat olan makam sahipleri ise emeklilerin sesini ve feryatlarını duymazlıktan gelmeye devam ediyor.

Emeklilerin bugün içine düştüğü hâl Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi iki yıllık iktidarının sonucu, mahsulü ve ürünüdür. Sayın Cumhurbaşkanı, emeklilerin bu durumunu görmek yerine, dün bir miting meydanında "Kimileri çıkıp emeklilere 7 bin TL-10 bin TL seyyanen zam verilmesi gerektiğinden bahsederek emeklilerimizi tahrik etmektedir." diyor. Ben de buradan Sayın Cumhurbaşkanımıza açıkça seslenmek istiyorum: Böyle kapalı konuşmanıza gerek yok. Bu seyyanen zammı talep ederek emeklileri tahrik etmek isteyenler kimlerdir? Mesela Cumhurbaşkanımızın ortaklarından Sayın Devlet Bahçeli midir? Çünkü Sayın Devlet Bahçeli de emeklilerin feryadına bigâne kalamadı ve bunu dile getirdi, seyyanen zam talebinde bulundu. Yoksa Sayın Fatih Erbakan midir? İşte, burada, az evvel, Yeniden Refah Partisinin milletvekili olan değerli kardeşimiz de emeklilerin bu feryadını dile getirdi. HÜDA PAR'ın Genel Başkanı mıdır, DSP'nin Genel Başkanı mıdır, Büyük Birlik Partisinin Genel Başkanı mıdır, Milliyetçi Hareket Partililer midir? Yani kim bu tahrik edenler? Saadet Partililer midir, DEVA Partililer midir, DEM PARTİ'liler midir, CHP'liler midir, İYİ Partililer midir? Yani Sayın Cumhurbaşkanımız ve onun etrafında kümelenen kişilerin dışında herkes emeklilerin bu feryadını dile getiriyor ama Sayın Cumhurbaşkanımıza göre herkes sadece emeklileri tahrik etmek niyetiyle yola çıkıyor. Bu ortaya koymuş olduğum tablo Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi iki yılda emekliyi getirdiği hâldir. 2001 yılında asgari ücret 105 TL iken emekli 159 TL alıyordu. Daha sonra, örneğin 2006'da 380 TL'ye asgari ücret, 470 TL alıyordu. İlk kez 2016'da bozulmaya başladı, 1.301 TL asgari ücretken emekli asgari ücretin altına düştü, 1.265 TL'ye geldi. Bugün nerede? 17.002 TL asgari ücret karşılığın en düşük emekli maaşı 10 bin TL. Bu tablo sizin eseriniz; kalkınan, büyüyen lider ülke Türkiye'nin tablosu. Emeklilerinizi yoksulluğa, açlığa teslim ettiğinizin ve mahkûm ettiğinizin ağır bilançosu değerli iktidar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Devam ediyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, siz iş başına geldiğiniz zaman en düşük emekli maaşı asgari ücretin yüzde 151'iyken bugün maalesef yüzde 58'ine düştü. Bu tablo sizin eseriniz Sayın Cumhurbaşkanını -bugün emeklileri tahrik edecek biri varsa- bu tablodur emeklileri tahrik eden çünkü ülkeyi bu hâle siz getirdiniz ve bunun hesabını 31 Martta vermesi gereken sizsiniz çünkü sizin anladığınız tek bir şey var: Oy kaygısı.

EYT'lilerin sesini duymadınız, seçimden önce gündeme getirdiniz ve yasalaştırdınız. Emeklilere ikramiye'nin sesini duymadınız, 2018'de seçimi kaybetme kaygısıyla yasalaştırdınız. Memurlarımıza seyyanen zammı Millet İttifakı'nın taahhüdü sebebiyle siz taahhüt edip tekrar yasalaştırdınız. Dolayısıyla, emekli kardeşlerimize sesleniyorum: Bunlar oydan anlar, oydan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Size "Zam mam yok." diyenlere karşı "Zam yoksa oy da yok." dersiniz emin olun tıptı tıptı size bu zamları verirler. Yoksa "Emeklilerimiz sıkıntı çekiyormuş, emeklilerimiz sıkıntı altında." diyerek hiç kimse sizin şartlarınızı düzeltmez çünkü kendi koltukları sallanmadığı müddetçe sizin sancılarınızdan bihaber kalmaya devam eder.

Bir de ne tür bir bahane sunuyor Sayın Cumhurbaşkanını, diyor ki: "Ey emekli kardeşlerim, olsa dükkân sizin, para yok." Söz konusu olan rantiyeci, faizci, tefeci, maden baronları olunca para var. Sen bu bütçenin 1 trilyon 250 milyarını tefeciye, faizciye veriyorsun, ona dükkân var ama emekliye gelince "Para yok." diyorsun. Faizciye para buluyorsun da emekliye niye para bulamıyorsun?

Bugün bizim faize ödediğimiz paraların sebebi sizin yanlış ekonomi politikalarınız. Bir yılda 1 trilyon 250 milyar yani her emekliye seyyanen 7 bin TL zam verecek kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, son kez uzatıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum.

Yani faize bu paraları ödemeseniz bütün emeklilere seyyanen 7 bin TL aylık zam verme imkânına sahipsiniz. Bir de diyorsunuz ki: “Daha çok çalışacağız, daha çok kazanacağız, daha çok üreteceğiz.”

Bu da sizin yirmi iki yıllık iktidarınızın gelir dağılımı tablosu, ülkeyi getirdiğiniz nokta: En yüksek -zengin- yüzde 20’lik kesim kaynakların yüzde 48’ini alıyor yani 20 en zengin kula 48 pul veriyorsunuz. En düşük yüzde 20’ye ne veriyorsunuz: 20 fakir kula sadece 6 pul veriyorsunuz. 20 zengin kula 48 pul, 20 fakir kula 6 pul... Hani üstat Necip Fazıl diyor ya: “Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa.” Bu taksimatı kurt yapmaz zenginlere şah olsa. Dolayısıyla buradan iktidara tekrar sesleniyoruz: Ülkemiz ekonomik sıkıntılar çekiyorsa sancıyı hep beraber paylaşalım. Tefeci rahat edecek, rantiyeci rahat edecek ama emekli sıkıntı çekecek. Yok öyle yağma diyoruz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sadece teşekkür için...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bu sözler ve duygularla -iktidar “Emeklileri tahrik etmekten vazgeçin.” gibi bir suçlamayla meydanlara çıkacağına- gelin, bu emeklilerin sorunlarını Adalet ve Kalkınma Partisi dışındaki bütün partiler ittifak hâlindeyken hep beraber bu Meclisten, bu kanun teklifi görüşülürken çıkaralım diyorum, hoşgörünüzden dolayı da teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İkinci söz talebi Samsun Milletvekili ve İyi Parti Grup Başkan Vekili Erhan Usta’ya aittir.

Sayın Usta, buyurun.

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, kamuda yardımcı hizmet sınıfındaki memurların ve doktora öğretim üyelerinin taleplerine, Erzincan İliç’te yaşanan faciaya, petrol piyasa fiyatlarının belirlenmesine ilişkin formülasyona, bugün açıklanan millî gelir verilerine ve Cumhurbaşkanının “Emekliler tahrik ediliyor.” açıklamasına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, öncelikle, kamuda, biliyorsunuz, yardımcı hizmet sınıfında olan bizim aslında personelimiz var, memurlarımız var. Bunlar zamanında KPSS’yle sınavları kazanmışlar, devletle çalışmaya başlamışlar. Şimdi, bunların bir kısmı normal, genel idare hizmetlerine geçirildi fakat önemli bir kısmı kaldı. Aslında burada da bir keyfilik var; idareciler bunları her gün farklı işlerde çalıştırıyor. Bu insanların talebi, artık genel idare hizmetleri sınıfına geçip iş tanımlarının belli olması çünkü bunlar okul bitirmişler, üniversite bitirmişler yani -normal- emsalleriyle aynı eğitim düzeyine gelmişler ancak işte, kimisine bir yerde bir gün tuvalet temizletiriliyor, bir gün başka bir iş yaptırılıyor. Bu adaletsizliğin giderilmesi gerekiyor. Bu haklı bir taleptir, bu talebe kulak tıkamamak lazım.

Diğer bir talep doktora öğretim üyeleriyle ilgili. Burada da aslında ciddi bir sıkıntı var; bir iş güvencesi yok yani işte doçente, profesöre iş güvencesi var, asistana iş güvencesi var fakat doktora öğretim üyelerine bir iş güvencesi yok. Yaklaşık 40 bin civarında bu şekilde insanımız var, az önce bahsettiğim yardımcı hizmetler sınıfında da 150 bin kişi vardı. Yani bu sıkıntıların giderilmesi lazım, doktora öğretim üyelerinin de bu mağduriyetinin giderilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Biliyorsunuz, Erzincan İliç’te bir facia yaşanmıştı; yaklaşık on beş gün geçti, hâlâ göçük altındaki işçilere ulaşılamadı. Bölgede bulunan bir işçi geçtiğimiz günlerde yoğun kokunun yarattığı baş ağrısı şikâyetiyle baygınlık geçirerek hastaneye kaldırıldı. Heyelan tehdidi ile toprağa karışan siyanürün yarattığı çevresel risk tehlikesi de henüz geçmiş değil. Şirketin Türkiye’deki müdürü Cengiz Demirci ise gözüaltına alınmasının ardından kısa bir süre sonra, altı saat içerisinde serbest bırakıldı. Şu anda 13 ilimizin 20 farklı bölgesinde siyanürle altın madeni çıkarma faaliyetleri hâlen yürütülmektedir. Erzincan İliç’teki Anagold maden firması siyanürle çıkardığı altından son üç yılda yaklaşık 1,5 milyar dolar gelir ve 335 milyon dolar da kâr elde etmiştir değerli arkadaşlar. Maden bizim, zehir ortamında çalışan ve hayatını kaybeden işçi bizim fakat parayı kazanan saraydan ihale alan şirketler. Toprak altında kalan işçi yakınının ifade ettiği gibi, bizlere kalan şey ölüm, onlara kalan ise altın oldu. Bu adaletsizliğin, bu yanlışın, bu çarpıklığın, bu usulsüzlüğün mutlak surette giderilmesi lazım.

Şimdi, milletin gündeme getirdiği -ve teknik olarak da hakikaten çok haklı olan- diğer bir problem ise şu Sayın Başkan, değerli milletvekilleri: Biliyorsunuz, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu’na göre, işte, bizde petrol fiyatlarının, piyasa fiyatlarının belirlenmesine ilişkin bir formülasyon var. Temelde de söylenilen şey şu: İşte, o ülkede en yakın erişilebilir dünya serbest piyasasındaki koşullara göre fiyat belirlenir. Bizde de İtalya Cenova’ya göre bir fiyat belirleme mekanizması var. Fakat bu Ukrayna-Rusya savaşıdan sonra Avrupa Birliği’nin ve Amerika’nın uyguladığı ambargo nedeniyle Rusya, petrolünü satamıyor. Dolayısıyla Rusya’dan petrolü dünya ortalama fiyatlarının yaklaşık 30 dolar altında alan 3 tane ülke var: Çin, Hindistan ve Türkiye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Biz, en son, EPDK’nin verisine göre de Sayın Başkan, bakın, -Şubat 2023 bülteninde de- mesela o ayda yaklaşık 2 milyon ton petrol almışız, ithal etmişiz; bunun 732 bin tonu Rusya Federasyonu’ndan yani 1/3’ü. Şunu söylemeye çalışıyorum: Petrolün 1/3’ünü normal Cenova fiyatlarının yaklaşık 30 dolar altında alıyoruz fakat sanki böyle bir şey yokmuş gibi piyasada satılan akaryakıtın fiyatı -yani akaryakıt olarak benzin, motorin alıyoruz, bunların fiyatı- Cenova’daki fiyata göre belirleniyor. O zaman yaklaşık üçte 1’lik ve 30 dolarlık bu kâr marjı kimin cebine gidiyor, biz bunu merak ediyoruz. Bu, rafinerinin kârlılığı mı, yoksa rafineriye bu petrolü yine uluslararası piyasa fiyatlarından satan arada bir kısım araçlar mı var? Yani Rusya’dan 30 dolar düşük alınıyor, ondan sonra, rafineriye Cenova fiyatlarından petrol mü satılıyor; bu konu önemli bir konudur. Yani şu anda, dediğim gibi, ithal ettiğimiz petrolün üçte 1’i bu şekilde gelmektedir, bunun tüketiciye yansıtılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani eğer bu yapılmış olsa akaryakıt fiyatlarında çok ciddi bir düşüş gerçekleşecektir. Mesela, bunu Hindistan yansıtıyor, Hindistan kendi ülkesinde bunu, bu ucuza aldığı petrolü fiyatlara yansıtıyor ama bizde yansıtılmıyor. Tekrar soruyorum: Bu 30 dolar ve ithal ettiğimiz petrolün üçte 1’i kimin cebine gidiyor? Bu, rafinerilerin cebine mi, TÜPRAŞ’ın cebine mi kalıyor yoksa saraya yakın birtakım çevreler var, onların cebine mi kalıyor; bunun mutlak surette açıklığa kavuşturulması lazım.

Şimdi, biliyorsunuz, bugün millî gelir verileri açıklandı. Çok şükür, Türkiye TÜİK’e göre yüzde 4,5 büyüdü, hatta dolar bazında baktığımızda daha enteresan, Türkiye -doları sabit dolarla söylemiyorum, nominal dolarla söylüyorum- dolar cinsinden de yüzde 23,5 büyümüş. Bu, güzel bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Usta, son kez uzatıyorum, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye büyümüş ama vatandaş soruyor: “Arkadaş, ben bu kadar açlıkla boğuşurken, fakirlikle boğuşurken, ev kiramı

ödeyemezken, bayat ekmek için kuyruklarda gezerken kim zenginleşti?" diyor. Bu, haklı bir soru. Hakikaten, şimdi, böyle bir ülkenin genel millî geliri böyle büyüdüyse nüfusun da yaklaşık yüzde 80'lik bir kesiminin de -onu da Gini'deki nüfus dağılımlarına, 20'lik dağılımlara göre söylüyorum- geliri düşüyorsa kim zenginleşti? O zaman birilerinin aşırı bir zenginleşme var, gelir dağılımında aşırı bir bozulma var. Türkiye büyüyor diyoruz; dolar cinsinden, değerli arkadaşlar, 2023 yılında Türkiye yüzde 23,5 büyümüş. Allah aşkına, bir etrafınıza bakın, Türkiye'de dolar cinsinden kim yüzde 23,5 büyüdü? Niye bu insanlar bu kadar fakirlik çekiyor? İnsanlar açıklıkla imtihan oluyor, efendim, ev kirasını karşılayamıyor, çöpten ekmek toplanıyor. Görmüyor musunuz, her gün çöpten ekmek toplayan, çöpten sebze toplayan insan fotoğraflarıyla dolu sosyal medya? Dolayısıyla, bunun sorgulanması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Usta, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan. İstismar etmeyeceğim, bitireceğim.

Yani ya bu büyüme yanlış ya da eğer bu büyüme doğruysa hakikaten gelir dağılımında çok ciddi bir adaletsizlik var Sayın Başkan. Yani bu, sürdürülebilir bir şey değil. Bakın, buna kimse kulak tıkamasın. Yaptığımız eleştiri siyasi eleştiri filan değil; bu ülkeyi seven insanlar olarak söylüyoruz, herkesin de bunu düşünmesi lazım. Dolayısıyla, politikaları buna göre dizayn etmek gerekir. E, şimdi, emekliye maaş ver, emekliye para ver diyoruz, Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: "Efendim, emekliler tahrik ediliyor." Ya, siz de zamanında muhalefetteyken; çay, simit hesabı yaparken milleti tahrik mi ediyordunuz? Size hiçbir siyasetçi dedi mi ki "Milleti niye tahrik ediyorsunuz?" diye? Yani bunları, milletin sıkıntısını dile getirmek kadar daha tabii ne olabilir? Bunu "tahrik" diye adlandırmak da son derece yanlıştır. Millet hakikaten çok ciddi sıkıntıdadır ama buna rağmen siz "Türkiye büyüdü." diyorsunuz, millet de soruyor: Kim büyüdü?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

Şimdi, üçüncü söz, Manisa Milletvekili ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Erkan Akçay'a aittir.

Sayın Akçay, buyurun.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Vergi Haftası'na, Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarına, 1 Mart Muhasebeciler Günü'ne ve Muhasebe Haftası'na ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her yıl şubat ayının son haftası Vergi Haftası olarak kutlanmaktadır. Bu hafta boyunca, kamuoyunda sağlıklı bir vergi bilincinin oluşturulması, verginin toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılması ve benimsetilmesi, kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için verginin önemini vurgulamak amacıyla bir dizi etkinlik düzenleniyor. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 35'inci Vergi Haftası kapsamında çocuklarda ve gençlerde vergi bilincinin oluşturulması ve bunun toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılması, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması ve bilhassa kayıt dışı ekonomiyle mücadele bilincinin oluşturulması amacıyla çeşitli faaliyetler yapılıyor. Vergi Haftası münasebetiyle Hazine ve Maliye Bakanlığının tüm çalışanlarına bir kez daha teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Sayın Başkan, bu vesileyle Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarıyla ilgili bazı hususları başlıklar hâlinde dile getirmek istiyorum. Taşra uzmanları ile merkez uzmanları arasındaki özlük ve maaş farklılıkları giderilmelidir. Denetim ve incelemeye yetkili defterdarlık uzmanlarının muhasebe denetmenliği ünvanına geçişleri de sağlanmalıdır. Yardımcı hizmetler sınıfında çalışanlar için görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavı açılmalıdır. Taşra teşkilatındaki personel eksikliği de giderilmelidir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararı dikkate alınarak Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalışan idari personelin 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kaldırılan vekâlet ücretleri yeniden ödenmelidir. Merkez ve taşra teşkilatına fazla mesai ücreti getirilmelidir. Vergi dairesi müdür yardımcısı ve gelir uzmanlarına sınırlı inceleme yetkisi verilmesi de İdarenin yükünü önemli ölçüde azaltacaktır.

Ayrıca, 2003, 2004 ve 2006 yıllarında Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ortak sınavla devlet gelir uzman yardımcısı, gelir uzman yardımcısı ve vergi denetmen yardımcısı alınmıştır. Bu kadrolara atanan personelin özlük haklarında daha sonraki yıllarda yapılan değişiklikler nedeniyle gelir uzmanları -ki sayıları 400 kişidir bunların- aleyhine çok önemli farklılıklar meydana gelmiştir. Meclis Dilekçe Komisyonu kararında ortak sınavla giren gelir uzmanları nezdinde bir çalışma yapılması, ünvanlar arasında yatay geçiş sağlanması istenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna verilen cevapta kanuni bir düzenleme gerektiğinden bahsedilmektedir. Bu konuda gerekli yasal ve idari düzenlemelerin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkan, son olarak, 1994 yılından beri 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'nun Meclise sevk edildiği tarih olan 1 Mart, Muhasebeciler Günü ve o hafta da Muhasebe Haftası olarak kutlanmaktadır. 1 Haziran 1989 tarihli, 3568 sayılı Kanun'la yasal statüye kavuşan muhasebecilik ve yeminli mali müşavirlik mesleği aradan geçen sürede kurumsallaşma sürecini tamamlayarak ülkemizin iktisadi hayatının vazgeçilmez kurumlarından biri hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Muhasebecilik, sorumluluk bakımından hassas mesleklerden biridir. Muhasebeciler ve mali müşavirler, devlet ile iş dünyası arasında bir köprü ve emin bir er olarak görevlerini sürdürmektedirler. Tüm zorlukları aşarak bu mesleği yerine getiren, vergi daireleri ve mükellefler arasında bir köprü vazifesi üstlenerek ülkemiz ekonomisinin gelişmesine ve ayrıca devlet-vatandaş münasebetlerinin sağlıklı yürütülmesine büyük katkılar sağlayan muhasebecilerin ve mali müşavirlerin Muhasebeciler Günü'nü ve Haftası'nı kutluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Diğer söz, Kars Milletvekili ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e aittir.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

24.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kürtçe yasaklarına ve 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'nde Genel Kurulda yaşananlara, Tekirdağ Çorlu tren kazasının bugünkü duruşmasına ve cezaevindeki avukatı Can Atalay'a, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un 28 Şubatın ve Gezi olaylarının maliyetiyle ilgili ifadelerine, özgürlük ve adalet sağlandıktan sonra ekonomik yatırımın geleceğine, Freedom House'un Türkiye'deki 2023 yılı seçimlerine dair raporuna ve ÇEDES Projesi'ne ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, AKP iktidarı Kürtçe yasaklarıyla meşhur bir iktidar biliyorsunuz, her ne kadar aksini iddia etse de "TRT Şeş'i açtık, Kürtçe propagandayı serbest ettik." dese de 21 Şubat haftası burada yaşanan büyük utancı hepimiz hatırlıyoruz. Neydi? 21 Şubat, biliyorsunuz, Dünya Ana Dili Günü'ydü ve ana dilinde burada birçok milletvekili konuşma yaptı ve mikrofonları

kapatıldı, ciddi tartışmalar yaşandı ama burada Kürtçe için mikrofon kapatanlar, buna alkış tutanlar, bakın, Diyarbakır'da seçim için, seçim propagandası için ne yapıyorlar? Xelil Xemgin'in "Sebra Dila" şarkısını üstelik izinsiz bir şekilde oradaki AKP adayı kullanıyor ve bunu bir seçim propagandasında kullanmaktan geri durmuyor. Ankara'da kurt olup Diyarbakır'a gidip Kürt olanlara, burada biz Kürtçe konuştuğumuzda tutanaklara "x" ya da "bilinmeyen dil" diye ana dilimizi geçirenlere iki çift lafımız var: Biz Kürtler ve bu ülkede yaşayan bütün halklar ana diliyle varlıklarını sürdürmeye devam edeceğiz. Biz ana dilimizde yaşamaya, ana dilimizde konuşmaya, ana dilimizde siyaset yapmaya, propaganda yapmaya devam edeceğiz ama bunu yaparken de sizin ikiye bölünmüş, Kürtçeye dönük düşmanca politikalarınızı da teşhir edeceğiz. Niye ikiye bölünmüş diyorum, biliyor musunuz Sayın Başkan? Çünkü aynı hafta içerisinde Kürtçe tiyatrolar yasaklandı; Kürtçe konserler İçişleri Bakanlığı, valilik, kaymakamlıklar eliyle yasaklandı ve buna ilişkin biz bu Meclisten de iktidardan da hiçbir tepki göremedik.

Diğer bir mesele: Bugün, biliyorsunuz, 2018 yılında yaşanan Tekirdağ Çorlu tren kazasının duruşması vardı. Ne olmuştu? Bu kazada 7'si çocuk olmak üzere 25 kişi hayatını kaybetmişti. Altı yıldır adalet mücadelesi veriyorlar, altı yıldır adliyelerin önünde "adalet" diye haykırıyorlar. Pekî, nerede adalet? Ne yazık ki adalet kimse erişemiyor. Her mahkemede olay oluyor, özellikle de sanık avukatlarının oradaki mağdurlara ve mağdur yakınlarına yönelik kullandığı dilin kendisinin gerçekten çok çirkin olduğunu ifade etmek istiyoruz. Ne demişti sanık avukatlarından biri 25 kişi için, 25 yaşamını yitiren kişi için, "25 kişi telef oldu." demişti. Kim, ne telef olur? Mal telef olur ama insanlara "Telef oldu." diyecek kadar insanlıktan çıkmış bir yapıyla, bir akılla karşı karşıyayız.

Can Atalay şu anda cezaevinde ve -burada vekil- haksız hukuksuz tutuklandı. Can Atalay aynı zamanda Çorlu tren kazasının da avukatıydı, Soma'nın avukatıydı, Aladağ'ın avukatıydı ve bugün dışarıda olsa hem bir milletvekili olarak hem de onların yanında olan avukat olarak yine o duruşmada olacaktı ama ne yazık ki olamadı; sosyal medya hesabından "adalet" çağrısını yineledi. Biz de bir kez daha haksız ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ediyorum.

25 Nisana ertelenen, altı yıldır süruncemede bırakılan ve hiçbir şekilde hukukun zerresinin görülmediği bu duruşmalardan, bu yargılamadan adalet beklentimizi tekrardan ifade etmek istiyorum ve Çorlu'da yaşamını yitirenlerin ailelerinin ve yaralananların yanında olduğumuzu DEM PARTİ olarak da ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç açıklamalarda bulunmuş, 28 Şubatın ve Gezi olaylarının maliyetini ifade etmiş, "İşte, 28 Şubat 300 milyar dolar, Gezi olayları 250 milyar dolara yol açtı. Bütün bunlar olmasaydı, şimdi bizim 300 milyar dolarımız olsaydı, emekli maaşı 20 bin, 30 bin, 40 bin lira olurdu." diyor ve bunun üzerinden de Gezi olaylarını bir şekilde aslında mahkûm etmeye çalışıyor. Şimdi, biz buradan kendisine soruyoruz: Kayyum uygulamalarının bu ülkeye maliyeti nedir? Sayın Yılmaz Tunç'a soruyoruz: "Bu ülkede 1 merminin fiyatı nedir?" diyen, her gün ülke kaynaklarını savaşa, mermiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – ...tanka, topa yatıran anlayışın bu ülkeye maliyeti nedir? Bütün ülke kaynaklarını yandaşlara, ranta peşkeş çekenlerin; bu ülkenin kaynaklarını betona gömenlerin bu ülkeye maliyeti nedir diye sormak istiyorum.

Diğer bir mesele, aslında bu ülkedeki istikrarsızlığın temel nedenlerinden biri temel hak ve özgürlüklerin askıya alınması, özgürlüğün olmaması, adaletin olmamasıdır ve bütün bunlar sadece yatırıma, sadece ekonomiye indirgenmeyecek kadar kıymetli başlıklardır yani "Ekonomik yatırım gelsin." diye özgürlük ve adalet sağlanmaz; özgürlük ve adaleti sağlarsınız ondan sonra ekonomik yatırım gelir, dış finansman gelir, bütün bunlar olur ama ne yazık ki bunlar yok. O zaman biz buradan söyleyelim: Adaletin çivisi çıkmış, sekizinci yargı paketiyle de tabutuna son çivi bu Mecliste çakılmaya çalışılıyor. Yılmaz Tunç paranın derdine düşmüş, ha bire "Niye yatırımcı gelmiyor, niye para gelmiyor?" diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biz buradan söyleyelim: Sayın Tunç, önce dönün bir adaletle bakın; adaleti sağlarsanız, inanın, para da gelir, yatırımcı da gelir.

Şimdi, bütün bu adaletsizliklerle ilgili bir başlık daha var Sayın Başkan. Freedom House raporu yayımlandı ve Türkiye'de 2023 yılı seçimlerine dair raporunda önemli başlıklar var. Ne diyor? "Türkiye 'özgür olmayan ülke' kategorisinde değerlendirilmeye devam ediyor, seçimlerdeki adaletsizlik ve manipülasyonlar çok temel bir göstergedir." diyor ve sorunlu seçimlerin ve silahlı çatışmaların artan zararlarını raporun temel başlığı hâline getirmiş. Niye böyle diyor? Çünkü siyasi haklar ve sivil özgürlüklerde on sekiz yıldır kesintisiz bir düşüş yaşanıyor. Seçim manipülasyonu, savaşlar, çoğulculuğa yönelik saldırılar gibi etkenlerin aslında özgürlüklerdeki küresel düşüşte temel rol oynadığını ama Türkiye'nin de bunun başında geldiğini ifade ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, sadece teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Türkiye'nin son on yılda özgürlüklerdeki gerileme grafiğinde 5'inci sırada olduğunun da altını çiziyoruz. Şimdi, yine bir seçim arifesindeyiz. Raporda ne var? Seçimdeki hileler var. Raporda ne var? Gözaltılar var. Seçimde ne var? Basına yönelik tutuklamalar ve baskılar var ama bunu hiç kimse konuşmuyor, ne Adalet Bakanı konuşuyor ne AKP iktidarı konuşuyor, bunlara söz eden yok.

Son başlık, ÇEDES; çok şey var bu ÇEDES'le ilgili ama şunu söyleyelim: Ya, Allah billah aşkına, bu Yusuf Tekin'i çok aradınız mı Millî Eğitim Bakanı yapmak için? Sabah akşam çocukları ya mezara götürüyor ya camide tuvalet temizlemeye götürüyor ya da imamları, müftüleri okula götürüp çocukların kafasını pedagojik olmayan formasyonlarla dolduruyor. Ya, hangi tarikatın insanıdır, hangi tarikatın gelmiş, neye bağlıdır, bilmiyoruz ama ÇEDES'le çocukları mahvediyor. Bunu görmenizi istiyorum ve Genel Kurulu selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç Koçyiğit.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın'a aittir.

Sayın Günaydın, buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, uzunca sayılabilecek siyasal yaşamı boyunca sokağı bu kadar dertli ve öfkeli görmediğine, on binlerce emeklinin talebine, Erdoğan'ın dün Kütahya'da yaptığı açıklamalara ve memleketin emeklisinin, çalışanının, gencinin, kadınının 31 Martı beklediğine ve bu yapılanların hesabını soracağına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, Türkiye Büyük Millet Meclisi içerisinde milletvekili olarak görev yapıyor isek sokağın ve yurttaşın sesini bu Meclise taşımak ve bu Mecliste bunlara bir çözüm yaratmak zorundayız. Ben son on gün içerisinde Samsun,

Eskişehir, Edirne, İstanbul, Rize ve Trabzon'da bulundum. Yanımda korumalar olmadan dolaştığım için, verilecek bir hesabım olmadığı için, bir korkum olmadığı için de korumaya ihtiyacım olmadığı için vatandaş yanıma geldi ve derterini bana açıkça anlattı. Bunların içerisinde ağırlıklı olan kesim emekliler. Ben uzunca sayılabilecek bir siyasal yaşamım boyunca sokağı bu kadar dertli ve bu kadar öfkeli görmedim. On binlerce emeklinin sizden bir tek talebi var: "Ne olduğumuzu, nasıl yaşadığımızı, nasıl süründüğümüzü görmediğinizin farkındayız. Bunu hissetmek istiyorsanız yalnızca bir ay 10 bin TL'yle geçinmeye çalışın, içinde bulunduğumuz durumu görürsünüz." Torununa harçlık verememe bir tarafa, bir ekmek arası dönemin hayaliyle yaşayan, bunu yiyebilse kendini zengin sayabilecek, mutlu sayabilecek milyonlarca emekli var ve bunların hepsi diyor ki: "Lanet olsun, hakkımızı helal etmiyoruz!" Şimdi, Erdoğan dün Kütahya'da demiş ya "Emekliyi tahrik edenler var." Vallahi emekliyi kimse tahrik edebilme gücüne sahip değil, üstelik de 16 milyon emekliden her siyasal partiye oy veren vatandaş var. Dışarıya çıkın, hangi partiye oy verirse versin, "Hâlimden memnunum, yaşantımdan memnunum." diyen bir tek emekli bulabilirsiniz o hâlde ben bütün sözlerimi geri alacağım. Tamamı diyor ki: "Biz bu koşullarda yaşayamıyoruz; sesimizi duyun, buna bir çare bulun yoksa biz bu memleketi bizim yaşayabileceğimiz hâle getireceğiz." Bakın, sevgili dostlar, diyor ki Erdoğan: "Emekliye seyyanen 7 bin TL zam yaparsak 1,4 trilyon lira, 10 bin TL yaparsak 1,9 trilyon TL yapıyor, bütün yatırım bütçesini versek yetmiyor. Dolayısıyla emekliye zam yapmak için, seyyanen para vermek için çalışan memurun, polisin, Emniyet görevlisinin maaşından kısmamız lazım." Bakın -o kadar tehlikeli bir şey var ki- iki şeyi itiraf ediyor Erdoğan. Bir: Memlekette deniz bitti yani yirmi bir yıl sonra emeklisine insan onuruna yakışır bir yaşam refahı sağlayamadığını itiraf ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başka bir şey daha yapıyor, o kadar kötü bir siyaset yapıyor ki emekli ile polisi, emekli ile çalışanı, memuru karşı karşıya getirmeye çalışıyor. Bir süre sonra çalışan diyecek ki: "Emekliye para vereceklerse benim maaşımdan kesecekler, o hâlde vermesinler." Şimdi bu sorunun da bu cevabın da hem çok tehlikeli olduğunun hem de hakkaniyetli bir yaklaşım olmadığının altını çizelim.

Ben, Erdoğan'a ve yandaşlarına bazı tavsiyelerde bulunayım: Bakın, 800 milyar lirayı uyguladığınız akıl dışı rantçı politikalarla kur korumalı mevduata gömmediniz mi? Yandaş sermayedarlara 800 milyar lirayı buluyorsunuz da 16 milyon emekliye seyyanen zam gerektiği zaman "Para yok." diye ağlamaktan utanmıyor musunuz? Ya da siz 13 tane uçağınızla, 300 araçlık konvoyunuzla millete çaka satarken çaka sattığınız vatandaşın karnını doyuramamasından hiç utanç duymuyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yalnızca son birkaç ay içerisinde İliç'teki maden faciasının sorumlusu olan Anagoldun 7,2 milyon dolar vergi borcunu affetmediniz mi, bunu Resmî Gazete'de yayınlamadınız mı? Yüz binlerce yerli ve yabancı firmanın teşvikiyle prim borcunu, vergi borcunu silmiyor musunuz? Yani emekliye gelince para yok, cebinizi gösteriyorsunuz para yok, memleketin hazinesinin tamtakır olduğunu itiraf ediyorsunuz ama diğer taraftan, yandşa gelince sermayeyi, rantı aktarmakta hiçbir beis görmüyorsunuz. Ben size söyleyeyim, bugün 29 Şubat, yarın Martın 1'i; memleketin emeklisi, çalışanı, genci, kadını 31 Martı bekliyor, bu zulmü kendisine yapandan hesabını sormayı bekliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Kamuoyunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Günaydın, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'e söz veriyorum.

Sayın Zengin, buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, artık yıla ve "artık" kavramına, yarın 3'üncüsü gerçekleştirilecek Antalya Diplomasi Forumu'na ve gündemindeki meselelere ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 29 Şubat, aslında "artık yıl" olarak değerlendirilen bir kavram. Doğrusu "artık" kelimesi biraz böyle, bizim Tokat tabiriyle idrilenen, küçümsenen bir kelimedir fakat tabii, insan zamana bakınca ilginç bir şey ortaya çıkıyor yani, sene, üç yüz altmış beş gün beş saat kırk sekiz dakika kırk altı saniye bir araya geliyor, birikiyor, birikiyor ve dört yılın sonunda 366'ncı gün oluyor. O yüzden "artık" denen şeyin aslında kıymetli bir şey olduğunu düşünüyorum. Mesela, son zamanlarda çevrede gördüğüm, büyük bir israf var. Sular içiliyor, içtiğimiz suları yarım bırakıp oradan kalkıyoruz. Ben en azından kendi adıma yarım bıraktığım suyu yanıma almayı tercih ediyorum. "Artık" dediğimiz şey o kadar kıymetli bir şey ki zamanın artığından koskoca bir gün ortaya çıkıyor. O yüzden yaptığımız işlerde özellikle zamanı kullanırken bu zamanın da bir kıymeti olduğunu ifade etmek istiyorum, buna Mecliste yaptığımız çalışmalar da dâhil. Bu özel günde doğanların da doğum günlerini bu arada kutluyorum. Dünyaya da kutlu olsun 366'ncı gün.

Yarın önemsedığımız bir çalışma var Türkiye genelinde, uluslararası bir çalışma, Antalya Diplomasi Forumu'nun 3'üncüsü gerçekleştirilecek. Dünyanın pek çok yerinden, 100'ü aşkın ülkeden misafirlerimiz olacak; 20'ye yakın devlet başkanı, 70'e yakın dışişleri bakanı, 90 ayrı bakan, dışişleri bakanları dışında başka bakanlar var, 25 uluslararası kuruluşun başkanları, küresel konular üzerine çalışan uluslararası kuruluşlar, düşünce kuruluşlarından katılımcılar, gazeteciler, akademisyenler bir araya gelecekler ve dünya üzerinde çokça konuşulan pek çok meselenin konuşulduğu bir yer olacak Antalya. Burada, tabii ki küresel meselelerin başında Orta Doğu meselesi var ve elbette Filistin'de yaşananlar var -bugün işte, erzaklarını almak isteyen insanların üzerine bombalar yağdırıldı- göç meselesi var, Türk dünyasıyla ilgili yaşananlar, Balkanlarda bir hareketlilik var hepinizin bildiği -orada yaşananlar- elbette ki Ukrayna'da devam eden süreç muhakkak ki gündemde; yapay zekâ meselesi, uzay diplomasisi ilginç bir konu son yıllarda çok da öne çıkan; iklim güvenliği, enerji konusu, uluslararası ticaret gibi son derece farklı başlıkta 4.500 katılımcıyla yapılacak önemli bir forum. Ben hem Türkiye'ye hem de dünyaya fayda getirmesini ümit ediyorum. Pek çok katılımcıyla beraber yapılan bir çalışma. Çalışmaların büyük bir kısmı zaten canlı olarak izlenebilecek. Ben, hazırlıklar içerisinde olan tüm çalışanlarına, başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere, Antalya Diplomasi Forumu'na şimdiden başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bugün de zamanın, dakikanın, saniyenin kıymetini bileceğimiz bir çalışma yapmayı ümit ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zengin.

Değerli milletvekilleri, şimdi, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 3 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/848)

27/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Evet, tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/849)

27/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Evet, tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/850)

28/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Peki, karar yeter sayısı arayacağım.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Evet, karar yeter sayısı konusunda bir ihtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.51

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

TBMM Başkanlığı tezkeresinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi tezkereyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, tezkere kabul edilmiştir.

Şimdi, Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin problemlerinin detaylı araştırılması ve “taban maaş uygulaması” olarak da adlandırılan kanun maddesinin tekrar yürürlüğe konulması başta olmak üzere çözümlerin tespiti amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/2/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin problemlerinin detaylı araştırılması ve "taban maaş uygulaması" olarak da adlandırılan kanun maddesinin tekrar yürürlüğe konulması başta olmak üzere, çözümlerin tespiti amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/2/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'a söz veriyorum.

Sayın Karaman, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin problemlerinin tespiti ve taban maaş uygulamasının tekrar yürürlüğe konulması üzerine vermiş olduğumuz Meclis araştırması önergesi üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bizim müktesebatımız "Bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum." ilkesi üzerine kurulu ancak bugün tam aksine geleceğimizi inşa eden öğretmenlerimiz köle olmuş durumda. Neye mi köle olmuş durumda? Memur haber sitelerinde vereceğiniz müjdelere, ümitlere köle olmuş durumda, mülakatlarda adil davranılacak umuduna köle olmuş durumda, özel eğitim kurumlarında kapitalist piyasa koşullarına ve patronun insafına köle olmuş durumda. Böyle olmaz. Bir toplum eğitimde üç sacayağı üzerinde durmaktadır: Öğrenci, öğretmen ve veli. Öğrenci hayalleri kırılmış, geleceğinden umutsuz ve mutsuz durumda. Öğretmen saygı görmemekte, örselenmekte. Veliler ise geçim derdinde, hayatta kalma ve kısıtlı imkânlarla ailesine bakma derdinde. Soruyorum: Bu ortamdaki ne çıkar? O gün geldiğinde Saadet Partisi olarak hayatın her alanında olduğu gibi eğitimde de refah ve saadeti inşa etmek mecburiyetindeyiz.

Kıymetli milletvekilleri, Sayıştay raporlarına göre ülkemizde 150 bine yakın öğretmen açığı bulunurken atamaları yapılmayan 460 bin öğretmen vardır, bu rakamın tespit edilemeyenlerle birlikte 700 bin civarında olduğu belirtilmektedir. Haydi, bunları geçtik, seçim öncesi 100'üncü yılda 100 bin atama beklentisi suya mı düştü acaba? Yetki ellerinde olanlar açıkça ortada, gerekeni lütfen yapınız. Siz muhalefete muhalefet yapmayı görev biliyorsunuz ancak. Bu, muhalefetin değil halkımızın talebi, bu talebe lütfen yüz çevirmeyiniz.

Kıymetli milletvekilleri, ihtiyaç ortada. Hem devlet hem özel öğretim kurumlarında eğitimin belirli standartlara ulaşmasını istiyorsak en başta bu eksik ve aksaklıkların giderilmesi mecburiyetindeyiz. Günümüz ekonomik şartları da ortada, bir nesli emanet ettiğimiz öğretmenlerimize -özel veya devlet ayırt etmeden- reva görülen hayat şartları bu mudur? Haydi, devlet kurumlarında öğretmenlerin bir standardı var diyelim, özel eğitim kurumlarındaki öğretmenlerimiz ne yapacak? Her platformda dertlerini dile getiren bu eğitimcilerimizin seslerine kulaklarınızı tıkamayınız. Öyle uygulamalara maruz kalıyorlar ki -eski öğretmen olarak şahsen ben bu durumlara o kadar üzülüyorum ki- bu insanlar bilgileriyle hayatlarını kazanmaları gerekirken tamamen uzmanlıkları dışında bin türlü şarta boyun eğmek zorunda kalıyorlar. Bir kuruma gidiyor, işveren diyor ki: "Asgari ücret olacak, dokuz ay maaş veririm, gerekirse yedi gün çalışılacak, gerekirse 4857 sayılı İş Kanunu'ndaki kırk beş saatlik üst sınırı da aşan mesai olacak." El insaf, böyle iş olmaz. Özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerimizi kapitalist piyasa koşullarına teslim etmeyeceğiz, edemeyiz.

Kıymetli milletvekilleri, işin komik tarafı şu ki 5580 sayılı Kanun'da zaten taban maaş uygulaması vardı. 14 Mart 2014 tarihinde yani on yıl önce kendi döneminizde siz kaldırdınız. Hakikaten bazen diyorum ki: Cidden, bazı şeylere dokunmayın çünkü dokunduğunuz elde kalıyor, hakikaten yazık. Sorumsuzca alınan bu kararlar, mevcut durumdaki 180 bin öğretmenimizi ve 1 milyon 670 bin öğrencimizi yani doğrudan veya dolaylı hepimizi etkiliyor. Bulduğunuz koltukların ve sorumluluklarınızın farkına varınız, bu geçen on yılda yaşanan mağduriyetlerin müsebbibi olanızdan dolayı hicap duymalısınız.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemizin ekonomik şartları ortada, değerli öğretmenlerimizi piyasa koşullarına teslim edemeyiz. Bu yüzden, sunduğumuz önergeye müspet oy vermenizi istirham ediyorum. Saadet Partisi olarak bizim amacımız üzüm yemek, bağcıyı dövmek değil. Biz herhangi bir paye de elde etmek istemiyoruz, mağduriyete engel olmak istiyoruz çünkü bizim misyonumuz hayra motor, şerre fren olmaaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Karaman, lütfen tamamlayın.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Bizler siyasi olgunluk sahibi milletvekilleriyiz. Sizlerden de böyle bir teklif gelse biz grubumuz olarak milletimizin yararına olan ne varsa her zaman destek vermeye hazırız. Aynı desteği bugün kendi adımıza değil, kıymetli öğretmenlerimiz adına sizlerden talep ediyoruz ve önerimize müspet oy vermenizi istirham ediyoruz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. Allah'a emanet olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Öneri üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a aittir.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama bu salondaki tüm milletvekillerinin hemfikir olacağı bir cümleyle başlamak istiyorum: Evet, öğretmenlik mesleği kutsal bir meslektir ancak acaba öğretmenlerimize bu cümledeki değeri veriyor muyuz bir bakalım. Ailesinde yeterince öğretmen olan bir öğretmen olarak üzülerek söylüyorum ki ülkemizde sorunları en çok olan mesleklerin başında öğretmenlik mesleği geliyor. Bu üç dakikalık süre içerisinde, maalesef, öğretmenlerimizin sadece bir kısım sorunlarını dile getirebileceğim. Evet, öğretmenlerimiz OECD ülkeleri arasında en uzun çalışma saatlerine sahip olmalarına rağmen en düşük maaş alan meslek grubudur. Öğretmenlerimizin birçoğu geçimlerini sağlamak için ek iş yapmak zorunda kalmakta ve üçte 2'si borçlanarak hayatlarını sürdürmeye çalışmaktadır.

Şu an konuştuğumuz öneri özel okullarda eğitim veren öğretmenlerimizin sorunlarını ele alıyor olsa da öğretmenlerimizin yaşadığı sorunlar "özel" ve "kamu" diye ayrılmadan bütün öğretmenlerimizin meselesi hâline gelmiştir. Öğretmenlerimizin yaşadıkları en temel özlük meselelerini sıralayacak olursak; başta "ücretli", "sözleşmeli" ve "kadrolu" ayrımıdır, maaşlarının ülkenin ekonomik şartlarının altında kalmasıdır, ek ders ücretlerinin saatlerinin yetersiz olmasıdır, 3600 ek göstergenin bütün öğretmenler tarafından alınamamasıdır, emekli ikramiyelerinin çalıştıkları süre içinde verdikleri emeği karşılayamıyor olmasıdır. Hatırlarsınız, öğretmenlerimiz emekli olduğunda ev alıyorlardı; şimdi, maalesef, emekli ikramiyeleriyle ikinci el araç bile alamıyorlar.

Özellikle özel eğitim kurumlarında eğitim veren öğretmenlerimiz için şartlar daha zordur. Öğretmenlerimizin haklarını teslim eden özel eğitim kurumlarını tenzih ederek birçok özel eğitim kurumunda öğretmenlerimiz maalesef işçi gibi görülmektedir. Buna bağlı olarak özel eğitim kurumlarında öğretmenlerimiz asgari ücret civarında ücret almakta, özel kurslar da dâhil olmak üzere, aşırı çalışma saatlerine maruz kalmakta, sadece derslerle sınırlı kalmayan eğitim dışı faaliyet beklentilerinin oluşması bir diğer önemli husustur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Akalın, lütfen tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Kişisel gelişimi için gerekli fırsatların sağlanmaması gibi konularda sorunlar yaşamaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, öğretmenlerimizin bu sorunlarını çözmek için, bu Meclis çatısı altında sorunların çözülmesi için elimizden geleni yapmalıyız; İYİ Parti olarak biz hazırız. Meslektaşlarımızın hak ettikleri değeri görmesi ve daha iyi çalışma koşullarına kavuşmaları için bu öneriye “evet” oyu vereceğimizi belirtir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel okul öğretmenlerinin derdi çok fazla, çok derse giriyorlar, haklarını alamıyorlar, maaşlar düşük, güvencesiz bir şekilde çalıştırılıyorlar ve mobbinge uğruyorlar. Neden bu duruma düşmüş durumdalar? Çünkü iktidarın atama yapmaması nedeniyle ucuz iş gücü olmuş durumdalar ve özel okullar çok düşük ücretlerle onları alıyor, on binlerce öğretmenimiz sürünüyor âdeta ama iktidarın umurunda değil.

Daha öncesinde de özel okul öğretmenleri defalarca sorunlarını gündeme getirdi, Meclise geldiler, gruplara geldiler, hâlen bir çözüm yok. Bunun nedeni nedir? Bakın, iktidarınızın bir uygulamasıdır çünkü öncesinde yasa vardı, “Özel okul öğretmenleri kamudakinden daha düşük ücret alamaz veyahut da ödemeleri geciktirildiği zaman gün başına yüzde 1 zamlı olarak maaşlarını alırlar.” şeklinde yasa vardı. 2007 yılında AK PARTİ iktidarı bu yasaı iptal etti ve patronların işine gelen uygulamalara imza attı ve bugünlere geldik, bu kadar sersefil duruma düşürdü öğretmenleri.

2019 yılında bu Mecliste olanlar hatırlar, Doğa Koleji öğretmenleri Meclise de gelmişlerdi. İsyan etmişlerdi çünkü çok kötü şartlarda çalışıyorlardı ve fakat bugün sorunları bitmiş değil arkadaşlar. Bu sorunları çözecek en önemli husus taban maaş hakkının tanınmasıdır, öğretmen arkadaşlarımız, sendikacı arkadaşlarımız bunu söylüyor. Taban maaş hakkı tanınarak bir konsensüs sağlanabilir. Belirli süreli iş sözleşmesi değil, güvenceli bir sözleşme sağlanmak durumundadır.

Pandemi sonrası sorunlar artmış hâlededir. Enflasyon çok artıyor, öğretmen ücretleri artmıyor, asgari ücretin bile altında kalıyorlar. Asgari ücret oranları kadar bile artmayan öğretmen maaşları var değerli arkadaşlar.

Bakın, bir başka husus daha söyleyeceğim: Özel okullarla ilgili 2014 yılında çıkan bir yasa var burada. Bakın, bu yasa çözüm süreci sırasında çıkmıştı, çok dilli özel okula izin veren bir yasaydı. Hangi yasa? Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi ile Türk Vatandaşlarının Farklı Dil ve Lehçelerinin Öğrenilmesi Hakkında Kanun. 2 Mart 2014 tarihli ve 6529 sayılı Kanun'un 11'inci maddesine eklenen cümlelerde çok dilli özel okul açılabilirdi belirtiliyordu ancak öylesine bir absürtlük var ki, bu yasanın yönetmeliği yok. “Yönetmelik çıkarılacak.” dendi fakat herhangi bir yönetmelik çıkarılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Diyarbakır'da geçtiğimiz yıl bir müteşebbis başvurdu ve bu müteşebbis Diyarbakır'da çok dilli -Kürtçe-Türkçe- bir okul açmak istedi fakat kendisine izin verilmedi çünkü bu yasanın yönetmeliği yok, sadece kurs yönetmeliği kendisine verildi ve bu yüzden açılmadı. İşte, özel okullardaki çok dillilikle ilgili yasaya bile uymayan bir iktidar var karşımızda, 2014'teki yasanın yönetmeliği yok.

Yine, bakın, KHK'yle kapatılan özel okullardaki 20 bin civarında öğretmenin çalışma izni iptal edilmişti. Ya, bu kadar hukuksuz, vicdansız bir karara imza attınız; sırf, zor bela bir iş bulmuş, bir okulda okuyor, o okul kapatıldığı için senin diplomanı iptal ediyorum, çalışma iznini iptal ediyorum... Beraat bile olsa çalıştırmıyor öğretmeni. Bu kadar zalimce ve vicdansızca bir uygulama yıllardır sürdürülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yıllarca okumuş, emek sarf etmiş, bir diploma almış ve sonunda bu diplomasını kullanamıyor, sırf çalıştığı okul bir şekilde kapatıldığı için öğretmenlik hakkı elinden alınıyor. Bu zulme ve diğer özel okul öğretmenlerinin sömürüsüne son verilsin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'ye söz veriyorum.

Sayın Elçi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; Saadet Partisinin özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin sorunlarının araştırılması hususunda vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım.

Yeni nesillerin öğretmenlere teslim edildiği bir toplumda on beş yıl öğretmenlik yapmış biri olarak, sevgili meslektaşlarımızın sorunlarını konuşmak bir yanı sıra beni üzerken bir yanı sıra da onlara destek olmaktan gurur duyduğumu belirterek konuşmaya başlamak isterim.

Bir ülkede öğretmenlere verilen değer eğitime, gençliğe, aynı zamanda topluma verilen öneme eş değer olduğunu belirtmekte fayda var. Ne yazık ki geleceğimizi emanet ettiğimiz bu meslek grubunun, özellikle, kamuda görev yapan emsallerinden çok daha düşük ücretlerle çalıştırılan, özel okullarda görev yapan öğretmenlerimizin sorunları herkesin malumudur. Özellikle, ataması yapılmayan öğretmenlerimizin özel okulların olumsuz koşullarına âdeta terk edilmiş bir durumda olduklarını buradan üzülmek isterim. Mağduriyet yaşayan eğitim emekçilerinden oluşanların sayısı hiç de az değil. Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2022/2023 Raporu'na göre 14.281 özel okulda toplam 179.895 öğretmenin görev yaptığı kaydedilmektedir yani neredeyse 180 bin kişilik bir ordudan bahsediyoruz arkadaşlar. Yoksulluk sınırının altında istihdam ettirilen, özel öğretim kurumlarında çalışan emekçi kardeşlerimizin düşük ücretle çalıştırılmasının önüne geçilmesi gereklidir; bunu da biz buradan ancak onlara vereceğimiz destekle başarabiliriz.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası, malumunuz, 14/3/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6528 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştı. Yürürlükten kaldırılan mülga maddede “Okullarda yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmeti yapanlara, kıdemlerine göre dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez.” deniliyordu. Bu hükmün tekrar yürürlüğe girmesi kanımızca zorunludur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Elçi, lütfen tamamlayın

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) – Yapılacak olan düzenlemeyle, devlet okullarında çalışan eğitim emekçilerinin daha az bir maaşla çalıştırılmasının yani emek sömürüsünün önüne geçilmesi, taban maaş uygulamasına aynı zamanda geri dönüşmesi zorunludur.

Ek ders ücretlerini almakta sıkıntı yaşayan, resmî tatillerde bile kendilerini çalışma baskısı altında hisseden, sigorta primi eksik yatırılmasından şikâyetçi olan, asgari ücretin altında veya asgari ücretle çalışmaya itiraz eden, sesini duyurmada

zorlanan emekçi eğitimcilerimizin yanında olduğumuzu, seslerine ses olacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elçi, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Kemal Karahan'a aittir.

Sayın Karahan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL KARAHAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel okul ve kurumlarda görevli öğretmenler için verilen araştırma önergesi hakkında grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, şüphesiz hayatta her meslek önemlidir ancak öğretmenlik kadar insanda derin izler bırakan ikinci bir meslek yoktur. Bugün, hangi konumda olursak olalım, üzerimizde hakkı olan öğretmenlerimizi sevgiyle saygıyla hatırlıyor, onları hep şükranla yâd ediyoruz. Başlıca mesleki motivasyonu çocukların hayatlarında yarattıkları olumlu etki olan gönül mimarlarımız öğretmenlerimizin emeklerinin karşılığı hiçbir zaman ödenmez, öğretmenlerimiz için yapılanlar da hiçbir zaman onların emeklerinin karşılığı olamaz.

Değerli milletvekilleri, özellikle Covid-19 salgını döneminde tüm zor koşullara rağmen uzaktan eğitim yöntemiyle eğitim öğretim faaliyetlerine devam ederek büyük fedakârlık örneği sergileyen öğretmenlerimizin kıymetini bir kez daha anladık, sınıfta yüz yüze eğitimin yerini hiçbir şeyin alamayacağını gördük; öğretmenin sınıftaki alın terinin, nefesinin ve çabasının oluşturduğu etkinin önemini hissettik.

Sayın milletvekilleri, ülkemizdeki özel okul ve kurumlar yasalar çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Özel okul ve kurumlarda görev yapmak isteyen yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler işverenle karşılıklı olarak belirledikleri şartlar için İş Kanunu'na göre sözleşme imzalamaktadırlar. Bu sözleşmedeki koşullar ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla karşılıklı anlayış ve kabullerle belirlenmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesine göre eğitim personelinin özel okullardaki çalışma süresi en fazla kırk saat olup anılan yönetmelikte yapılan değişiklik kurumda çalışma süresiyle ilgili bir değişikliktir. Bu değişiklik eğitim personelinin bir gün içinde ve bir haftada toplam kaç saat çalışabileceği süreyle ilgili değildir. Zira eğitim personelinin çalışma süreleri ayrıca mevzuatla belirlenmiştir.

Öğretmenlerin zorla istifa ettirilmesine ilişkin olarak ise bu ve benzeri hususlarda Bakanlığımız birimlerine iletilen şikâyetler incelenmekte, varsa usulsüzlük gerekli cezai işlemler uygulanmaktadır. Özel okullarda görev yapan öğretmenlerin özlük haklarında yapılabilecek iyileştirmelerle ilgili olarak ise gerek eğitim personeli gerekse ilgili STK'lerden Bakanlığımıza gelen talepler titizlikle değerlendirilmektedir diyor, özel ve kamuda çalışan tüm öğretmenlerimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Karahan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilen önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Anayasa 96'yı dikkate alarak oylama yapın lütfen.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, öneri reddedilmiştir.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türkiye'de nüfus artış hızında özellikle son yıllarda yaşanan keskin düşüşün sebeplerinin araştırılması, ülkemizde yaşayan sığınmacıların yıllara göre doğum hızlarının tespit edilmesi, demografik yapıya karşı tehdidin boyutlarının incelenmesi, Türk vatandaşlarının nüfus artış hızının yeniden yükseltilmesi için gereken politikaların belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/2/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından Türkiye'de nüfus artış hızında özellikle son yıllarda yaşanan keskin düşüşün sebeplerinin araştırılması, ülkemizde yaşayan sığınmacıların yıllara göre doğum hızlarının tespit edilmesi, demografik yapıya karşı tehdidin boyutlarının incelenmesi, Türk vatandaşlarının nüfus artış hızının yeniden yükseltilmesi için gereken politikaların belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/2/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya söz veriyorum.

Sayın Usta, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bizim bugünkü İYİ Parti Grubu olarak grup önerimiz Türkiye'deki nüfus artış hızında veya doğurganlıktaki düşüş. Değerli arkadaşlar konu, hepinizin de takdir edeceği gibi aslında siyasi bir konu değil, bir ülke meselesi, bir memleket meselesi. Şimdi, Türkiye'nin nüfusu 2023'te 85,4 milyon kişi olarak tespit edilmiş, Cumhuriyetin ilk nüfus sayımı olan 1927'de de 13,6 milyon kişiymiş. 1920'den 2000'e kadar geldiğimizde, 1927-2000 yılları arasındaki yetmiş üç yıllık dönemde ortalama nüfus artış hızımız, yıllık nüfus artışı binde 22 değerli arkadaşlar veya yüzde 2,2. 2001-2023 döneminde, yirmi üç yıllık dönemde ise bu, binde 10'a düşüyor veya yüzde 1'e düşüyor; ciddi bir keskin düşüşün olduğunu görüyoruz. Aslında 2000 öncesindeki en düşük nüfus artış hızı 1940-1945 döneminde olmuş, İkinci Dünya Savaşı yıllarında olmuş; binde 10,6'yımış. Şu anda, son yirmi üç yılda İkinci Dünya Savaşı döneminden daha düşük bir nüfus artış hızımız var; bunu, bu anlamda dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Söyle bir grafikte de buna bakacak olursak: Burada 2008'den itibaren -adrese dayalı nüfus 2008'den itibaren olduğu için- nüfus artış hızlarını görüyorsunuz yani şuralarda yaklaşık binde 13'lük bir şeyler varken son yıllarda keskin bir düşüş var. Tabii, nüfusta bir anda bu kadar keskin bir düşüşün de olmaması gerekir, bunun ne olduğunu da anlamak mümkün değil yani rakamlarda ne var, bunu çok da biliyor değiliz ancak bu trendi görüyoruz. 2023'te ise binde 1,1'e düşmüş nüfus artış hızımız; bu, muhtemelen işte bir daha olmasını asla istemeyeceğimiz deprem felaketi nedeniyle oradaki ölümlerin, kayıpların resmî rakamlara yansıtılardan çok daha yüksek olmasından kaynaklanıyor olabilir ama esas vurgum 2023 değil yani esas meseleyi dikkatlerden kaçırmayalım.

Şimdi, bunu biraz daha destekleyecek başka bir gösterge sunmak istiyorum: Bu, kaba doğum hızı değerli arkadaşlar. Kaba doğum hızı nedir? Bin nüfus başına düşen canlı doğum sayısı. Dikkat ediyor musunuz arkadaşlar, burası da yine 2001'den başlıyor, trendi görüyor musunuz? Çok ciddi bir şekilde aşağıya doğru düşüş var kaba doğum hızında yani bu, Türkiye açısından ciddi bir risktir, bunu birazdan izah etmeye çalışacağım. Rakamlarını vermiyorum ama yani yine de binde 18'lerden en son geldiğimizde binde 12,2'ye düşmüş kaba doğum hızı. Yine, bununla aslında paralel olan diğer bir gösterge de toplam doğurganlık hızı. Yani buraya baktığımızda işte, bu nedir tanımını verecek olursak? Bir kadının doğurgan olduğu dönemde yani 15-49 yaşındaki doğurduğu çocuk sayısı. Türkiye'de işte, 2001 yılında 2,38 çocukmuş, yaklaşık 2,4 çocukken özellikle 2014'ten sonra keskin bir düşüş var, 1,6 çocuğu düşüyor değerli arkadaşlar. Tabii, Türkiye'de Türk vatandaşlarında durum buyken Suriyeli göçmenlere baktığımızda orada da çok ciddi bir şekilde hem doğurganlık hızının hem çocuk doğum sayısının çok daha yüksek olduğunu görüyoruz; bu da işin bir başka boyutu. Yani Suriye meselesi, sadece odaklandığım yer orası değil değerli arkadaşlar, dikkatten kaçırmayalım. Hiçbir Suriyeli sığınmacı meselesi olmasa bile Türkiye'nin ciddi bir sorunudur bu çünkü nüfusun korunabilmesi için ortalama doğurganlık hızının 2,1 olması lazım. Bakın, Türkiye'de 1,62; bu nüfus aşağı gidecek, zaten projeksiyonlar da onu gösteriyor. Suriyeli meselesi de işin daha başka bir boyutu, o bir beka meselesidir. Buradan hiç kimse şuna gelmesin: Ya, ne güzel işte, iş gücü Suriye'den geliyor filan değil, o ayrı bir konu. O Anadolu'yu Türksüzleştirme projesidir, bunu zaten kabul etme imkânımız yok. Suriyeli meselesi ayrı bir mesele ama orada da nüfusun çok hızlı arttığını bizim esas itibarıyla görmemiz lazım. Dolayısıyla, bizim bugün getirdiğimiz konu siyasi bir mesele değil; bu, Türkiye'nin meselesi; bu, memleket meselesi. Bunun hakikaten araştırılması lazım. Bunun üzerinde düşünen bir devlet akli var mı? Bugün maalesef yok. Öyle bir devlet akli olmuş olsaydı "Efendim, doktorlar yurt dışına gitsin, ondan sonra çoban gelsin ülkeye." denilmezdi bu ülkede veya böyle bir devlet akli olmuş olsaydı en azından sisteme belli sayıda çocuk doğurmayı veya daha fazla çocuk yapmayı teşvik eden birtakım mekanizmalar konulurdu. Şimdi, ben, Sayın Erdoğan'ın birçok söylemini aslında çok doğru buluyorum belki ama bir tanesini beğeniyorum ve doğru buluyorum; o da nedir? İşte, en az 3 çocuk meselesi. Bu doğru bir söylemdir fakat altı boş değerli arkadaşlar. Siz ülke yönetiyorsunuz, elinizde bütçe var, hiçbir teşvik getirmiyorsunuz tam tersine mevcut sistemde olan teşvikleri de tersine çalıştırmışsınız.

Şimdi, bakın, "asgari geçim indirimi" diye bir mekanizma vardı; bu çocuklu olan çalışanla, çocuklu olmayan çalışan arasında geliri farklılaştırıyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Devamla) – 2022'de yapılan düzenlemeyle mesela bu kaldırıldı. Şimdi, dolayısıyla bunun altının doldurulması lazım. Burada, başka, sosyal statülerine göre, eğitim durumlarına göre, bölgelere göre değerli arkadaşlar... Bak, bir de o problem de var. "Doğurganlık hızı 1,62." diyoruz; bu, mesela doğu, güneydoğuda 2,71, Karadeniz'de 1,35. Yani buna göre yeni teşvik mekanizmalarının bu şekilde Türkiye'nin gündemine gelmesi lazım. Mesela bir tanesi şu: OECD'ye bakıyorsunuz, OECD ülkelerinde değerli arkadaşlar, OECD ortalaması için söylüyorum, bekârlarda ortalama vergi yükü 34,6 ama evli ve 2 çocuklu olduğunda 34,6 olan vergi yükü 25,6'ya düşüyor, 9 puan düşürülmüş. Bizde kaç? Bizde bekârdaki da yüzde 37 evlide de yüzde 37. Bir yandan "3 çocuk yap." diyeceksiniz bu millete bir yandan fakirlikle imtihan diyeceksiniz bir yandan da hiçbir teşvik mekanizmasını vermeyeceksiniz; bu kabul edilir bir şey değil. Konu çok uzundur ama ben bu konuda Genel Kurulun biraz daha hassas olmasının memleket açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun önerisi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, nüfus artış hızının düşüşünün sebepleri ve sonuçlarının araştırılmasına yönelik bir grup önerisi var; önemli bir sorun, Türkiye'nin geleceği adına, kalkınmamız adına, genç insan kaynağımızın değerlendirilmesi adına ve ülkenin bekası adına önemli bir sorun olarak görüyoruz. Nüfus artış hızının düşmesinin sebeplerine tabii ki doğru bakmamız gerekir diye düşünüyorum. Buradaki en temel sebeplerden birini Türkiye'de "aile" kavramının yıpranması olarak görüyoruz, TÜİK verileri de bunu çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Son yıllarda yaşanan boşanma artışları ciddi bir şekilde masaya yatırılmalıdır. Boşanma sayısının artışı önemli bir sorundur. Bunun yanında evlilik yaşının yukarıya doğru çıkması, evlilik yaşının artması önemli bir sorundur. Gençlerimiz evlenmek istemiyor, evlenen vatandaşlarımızda ciddi boşanmalar yaşanıyor; bunları masaya yatırmak zorundayız yani aile kurumunun yıprandığını görmek zorundayız ve buna göre de önlemler almak zorundayız değerli milletvekilleri. Bunun yanında, var olan evliliklerde vatandaşlarımızın çocuk sayısını yüksek düşünmemesinin de tabii ki, elbette sebepleri var. Sayın Cumhurbaşkanımızın ilk yıllarda -son yıllarda çok fazla söylemiyor ama sanırım ekonomiyle paralel de olsa gerek söylememesinin sebebi- her yerde "3 çocuk" vurgusu yapması aslında sempatik bir şey, onu eleştirmek için söylemiyorum ancak değerli milletvekilleri, vatandaşlarımız bu çocuğa nasıl bakacak, herkes bunu düşünüyör. Buradaki temel nokta, temel sorun ekonomi yani ekonomik gidişatla ilgili kaygılar vatandaşlarımızın bu konudaki durumunu da etkiliyor. Ekonomi olmadan, ekonomik istikrar olmadan, vatandaşımız çocuğuna bir gelecek güvencesi oluşturacağına inanmadan bu tablolarla karşılaşırız.

Bunun yanında, bir de var olan insan kaynağımızın, yetişmiş insan kaynağımızın yurt dışına gitmesi, genç insan kaynağımızın, nitelikli insan kaynağımızın yurt dışına gitmesi de apayrı bir sorun yani beyin göçünden bahsediyoruz. Bu çocuklar niye gidiyor bu ülkeden? Bunu defalarca konuştuk burada, bu ülkede gelecek umudu bulamadıkları için gidiyor; bu ülkede kayırmacı sistemden şikâyetçi oldukları için gidiyor. Bu anlamda da her anlamda da Türkiye'de ekonomik iklimin sağlandığı, güven ikliminin sağlandığı bir iklimi inşa etmeden bu soruna çözüm bulamayız değerli milletvekilleri.

Yine, demografik yapımızın yaşadığı tehditler de var grup önerisinde, bu da önemli sorunlardan biri. Sığınmacılarla ilgili bir başlık var. Tabii, Türkiye'deki sığınmacı sorunu, bu konudan da bağımsız olarak, önemli bir sorun olarak hepimizin üzerinde bir görev.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Siğınmacı sorunu, önümüzdeki dönemde çözmemiz gereken bir sorundur. Bu soruna, evet, belli değerler üzerinden bakabiliriz ancak Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda bu sorunu artık taşıyabilecek gücü, takati kalmamıştır. Bu anlamda atılması gereken bütün adımların da gerçekçi bir devlet aklıyla atılması gerekir, bunu da özellikle söylemek istiyorum.

Demografik yapımızı tehdit eden bir sorunu da ben burada deprem bölgesi ziyaretinden sonra dile getirmiştım; Hatay'ın stratejik konumundan dolayı, bakın, Hatay'ın stratejik konumundan dolayı bu konuya da eğilmek zorundayız. Depremden dolayı orada yaşanan göçler var. Vatandaşlarımızın hızlı bir şekilde tekrardan Hatay'a dönmek için yolları sağlanmalıdır. Bu anlamda, Hatay'da hayat acilen ama acilen normalleştirilmelidir. Bu konuya da devletimiz eğilmek zorundadır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e aittir.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında burada iki konu birlikte konuşuluyor. Biri, nüfusun artışıdaki düşüş ve diğeri de göç ve mülteci meselesi. Nüfusun artışı söz konusu olsa belki yine bir şekilde ilişkilendirebilirdik ama burada da bir ilişki kuruluyor elbette fakat bu ilişki, biraz problemli bir ilişki.

Gerçekten bir ülkenin kendi nüfusunu planlarken dikkate alacağı birçok kriter var. Nitekim, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) nezdinde bizim Mecliste kontak parlamenter olarak bulunuyorum ve bir ülkenin kendi kapasitesini gerçekleştirecek biçimde bir nüfus planlaması yapması meselesi bu çerçevede pek ele alınmıyor. Onun için ben doğrudan bu göçle ilgili meseleye geçmek istiyorum; o diğeri, diğer bir başlık altında konuşulması gereken bir konu.

Göç meselesi... Elbette ki bir ülkeye bazı kaynaklara göre 3,5 bazılarında göre 5 milyon civarında bir göç olmuşsa üstelik bu göç böyle bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş gibi bir bağlamda, aletlelele yaşanan bir bağlamda gerçekleşmişse ve sıklıkla da hem iç hem dış politikanın pazarlıkları çerçevesinde gerçekleşmişse kontrolsüz bir göçtür, problemler yaratma ihtimali çok yüksek olan bir göçtür ve problem de yaratmaktadır ama bu problemde burada öfkenin adresi hep yanlış bir biçimde - bu önergede de- belki niyet o olmasa bile göçmenlere yöneltiliyor. Suriyeliler ya da -işte, az önceki konuşmalarda satır aralarında şunu da görebilirsiniz- bölgeler arasındaki farklara bakarken de Kürt coğrafyasında bir tarafta nüfus düşüş hızı konuşuluyor, diğer tarafta Kürt nüfusu, Suriyeli nüfusu ve bunların göreceli yüksekliği konuşuluyor. Eğer içimizi rahatlatıcaksa şöyle bir şey söyleyeyim bir Diyarbakırlı olarak: Bizlerin anne ve babaları zamanında hemen her evde 5-6 kardeş vardı, şimdi kendi kardeşlerime baktığım zaman bazılarımız hiç çocuk yapmama şansımızı kullandık, bazılarımızın 1 ya da 2 çocuğu var. Dolayısıyla bunlar eğitimle, birçok başka faktörle birlikte bölgeden bölgeye zamansal olarak değişebilir. Irklara bağlı olarak kimse "Ben çoğalayım da demografiyi değiştireyim." demez, önce bunu aklımızda tutalım.

Sonuçta göç meselesine, göçmenlik ve mülteci meselesine dönelim. Hepimiz potansiyel göçmeniz, bu dünyada hepimiz potansiyel göçmeniz ve bunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız. Suriyeliler yaşama hakkını kullandılar, yaşamak için savaştan kaçtılar. Bu savaşta ağır sorumluluğumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Toparlıyorum.

Verdiğimiz tezkerelerle biz o ülkenin altüst olmasına yol açtık, bunu hiç düşünmedik. Nereye gidecekler? 21'inci yüzyılda insanlar evlatlarını toprağı vatan yapmak üzere feda etmeyi kabul etmiyorlar çünkü biliyorlar ki saraylarda yaşayanlar, iş birlikçileri kendi evlatlarını feda etmiyor; ölümü yüceltmek istemiyorlar. Plastik bir torbaya eşyalarını doldurup gidebilecekleri yere gidiyorlar. Bir ülke de onu kendi iç politikasının malzemesi yaptığında oraya gitmeleri kolaylaşıyor. Lütfen, öfkemizi göçmenlere yöneltecek bir biçimde ülke meselelerini konuşmayalım; bunun kıskırttığı bir milliyetçilik var, bir militarizm var ve bu böyle, bu hızla kıskırtıldığı zaman, hele bir de nüfusu artırarak başa çıkmak düşünüldüğü zaman, gerçekten yaşanılmaz bir dünyayla hepimiz baş başa kalırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Meseleler bu şekilde ele alınamaz dolayısıyla önergenin bu anlamda aleyhinde görüş bildirmiş oldum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'ya aittir.

Sayın Arpacı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün düzensiz ve kayıtsız göç sorunu, dünyanın en önemli problemleri arasında yer almaktadır; Türkiye ise dünya genelinde bu konuda omuzlarına en ağır yük yüklenmiş devlettir. Bunun da bizatihi sorumlusu AKP iktidardır. Tarafı olmadığımız savaşların sonuçları, milyonlarca vatandaşımızın omuzlarına yüklenmiştir.

Göç İdaresi verilerine göre yaklaşık 5 milyon, gerçekte ise bunun katbekatı insan ülkemiz sınırlarında yaşamaktadır. Düzensiz ve kayıtsız göç sorunu AKP eliyle coğrafyamıza, devletimize kader edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, ekonomisi, entegrasyon kültürü, sağlık altyapısı, istihdam ve barınma konularında bu yükü kaldırabilecek noktada değildir. Hiçbir planlaması olmadan gümbirlik politika yapan AKP iktidarı, bu sorunun bugün ve yarınlarında yaratacağı tehlikenin de farkında değildir.

Göçmen nüfus artışının kontrolden çıktığı ülkemizde uluslararası alanda Türk pasaportunun değer kaybetmesi kaçınılmaz olmuştur. Özellikle kaçak olarak sınırlarımızdan elini kolunu sallayarak geçen göçmenlerin büyük bir kısmının genç ve asker çağındaki erkekler olduğunu düşündüğümüzde durumun vahameti ortaya çıkmaktadır. Bu durum, zaten gri listede olan ülkemizin demokrasi ve hukukun üstünlüğünü yok sayan yönetiminin sebebiyle Batı ülkelerinde karşılık bulamamış, konsolosluklar tarafından reddedilen vize başvuruolarının bir nedeni olarak ortaya çıkmıştır. Yani ülkemizde alın teriyle vergi veren vatandaşlarımıza ekonomik anlamda getirdiği yüklerin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret ve turizm amaçlı yurt dışına çıkmak isteyen vatandaşlarımıza da yeni bir sorun alanı yaratmış durumdasınız.

Ülkemizin geneli bir yana, şehrim Denizli'den de örnek vermem gerekirse Denizli'nin yaşayan Suriyeli sayısı bakımından 13.590 kişiyle 21'inci sırada olduğu açıklanmıştır fakat kaçak ve başka ülkelere gelen kayıt dışı göçmenleri de kattığınızda bu rakamın çok da üstünde olduğunu hepimiz biliyoruz. Peki, bu rakam hangi planlamanın ürünüdür? Denizli'nin ekonomisinin, sosyal yapısının, konut sayısının ve sağlık altyapısının bunu kaldırabilecek durumda olup olmadığını düşündünüz mü? Ne Denizli ne de ülkemizin diğer şehirlerinde vatandaşlarımızın başta güvenlik olmak üzere yaşadığı sorunları düşünmüyorsunuz çünkü siz ne yazık ki göçmen politikasını bile Batılı ülkelerle pazarlık etmek için kullanmayı düşünebilen zihniyetsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Arpacı, lütfen tamamlayın.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Teşekkür ederim.

Halkımızın insani duygularını sömürerek insanları ikna ettiğinizi düşünebilirsiniz ancak gerçekleri örtemezsiniz. Gerçekler Türkiye Cumhuriyeti'nin ödeyeceği faturanın ağırlığını söylerken bu faturanın tek sahibi ve sorumlusu AKP iktidardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arpacı.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül'e aittir.

Sayın Koncagül, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı sevgiyle selamlıyorum.

Toplumun refah ve düzeni için nüfus politikası bir gereklilik değil zorunluluktur. Devletler vatandaşların yaşam kalitesini arttırmak için nüfus politikalarını doğru değerlendirmelidir. Nüfus politikalarını ve nüfus artış hızına dayalı kalkınmayı doğru okuyamadığınız takdirde, eğitim, sağlık ve şehircilik merkezli kamu yatırımlarını, doğal kaynakların kullanımının gelecek projeksiyonunu ve hukuki düzenlemeleri doğru bir şekilde planlayamazsınız. Nüfus politikası aile, kırsal kalkınma, aktif yaşlanma, sosyal güvenliğin sürdürülebilir olması başlıklarının hepsini kapsamaktadır.

Nüfus artış hızının artırılması ülkenin ekonomik, sosyal ve demografik dengeleri açısından önemlidir. Türkiye, nüfus artış hızının artırılması konusunda birçok politika uygulamaktadır. Bu politikalar arasında şunlar bulunmaktadır: Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması, özellikle kadınların eğitim düzeyinin yükseltilmesi nüfus artış hızını olumlu etkilemektedir. Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimdeki iyileştirmeler ailelerin çocuk sahibi olma kararını desteklemektedir. On, On Bir ve On İkinci Kalkınma Planı'nda aile, nüfus, demografik dönüşüm konusu özel olarak çalışılmıştır. Nüfus politikası konusundaki çalışmalarımızın toplumsal etkisi pozitifdir. Doğum izinleri, çocuk yardımları, eğitim ve sağlık giderlerinin ücretsiz olması, SGK sistemi, ailenin güçlendirilmesi, sosyal koruma kalkanının dinamik kurumsal yapısı AK PARTİ hükümetlerinin başarısıdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifadesiyle karşılık bulan "3 çocuk" söylemi ülkemizde nüfus politikasının nüfus artış hızını arttırmaya yönelik olduğunun da önemli bir göstergesidir.

Gazze'de meydana gelen soykırımla dünya, Batı'nın 21'inci yüzyıldaki konumuyla gerçek anlamda yüzleşti. Batılı ülkelerin negatif büyüme eğrisindeki nüfus üzerine bir gelecek inşa ettiklerini düşünürsek Türkiye güçlü, dinamik ve genç bir nesle sahip bir ülke olarak bölgemizde ve dünyada etki alanını arttıracaktır. Türkiye dünyada barışın ve adaletin garantörü olan bir ülkedir. Filistin'den başlayarak ülkemizde ve dünyada adalet arayışımız herkes tarafından takdir edilen güçlü ve dinamik nüfusla içeride ve dışarıda yükselen Türkiye'nin başarı hikâyesi herkes tarafından kabul edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Koncagül, lütfen tamamlayın.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Devamla) - Hazır, nüfus politikamız konuşulurken terör örgütleri tarafından kaçırılan çocukların akıbetini de konuşmak gerekir ya da çeşitli fonlarla nüfus artış hızını düşürmek için yapılan propagandaların asla yerli olmadığını, Türkiye'nin kaybedecek tek bir gencinin olmadığını da vurgulamak gerekir. Çocuklarımız geleceğimize, Türkiye'nin evlatları gözümüzün nurudur.

Ülkemizin, evlatlarımızın yolu ve bahtı açık olsun diyor Genel Kurulu sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Koncagül.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İYİ Parti grup önerisi üzerinde yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, bu önerge üzerine genelde erkeklerin yaptığı konuşmalara ilişkin bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, bu nüfus artış hızı, nüfusu arttıralım, gençleştirelim meselesinin aslında en nihayetinde devlet politikası olduğunun, erkek egemen anlayışın yansıması olduğunun altını çizmek gerekiyor. Bu anlamda, burada 3 çocuk çağrısını meşrulaştıran tutumları ve açıklamaları da bir kadın olarak, grubumuz olarak da kabul etmediğimizi ifade etmek istiyoruz. Çünkü en nihayetinde kadınların bedenleri kadınlara aittir. Çocuk yapıp yapmamaya, kaç çocuk yapacaklarına kadınlar karar verir. O anlamıyla bu askerî stratejilerle söylenmiş her bir cümlemin kadın karşıtı politikaları derinleştirdiğinin, kadın düşmanı politikaları derinleştirdiğinin ve kadınları özne olmaktan, kendi bedenleri hakkında karar veren bireyler olmaktan çıkardığının altını çizmek istiyorum.

Bu arada, Kürtlerin doğum meselesi, çok çocuk doğurmaları da herkese dert olmuş, buna da ne diyeyim yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, ben de kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ile Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bunun gerçekten siyasi bir mesele olmadığını biz bu öneriyi getirirken zaten ifade ettik, Türkiye'nin ciddi bir sorundur. Tabii, bu sorun biraz Suriyeli göçmenler üzerinden konuşuldu, bizim meramımız o değildi, o ayrı bir hikâye, konuşmamda onu dedim. Hiçbir Suriyeli göçmen sorunumuz olmasa bile Türkiye'de bu nüfus artış hızı çok ciddi bir şekilde düşüyor, doğurganlık düşüyor. Bakın, şimdi, bu cinsiyetçilik, kadın madın üzerinden filan konuşulacak bir konu değil. Fransa, gelişmiş, Avrupa ülkesi, doğurganlık hızı 1,8; Amerika Birleşik Devletleri, 1,80 arkadaşlar; İsrail 3, Türkiye 1,62. Nereye gidecek bu ülke, bunu düşünmeyecek miyiz? Bu, düşünülmesi gereken bir şey. Dediğim gibi, bunun Suriyeli göçmenler üzerinden tartışılmasını istemiyoruz, o ayrı bir sorundur; o, bir beka sorundur; o, ayrı, onu bir tarafa... Böyle bir sorunumuz hiç olmasa bile Türkiye'nin bunu tartışması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum hemen.

BAŞKAN – Peki, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - Konuyu, nüfusun önemini bence AK PARTİ adına konuşan arkadaşımız Sayın Erdoğan'ın icraatlarına gelinceye kadar çok güzel ortaya koydu ama Sayın Erdoğan'la ilgili hususlara gelince objektif olma durumlarını arkadaşlarımız yitirdiği için ondan sonraki kısmını almıyorum ama ondan önce, hakikaten, nüfusun nasıl bir devlet aklıyla yönetilmesi gereken bir şey olduğunu bence çok güzel ortaya koydu. Meselenin biz bu çerçevede tartışılmasının ülkemiz açısından daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, bir şey eklemek istiyorum, bir şeyi düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, bir şey söylemedi size.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır, bana bir şey değil. Ben bir izahat yapmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama siz söylediniz, o da söyledi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sataşmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama Sayın Kılıç, bunu bitiremeyiz böyle.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, kadın meselesi konuşuyoruz ve burada kadın...

BAŞKAN – Ama bir sataşma yok, görüşünüzü söylediniz, o da söyledi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, tutanağa geçirmeme izin verin. Burada “kadın madın” diye bir ifade kullanıldı, bunu kabul etmiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Özür dileriz. Ben dediysem özür dilerim, sehven olmuştur.

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Dilinin sürçtüğünü düşünüyorum Sayın Grup Başkan Vekilinin.

BAŞKAN – Tutanağa geçti dedikleriniz de.

ERHAN USTA (Samsun) – Sözümüzü geri alıyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ama bir şey daha var Sayın Başkan, tam da ifade ettiğimiz gibi, bu, erkek egemen aklın yansımasıdır. Bu ülkede çocuklar aklıktan dolayı bodur kalıyorlar ama erkekler diyor ki: “Kadınlar doğursun.” Biz de diyoruz ki: “Buyurun, erkekler çocuk doğursun doğurabiliyorlarsa.” Yeter artık yani!

BAŞKAN – Peki.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türkiye’de nüfus artış hızında özellikle son yıllarda yaşanan keskin düşüşün sebeplerinin araştırılması, ülkemizde yaşayan sığınmacıların yıllara göre doğum hızlarının tespit edilmesi, demografik yapımıza karşı tehdidin boyutlarının incelenmesi, Türk vatandaşlarının nüfus artış hızının yeniden yükseltilmesi için gereken politikaların belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, İYİ Parti...

ERHAN USTA (Samsun) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilen önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yok, yok, Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, öneri reddedilmiştir.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, seçim güvenliğini ilgilendiren usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/2/2024 Perşembe günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

29 Şubat 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından verilen 4615 grup numaralı seçim güvenliğini ilgilendiren usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/2/2024 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan’a söz veriyorum.

Sayın Uysal Aslan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Değerli Genel Kurul, 31 Mart yerel seçim sürecindeyiz, şu an tüm partililer sahalarda halk buluşmaları, mitingler, büro açılışları ve toplantılar yapıyor. Son yıllarda seçimden seçime iktidar tarafından koşutluyoruz. Diğer seçimlerde olduğu gibi bu seçimde de seçim güvenliğinin esamesi okunmuyor, özellikle kürdistanda. Seçim güvenliğinin tek başına bir sandığı oraya koy, gelinsin, oy atılsın, gidilsin, sayılsın üzerinden olmadığı, seçimin seçim olacağından ilanından, seçimin yapıldığı güne ve sonrası itirazlara kadar bir bütün olduğu ve bu sürecin tamamının seçim güvenliği üzerinden değerlendirilmesi gerektiği açık. Ancak bu sürecin tamamında geçmiş dönemlerde ve bugün de seçim güvenliğinin esamesi yok.

Biraz hafıza tazeleyelim: 2017 Anayasa referandumunda Anayasa’ya aykırı, mevzuata aykırı olmasına rağmen mühürsüz oylar geçerli sayıldı. 24 Haziran 2018’de OHAL sürecinde bir seçim yapıldı, sandık taşımadan, birleştirilmeden sahte seçmenlere kadar bir sürü usulsüzlükler kabul edildi. 31 Mart 2019’da, geçen yerel seçimde birçok ilde -şu anda tekrarlandığı gibi- sahte seçmenler, seçmen kaydırmalar, yine tek bir adreste binlerce seçmen kaydedildi. Burada birkaç gündür deniliyor ki “Halk iradesi geldi, halk iradesi seçti.” Madem halk iradesi gelip seçecek şu an kürdistanda 32 ayrı yere 54.060 sahte seçmen niye

taşındı?

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Orası kürdistan değil Orası neresi?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – “Bitlis halkı Bitlis'i seçecek.” dedi, Bitlis'te binden fazla sahte seçmen niye var? Şırnak'ta 10 binden fazla sahte seçmen niye var? Ağrı'da, Batman'da, Hakkâri'de, Mersin'de, Siirt'te, Dersim'de, halkın iradesine güya saygı duyanlar sahte seçmenle halkın iradesini gasbediyor, hırsızlık yapıyor, haram yiyor, harama göz koyuyor.

Bugün kürdistan'da sadece sahte seçmen meselesi değil, bir propaganda sürecindeyiz ve bu propaganda sürecinde polisinden valisine, valisinden kaymakamına, il başkanından, ilçe, yerel belde başkanına kadar bir bütünen her şehirde ayrı keyfi uygulamalar, her şehirde partimize dönük -örtülü bir biçimde de değil- açık, aleni bir biçimde, siyasi faaliyetlerimizi engelleyecek bir biçimde çalışmalar yapılıyor.

Bakın, kaymakamlar, valiler ne zamandan beri bir partinin PM'si gibi, MYK'si gibi, vekili gibi çalışıyor? Şırnak'ta bir protokol var, vali, kaymakam, AK PARTİ Şırnak İl Başkanı, Kadın Kolları Başkanı, Gençlik Kolları Başkanı tek tek gelip bakanlık gezdiler. Bir bakan da dönüp demedi ki: “Sen valisin, sen kaymakamsın...” Seçime 22 partinin girdiği bir ilde, 22 partinin girdiği bir yerde vali bir partinin mensubu gibi tek tek, kapı kapı gezerek oy istiyor. O da yetmiyor, 30 Ocakta Şırnak belediye başkan adaylarımızın tanıtımının yapıldığı İdil ilçesinden Şırnak merkeze kadar olan konvoyumuzda türlü türlü durdurmalar, GBT kontrolleri, keyfi engellemeler... Ve basına düştü, binler izledi, sizler izlediniz mi bilmiyorum. Cizre'nin üç ayrı girişi var. Bir girişinde “Yol çalışması var.” deyip konvoyumuzun önünü döndürdüler, bir girişinin kavşağında önce “Bomba ihbarı.” dediler, aradan saatler geçtiğini öğrendiğimiz için bu sefer de “Yol çalışması.” deyip kepçe dizdiler. Kepçe ne mi yapıyor? Yukarı kalkan kepçenin ağız yere sürtünerek, birilerinin dediği gibi yeri öperek, birilerinin dediği gibi yerde ezilerek, kalkıp gele gele, görünürde yol çalışması yapıyor ama aslında halkı, partimizin seçmenlerini, partimizin konvoyunu engelleme girişimlerinden biri yapıldı. Hani deniliyordu ya “Demokratik bir ülkede adil, şeffaf, herkese tarafsız bir seçime gidiyoruz.” diye. Bu mudur tarafsızlık, bu mudur adil bir seçim!

Geçmiş dönemi andık, biraz da bugüne gelelim. Sadece Şırnak'ta değil, bugün Eş Genel Başkanlarımızın geçtiği her il, her ilçe, her beldede yapılan her mitingimize, her halk buluşmamıza yoğun bir tecrit ve abluka altında giriyoruz. Sahte seçmen olan polis, sahte seçmen olan jandarma, seçmen olarak kullandığınız kendini kullandırtanlar mitinglerimizde, halk buluşmalarımız da halkın etrafını, bizim etrafımızı sararak, görünürde güvenlik, özünde engelleme, korkutma, bastırma ve kriminalize etme çabası içerisindeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Uysal Aslan, lütfen tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Tamamlayacağım.

Bundan da ibaret değil; bakınız TRT'ye. Dün konuştuk burada TRT'nin hangi partilere ne kadar süre verdiğini, gerçekten tarafsız, bu halkın vergileriyle yürütülen bir televizyon olup olmadığını. İlk kez de olmuyor, her seçimde bunu tartışıyoruz.

Sadece bundan da ibaret değil; bugün, biraz önce, Antalya Uluslararası Forum'unu öve öve bitiremediniz ama uluslararası kurumlardan bir endeks verdiğimizde, bir sıralama verdiğimizde “Uluslararası kurumlar bizimle ilgili nasıl endeks verebilir?” diyorsunuz. O övdüğünüz kurumlar Küresel Demokrasi Endeksi'nin demokratilerle ilgili yaptığı araştırmada Türkiye 167 ülkede 10 üzerinden 4,33'le 102'nci sırada; hibrit demokrasiyle, sahte seçmenle ve seçim güvenliğinden azade. Ama biz söylüyoruz ki Cizreli gençlerin pankartın da yazdığı gibi: Çayımız demli, 31 Martta geliyoruz, kayyumları gönderiyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uysal Aslan, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; DEM PARTİ'nin grup önerisiyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Demokrasi demek sandık demektir, sandıkların hukuku korunabildiği ölçüde demokrasi o anlamda güçlü olur. Türkiye'de uzun yıllara dayanan bir demokrasi tecrübemiz var. Seçim sistemimizin aslında -yazılı olarak da bilindiği şekliyle- güvenli olduğuna dair kanaatler hepimizde mevcut. İçerisinde dengeyi, denetlemeyi, siyasi partilerin kontrolünü sağlayan bir mekanizma var fakat son yıllarda, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle beraber biz seçim güvenliğiyle ilgili endişelerimizin zirve yaptığını görüyoruz. Niçin? Mesela, valiler Cumhurbaşkanıyla gelip Cumhurbaşkanıyla giden konuma çekildiler yani devleti temsil eden vali şu anda bir siyasi partinin, aynı zamanda Genel Başkanı olan Cumhurbaşkanını da temsil ettiği için o ilde seçimler o valinin attığı adımlara göre belirleniyor ve bu, seçim güvenliğini tehdit etmeye başladı değerli milletvekilleri. Yani “sandık” denildiğinde... Tabii ki otoriter, totaliter rejimlerin sandıkları araçsallaştırdığı ülkeler de var ama bizim, sandıklara sahip çıkmamız, millî iradenin sandığa olduğu şekliyle yansımaları temin edecek, bunu teminat altına alacak bir yaklaşımın içerisinde olmamız gerekir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bazı sıkıntılar da seçmen kayıtlarıyla ilgili var. Evet, Yüksek Seçim Kurulunun belirlediği sürelerde seçmenler MERNİS sistemine göre A noktasından B noktasına taşınabiliyor ama son dönemlerde yine, metruk binalara seçmen kayıtlarının taşınması gibi ve o metruk binalarda yüzlerce seçmen kaydının olduğu sonucu resmî olarak ortaya çıkan raporlara şahit oluyoruz, bunların kabul edilebilmesi mümkün değil. Seçimlerin bugün için “Biz kazandık, oldu.” mantığıyla bir sonuca götürülmesinin demokrasi açısından sağlıklı olduğu kanaatinde elbette değiliz ve siyasi partilerin yaklaşımından bağımsız bir şekilde herkesin, başta iktidar yetkililerinin, seçim güvenliğinin tam teminat altına alındığı bir mantıkla süreç yönetimini sürdürmeleri gerekir diye ifade etmek istiyorum.

İzninizle, son bir dakikada da bir diğer konuyla ilgili kanaatlerimi aktaracağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Kamu kaynaklarının bir siyasi partinin seçim propagandası için kullanılması kul hakkıdır değerli arkadaşlar. Kul hakkının olduğu yerde elde ettiğiniz başarıların bir anlamı yoktur. Yani, biz Erbakan Hocamızın “Size sesleniyorum TRT'ci.” ifadelerinin bugün aslında çok da değişmediğini görüyoruz. Bugün işte, bizden önceki konuşmacı da ifade etti, “TRT bize niye söz hakkı tanımıyor?” eleştirisini yapacağım da yani ana muhalefet partisinden, diğer muhalefet partilerinden utancımдан bunu söyleyemiyorum; onlara bile bu noktada herhangi bir pay ayrılmıyor. Saadet Partisine ayrılmaları gerekir ama Saadet Partisinin TRT'de esamesi bile okunmuyor.

Ben bu duygularla, seçim güvenliğinin hepimizin sorumluluğunda olduğu düşüncesiyle sizleri bir göreve davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ikinci söz talebi İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a aittir.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2024 yılındayız, teknolojinin bütün imkânlarından faydalıyoruz, yaygın iletişim araçları kullanıyoruz, öyle ki uydudan bakıp yolda yürüyen

bir kişinin kolundaki saatini okuyacak kadar ilerledik, uzaya astronot dahi gönderdik; gelgelelim, ülkemizde gerçekleşen bütün seçimlerde hâlâ seçim güvenliğini tartışıyoruz. Şahsen ben 21'inci yüzyılda, bu kadar imkânın içinde hâlâ bu konuyu tartışıyor olmaktan utanç duyuyorum.

Peki, neden tartışıyoruz? Çünkü ülkemizde devlet kurumlarına olan güvenimizi yitirdik, siyasi partiler olarak seçmen listelerini temin edip tek kontrol ediyoruz. Geçici sığınmacı statüsünden veya mülk edinme süreciyle vatandaşlık verilen kişilerin rakamları tutuyor mu, bunlara bakıyoruz. Deprem bölgelerinden başka illere ve ilçelere kayan seçmenlerin takibini yapıyoruz. Seçim günü seçim sonuçlarını alıp YSK tarafından ilan olunanlarla karşılaştıracığımız yazılımlara ciddi bütçeler ayırıyoruz. Neden? Sandıktaki sonucun ilan olunan sonuçlara doğru yansımadağına dair kaygılar taşıyoruz. Son yıllarda seçim süreçlerinde yaşadığımız olumsuzlukların vatandaşlarımızın seçimlere olan güvenini zedeleyerek oy verme davranışlarını ve motivasyonlarını menfi yönde etkilediğı bir gerçektir. Gelişmiş demokrasilerde tartışma konusu olmaması gereken "seçim güvenliği" kavramı ülkemizin öncelikli gündemlerinden biri oldu. Adreste olmadığı hâlde seçmen listesinde görünen kişiler, mühürsüz oy pusulalarının geçerli sayılması, geçerli, geçersiz oylar üzerinden yapılan itirazlar, muhalefetin bütün itirazları yok sayılırken iktidarın talebiyle tekrarlanan seçimler gibi pek çok kanunsuzluk, hile, ihlal ve usulsüzlüklere hep birlikte şahit olduk.

2019 seçimlerinde, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimi'nin yenilenmesi kararının gerekçeleriyle aynı gerekçelerle Uşak'ta Merkez ilçe, Manisa'nın Şehzadeler, Köprübaşı ve Yunussemre ilçeleri, Isparta'nın Gelendost ilçesi ve Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesi için İYİ Parti olarak yaptığımız itirazlar reddedildi. Muhalefet itiraz ederse ret, iktidar partisi itiraz ederse kabul; bu durum adil midir? Bugüne kadar gerçekleşen seçimlerde yürütülen propaganda faaliyetlerinin adil ve eşit koşullarda gerçekleşmediğı, siyasi partilerin iktidarın adil olmayan tutumlarına maruz kaldığı bir gerçektir. Oysaki seçim mevzuatı propaganda konusunda siyasi partilere eşit haklar tanımıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Olgun, lütfen tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Seçim güvenliğinin temini, seçimlerin adil, dürüst ve şeffaf bir şekilde gerçekleşmesini ve vatandaşlarımızın gönül rahatlığıyla seçime katılımını sağlamak için esastır. Bugün buradan devletin bütün ilgili kurumlarındaki yetkililere sesleniyorum: Seçim öncesi, seçim günü ve seçim sonrası görevinizi hukuka ve meslek ahlakınıza uygun yapın, kolluk güçleri ve yargı mensupları üzerinden oyun kurmayın. Kurumlarımızın mensuplarına baskı uygulamayın. Edirne'den Ardahan'a, Şanlıurfa'dan Sinop'a kadar bütün seçim bölgelerinde seçimin güvenliği ve akıllarda soru işareti bırakmayacak şekilde uygulanması esas olmalıdır. Hepinizi gece başınızı yastıklarınıza koyduğunuzda vicdanınızı rahat tutacak kararlar almaya ve uygulamaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Olgun.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'a aittir.

Sayın Alp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; DEM PARTİ'nin 31 Mart yerel seçimleriyle ilgili seçim güvenliği konusunun araştırılması talebiyle verdiği önergede Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, değerli halkımız; 31 Mart seçimlerine AK PARTİ nasıl hazırlanmış? Bu sefer farklı bir yöntem de deniyorlar. Bir seçmen mobilizasyonu yapmışlar, seçmen mobilizasyonu deniyorlar. Az oy farkıyla seçim sonuçlarının değiştiğı Anadolu'nun bazı ilçelerine ve bazı illere askerlerimizi ve polislerimizi seçmen olarak kaydırmak suretiyle o illerin ve ilçelerin seçim sonuçlarını değiştirmeyi umuyorlar. Ben çok iddialı bir cümle söyleyeyim: AK PARTİ için sonun başlangıcı olur bu yöntem, nedenini de söyleyeyim fakat bu nedeni buradaki bazı milletvekilleri söyleyemiyorum; yirmi iki yıldır AK PARTİ'yi her seferinde kendisini yeniden üreten bir fikri, zihniyeti üretenlere sesleniyorum ve onların bu fikirlerine açıkça meydan okuyorum. Sizin iki önemli iddianız vardı: Askerî vesayetle mücadele edecektiniz ve millî iradenin üstünlüğünü savunuyordunuz. Bugün, askerleri ve polisleri seçmen olarak kaydetmek suretiyle ordu artı AK PARTİ eşittir iktidar denklemini kurmaya çalışıyorsunuz. İşte, bu sizin fikrî olarak sonunuzu getirecektir, uyarıyorum. Ordu artı AK PARTİ eşittir iktidar denklemini getireceksiniz. Siz eğer böyle yaparsanız "Peygamber ocağı" dediğimiz asker ocağını AK PARTİ'nin seçim otobüsüne bindireceksiniz, bu da sizin için sonun başlangıcı olacak çünkü o ocak hepimizindir, bütün ülkenindir, bu askerler ve polisler hepimizindir.

Ben 31 Mart seçimlerinde Kars'ta olacağım Kars Milletvekili olarak. Kars'a seçmen olarak kaydettiğiniz 3.500 askerimizi oy kullandıkları okul kapısında bekliyor olacağım ve onların gözlerine bakacağım, Trabzon'dan sevk edip Kars'ta seçimin sonucunu değiştirmeyi umduğunuz askerlerimize vicdani bir seslenişim olacak 31 Mart günü. Hulusi Akar'ı bu işten vazgeçmeye davet ediyorum, askerimizi ve polisimizi siyasete daha fazla alet etmemeye sizi çağırıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alp, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Murat Alparıslan'a aittir.

Sayın Alparıslan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARıSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ'yi kurduğumuzda "Bu partiyi millet kurdu, biz sadece tabelalarını astık." diyerek siyaset hayatımıza başlamış idik. O gün bugündür millet için milletinle beraber siyaset yapıyoruz. Millet iradesi ve egemenliği üzerinde hiçbir güç de tanımıyoruz. Sözün de kararın da yetkinin de millette olduğuna inanıyoruz. O sebeple bugüne kadar millet iradesi üzerine çöreklenmiş pek çok vesayet kurumuyla mücadele ettik. Milletin iradesine vurulan prangaları bir bir parçaladık. Modern, postmodern, hibrit, yeni nesil pek çok darbeyi milletimizle birlikte bertaraf ettik. O sebeple demokrasi, seçmen, irade AK PARTİ'nin en temel referansıdır ve en önemlisidir. Hatırlarsanız 1950'li yıllara kadar tek parti döneminde açık oyun, gizli tasnifin yapıldığı dönemlerden bugünlere geldiğimizde daha şeffaf...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi de seçmenlerden fotoğraf istiyorsunuz; fotoğraf başına bin lira, oy başına 2 bin lira.

MURAT ALPARıSLAN (Devamla) - ...daha adil, daha güvenli bir seçim düzenini icra ettik ve tüm dünyada örnek alınan bir sistemi hayata geçirdik.

Bugün seçimi ve seçim sürecini yargı denetiminde partiler yapmaktadır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Siz yargı mı bıraktınız! Yargı mı kaldı!

MURAT ALPARıSLAN (Devamla) - Her partinin ilçede, ilde, Yüksek Seçim Kurulunda temsilcileri bulunmaktadır; muhalefetin temsilci sayısına baktığımızda da sayısal olarak daha fazladır.

ALİ BOZAN (Mersin) - Ya, ilçe emniyet müdürünüz seçmen kaydını taşımış, ortağınız MHP itiraz etmiş "İlçe emniyet müdürü seçmen kaydını taşımış." diyor!

MURAT ALPARıSLAN (Devamla) - Anılan kararların benzerleri her bir siyasi parti hakkında pek çok defa alınmış ve uygulanmıştır.

ALİ BOZAN (Mersin) – Sizin ortağınız tespit etmiş!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Her türlü karar kamuoyu önünde şeffaf bir şekilde mevzuata, müktesebata ve tecrübelere uygun bir şekilde alınmakta ve itiraz hakkı bulunmaktadır.
ALİ BOZAN (Mersin) – Açık resmî itirazı var! Buna verecek cevabınız var mı!
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – İtirazları reddettiğiniz Yargı sizin elinizde!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – O sebeple, alındığı ve aleyhe kararlar oluşturduğu şeklindeki iddiaların kabul edilmediğini açıkça ifade etmek isterim.
NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – YSK sizi örnek alıyor! Buradaki usulsüzlükleri örnek alıyor! Olmayan vekili nasıl yazıyorsanız onlar da olmayan seçmeni kabul ediyor!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, seçim güvenliğinin önündeki en önemli engel terördür.
ALİ BOZAN (Mersin) – Seçim güvenliği önündeki en büyük engel sizsiniz!
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Geç kaldınız, “terörö” demeye geç kaldınız! Ona geç kaldınız!
RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkanım, uyabilir misiniz, arkadaşlar orada konuşuyor. Boş boş konuşuyorlar!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Terörün millet iradesini tasallut altına almaya çalışmalarına, teröristlerin...
ALİ BOZAN (Mersin) – Üç gün önce buraya sahte pusula gönderdiniz! Sahtekârsınız! Sahte pusula gönderdiniz! Hangi seçim güvenliğinden bahsediyorsunuz!
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – O “terörö” dediğinizi başta söylemeniz lazımdı, geç kaldınız! Geç kaldınız, onu başta diyeceksiniz siz! Siz başka bir şey mi biliyorsunuz ki!
BAŞKAN – Sayın Alparslan, bir dakika...
Sayın Bozan, Sayın Kunt Ayan; lütfen hatibi dinleyin. Bak, konuşuldu ve meram anlatıldı, o da kendi meramını anlatıyor. Buyurun Sayın Alparslan.
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Seçim güvenliğinin önündeki en büyük engel terördür.
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sizsiniz işte; siz, siz! AKP! Sizsiniz!
ALİ BOZAN (Mersin) – Seçim güvenliği önündeki en büyük engel AKP’dir! Üç gün önce buraya sahte pusula gönderen sizsiniz!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Terörün ve teröristin, seçmen iradesini tehdit edenlerin, “Bu sandıktan bizim partimizden başkasına oy çıkarsa burayı yakarız, yıkarız.” diyenlerin...
ALİ BOZAN (Mersin) – Söyleyecek sözünüz var mı! Sahte pusula gönderdiniz! Sahtecisiniz! Siz sahte pusula gönderdiniz! Söyleyecek tek bir sözünüz yok, yok!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – ...hilelerle, şantajlarla, tehditlerle seçim mühendisliği yapmaya çalışanlara ses çıkarmayanların bizlerin demokrasisine söyleyecek en ufak bir lafları olamaz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)
RESUL KURT (Adıyaman) – Kahrolsun PKK! Kahrolsun teröristler!
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sizin demokrasinin “d”sinden haberiniz yok!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – O sebeple, AK PARTİ seçmen ve irade...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)
DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Gasbeden bir partidir! Ben tamamlayayım!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – ...bizim başımızın tacıdır.
BAŞKAN – Sayın Alparslan, lütfen tamamlayın.
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Bu güvenliği sağlamak da bizlerin görevidir.
ALİ BOZAN (Mersin) – Evet, bu güvenliği sağlayacak olan ilçe emniyetçisi de hayalet seçmen!
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Farklı seçimlerde olduğu gibi bu seçimler öncesinde de birtakım manipülasyonlarla seçim sonuçlarını sabote etmek ve seçim sonrasındaki başarısızlıklarınıza bahaneler üretmek beyhude bir çabadır.
ALİ BOZAN (Mersin) – Çok fazla komik oluyorsunuz biliyor musunuz! Gerçekten komiksiniz!
SİRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan...
ALİ BOZAN (Mersin) – Gerçekten komiksiniz, ben size resmî belgelerle konuşuyorum, resmî belgeler.
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Ama milletimiz müsterih olsun, Cumhurbaşkanlığı olarak bu milletin iradesini, 85 milyon vatandaşımızın hür iradesini, 61 milyon seçmenimizi 200 bin sandıkta muhafaza edeceğiz...
NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Halk belediye başkanını istiyor, Genelkurmay değil, ordu başkanı değil, emniyet amiri değil. Belediye başkanını halk seçer, halkın seçmesine izin vermeyen sizsiniz, sizin YSK’niz, sizin mahkemeleriniz.
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – ...çünkü seçimler bizler için demokrasinin bayramıdır, seçmen, sandık ve seçim bizlerin namusudur ve onlara sahip çıkacağız.
NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kimsenin size bir şey emanet ettiği yok, hırsızlara, tahsildarlara.
MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Kimi Türkiye düşmanlarının, kirli senaryo yazarların ve o senaryolarda figüran olanların inadına, bizler milletimizle destan yazmaya devam edeceğiz.
Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)
NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kul hakkı hepinizin boynuna.
ALİ BOZAN (Mersin) – Onun için mi asker, polis taşıyorsunuz? Kendinize o kadar güveniyorsanız asker, polis taşımayın.
BAŞKAN – Sayın Alparslan, teşekkür ediyorum.
GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkan...
BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun...
GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkan, Başkan, ayaktayım...
EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Niye üstünüze alınıyorsunuz ki “teröristler” dedi ya!
BAŞKAN – Evet, Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.
V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Ankara Milletvekili Murat Alparslan’ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biz olası seçim başarısızlığımızı kimseye yıkmıyoruz Sayın Başkan ama şunları çok iyi biliyoruz ki...
AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Her seçim olduğu gibi.
GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bitireyim.
Şunu çok iyi biliyoruz ki şu anda AKP yeni bir kayyum modeli deniyor; 50 bin seçmeni bizim 1’inci olduğumuz illere taşımışlar ve hepsi de bizimle onlar arasındaki fark oranında, biraz onun üzerinde. Buna itiraz ettik, YSK bunu duymazdan geliyor.

Neymiş? Güvenlik. Tekirdağ'da güvenlik sorunu yok, Yozgat'ta güvenlik sorunu yok, güvenlik sorunu Kars'ta, Şırnak'ta, Siirt'te, Hakkâri'de mi var? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Sizin yüzünüzden.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi bir de utanmadan çıkıp bunu “Biz sandığın güvencesiyiz.” diye anlatan bir iktidar partisi var. Siz sandığın güvencesi değilsiniz, siz sandığı yok eden partisiniz, siz seçmen iradesini baltalayan partisiniz. O nedenle, buradaki tartışma seçim güvenliğidir, Meclisin de bu konuda tutum almasını bekliyoruz Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Kılıç Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Aynı zamanda, ayaktayken şunu da tamamlayayım...

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen sözünüzü bağlayın. Siz sözünüzü bağlayın, siz hitap edin Genel Kurula.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ve Sayın Başkan, biz bu “terör” meselesi adı altında hani diyorlar ya “Terör...” Ben söyleyeyim, ben Kars'ta mayıs seçimlerinde köy köy gezdim, vallahi ben kimseyi görmedim ama ben şunu gördüm: Valinin, kaymakamın, emniyet müdürünün, jandarmanın orada ev ev, köy köy gezip “AKP'ye oy verin, AKP'ye oy vermezseniz hizmet alamazsınız.” dediğini bizzat biliyorum, bizzat biliyorum. (AK PARTİ sıralarından “Yalan!” sesleri, gürültüler)

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalan, yalan! İftira, büyük bir iftira!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Onun için, devleti ele geçirmişler, devletin parasıyla puluyla...

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalan söylüyorsun, yalancısın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – ...mülki idaresiyle seçim çalışması yürütüyorlar, gelmişler, burada bize hikâye anlatıyorlar; bu kabul edilemez Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

Karar yeter sayısı istiyorum Sayın Başkan, karar yeter sayısı.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, seçim güvenliğini ilgilendiren usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilen önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Evet, ihtilaf var.

Elektronik oylama yapacağım, iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkanım, kâtip üye arkadaşınız muhalefet sıralarına bakarak söylüyor, orada sayı yetersiz ama bizim tarafa bakarsa görecektir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – 2019'da Abdulhakim Demir, Şırnak Nüfus Müdürü, okuyun da itiraflarını görün, kim neyi çalmış.

RESUL KURT (Adıyaman) – Bak, burada göremiyorsa gözlük takabilir, bu tarafa bakarsa görür, oraya bakarsa kimse yok. Ayıp! Çok ayıp!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, iki dakika süre verdim.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ayıp ya! Tarafsız olmak zorundasınız.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, burada bak, herkes görevini yapıyor, o da görevini yapıyor, lütfen Divana karşı...

RESUL KURT (Adıyaman) – Efendim, o tarafa bakıyor, bu tarafa bakması lazım; orada kimse yok ki!

BAŞKAN – Bakılıyor, bir ihtilaf olduğunda da usul belli, biz usulü uyguluyoruz. Yaptığınız fevkalade yanlış bir şey, lütfen buraya karşı saygısız bir dil kullanmayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Al, bak, yerelerde de böyleler, yerelerde de hakkını arayanlara aynı bu muameleyi yapıyorlar.

BAŞKAN – İki dakika süre verdim, lütfen ama. Usul bu, biz usulü tatbik ediyoruz. Herkes usule uygun davranıyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – Tarafsız olmak zorunda Sayın Başkanım, orada oturuyorsa parti rozetini kenara bırakacak.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Başkanım, hak, hukuk, usul bilmezler bunlar, burada da böyleler, yerelde de böyleler. Hiçbir insan hakkını aramıyor.

BAŞKAN – Sayın Kurt, lütfen saygılı bir dil kullanın, size hiç yakışmıyor bu dil...

KÂTİP ÜYE ASU KAYA (Osmaniye) – Şahsıma hakaret ediyor.

BAŞKAN – ...bak, hiç doğru bir şey yapmıyorsun, lütfen.

RESUL KURT (Adıyaman) – Efendim, hep aynı şeyi yapıyor ama.

BAŞKAN – Bir hanımefendiye karşı söylenmeyecek bir üslup kullanıyorsun.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Başkanım, bunların size bile saygısı yok ya!

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Sağ ol, bravo Başkan, bravo! Sana saygısı olmayan bize nasıl olur ya! Bunlar barbar ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yani bari Divana karşı saygılı olun ya... Meclis Başkan Vekili sizin arkadaşınız ya...

REFİK ÖZEN (Bursa) – Sizden mi saygı öğreneceğiz ya, sizden mi saygı öğreneceğiz!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Başkanım, bunların size bile saygısı yok, halka nasıl saygısı olsun, bize nasıl saygısı olsun!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Saygıyı konuşacak en son kişi sizsiniz be!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Size bile saygı duymuyor bunlar, size bile saygısız bunlar işte, bunlar böyle.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, öneri reddedilmiştir.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Okan Konuralp ve arkadaşları tarafından, gazetecilere yönelik baskı, şiddet, tutuklama ve ceza uygulamalarının araştırılması ile bağımsız olarak mesleklerini sürdürmelerine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 29/2/2024

tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Şubat 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/2/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Okan Konuralp ve arkadaşları tarafından; gazetecilere yönelik baskı, şiddet, tutuklama ve ceza uygulamalarının araştırılması ile bağımsız olarak mesleklerini sürdürmelerine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 29/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 501 sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/2/2024 Perşembe günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Okan Konuralp'a söz veriyorum.

Sayın Konuralp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gazetecilere yönelik baskı, şiddet, tutuklama ve ceza uygulamalarının araştırılmasına ilişkin grup önerimiz vesilesiyle huzurlarınızdayım.

Bu dönem ve önceki dönemlerde verilmiş benzer önerilerin akıbetini düşündüğümüzde ise önergenin olası geleceği hakkındaki fikrim, üzülererek söylüyorum ki, ne yazık ki çoğunluğun oylarıyla ret yönündedir. Ancak onlarca verilmiş benzer önerilerin mevcut siyasi iktidarın oylarıyla reddedilmiş olması Türkiye'nin basın özgürlüğü sicili de temize çıkarmıyor. Örneğin Sınır Tanımayan Gazeteciler tarafından hazırlanan 2022 raporunda 149'uncu sırada bulunan Türkiye 2023 yılında 180 ülke arasında 165'inci sıraya geriledi. 149'uncu sırada olması bile kabul edilebilir değilken 165'inci sıraya gerilemesinin pek çok nedeni var fakat detaylara girmeyecek ve örnek bir gelişme üzerinden basın özgürlüğünün geldiği noktayı gözler önüne sermeye çalışacağım. Diğer detayları sanırım lehte ve aleyhte olmak üzere grupları adına söz alan arkadaşlarımız bizlerle paylaşacaktır.

Sayın milletvekilleri, partimizin İstanbul Adalar Belediye Başkanı ama her şeyden önce gazeteci kimliğiyle bilinen, bilinmek istenen Erdem Gül yaptığı bir haber nedeniyle örgüte bilerek ve isteyerek yardım suçundan beş yıl hapis cezasına çarptırıldı. Oysaki Erdem Gül hakkında aynı haber nedeniyle aynı mahkeme tarafından "Yayınlanan bu haber sır niteliğini kaybetmiştir, bu nedenle devlet sırrının açıklanması söz konusu değildir." denilerek beraat kararı verilmişti ve bu beraat kararı Yargıtayca onanarak kesinleşmişti. Hâl böyleyken kesinleşmiş karar yok sayılarak dün devlet sırrı niteliğindeki bilgiyi yayınlama suretiyle örgüte yardım suçu işlendiği gerekçesiyle hüküm tesis edildi. Yani temel davadan ve bu kapsamdaki suçlamalardan beraat etmiş olan Erdem Gül tali davadan cezalandırılmış oldu. Erdem Gül, hakkındaki kararlar ilgili manşeti şöyle attı: "Bir haber, beş yıl ceza..." Üstelik görüşmelerini yaptığımız kanun teklifi yürürlükte olsa Erdem Gül bir haber karşılığında on yıl ceza almış olacaktı.

Bu bağlamda, iki gündür yıl dönümü nedeniyle konuşmalarımıza konu olan 28 Şubat sürecini anımsatmak istiyorum. FETÖ terör örgütüne yardım ettiği gerekçesiyle cezalandırılan Erdem Gül 28 Şubat'ta ne yapmıştı? Çünkü çok çok uzun yıllar istedikleri her şeyi verdiğiniz, örneğin, Ankara'nın parsel parsel kendilerine satılmasına göz yumduğunuz FETÖ terör örgütü 28 Şubat sürecinde 28 Şubatın ateşine odun taşıyordu. Erdem Gül ise millî görüş geleneğinin yanında gazeteciliğin etik ilkelerinden geri adım atmaksızın durdu. Erdem, fikir ve ifade özgürlüğünü, düşünce özgürlüğünü, inanç özgürlüğünü, yaşam tarzı özgürlüğünü, siyaset yapma özgürlüğünü her türlü darbeye karşı olduğu için özveriyle savundu. Üstelik Erdem Gül'ün, o döneme de değil, tüm gazetecilik hayatına kefil olacak onlarca büyüğünüz de var partilerinizde; sizin aranızda da var, Saadet Partisinde de var. Eski Cumhurbaşkanı, partinizin Başbakanlarından, 28 Şubat sürecinde Refahiyol Hükûmetinde Devlet Bakanlığı ve Hükûmet Sözcülüğü yapan Abdullah Gül'e Erdem Gül'ü sorun; oğlu milletvekili arkadaşınız olan, uzun yıllar Meclisin Başkanlığını yapan Bülent Arınç'a Erdem Gül'ü sorun. Malumunuz, 28 Şubat sürecinde Refah Partisi Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı, yerine Fazilet Partisi kuruldu. Fazilet Partisinin dönemin İstanbul İl Başkanlığını yapan, bugünün Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'a Erdem Gül'ü sorun; Erdem'i Refah Partisini ve Fazilet Partisini Anayasa Mahkemesinde savunan, bugünün Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç'a sorun; Allah uzun ömür versin, millî görüş geleneğinin önemli isimlerinden Recai Kutan'a Erdem Gül'ü sorun. Alacağınız yanıt "Erdem Gül 28 Şubat sürecinde bizim yanımızda tereddütsüz durmuştur." olacaktır. FETÖ o dönemde sizin karşınızdaydı, Erdem Gül sizin yanınızdaydı; gerçek bu iken inşa ettiğiniz hukuk düzeni Erdem Gül'ü terör örgütüne yardım suçundan mahkûm etti. İnşa ettiğiniz hukuk düzeni, sadece suç olmaması gereken gazeteciliği de mahkûm etmedi, Erdem Gül'ün sizin geçmişinize kattığı kıymeti de mahkûm etti; bence vicdanlarınız sızlamalıdır.

Aliya İzzetbegoviç'in bir sözü vardır, şiirsel bir sözdür, sıkça kullanırsınız. Aliya "Savaşı öldüğünüzde değil, düşmanlarınıza benzediğinizde kaybedersiniz." der. Bu sözü esinlenerek yineliyorum: Karşıtlarınıza benzediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Konuralp, lütfen tamamlayın.

OKAN KONURALP (Devamla) – 28 Şubat'ta size, sizin büyüklerinize ne yaptıydıysa, onlara nasıl davranıldıysa Erdem Gül'e, Cumartesi Annelerine, barış akademisyenlerine, Gezi davası tutuklularına, Hatay Milletvekili Can Atalay'a, Selahattin Demirtaş'a aynısını yaptınız, yapıyorsunuz. Sizin için üzülyorum ama beni sizin anlayacağınıza dair bir umudum yok.

Bu duygularla sözlerimi aynı zamanda gazeteci de olan, 1948 yılında öldürülen büyük romancı Sabahattin Ali'nin bir sözüyle bitirmek istiyorum. Sabahattin Ali gazetecilikle ilgili "Hayatımızı halka hakikatleri anlatmak yolunda harcıyoruz." diyor. Belki de gazetecilerin halka hakikatleri anlatmak yolunda hayatlarını harcamaktan vazgeçmemelerinden korkuyorsunuz, sizi korkutan budur. Korkularınıza teslim olmayın.

Selamlarım. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Konuralp.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e aittir.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde gazetecilere yönelik artan baskı ve zorlamalar maalesef her geçen gün artmaktadır. Haber alma hakkı demokratik toplumlarda en temel haklardan biridir. Bu hak gasbedilirse özgürlüklerimiz de gasbedilmiş olur. Bir ülkede gazetecilerin baskıya, şiddete ve tutuklamalara maruz kalması demek o ülkede yaşayan vatandaşların ülkesinde yaşanan gelişmelerden mahrum bırakılması demektir. Bu durum, demokratik değerlere ve insan haklarına yapılan sivil bir darbedir. Gazetecilere yönelik baskılar sadece mesleklerini yapmak isteyen bireyleri etkilemekle kalmaz, aynı zamanda toplumun genelini de etkiler. Sansür, susturma ve sindirme politikalarıyla halkın doğru bilgiye ulaşması engellenir ve toplumda şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkesi zaman içinde yok olur gider. Ne kadar da tanıdık geliyor değil mi kulağa? Gazetecilere karşı uygulanan şiddet, ifade özgürlüğünü engelleyerek

demokratik yapımızın temellerini sarsıyor ve basın özgürlüğünü tehdit ediyor. Bu durum, toplumumuzun demokratik değerlerine olan güveni zayıflatıyor ve demokratikleşme süreçlerimizi sekteye uğrattıyor. Bugün ülkemizdeki her bir gazeteci, toplumu derinden etkileyebilecek haber niteliğini taşıyan bir durumla karşılaştığında, daha haberi yazarken kendisini riske atmış olarak hissediyor. Katledilen gazetecilerimizin faileri bulunmuyor, bulunsada gerekli cezaya çarptırılmıyor. Fakat bir gazeteci küçük bir sosyal medya paylaşımından dolayı bile yıllarca hapse mahkûm ediliyor.

Bu vesileyle, Uğur Mumcu, Çetin Emeç ve Metin Göktepe başta olmak üzere, katledilen tüm gazetecilerimizi saygıyla, rahmetle anıyor ve faili meçhul cinayetlerin bir an evvel aydınlatılması gerektiğini tekrardan dile getiriyorum.

Tutuklama ve ceza uygulamaları, gazetecilerin mesleklerini icra etmelerini engelliyor arkadaşlar, ifade özgürlüğünü ve demokratik ilkelerimizi zayıflatıyor, hatta yok ediyor.

Değerli arkadaşlar, gazetecilerin yargılanması veya cezalandırılması, basın özgürlüğüne yapılan açık bir saldırıdır, demokratik toplumların geleceği için ciddi bir tehdit oluşturur. Bu nedenle, gazetecilere yönelik baskılarla mücadele etmek partisi, ideolojisi, dini, dili, ırkı ne olursa olsun, burada hepimizin ortak sorumluluğudur. Vakit kaybetmeksizin gazetecilere yönelik baskıların sona erdirilmesi için bir an evvel adımlar atmak zorundayız.

Mesleğini yaptığı için gazetecilerimizi yargılayıp cezaevlerine tıkacağınıza, sırf bir kesimin gönlünü hoş tutacağım diye, itibar suikastçılığına soyunanlar için yaptırımlarda bulunmak lazım.

Tüm, ilkeli habercilik anlayışını benimseyen, kalemini satmayan gazetecilerimizi ve basın emekçilerimizi buradan saygı ve sevgiyle selamlıyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

İkinci söz talebi İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na aittir.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “basın özgürlüğü” denildiğinde iki kelimelik bir fıkra dinlemiş gibi hissediyorum ben artık. Üzerine konuşabilecek yazık ki bir özgürlük kalmadığı gibi; 9 köyden kovulan, 10'uncu köyde çok ağır bedeller pahasına direnen bir avuç arkadaşımı tenzih ederek söylüyorum ama artık Türkiye'de maalesef gazetecilik de yoktur; iktidar yahut muhalefet fark etmeksizin yandaşlık vardır, propagandistlik vardır, algı operatörlüğü vardır.

Evet, basına şiddet, 80 öncesinde kanın gövdeyi götürdüğü günleri geçmiştir.

Evet, niyet okuyuculuğuyla sansürde, 12 Eylül sonrası darbe yönetiminin bile ruhuna rahmet okutulmuş, yasakların mizahının yapılabildiği darbe günlerinden mizahın dahi yasaklandığı ileri demokrasi günlerine ironik, aslında trajik bir dönüşüm yaşanmıştır.

Evet, serbest piyasa ekonomisinin olmadığı, gazetelerin kâğıdı dahi hükûmet izniyle aldığı günlerde bile olmayan şekilde, bugün sektörün tamamına yakını tek bir kişiye bağlıdır, Türkiye'de bugün artık sektörün kahir ekseriyeti tek bir medya patronuna bağlıdır.

Evet, artık suçtan, suçludan ziyade, suçu ifşa eden gazeteciler hedef alınmakta, yargılanmakta ve hukuksuzca cezalandırılmaktadır; gazetecilerin hapsedilmesi sıradanlaşmış, vakayidiye hâlini almıştır.

Evet, bütün bunların sorumlusu, öncelikle, elbette iktidardır ama iktidar bu dönüşümü tek başına da yapmamıştır, suç ortakları vardır. Gazetecilerin evleri basılırken, gazeteciler sabaha karşı gözaltına alınırken, tutuklanırken, yıllarca tutuklu yargılanırken buna alkış tutan gazeteci kılıklı suç ortakları vardır her mahalleden, her kesimden. Gazetecilerin tutuklanmasını “Bırakın da hukuk devleti yolunda atılmış bu dev adımlar için gereğince sevinelim.” diye alkışlayabilen yüzüzlerin de eserdir bugün hukuk sopasıyla hizaya sokmanın bu derece rutinleşmesi. Silivri'yi “Türkiye'nin hukuk devleti olma doğrultusundaki önemli bir istasyonu” diye cılalayabilen gazeteci kılıklıların da suçudur bugün. Büyük bir iştahla, kalemlerinden âdeta salyalar aka aka “tutuklanacak gazeteciler” listeleri yayınlatabilen sözde gazetecilerin de suçudur. İlhan Selçuk 80 yaşında sabaha karşı yatağından kaldırılıp da gözaltına alındığında “Ben 12 Marttan sonra demokrat bir çizgiyi benimsedim ama İlhan ağabey hiç değişmedi.” diyebilen, özel yetkili kumpas hâkimlerine bırakmadan meslektaşını yargısız infaza girişebilen utanmazların da suçudur bugün yaşadıklarımız. Ne zannediyordu acaba bu arkadaşlar? Bütün kuvvetlerin tek elde toplanacağı bir sistem değişikliğini alkış kıyamet desteklerken ne zannediyorlardı? Yasama, yürütme, yargı bir kişinin iki dudağı arasında olacak ama basın özgürlüğü mü bırakılacaktı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

Ben buradan sadece genç gazetecilere, gazeteci adaylarına seslenmek istiyorum: Gerekirse kaleminizi kırın ama satmayın, celladınıza âşık olmayın. Cellattan kastım bir kişi, parti değil, her dönem değişiyor çünkü; cellattan kastım, yöntem. Kimsenin sizi yandaşlaştırmasına razı olmayın, bu yola uyan borusu çalmak için çıktığınızı unutup da kimsenin borazanı olmayın. Gazetecilik yalakalıkla statü kazanılan bir meslek değildir. İktidarlar gider, ilkeler kalır, kaleminin namusunu koruyamayan başka hiçbir şeyi koruyamaz. Gün olur devran döner, zulümdarlar gibi zulmü “demokrasi” diye alkışlayanlar da zulme kılıf üretenler de o çok övdükleri zulümhanelerde buluverirler kendilerini. Bu yüzden ve tabii ki diğer bütün özgürlüklerin de temeli olduğu için, basını yeniden özgürleştirmek için üzerimize ne düşüyorsa yapmak zorundayız.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a aittir.

Sayın Çandar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkın haber alma hakkını engelleyen girişimlerin gazetecilere yönelik baskı, şiddet, tutuklama ve ceza uygulamalarının araştırılması için Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük'ünün 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması önerisi var. Öyle bir günde verilmiş ki çok simgesel bir gelişme söz konusu. Dün, Adalar Belediye Başkanı, meslektaşımız Erdem Gül beş yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu nereden çıktı? Tam dokuz yıl önce, evet, tam dokuz yıl önce beraat etmiş olduğu bir davadan, şu meşhur MİT tırları davasını haber olarak yayımlamadan. Ve açılan tali dava da düştükten sonra bir dava beraat, öbür tali dava düşmüş, aradan dokuz yıl geçiyor, istinaftan da geçilmiş, tekrar bir Yargıtay kararıyla bozulma söz konusu oluyor ve geliyor, bu haberin yayınlanmasının ve beraatle sonuçlanmasının 9'uncu senesinde Erdem Gül'ü beş yıl hapse mahkûm ediyoruz ve ondan sonra bu ülkede bağımsız yargıdan, bağımsız hâkimlerden, hâkimlerin vicdanıyla karar vermesinden söz edeceğiz.

Bu dava yani Erdem Gül'e dün beş yıl hapis cezası verilmesiyle sonuçlanmış olan dava hem basın özgürlüğüyle ilgili hem basına yönelik baskılarla ilgili hem vatandaşların haber alma haklarıyla ilgili hem bütün bunlarla ilgili hem de bu akşam görüşülmesine devam edilecek olan yargı paketiyle son derece yakından ilgili. Çünkü bu dava aynı zamanda Türkiye'deki hukuksuzluğun, hukuktaki keyfiliğin, yargı bağımsızlığının olmayışının bir simgesi olarak aynı zamanda Türkiye'nin ekonomisini ve dış politikasını da birinci derecede etkileyen gelişmeleri ortaya koyuyor. Nasıl, biliyor musunuz? Gümrük birliğinin güncellenmesi

ve vize serbestisi konusunda, Terörle Mücadele Kanunu'nda değişiklik yapılması konusunda Türkiye taahhüdünü yerine getirmediği için bunlar yapılmazken Türkiye'nin ekonomisi etkileniyor, dış politikası etkileniyor, ondan sonra da saçma sapan bir yargı paketiyle yüz yüze bırakıyoruz ve bunun görüşüldüğü gün Erdem Gül beş yıl hapse mahkûm oluyor.

Şimdi, bakın "Basın özgürlüğü hiç bu kadar iyi olmamıştı." diye burada, bu Meclis çatısı altında bunları dinledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Çandar, lütfen tamamlayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Tamamlıyorum.

Basın özgürlüğünün hiç bu kadar iyi olmadığı günlerden birinde ve tam da sekizinci yargı paketi görüşüldüğü sırada bir belediye başkanı, bir gazeteci dokuz yıl önce beraat etmiş olduğu bir davadan beş yıl hapse mahkûm oluyor. Ben de size, bu basın özgürlüğünün hiç bu kadar iyi olmadığını övünerek burada tutanaklara geçirmiş olan siz arkadaşlarıma hitap etmek istiyorum: Aklınızı başınıza toplayın, zor olacak biliyorum ama Türkiye'nin selameti ve geleceği için aklınızı başınıza toplayın.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çandar.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilen önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyoruz ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan 2'nci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi kaldığımız yerden devam ediyoruz.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Serap Yazıcı Özbudun

Antalya

İzmir

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a söz veriyorum.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, teklifin 3'üncü maddesi icra mahkemelerindeki on gün olan temyiz başvuru süresini on dört güne çıkarmıştır. Bu yönüyle tabii, getirilen değişikliğin olumlu olduğunu söyleyebiliriz çünkü hak arama hürriyeti bakımından güçlendirici bir düzenlemedir. Özellikle, savunma makamının ağır iş yükünü dikkate aldığımız zaman bu başvuru süresindeki dört günlük uzatmanın anlamlı sonuçlar yaratması düşünülebilir. Ne var ki Türkiye'de hak arama hürriyetinin güçlendirilmesi ve yargı fonksiyonunda ortaya çıkan sorunların çözümünde bu maddeyle getirilen iyileştirme fevkalade tali niteliktedir. Çünkü hepimizin yakından bildiği gibi -demin Sayın Cengiz Çandar da çok isabetli değerlendirmelerde bulundu- belki Türkiye'nin hukuk devleti yönünden karşı karşıya kaldığı en temel sorun yargısal süreçler bağlamında yaşanmaktadır. Hâlbuki bir hukuk devletinde hukuka uygunlukla yükümlü olan sadece yasama ve yürütme organı ile idari makamlar değildir. Tam aksine, bir hukuk devletinde yargı kuruluşunun da bütün kararları Anayasa'ya ve hukukun tamamına uygun olmak zorundadır. Nitekim, bakın, bizim Anayasa'mızın da yargının bağımsızlığını düzenleyen, mahkemelerin ve hâkimlerin bağımsızlığını düzenleyen 138'inci maddesi, mahkemelerin ve hâkimlerin görevlerinde bağımsız olduklarını belirttiikten sonra hâkimlerin Anayasa'ya, kanunlara, hukuka ve vicdani kanaatlerine göre karar vermek zorunda olduklarını ifade etmektedir. Keza, gene, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen 11'inci madde, Anayasa hükümlerinin sadece yasama, yürütme bakımından değil yargı kuruluşları bakımından da bağlayıcı olduğunu ifade etmiştir. Oysa çok yakından biliyoruz ki yargı kararlarının pek çoğu Anayasa hükümlerini ve yürürlükteki normları ihlal etmektedir.

Ben, bu vesileyle, sıkça karşılaştığımız hak arama hürriyetini de aslında ihlal eden önemli bir soruna işaret etmek istiyorum: Yargı kararları gerekçeli olmak zorundadır. Aslında bu, eşyanın tabiatı gereğidir ama bizim Anayasa'mız çok isabetli olarak 141'inci maddenin üçüncü fıkrasında yargı kararlarının mutlaka gerekçeli olması gerektiğini ifade etmiştir. Tabii, burada şunu belirtelim: Bir yargı kararının gerekçeli olması gerektiğinden anlaşılması icap eden "Falanca kanunun, filanca maddesinin, falanca fıkrasına göre şöyle şöyle hükmolunmuştur." şeklindeki ifadeler değildir, bu bir gerekçe değildir. Anayasa Mahkemesi, adil yargılanma hakkıyla ilgili verdiği kararlarında, bir yargı kararında gerekçenin varlığından bahsedebilmemiz için oradaki olgusal durumlar ile o olgusal durumlara uygulanan hukuk kuralı arasındaki illiyet bağının kurulması gerektiği ve bunun çok sarih olarak ifade edilmesi gerektiğinden bahsetmiştir. Eğer böyle bir ilişkilendirme yoksa filanca norma atıf verilerek suretiyle kaleme alınmış olan yargı kararları, aslında gerekçeden yoksun olan kararlardır. Ve bu tür kararlar, Anayasa'nın 141'inci maddesi yanında Anayasa'mızın 36'ncı maddesinde yer alan adil yargılanma hakkını da ihlal etmektedir çünkü adil yargılanma hakkının unsurlarından biri, yargı kararlarının gerekçeli olmasıdır. Dolayısıyla bu hakkın ihlali aynı zamanda Avrupa İnsan hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde garanti edilen adil yargılanma hakkının da ihlali anlamına gelmektedir. Oysa değerli milletvekilleri -aramızda çok sayıda hukukçu var- hukuk fakültelerinde hepinizin bildiği gibi sınav kâğıtlarında sorulardan hemen

(*) 109 S. Sayılı Basmayazı 28/2/2024 tarihli 65'inci Birleşim Tutanağı'na ektir.

sonra şu ibareyi düşeriz: "Gerekçesiz olarak verilen cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır." Hâliyle birinci sınıf hukuk fakültesi öğrencisinin dahi bildiği bir gerçeğin, yargı kuruluşları tarafından göz ardı edilmesi mümkün değildir.

Sonuç olarak şunu söylemek isterim: Evet, 3'üncü madde hukuk düzenimize küçük bir iyileştirme getirmiştir ama Türkiye'nin yargısal süreçlerindeki sorunlar öylesine dev boyutlardadır ki bu tür düzenlemelerden beklenen faydanın ortaya çıkması mümkün değildir. Bu paketin "yargı reformu" adını hak edebilmesi için çok daha köklü, iyileştirici düzenlemelere yer vermesi gerekirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, lütfen tamamlayın.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

Tabii, yargı kuruluşlarındaki zihniyet değişimini teşvik edecek hükümlere yer vermesi gerekirdi çünkü bugün Türkiye'nin yargısal süreçlerdeki sorunlarının büyük bir bölümü aslında mevzuattan değil, yargı kuruluşlarında mevzuat hükümlerini açıkça dikkate almaktan imtina eden yargı kararlarından kaynaklanmaktadır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunarken karar yeter sayısı da arayacağım: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yok Başkanım.

BAŞKAN – Evet, elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş
Kayseri

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) –Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önerge üzerinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'a söz veriyorum.

Sayın Ataş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Ceza Muhakemesi Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün kamuoyunda "sekizinci yargı paketi" olarak anılan, toplam 42 maddeyle 17 farklı kanunda değişiklik öngören bir torba kanun teklifiyle yine karşı karşıyayız. 2019 yılı Ekim ayında birinci yargı paketiyle başlayan bu süreç bugün sekizinci yargı paketiyle devam etmektedir yani yaklaşık dört buçuk yılda 7 tane yargı paketinde alakalı-alakasız, olumlu-olumsuz yüzlerce maddede, onlarca kanunda değişiklik yapılmış, hepsi de sanki yargının içine düştüğü durumu düzeltecek, Türkiye'de bozulan adaleti tekrar sağlayacakmış gibi AKP iktidarınca lanse edilmiştir. Ancak aradan tam bin beş yüz seksen dokuz gün geçmiş, 3 kere Adalet Bakanı değişmiş, kanunlar yamalı bohçaya çevrilmiş, AKP iktidarının yaptığı reklamın aksine Türkiye'de yargının problemleri daha da derinleşmiş, Türk adalet mekanizması her geçen gün daha da kötüye gitmiştir. Aradan geçen bin beş yüz seksen dokuz günde yargının her kademesinde rüşvet iddiaları, siyaset-mafya ilişkileri etrafa saçılmış, uyuşturucu tacirleri el üstünde tutulurken tutuklu gazeteci sayısı artmıştır. Aradan geçen bin beş yüz seksen dokuz günde mafyalar, baronlar, suçlular sokağa salınırken kadın cinayetleri, hayvanlara eziyetler, mafya cinayetleri, asayiş olayları zirveye çıkmıştır. AKP teşkilatının eski üyelerinden ve AKP'nin vakıf ve derneklerinin torpil listelerinden seçilen hâkim ve savcılarla yargı niteliksizleştirilerek iktidarın sopasına çevrilmiştir. Türkiye'de adalet Adalet ve Kalkınma Partisince yok edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, hatırlayalım, AKP iktidarı birinci yargı paketiyle "Basın artık özgür." müjdesi vermişti. Sonra ne oldu? Daha altı ay geçmeden Barış Pehlivan, Barış Terkoğlu, Müyesser Yıldız, Hülya Kılıç ve daha birçok gazeteci tutuklanmış, Cumhuriyet ve Sözcü gazetelerine cezalar yağmıştı. Sonra ne oldu? Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke içerisinde 165'inci sıraya kadar düştük. Bizden daha kötü durumda İran, Vietnam, Çin ve Kuzey Kore gibi ülkeler kaldı. Sonra ne oldu? Türkiye'de ulusal medyanın yüzde 90'ının Hükûmet kontrolünde olduğuna dair rapor yayınlandı. Daha da demokratikleşeceğimizi iddia eden ikinci yargı paketinden sonra vatandaşın savunma teminatı olan baroların yürüyüşü engellendi. Anayasa'nın savunucusu olan avukatların anayasal hakları engellendi. Hiçbir hukuk devletinde olmayacak şekilde etrafları çevrildi, yürüyüş hakları engellendi. Sonra ne oldu? Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 142 ülke arasında 117'nci sıraya düştük; Nijer, Madagaskar, Angola, Kolombiya gibi ülkelerin ardında kaldık. 38 OECD ülkesi arasında yargıda güven sıralamasında 36'ncı sırada yer aldık. Bugün vatandaşlarımızın sadece yüzde 15'i Türkiye'de yargının bağımsız olduğunu düşünüyor.

"Yargı güçleniyor." diyerek tanıttıkları üçüncü yargı paketinden sonraysa 14. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi hukuku ayaklar altına alarak açıkça Anayasa Mahkemesi kararını tanımadı. "Kadını koruyacağız, çocukları istismar ettirmeyeceğiz." diyerek getirdikleri dördüncü yargı paketinin hemen öncesinde, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece kararnamesiyle çıkıldı. Sonra ne oldu? Sadece 2023 yılında 315 kadın cinayete kurban edildi, 248 kadın da şüpheli şekilde öldürüldü. Yargı paketlerinin başladığı 2019 yılından 2023 yılı sonuna kadar tam 1.589 kadın öldürüldü yani 20'nci yüzyılın ilk yarısında Ulu Önder Atatürk'le dünyada kadınlara seçme ve seçilme özgürlüğünü tanıyan ilk ülke olan Türkiye, reisle birlikte 21'inci yüzyılın ilk yarısında kadınların en fazla şiddete maruz kaldığı OECD ülkesine dönüştü. Beşinci yargı paketinden sonra ne oldu? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarihinde en fazla hak ihlali mahkûmiyeti verilen ülke olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Ataş, lütfen tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Altıncı yargı paketinden sonra, Uluslararası Şeffaflık Örgütüne göre, kamuda yolsuzluk seviyesinde 180 ülke içinde 115'inci sıraya düştük. Son yani yedinci yargı paketinden sonra Yargıtay 3. Ceza Dairesi Anayasa Mahkemesinin kararını tanımadı, üstüne Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında suç duyurusunda bulundu. Milletin haklarının yegâne teminatı olan Anayasa hiçe sayıldı, yargı darbesi yaşandı. Şimdi de sekizinci yargı paketi geldi. Soruyorum size: Şimdi ne olacak? Hukuku daha ne kadar katledeceksiniz? Anayasa ve AİHM kararlarının uygulanmadığı ülkede yargı paketleriyle insanları oyalamaya daha ne

kadar devam edeceksiniz diye soruyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Aydınkarahisar) – Başkanım, karar yeter sayısı talep ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde geçen "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sırrı Sakık

Ağrı

Onur Düşünmez

Hakkâri

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Ali Bozan

Mersin

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'e söz veriyorum.

Sayın Sakık, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada bir yargı paketi tartışılıyor. Aslında yargı var mı? Yok. Biz, hepimiz faili meçhul cinayetlerin işlendiği coğrafyadan geliyoruz. 1990'lı yıllarda, 2000'li yıllarda devletin güvenlik görevlileri giderlerdi, evin kapısını çalarlardı, üniformalı giyimleriyle kuşamlarıyla evden alıp götürürlerdi; üç gün sonra Fırat'ın, Dicle'nin kenarında cesetleri bulunurdu ve enselerine kurşun sıkılmış, bedenlerine de işkence yapılmış; böyle bir coğrafyadan geliyoruz. Şimdi, yeni taktiklerle yeni bir faili meçhul süreç yaşanıyor, yargıda faili meçhuller. İşte, siz kandan kanunlar yapıyorsunuz, siz bir düşman hukuku yaratıyorsunuz, muhaliflerinizi yok etmeye çalışıyorsunuz; bizim feryadımız bu. Bunun adı hukuk mukuk değil.

Aslında bugün bizim oturup yüz yıllık cumhuriyet dediğimiz süre içerisindeki bütün haksızlıkları ortadan kaldıracak, koşulsuz bir genel affa ihtiyacımız vardı ama siz bunları yapmıyorsunuz. İktidarlarınızı sürdürmek adına yargının etrafından dolanarak muhaliflerinizi susturmaya, korkutmaya çalışıyorsunuz. Vallahi size bir şey söyleyeyim: Sizin de diğer grupların arkasında da Kızıl Ordu olsa biz sizden korkmayız, biz büyük bir mücadeleden geliyoruz ama sizi sağduyuya, vicdana davet ediyoruz. Ülkenin bu tür uygulamalara ihtiyacı yok, bunları yaşadı.

Siz cezaevlerinde terör estiriyorsunuz ya, bir düşmanlık hukuku uyguluyorsunuz. Bakın, sevgili Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Ayla Ata, Sebahat, Gültan, bütün arkadaşlarımız, bunlar sekiz yıldır cezaevinde. Selahattin'in ailesi Diyarbakır'da ama Selahattin Edirne Cezaevinde; Gültan'ın ailesi Diyarbakır'da, Gültan vallahi Kandıra'da. Şimdi, bu düşman hukuku değil de nedir? Sadece onlara değil ailelerine de aynı hukuksuzluğu uyguluyorsunuz.

Biz diyoruz ki... Bakın, arkadaşlar, sekiz yıl içerisinde Selahattin'in eşi ve çocukları tam sekiz yüz günlerini yollarda geçirmişler, haftada iki gün Diyarbakır'dan çıkıp Edirne'ye gidiyorlar. Siz bir hukuk devletinden bahsediyorsunuz sevgili arkadaşlar ama daha önce de buradan ne yaptınız, biliyor musunuz? Buralarda İnfaz Yasası'nın etrafından dolandınız; çeteye, mafyaya, özel aflar çıkardınız. Ya, ey AKP'liler, tabii anlıyoruz bunları. Sizde hiç mi vicdan yok ya, hiç mi Allah korkusu yok ya? Yani gücü olanları siz alıp, cezaevinden getirip buralarda VIP uygulaması yaptırınız ya. Sizin hiç mi vicdanınız sızlamaz? Sizin hiç mi çoluk çocuğunuza karşı, hayata karşı, bu ülkeye karşı bir sorumluluğunuz yok? Hatta kimi, kimi...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Yasin Börü'nün katilleri nerede, Yasin Börü'nün katilleri?

SIRRI SAKİK (Devamla) – Konuşma, konuşma, dinle! Bakın, kimi mafya liderlerinin cezası bu İnfaz Yasası'na yetmiyordu. Oturdular, ne yaptılar -bak, sevgili kardeşim- bunu araştırın. Oturdular, hukukun etrafından dolandılar; altmış altı yılı -yerel mahkemenin verdiği kararı istinaf onaylamış, Yargıtay onaylamış ve ceza kesinleşmiş- o altmış altı yılı otuz iki yıla indirdiler ve tahliyeler gerçekleşti, sonra tekrar bir VIP karşılaşmasını hep birlikte izledik. Siz yargıyı bu hâle getirdiniz, siz yargıyı acımasız bir silah gibi muhaliflerinize karşı kullanmaya çalışıyorsunuz; bu yoldan vazgeçin. Siz bu Türkiye'yi, bu ülkeyi birlikte yönetemezsiniz. Sizin 28 Şubatla ilgili feryatlarınız var. Bütün feryadınız bir türban sorunu muydu? Vallahi, sizden önce şurada oturuyorduk. Merve Kavakçı'yla ilgili, türbanla ilgili ilk biz ayağa kalktık -yasal düzenlemeyi biz yapalım- elimizde Merve'nin posteriyi biz buraya geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Sakık, lütfen tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Nerede bir haksızlık varsa o mağdurların safında saf tutuyoruz.

Size -bir tek- son sözüm... Şu Ankara'nın göbeğinde, bir cuma namazından, cumadan çıkarken ensesine kurşunlar yiyip katledilen bir insan vardı. Yarın cuma namazı var, hepiniz cuma namazına gideceksiniz; Allah'a secde edeceksiniz, secdeye giderken o olayı düşüneceksiniz -o olayı hep düşüneceksiniz- ve eminim, bu söz namazda sizin önünüze gelecek. Bu topraklarda kimin gücü varsa, kimin belinde silahı varsa cinayet işleyecek, dilediği zaman da yargıdan aklanıp çıkacak. Bunun adı yargı margı değildir, bunun adı yargısız bir infazdır. Bu, kandan kanunlardır.

Tekrar yüce Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Sakık.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkanım, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Evet, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "başvurulabilir" ibaresinin "başvurabilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Sibel Suiçmez

Kocaeli

Niğde

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'e söz veriyorum.

Sayın Suiçmez, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Komisyon; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Genelde milletvekillerimiz Meclise hitap ederken "yüce Meclis" sıfatını kullanırlar ancak "yüce Meclis" demekle yüce

Meclis olmuyoruz.

Meclisin en önemli görevi yasama görevidir. Anayasa'nın 7'nci maddesine göre yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir ve bu yetki devredilemez. İşte bu önemli yetkimizi kullanırken yasamanın saygınlığını kaliteli ve nitelikli yasalar yaparak sağlayabiliriz; bunu da ancak hukuk devleti ilkelerine bağlı kalarak, hukuka, Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere uygun yasal düzenlemeler yapmakla sağlayabiliriz; işte o zaman yüce Meclis oluruz. Peki, bu mümkün mü? Yasama yetkisini Türkiye Büyük Millet Meclisi mi kullanıyor? Hayır. Anayasa 88'e göre kanun teklif etme yetkisi milletvekillerine aittir, oysa kanun teklifleri Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulunda hazırlanıyor, üstelik hukuka ve Anayasa'ya aykırı olarak hazırlanıyor. Hadi biz hazırlamadık, hazırlanıp önümüze konan teklife katkı sağlayabiliyor muyuz? Hayır. Komisyon Başkanı Sayın Cüneyt Yüksel, açılış konuşmasında "İstişarede hayır vardır." anlayışıyla çalışmalarımızı gerçekleştirecek, tüm katılımcıların görüşlerini ve milletimizin hassasiyetlerini dikkate alacağız. Bu nedenle, Komisyon üyelerinin katkıları önemlidir. İleri sürülen görüş ve öneriler çerçevesinde teklifin iktidar ve muhalefetin vereceği olumlu katkılarla en doğru şekli alacağına inanıyoruz." demiştir. Çok güzel laflar ama uygulama var mıdır? Yoktur. Katılımcıların görüşleri dikkate alınmış mıdır? Hayır. Komisyonunda çok yapıcı, çok önemli önergeler verilmiştir ancak tek bir virgüle dahi dokunulmadan o teklif bugün karşımıza gelmiştir. Peki, milletimizin hassasiyetleri dikkate alınmış mıdır? Hayır. Milletimiz sekizinci yargı paketinin hiçbir şeyiyle ilgilenmiyor çünkü orada emekliler yok; geçici, mevsimlik, belediye işçileri yok, emeklilikte adalet arayanlar yok, kamu işçileri yok, staj ve çırak mağdurları yok, sözleşmeli öğretmenler yok, atanmayı bekleyen öğretmenler yok; yok da yok, sadece hukuka aykırı teklifleriniz var. Peki, kaliteli yasa yapabiliyor muyuz? Hayır. İstisna olan torba yasayı siz kaide hâline getirdiniz. Torba yasada hukuki güvenlik olmaz, hukuki belirlilik olmaz. Ancak artık bu torba yasaya "çorba yasa" demenin zamanı gelmiştir.

28'inci Yasama Döneminde 97 kanun teklifi gelmiş, 44'ü yasalaşmıştır. Yine Başkanın dediği üzere, ancak sekizinci yargı paketinde Adalet Komisyonu toplanmıştır, keşke de toplanmasaydı; içinde adalet de yok, hukuk da yok. Peki, tali komisyonlar çalışmış mı? Hayır. Anayasa, Plan ve Bütçe, Sanayi, Dijital Mecralar, İnsan Hakları komisyonları tali komisyon olarak çalışması gerekirken hiçbir çalıştırılmamıştır. Anlaşılın odur ki iktidar, bizleri süper milletvekilleri olarak nitelemektedirler. Peki, komisyonlarla ilgili kurum, kuruluş, birliklerin görüşü alınmış mıdır? Hayır. Bizatihi Türkiye Barolar Birliği Başkanı geldi, konuştu teknik anlamda, görüşlerinin alınmadığını söyledi, o esnada 23 bin avukatı temsil eden Ankara Barosu Başkanı da kendilerine bilgi verilmediğini söyledi.

Değerli arkadaşlar, Baro Başkanı, zaten kanunda, pakette olan 2 madde üzerinde çok teknik teklif getirdi. Birinde dedi ki: "Takdir komisyonlarında avukatlara vekâlet ücreti verilsin." İkincisinde de "KVKK'ye iki kelime ekleyelim ki avukatlar avukatlık görevlerini yapabilsinler." dedi. Bunlar bile kabul edilmedi. Bunu izah etmek mümkün müdür?

Değerli milletvekilleri, dün Meclisi dinlerken hayretler içinde kaldım. Anayasa üzerine gelip burada yemin ediyoruz ama Anayasa Mahkemesini hedef göstermekten geri durmuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Suiçmez, lütfen tamamlayın.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) – Anayasa Mahkemesi yasamaya üstün değildir -bunu zaten Anayasa Mahkemesi kendi söylüyor- kendini yasamanın üstünde gören Yargıtay ve yerel mahkemelerdir. Anayasa Mahkemesi sadece diyor ki: "Burada boşluk var, yasama olarak sen görevini yerine getir." Bunu yapacağımız yerde Anayasa Mahkemesini hedef gösteriyoruz, bu kabul edilemez.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'yı değiştirmek için kendinize kılıf hazırlamayın. Anayasa'yı değiştireceğinizi kendinizi değiştirin artık. George Orwell bir şey söylemişti: "Hiçbir şey yasaya aykırı değildi. Zira, yasa diye bir şey kalmamıştı." Şimdi, onu kendimize uygularsak; hiçbir şey hukuka aykırı değildi çünkü artık, Türkiye'de hukuk devleti diye bir devlet kalmamıştı.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Suiçmez, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi...

III.- YOKLAMA

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Toplantı yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Günaydın, Sayın Öztürkmen, Sayın Bülbül, Sayın Suiçmez, Sayın Tanrıkulu, Sayın Özkan, Sayın Timisi Ersever, Sayın Cevdet Akay, Sayın Ömer Fethi Gürer, Sayın Yüksel Mansur Kılınç, Sayın Enis Berberoğlu, Sayın Türkan Elçi, Sayın Aliye Coşar, Sayın Mühip Kanko, Sayın Cengiz Çandar, Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Sayın Dilan Kunt Ayan, Sayın Nevroz Uysal Aslan, Sayın Ali Bozan.

Değerli milletvekilleri, şimdi yoklama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.
Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.
Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mustafa Kaya

İsa Mesih Şahin

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Ömer Fethi Gürer

Mühip Kanko

İnan Akgün Alp

Niğde

Kocaeli

Kars

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşmekte olduğumuz, kamuoyunda torba yasa diye bilinen, iktidarın sekizinci yargı paketi diye, yargı bağımsızlığı, hukuk devleti, Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarına gereklilik diye ambalajladığı teklifin 4'üncü maddesi üzerinde konuşuyoruz.

Bu kanun teklifinin Anayasa'ya aykırılığını dile getirmiştik. Bu yargı paketinin, yargı bağımsızlığını sağlamaktan çok yargıyı daha da bağımlı hâle getirdiğini ifade ettiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesi bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesini iptal etti. Kuvvetler ayrılığı diyoruz, hükûmet kendi işini yapacak, yargı kendi işini yapacak ve ortada da Anayasa'ya uygun olarak bu işleri yapacak derken Anayasa'nın hâkimlik ve savcılık mesleğiyle ilgili 140'ıncı maddesi var, bu madde, hâkim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları, eğitimlerinden bahsedip sonunda der ki: "Bunlar kanunla düzenlenir." Peki, biz ne yapmışız Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemindeki Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlemişiz yani yürütmenin yasama ve yargı üzerindeki baskısı yetmiyormuş gibi şimdi de Sayın Cumhurbaşkanımız yasamanın işlerini yapar hâle geldi.

Türkiye Adalet Akademisinin Kuruluş, Görev ve Yetkilerine İlişkin Usul ve Esasları Düzenleyen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. Düşünün, siz, hâkimlik ve savcılık mesleğini teminat altına almaya çalışıyorsunuz, bağımsız olsun istiyorsunuz, hükûmetten ayrı olsun istiyorsunuz ama hükûmet çıkıyor, Adalet Akademisini bir kanunla Anayasa'nın 140'ıncı maddesi gereğince düzenlemesi gerekirken bu açık Anayasa hükmüne aykırı olarak bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle -bu konuyu- düzenliyor. Yani yaklaşık altı yıldır Anayasa'ya aykırı bir şekilde hâkim ve savcılar eğitiliyor, meslekteki kabulleri yapılıyor; altı yıldır Anayasa'yı çiğneyerek yargı bağımsızlığını sağlamaya çalışan bir iktidardan bahsediyoruz.

Bu başvuru gerekçesinde, elbette, Anayasa'nın 140'ıncı maddesine atıfta bulunarak Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ancak bir konunun açıkça kanunla düzenlenebileceği yazılmamışsa çıkarılabileceği söyleniyor ama ortada 140'ıncı madde var. Cumhurbaşkanının Anayasa'yı taktığı yok ki, şöyle bir beklenti içerisinde: 15 Temmuzdan sonra Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımız o günkü koşullarda devletin içerisinde bulunduğu ağır koşulları düşünerek Sayın Cumhurbaşkanına bir çağrıda bulundular, dediler ki: "Bu ağır koşulları fiilen Anayasa suçu işleyen bir Cumhurbaşkanıyla yürütemeyiz; ya Anayasa'ya uy ya da devleti bu ağır hukuksuzluk altından çıkarıp 15 Temmuz sürecini hukuka uygun bir şekilde yönetmek için Anayasa'yı sana uyduralım." Sayın Cumhurbaşkanının işine Anayasa'yı kendisine uydurmak gelmiş olmalı ki ikinci öneriyi kabul etti. O zannediyor ki herkes bundan sonra "Sayın Cumhurbaşkanını, siz Anayasa'ya uymasanız da çıkardığınız kanunlar Anayasa'ya aykırı olsa da çıkardığınız Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa'ya aykırı olsa da merak etmeyin, eğer siz Anayasa'ya uymuyorsanız, biz Anayasa'yı sizin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinize uydururuz." çalışmaları yapmaya çalışıyor. Anayasa Mahkemesinin itibarsızlaştırılmaya çalışılmasının önündeki en büyük hedef budur. Ne yapılmaya çalışılıyor? Cumhurbaşkanının yasama yetkisini baypas ederek direkt kendisinin yasama faaliyetlerinin Anayasa Mahkemesinden dönmemesi için Anayasa Mahkemesi üzerinde bir baskı kurulmaya çalışılıyor.

Burada bizim sadece Anayasa Mahkemesindeki şahıslarla bir işimiz yok, kurumsal olarak hukuk devletine sahip çıkmaya çalışıyoruz, kurumsal olarak kuvvetler ayrılığına sahip çıkmaya çalışıyoruz, kurumsal olarak denge ve denetlemenin bu topraklarda olmazsa olmaz bir şey olduğunu ifade etmeye çalışıyoruz.

Hukuk devletlerinde herkes, iktidar sahipleri de Anayasa'ya uyar ama diktatörlüklerde ise anayasalar otorite sahiplerine göre düzenlenir. Sayın Cumhurbaşkanını ve iktidar partisi de Anayasa'nın Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre düzenlenmesini istiyor ki 1 Nisandan sonra herhâlde yeni bir anayasa değişikliği paketini getirecekler.

Buradan şunu açık ve net bir şekilde ifade ediyorum: Saadet ve Gelecek Grubu olarak biz Türkiye'yi demokratikleştirecek, hukuk devletini sağlamlaştıracak, kuvvetler ayrılığını yerli yerine oturtacak her türlü müzakerenin içerisinde varız ama asla "Anayasa'yı bana uydurun." çağrılarını karşılık vermeyeceğimizi buradan bir kez daha net bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Yani beklentiniz şuysa, "Yahu, artık bütün kurumlar bize uydu, geriye bir Anayasa Mahkemesi ve Anayasa kaldı, bir de Mecliste muhalefet kaldı. Bunu da ortadan kaldıracak bir düzenleme yapmak istiyoruz. Muhalefetsiz bir Meclis, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetlemeyen bir Anayasa

Mahkemesi istiyoruz.” gibi bir beklentiyle Anayasa değişikliğini gündeme getireceksiniz, işte, biz orada, sizin bu emellerinize alet olmama noktasında kararlıyız. Ama dediğim gibi, 1 Nisandan itibaren konuşulması gereken şey; artık bu anayasasızlığı, artık bu kanunlara aykırılığı, artık yasama yetkisinin Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle, düzenlemelerle yol alamayacağını Adalet ve Kalkınma Partisinde görüp sesini çıkarmayan milletvekillerinin de sesini çıkarmasıdır. Siz, Mehmet Uçum’un peşine takılacak bir grup değilsiniz, müktesebatınızı biliyoruz; siz gerçekten bunları yapabilecek bir grupsunuz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAşKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp’a aittir.

Sayın Alp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dün gece iki buçuğa kadar bu Meclis açık tutuldu ve seçimden önce bu torba yasa çok acil çıkarılmak zorunda. Niye bu kadar acele ediyorlar? Çünkü bu kanunun seçimden sonra hemen uygulanması lazım.

Benim milletvekilliğinde ilk dönemim, bu saate kadar şunu gördüm: AK PARTİ torba yasalar getirdiği zaman birkaç teknik maddesi oluyor; tabii, insanlar “Yasama faaliyeti devam ediyor.” diye düşünsünler diye içine hap olarak toplumun beklenti içeriğinde olduğu -bu bazen bir prim olur, bir ikramiye olur, bir kadro müjdesi olur, bir ücret müjdesi olur- toplumun beklentisini karşılayacak bir madde de koyuyorlar, tuzakları da araya serpiştiriyorlar.

şimdi, bu kanuna koydukları tuzaklar seçimden sonra çok lazım. Bu teklifin de iki tuzağı var; 4’üncü, 10’uncu, 11’inci maddelerde gizli. Bunlar Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin (6)’ncı fıkrasını acil değiştirmek zorundalar çünkü seçimden sonra baron borsası kurulacak bu ülkede, baron borsası. AK PARTİ dünyanın her tarafından kara parayı ülkemize çağırđı, suç örgütlerinin baronlarını Türkiye’ye getirdi; varlık barışları çıkardı, onların paralarını da getirdi; vatandaşlıkları satın onların ikametgâhlarını da getirdi, şimdi de paralarını alacak. Bunları buraya yerleştirdiler, şimdi de 220’nci maddenin (6)’ncı fıkrasını kullanarak seçimden sonra alıştıkları üzere baron borsası kuracaklar ülkede. Nasıl kurulacak bu baron borsası, şimdiden söylüyorum. Ali Yerlikaya çalışıyor, muhalefet içeriğinde bazen bazı muhalifimsiler de bu güzellemleri yapıyorlar, ona da aldanmayın. Biz biliyoruz, unutmadık; 2007 yılında, 2008 yılında, Ergenekonlar, Balyozlar, KCK’ler, Ayışığı, şunlar bunlar yapılmadan önce nasıl beyaz enerji operasyonları yapılıyordu, nasıl Türkiye’nin her tarafında eş zamanlı ihale operasyonları yapılıyordu? Neydi o operasyonların amacı? Sonra yapılacak asıl büyük operasyonlara toplumsal meşruiyet sağlamaı için o kadrolara operasyonlar yapıldı, bugün de aynı iş yapılıyor. Seçimden sonra baron borsası oluşturacaksınız, 220’nci maddenin (6)’ncı fıkrasına göre de baron borsasına müşteri toplayacaksınız. Niye bunu söylüyorum sevgili vekiller, niye bunu söylüyorum? Anayasa Mahkemesi 220’nci maddenin (6)’ncı fıkrasını iptal etti değil mi? İptal etti. Peki, siz iptal kararı doğrultusunda mı bir yasa hazırladınız? Hayır. Anayasa Mahkemesi iptal kararının gerekçesinde aynen şunu söylüyor: “İtiraza konu kural, örgüt üyeliğine dair herhangi bir somut delil bulunmadan verilen suçun niteliği ve ağırlığı itibarıyla örgütün amacına ne surette katkıda bulunduğu da dikkate alınmadan kişilerin örgüte üye olmak gibi son derece ağır bir suçtan cezalandırılmasına neden olacak şekilde geniş yorumlamaya müsaittir, belirli ve öngörülebilir nitelikte değildir ve kanunilik ilkesini taşımamaktadır. Bu nedenle Anayasa’nın 38’inci maddesine aykırıdır.” Peki, siz ne yaptınız? Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen insanlar, daha önceki mevcut metinde zaten suç örgütü üyesi olmak suçundan cezalandırılıyordu. Siz ne getirdiniz? Örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt adına suç işleyen insanlara iki yıl altı aydan altı yıla kadar ceza öngördünüz. Yani suç için öngörülen cezanın alt ve üst sınırlarını belirlediniz. Bu, suçı belirlemek değil ki. Siz maddeyi aynı lafzıyla devam ettiriyorsunuz aslında, maddi manevi unsurlarıyla suç devam ettiriyorsunuz aslında. Niye? Çünkü bu suç için seçimden sonra yapılacak operasyonlarda bu size gerekiyor, baron borsasına müşteri için bu size gerekiyor. Diğer tuzakları da 10’uncu maddede Genel Kurula arz edeceğim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Alp.

Değerli milletvekilleri, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyorum.

BAşKAN - Evet, oylarınıza sunarken karar yeter sayısı da arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Evet, elektronik cihazla oylama yapacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAşKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

BEşİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.51

BAşKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAşKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

4’üncü madde üzerinde İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve arkadaşları ile Kars Milletvekili İnan Akgün Alp ve arkadaşları tarafından verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 4- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrası kanun metninden çıkarılmıştır.

Nevroz Uysal Aslan

şırnak

Onur Düşünmez

Hakkâri

Dilan Kunt Ayan

şanlıurfa

Ali Bozan

Mersin

Gülcan Kaçmaz Sayyığit

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önerenin gerekçesini açıklamak üzere Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'a söz veriyorum.

Sayın Uysal Aslan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Kurul, torba kanunun 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulundum. Bu madde "terörle mücadele" diye teknik olarak ifade edilen ama biz Kürtler için, Kürtlerle mücadele kanunu olan Türk Ceza Kanunu'na uyumlaştırma maddesi. Terörle Mücadele Kanunu'nu Türk Ceza Kanunu'yla, Türk Ceza Kanunu'nu Anayasa Mahkemesi kararlarıyla, Anayasa Mahkemesi kararlarını dayanağı olan AİHM kararıyla uyumlu, uygun hâle getirme gereğini yerine getirmek için getirdiniz ancak 220/6, örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt adına suç işleme suç tanımında bir değişiklik var mı? Yok. 2004 tarihinde bu kanun getirildiğinde ne sivil toplumu ne dönemin hak mücadelesi verenleri ne de Tanrıkulu'nun ifade ettiği gibi, Diyarbakır Barosunu dinleyerek bunu getirdiniz. Dün soru-cevap kısmında sorulan bir soru üzerine Komisyon Başkanı Sayın Yüksel, son on saniye uzatmalarda bir şeyi ifade etti ve itiraf etti; dedi ki: "Aslında, bu maddenin kolluk kuvvetlerimizin sahadaki moral ve motivasyonu ile milletimizin hassasiyetleri de nazara alınarak getirildiğini düşünüyorum."

Bu kanun maddesi 2004'te getirildiğinde de antidemokratikti, hukuka aykırıydı. Üçüncü yargı paketiyle 2009 KCK operasyonları döneminde şöyle bir tartışma vardı: "Terör örgütü üyesi" diye biz bunları anıyoruz ama yüzlerce belediye başkanımızın, yüzlerce gazetecinin, avukatın, annelerimizin, PM üyelerimizin, MYK üyelerimizin bulunduğu BDP'ye dönük operasyonlara karşı "Örgüt üyesi değil ama 220/6'dan biz bunlara ceza verelim." diye üçüncü yargı paketinde değişmemesi noktasında o dönemde en çok ısrar eden, en çok tutum açıklayan "FETÖ terör örgütü" dediğiniz kesimlerdi. O dönemin bu maddesinin değiştirilmesi için üçüncü yargı paketini de destekleyen FETÖ. Sayın Bekir Bozdağ'a dönük olarak bir şey söylemek istemesem de dün burada "Geçmişte kaldı, unuttum." dedi. Olur, unuttum; FETÖ'nün getirdiği kanun maddesini de kaldıralım, onu da unuttum. "Yapılan iş birliğini unuttum ama ortak olarak karar verdiğimiz kanun maddeleri kalsın, ortak karar verdiğimiz siyasi politikalar devam etsin, düşman ceza hukuku devam etsin, Kürt siyasetine karşı mücadele devam etsin." diye ifade ettiniz. Dün hatırlatılan sözleri ve Sayın Bozdağ'ın benzer tarihlerdeki sözlerini düşünürsek ben bir hâkim olsam sizin alacağınız ceza 220/6. İnsanlar tam da bu yüzden ceza alıyor. "Geçmişte kaldı, bilmiyordum, unuttum, şöyleydi, böyleydi." değil; bir söze, bir ifadeye, bir tespite dönük alınıyordu. "AYM, AİHM kararlarını niye uygulamıyorsunuz, bu kadar açıklığa karşı?" diye ifade ediyordunuz, aradan yıllar geçti, herhangi bir değişiklik yok. Sayın Yüksel ifade etti "Kolluğun moral değeri için." dedi. Bu algıyı sekizinci yargı paketinde -o dönemki ortakları FETÖ- bu dönemki ortağınız MHP'yle sürdürüyorsunuz.

Biz "Halka karşı yanıltıcı bilgi veriyorsunuz." dediğimizde, dün MHP'li vekil "Biliyorsan, gel konuş." dedi. Evet, biliyoruz, çarpıtmaların aksine söylüyoruz ki Anayasa Mahkemesinin iptal kararı verilen bir bireysel başvuru üzerine değil, bireysel başvuru üzerine verilen kararlar bu maddenin toplantı ve gösteri yürüyüşlerini ihlal ettiğidir, bu maddenin ifade özgürlüğünü ihlal ettiğidir, bu maddenin örgütlenme özgürlüğünü ihlal ettiğidir; iptal kararı ise Patnos Ağır Ceza Mahkemesi, İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinin tam da yok dediği norm denetimine uygun bir biçimde yapmış olduğu başvuruya dönük yapılan bir şeydi. Hukuk bilmeyen de Anayasa bilmeyen de AİHM bilmeyen de hak, adalet bilmeyen de biz değil; bu kararda, bu maddede ısrar eden aklın ta kendisidir.

Sevgili halkımız, meşruiyetini yitirmiş, hukuktan uzaklaşmış demeyeceğim, hukuktan çıkmış olanlara değil bize kulaklarınızı verin. Bu maddede 70'ten fazla değişiklik var, tutukluluk süresinde değişiklik yok. Binlerce, milyonlarca insanın gözünün kulağının olduğu bu Mecliste infaz düzenlemesine dönük bir değişiklik yok. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının ölünceye kadar infazına dönük bir değişiklik yok. Eşit, ayrımcısız bir infaz düzenlemesi, bir denetimli serbestlik yok. Ayrıca, Terörle Mücadele Kanunu'nda bir değişiklik yok, hukuk devleti yok, kanunilik yok, öngörülebilirlik yok, demokratik toplum kriterlerine uygun bir yasa yok. Bu yokluk ilk kez mi yok? Hayır. Bu kanun ilk ortaya çıktığında da yoktu, Anayasa Mahkemesinden çok önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 14 Kasım 2017 tarihindeki kararından beri bu yokluk tespit, tescil edilmesine rağmen, Anayasa'ya ve bu kanunlara rağmen bu yoklukta ısrar ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Uysal Aslan, lütfen tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Aynı maddede, aynı ucubelikte, aynı hukuka aykırılıkta ısrar ediliyor. Peki, bu kadar yılda 2017 kararından 2021 Anayasa, 2016 Venedik Komisyonu... Yargıtayın 19. ve 16. Ceza Dairesi kararına karşı beklerken, siz çoğunluğunuza güvenerek bu Meclisi işletmiyorken ne oldu? Sevgili Türkiye halkı, 2016 ile 2020 yılları arasında 243.834 kişi bu hukuka aykırı maddeden yargılandı, ceza verildi, hâlâ bu maddeden dolayı tutuklu. Umurunuzda mı? Değil. Tıpkı emeklilerin -tıpkı bir günde 8 kadının- tıpkı Çorlu tren kazasının, tıpkı atama bekleyen yüz binlerce insanın umurunuzda olmadığı gibi. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Peki, elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun
Afyonkarahisar

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a söz veriyorum.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 4'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına verilmiş olan önergeyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Söz konusu maddeyle, bu kanunda Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci ve 314'üncü maddelerinde Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda yapılacak değişiklik uyarınca, fıkradaki 220'nci maddeye yapılan atıf 314'üncü madde olarak değiştirilmektedir. Bu madde usuli bir düzenleme olup bu konuda kanun teklifinin 10'uncu ve 11'inci maddeleri görüşülürken şerhlerimizi ifade edeceğiz. Esasen temas etmek istediğim konu... Bu torba kanun böyle alelacele huzura niye geldi, biliyor

musunuz? Sayın Adalet Bakanı bir televizyon demecinde gündemi değiştirmek için sekizinci yargı paketinin Meclise sunulacağını ifade etmiş ve bu seçim öncesinde de alelacele bu kanun taslağını bu Meclisin başına bela etmiştir.

Sayın milletvekilleri, ben burada Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay arasında yaşanan yapay kriz konusunda bir şeyler söylemek istiyorum. Yakın zaman önce, aslında farklı alanlarda görev yapan iki üst düzey mahkeme olarak Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın birbirlerinin görev alanlarına nasıl kolaylıkla tecavüz edebildiğine, en alt düzeydeki yargı organı mahkemenin en üst düzeydeki mahkemenin kararına uymayacağını nasıl kolaylıkla açıklayabildiğine, cumhuriyetin ve Anayasa'nın koruyucusu, Türkiye'nin en büyük başsavcısı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının bu konuda nasıl dilsiz bir hâle geldiğine, ülkede yürütme erkini temsil eden Cumhurbaşkanının üst düzey mahkemenin kararına uymayacağını, saygı da duymayacağını ilan etmesine, bilahare de mahkemeler arasında hakemlik yapacağını ifade etmesine, Cumhuriyet İttifakı ortağının da Anayasa Mahkemesi gibi bir mahkemeyi ve üyelerini teröristlikle itham etmesine şahit olduk. İktidar son zamanlarda krizi fırsata çevirme adına âdeta fırsatı ganimet bilip yeni Anayasa'nın ne kadar gerekli olduğunun altını çizmeye başladı.

Sayın milletvekilleri, şimdi burada sormak istiyorum: Paranız, sermayeniz olsa en üst düzey mahkeme üyelerinin teröristlikle suçlanabildiği, hukuk güvenliği olmayan böyle bir ülkede yatırım yapar mısınız? Yatırım yapacak insanlara sorun, herkesin bir hukuk talebi var, herkesin elindeki hakların yitirilmemesi talebi var. Ekonomik refah ve bunun topluma yayılması doğrultusunda hukuk ve ekonominin birbirlerini tamamlamaları esastır. Ekonomik sistemin sağlıklı işleyebilmesi, ihtiyaçların karşılanmasına olduğu kadar etkin bir hukuk sisteminin varlığına da bağlıdır. Ülkemiz cumhuriyet tarihinin en derin siyasi ve ekonomik krizlerinden birini yaşamaktadır. Hukukun üstünlüğüne dair ölçekler geliştiren ve itibar edilen endekslere bakıldığında Türkiye ciddi bir gerileme yaşamaktadır. Hukuk devletindeki gerileme ile ekonomik göstergelerdeki gerileme, yatırımların azalması, işsizliğin artması, eğitimden sağlığa, tarımdan ulaşırmaya tüm kamu hizmetlerinin niteliğinin ve kalitesinin zayıflaması arasında doğrudan bir bağ olduğu açıktır. Sonuçta, öngörülebilir, şeffaf, kaliteli ve etkin çalışan bir yargı sistemi ekonomik faaliyetlerin en önemli güvencesini oluşturmaktadır.

Değerli milletvekilleri, toplumsal, siyasi ve ekonomik sorunlar her geçen gün artarak etkisini ağır bir biçimde göstermektedir. Eğitimden sağlığa, ekonomiden adaletle, özgürlükten güvenliğe, akla gelen her alanda yaşanan çok yönlü kriz hâli vatandaşların sadece gündelik hayatlarını olumsuz etkilemekle kalmamakta, geleceğe yönelik umutlarını da yok etmektedir. Bu krizin en önemli sebebi kuşkusuz "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı altındaki keyfi ve kural tanımaz sistemsizliktir. Dolayısıyla, ülkemizi içinde bulunduğu kutuplaşmış ve ekonomik krizden çıkartacak, böylesine kaotik ortamların bir daha yaşanmasının önüne geçecek tek sistem güçlendirilmiş parlamenter sistemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Olgun, lütfen tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Her ne kadar AK PARTİ iktidarı ve Sayın Cumhurbaşkanı parlamenter sistem karşıtı gibi görünse de eğer siyasette partisinin ve kendisinin ömrünü uzatmak istiyorsa bu başkanlık sisteminden bir an önce kurtulması lazım. Başkanlık sistemi Türkiye'ye çok büyük bir kötülük yapıyor ama inanıyorum ki dillendirmeseler de parlamenter sisteme geçişi kendileri de istemektedirler. Hukukta adaletin tesisi, devlette, şeffaf, denetlenebilir ve verimlilik odaklı bir kamu yönetimi anlayışı gerek ekonomide refahın gerekse toplumda huzurun sağlanmasında olmazsa olmaz bir unsurdur. Devlet hukukunun güçlü olduğu ve adaletin her zaman sağlandığı bir ülkede ekonomi de toplum sağlığı da iyi ve güçlü olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı...

BAŞKAN - Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Şimdi 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Antalya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğu ilkesi Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilmiş ve bu niteliğinin değiştirilemeyeceği ise 4'üncü maddede garanti altına alınmıştır. Ancak ne hazindir ki birçok uygulamayla en başta hukuk devleti olma ilkesi ihlal edilmektedir. Bu uygulamalardan biri de hiç şüphesiz şu an görüşmekte olduğumuz teklifi kapsayan torba yasa tekniğidir. Torba yasa yoluyla birçok farklı konuda üzerinde yoğunlaşmadan ve paydaşların etkin katılımı sağlanmadan düzenlemeler yapılmaktadır. Bu yasa tekniğiyle getirilen tekliflerin Anayasa'ya uygunluğu ve şeffaflığı tartışılmalıdır ve bu teknikte yasa yapıldıkça da tartışılmaya devam edecektir. Bugün sekizinci yargı paketi olarak önümüze gelen bu teklifin de en çok tartışılan yönü Anayasa'ya uygun olup olmadığıdır. Bizim sürekli altını çizdiğimiz bir husus vardır: Ne olursa olsun teraziye bozmayacaksın, zira terazi bir kez bozuldu mu tartılan kim veya ne olursa olsun yanlış tartılacaktır. Nitekim bugün ülke olarak bozulan terazinin ortaya çıkardığı sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz. Adalet mülkün temelidir, temel sarsılırsa mülkün varlığı tehlikeye düşmüş olur.

Değerli milletvekilleri, adalet ülkemizde son yıllarda büyük bir yara almıştır. Özellikle hukuk alanında da Türkiye'nin normalleşmeye ihtiyacı vardır. Siyasi kimliğine bakılmaksızın bütün kişiler yasalar önünde eşittir. Mahkemeler siyasi iktidarın müdahalesi doğrultusunda değil, yasaların gerektirdiği şekilde karar vermek durumundadır. Türkiye'de yargının tarafsızlığı, hukukun üstünlüğü temin edilmelidir. Bu bağlamda, ne olursa olsun şimdiye kadar yapılan yanlışlardan geri dönmek, hataları telafi etmek adına atılacak bütün adımları önemli buluyoruz. "Adil yargılanma hakkı" ve "eşitlik" gibi ilkelerin önemini her zaman olduğu gibi bugün de vurguluyoruz. Yargı iktidarın muhalifleri cezalandırma aygıtına dönüştürülmemelidir. Yargının iktidar tarafından araç hâline getirildiği yerde elbette adaletten bahsetmek mümkün olmayacaktır. Adil olmak, adaletle hükmetmek, kul hakkına riayet etmek en başta bizim inancımızın gereğidir. Adil olmanın gerekliliği Kur'an-ı Kerim'de çok sayıda ayetle hatırlatılmaktadır. Bakınız,

Nisâ Suresi 58'inci ayette "Şüphesiz Allah size emanetleri ehline teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor. Bununla Allah size ne güzel öğüt veriyor. Doğrusu Allah iştir, görendir." Buradaki hüküm açık ve yeterince anlaşılardır. Siz eğer sözlerinizde "adalet" derken adaleti ortadan kaldıracak adımlar atıyorsanız o zaman en başta inancınızın gereğini yerine getirmiyorsunuz demektir. Bir yandan Hazreti Ömer'in adaletinden bahsederken diğer yandan mahkemelere baskı yaparak adil yargılanma hakkını gasbediyorsanız adaletle hükmetmiyorsunuz demektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şeffaf olmayan, Anayasa'ya uygunluğu araştırılmamış torba yasa tekniğini yanlış buluyor, yasama faaliyetlerinin Anayasa'ya uygun, şeffaf ve anlaşılabilir olması gerektiğini düşünüyoruz. Aksi takdirde, yapılacak herhangi bir düzenleme birkaç hususta müspet sonuçlar doğursa da diğer taraftan mağduriyetlere sebep olacaktır. Bugün yargıda ortaya çıkan sorunların temelinde kanunu uygulamadaki keyflikler yatmaktadır. Bu keyfiliğin yolunu en başta, "Anayasa Mahkemesi kararlarına saygı duymuyorum." diyen Sayın Cumhurbaşkanını açmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Yargıtay 3. Ceza Dairesi de Cumhurbaşkanınca açılmış olan bu keyflik yolunda yürüyerek Anayasa Mahkemesi kararını yok sayabilmektedir. Dolayısıyla, düzgün işleyen bir yargı sisteminin temini evvela bu keyfliklerin terk edilmesiyle sağlanabilir. Kanun yapanlar ve bunu uygulayanlar bilmelidir ki yarın Hakk'ın divanına varınca orada kurulacak mahkemenin hâkimi de şahidi de Allah'tır. Orada yalancı şahitlik yoktur, avukat yoktur, Yargıtay ve istinaf mahkemeleri yoktur. O mahkemede kayırmacılık, dosya karışıklığı, rüşvet ve iltimas da yoktur; ölçü ve tartı şaşmaz bir teraziyle olacaktır.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf vardır, elektronik cihazla oylama yapacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"Madde 5 – 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 407 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 407 – Kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin bir kişi, isteği üzerine kısıtlanır veya kendisine kayyım atanır.

Bu Kanunun yayımlığa ilişkin hükümleri niteliğine uygun düştüğü ölçüde bu madde için de uygulanır."

Onur Düşünmez

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Ali Bozan

Hakkâri

Van

Mersin

Dilan Kunt Ayan

Nevroz Uysal Aslan

Şanlıurfa

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'e söz veriyorum.

Sayın Düşünmez, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Tarsus 1. Sulh Hukuk Mahkemesi, hükümlüye vasi atanması talebiyle açılan davada 4721 sayılı Kanun'un 407 ve 471'inci maddelerini itiraz konusu yaparak, bu kuralların Anayasa'nın 35'inci, 48'inci ve 49'uncu maddelerine aykırılığını ileri sürerek iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. Anayasa Mahkemesi ise vermiş olduğu kararda itiraz konusu maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğuna oy birliğiyle hükmetmiştir.

5'inci maddeyle getirilen düzenlemeyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 407'nci maddesi değiştirilmek istenmektedir. Getirilmek istenilen düzenlemeyle hapis cezasının infazı sebebiyle ceza infaz kurumunda olan hükümlünün vasi atanarak kısıtlanması her ne kadar kendi isteğine bırakılmış olsa da toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazı bakımından hükümlünün kısıtlanması hususu kişiliğinin veya mal varlığının korunması kriterine bağlanarak bu konuda vesayet makamına takdir hakkı verilmektedir.

Değerli milletvekilleri, teklif maddesinin dayandığı Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi olan hükümlünün özel hayatının korunması ve mülkiyet hakkı çerçevesinde ortaya koyduğu gerekçeler yerindedir. Ancak belirtmek gerekir ki vesayet makamına bu düzenlemeyle getirilen takdir yetkisi, anayasal eşitlik ve kanunların genelliği ilkelerine aykırılık taşımakla birlikte bu ölçüt son derece keyfi kullanımlara açık, belirsiz ve muğlak bir ölçüttür. Oysa bu temelde yapılması gereken, hiçbir ayırım söz konusu olmaksızın kısıtlanma kapsamının bizatihi bütün hükümlülerin talep ve takdirine uygun olacak şekilde düzenlenmesidir. Böylelikle hükümlünün kişisel özerkliğine uygun şekilde hem özel hayatına hem de mülkiyet haklarına yönelik tasarruf konusu kişinin kendi iradesine bırakılarak keyfiliğe izin vermeyecek, belirli ve öngörülebilir bir niteliği haiz olabilecektir.

Siyasi iktidar, bu kanun teklifinde düzenlenmesi öngörülen maddelerden biri olan 5'inci maddeyi, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararına aykırı bir şekilde yeniden düzenleyerek bu kanun teklifine dâhil etmiştir. Bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararında murat edilen hukuki amacı karşılamayan oldukça uzağındadır. 5'inci madde teklif metninden çıkarılmalı ve Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara uygun düşecek şekilde yeniden formüle edilerek Meclis gündemine getirilmelidir.

Sayın milletvekilleri, siyasi iktidarın yapılan düzenlemelerin birincil muhataplarının, getirilen değişikliklerden etkilenen kesimlerin fikrini sorma, onlara danışma ihtiyacı duymaksızın sarayın talimatlarıyla buraya getirdiği yasaları, bir süre sonra tabiri caizse yamayarak önümüze tekrar koyduğu bir garabet durumla karşı karşıyayız. Siyasi iktidarın kamuoyunda büyük beklentiler yaratarak getirdiği yargı paketleri, halkın hiçbir sorununa gerçekçi bir çözüm üretememektedir.

Ayrıca, AKP'nin yasa yapma tekniği de bir hayli sorunludur. Yasa yapma tekniğini sorunlu kılan hususların başında "torba kanun düzenlemesi" şeklindeki AKP yaklaşımı gelmektedir. Geline son noktada bir kanun yapım tekniği olarak torba kanun

olağan, sıradan hâle getirilmiştir. Yasama süreci teknik bir formata dönüştürülerek toplumsal etkileşim ve müzakere kanalları kapatılmakta, STK'ler, meslek örgütleri, akademi ve ilgili diğer kişi ve kurumlar bu sürecin dışında tutulmaktadır. "Sekizinci yargı paketi" adı verilen bu yasa teklifi de ilgili STK, meslek örgütleri ve akademisyenlerin görüşüne başvurulmaksızın Meclis gündemine getirilmiştir. Bu torba yasa, diğer siyasi partilerin görüş, öneri ve eleştirileri dikkate alınmaksızın; noktasına, virgülüne dokunulmaksızın alelacele Komisyonunda görüşülmüş, şimdi de Genel Kurul gündemine getirilmiştir.

Bakın, toplumu ilgilendiren sorunların çözümü uzun erimli çaba, istişare ve elbette müzakereyle mümkün olabilecektir. Ancak siyasi iktidarın yıllardır sergilediği tutum ve pratikler iktidarın böylesi bir gündeminin olmadığını "ben yaptım, oldu" anlayışıyla hareket ettiğini apaçık gözler önüne sermektedir. 5'inci madde teklif metninden çıkarılmalı ve Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara uygun düşecek şekilde yeniden formüle edilerek Meclis gündemine getirilmelidir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Düşünmez, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "veya" ibarelerinin "ya da" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Harun Özgür Yıldızlı

Kocaeli

Niğde

Kocaeli

Mustafa Sezgin Tanrikulu

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'na söz veriyorum.

Sayın Tanrikulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu toplum Adalet ve Kalkınma Partisine bu cumhuriyette hiçbir siyasal partiye nasip olmayacak bir biçimde yaklaşık yirmi iki yıldır iktidarı nasip etti -daha uzun olmasın tabii, bizim temennimiz daha uzun olmaması yönünde- şimdi, bu hem bir avantaj hem de bir dezavantaj. Dezavantajı şu: Yani şu anda değiştirdiğiniz yasaları sizler yaptınız ve Anayasa Mahkemesi var ve sonuçta bu Parlamente'nin yaptığı yasaları denetliyor. Sizin bir savunma mekanizmanız yok. Şöyle bir savunma mekanizmanız yok: "O zaman biz iktidarda değildik." E, siz iktidardaydınız 2004'te Ceza Yasası yapıldığı zaman; 2010'da bireysel başvuru kabul edildiği zaman; 2011'de Anayasa Mahkemesinin kuruluşuyla ilgili kanun kabul edildiği zaman siz iktidardaydınız. Dolayısıyla beraber burada yapılan değişiklikler sonrasında Anayasa Mahkemesinin iptal kararları var ve o iptal kararı üzerine bu yargı paketi görüşülüyor. Siz ne yapıyorsunuz peki? Anayasa Mahkemesi sanki şu kararları vermemiş gibi aynı düzenlemeyi bir daha önümüze getiriyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu doğru değil. Dün ifade ettim, şimdi bir daha ifade ediyorum. Bakın, 220'nci madde üzerinde yani "Örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt üyesi gibi cezalandırılır." maddesiyle ilgili olarak özellikle konuşuyorum, bir kez daha söylüyorum. 2004'teki, 2005'teki atmosferi bilelim, kanunları zamanın ruhuna göre okuyalım. 2004'te, 2005'te ateşkes bitti, yeniden çatışma ve silahlı ortam başladı ve onun üzerine bir yasaya ihtiyaç duyuldu, Kürtleri potansiyel terörist gören bir maddeye ihtiyaç duyuldu. O zamana kadar Ceza Yasası'nda olmayan bu hüküm Ceza Yasası'na alındı, o zaman da itiraz ettik, şimdi de itiraz ediyoruz. Yanlış yaptınız, yanlış yapmaya devam ediyorsunuz ama bakın, bu döngü yirmi yıl devam etti değerli arkadaşlar, yirmi yıl. Yargıtay karar verdi, onaylandı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitti; Anayasa Mahkemesi kuruldu, Anayasa Mahkemesine başvurular yapıldı ve sonuçta tam yirmi yıl sürdü. Şimdi, aynı süreçleri yurttaşlarımıza bir kez daha, yirmi yıl daha yaşatacak bir döngüyü yeniden başlatıyorsunuz. Buna isyan ediyoruz, buna; bunu anlayın değerli arkadaşlar ya. Aynı maddeyi yazmıyorsunuz. Bakın, Anayasa Mahkemesi ne söylüyor değerli arkadaşlar? Aynen okuyorum: "Kuralda yer alan 'örgüt adına' kavramının belirsizliğinden kaynaklı geniş yorumu nedeniyle..." Şimdi, siz ne yazmışsınız? Okuyorum yine aynı maddeyi: "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen..." Aynısını yazmışsınız ya, aynı; aynı cümleyi almışsınız, buraya koymuşsunuz. Anayasa Mahkemesi "suç" yerine "tanımlanmamış" demiyor, "Suç var ama bu belirgin değil. Bunu düzenleyin, sınırlayın, yeniden yazın." diyor ama aynısını yazmışsınız.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu imkân vardı. Bu maddedeki düzenlemeyi üç nedenle sınırlayabilirdik, üç nedenle. Mesela diyebilirdik ki: "Örgüt adına sadece ve sadece cana ve mala şiddetle işlenen suçlar bu kapsamdadır." Böylece düşünce, ifade özgürlüğünü dışında bırakırdık ama buna yanaşmadınız, yapmadınız. Şimdi, bu maddede ne diyor? "İndirilebilir." diyor. Ya, bu yargıçlara güvenemeyelim. Bakın, bu yargıçların şu andaki yargı ortamında hepimiz önlerine gidersek vallahi gözümüzün yaşına bakmazlar, en ağır cezayı verirler. Yine aynı takdir yetkisini vermişsiniz. Niye "İndirilebilir." diyorsunuz? "İndirilir." diyelim, bir cümle değişiklik yapalım. Bakın, bir cümle değişikliği, bir kelime değişikliği bile çok şeyi yapar. Peki, hem örgüt üyesi değil diyoruz hem de örgüt üyelerinin tabi olduğu infaz rejimine tabi tutuyoruz. Örgüt üyesi değil diyoruz, örgüt üyeleriyle aynı infaz rejimine tabi tutuyoruz. Ya, bir cümle yazsak buraya birçok şey değişecek, birçok mağduriyet ortadan kalkacak ama hiçbirine yanaşmadınız. Bakın, bu doğru değil; müzakere etmiyorsunuz, konuşmuyorsunuz ve gerçekten doğru uzmanlardan görüş almıyorsunuz. Evet, ben biliyorum, bir kelimesi değişse yargılamalar yapılacak. Bugüne kadarki binlerce insanın, on binlerce insanın, Anayasa'ya aykırı, yasalara aykırı, uluslararası bütün normlara aykırı bu maddeden kaynaklı mağduriyetleri kısmen de olsa giderilecek ama öyle bir şey sizin dünyanızda yok. Neden yok? Siyasal tercihiniz artık demokrasi değil, hukuk devleti değil, bu Parlamento hem var hem yok. Bu nedenle Anayasa Mahkemesine yani sizin getirdiğiniz mekanizmalara bile siz karşısınız. Neden? Ezkaza doğru kararlar veriyor, yanlış verdiği birçok karar da var ama o doğru kararların gereğini bile yapmaktan uzak duruyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Tanrikulu, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, daha görüşmeler var, düzeltebiliriz, bu Parlamentodan -ben Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğuna sesleniyorum- vicdanınıza sesleniyorum, gerçekten, bakın, burada insanları bir kez daha bir yargı ortamı olmadan mahkûm ediyorsunuz, mahkûm. Anayasa Mahkemesi demiş ki: "Böyle mahkûm edemezsiniz." Ama aynı yasayı çıkartarak, bu kez sizler el kaldırarak insanları bir kez daha mahkûm ediyorsunuz. Yazıktır gerçekten, buna cevaz vermeyin. Bu, vicdan meselesidir, vicdan meselesi. Aynı maddeyi buraya yazmayın, bundan mağdur olan çevremizde onlarca,

yüzlerce insan var; gidelim Diyarbakır'a, Van'a, Hakkâri'ye veya 15 Temmuzdan sonra Türkiye'nin her yerine; binlerce masum insan bu madde nedeniyle gerçek anlamıyla suçla alakasının olmamasına rağmen ceza aldı.

O nedenle, bakın, kaldıraacağınız her el bir mahkûmiyet kararını onaylamaktır aynı zamanda, buna izin vermeyin diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz
İstanbul

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'a söz veriyorum.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biz ülkemizde nerede bir mağdur varsa, nerede bir eksiklik varsa onu dile getirmeye, vatandaşımızın derdiyle dertlenmeye söz vermiş bir partinin temsilcileri olarak bu kürsülerde aziz milletimizin haklı serzenişlerini, taleplerini, şikâyetlerini kamuoyunun dikkatine sunmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, havaalanına girdiğimizde yanımıza gelen özel güvenlik görevlisi kardeşimiz "Sayın Vekilim, Hükûmet bize söz verdi fakat üzerinden yedi yıl geçmesine rağmen kadromuzu vermedi. Bize kadro verecekler mi?" diye soruyor. 1 milyon taşeronla kadro verdiğini söyleyen AK PARTİ iktidarı "Kamu kurumlarında taşeron kalmadı." diye propaganda yapıyor. Peki, geçen yıl söz verdiğiniz kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan 90 bini aşkın taşeron işçiye ne oldu? Buradan hatırlatmak istiyorum: Önceki dönem Çalışma Bakanı Vedat Bilgin'in ifadesiyle "Çalışması bitmiş fakat yasalaştıramadığım bir dosya kaldı, o da 90 bin KİT taşeron işçisinin dosyası. Merak etmeyin, seçimden sonra Meclise ilk gelecek taşeron dosyası olacak." sözleri kadro bekleyen taşeronları umutlandırmıştır. Yine, eski dönem Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın "KİT'lerde çalışan taşeron işçilerin kadrosu verilecek." sözü de unutulmamalıdır. AK PARTİ Grup Başkan Vekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun "1 milyona yakın taşeronun sürekli işçi kadrosuna geçirilmesini sağladık, âdetâ bir hayali gerçekleştirdik. Bu süreçten yararlanamayan arkadaşlarımız için de Çalışma Bakanlığımız çalışma yapmaktadır." açıklaması da tüm kamuoyunun malumudur. Binali Yıldırım'ın kadro bekleyen taşeronlara dönüp "Gençler o iş tamam." dediğini de biliyoruz. Yine, önceki dönem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in "Seçimden hemen sonra, KİT'lerin dosyası hazır, kadrolarını vereceğiz." sözlerini de hatırlatmak istiyorum. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün ama devletin en yetkili ağızlarından çıkan bu sözler ve vaatler yere düşmüş, iktidar verdiği sözü tutmamıştır. Hepsinin üstüne Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan "Belediyelerde çalışan taşeronlar nasıl bu şirketlerde kendi kadrosunda çalışıyorsa, KİT'lerde çalışan taşeron işçiler de kendi kurumlarının kadrosunda çalışacak yani o kurumların kadrolu personeli olacak. Reis söz veriyse yapar." demesine rağmen taşeronların beklentisini suya düşürmüştür. Anlaşıyor ki AK PARTİ iktidarının Cumhurbaşkanı'dan Bakanına ve milletvekiline kadar tüm kadroları seçim öncesi vadettikleri konuları seçim sonrası yapmamaya, köprüyü geçerken söz verip sonrasında tutmamaya kararlılar ama biz de kararlıyız. Umutları kırılan taşeronlar sessizliğe bürünmüş durumda ama mücadelelerini sürdürüyorlar. 14 Mayıs seçimlerinden sonra ses çıkarmayınca, sessiz kalınca, görünmez olunca unutulur mı sandınız? Siyasi sözlerinizi, havada uçan vaatlerinizi birileri unutsa da İYİ Parti asla unutmaz. İYİ Parti, işçinin, emekçinin, köylünün, esnafın, emeklinin, memurun ve asgari ücretlinin sesidir; bu ses mağdur olan hangi kesimse onun için çıkmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bakınız, bu KİT'ler hâlâ kadro alamadılar: Devlet Hava Meydanları, Elektrik Üretim AŞ, TEİAŞ, TİGEM, TEDAŞ, Toprak Mahsulleri Ofisi, Et ve Süt Kurumu, şeker fabrikaları, Makine ve Kimya Endüstrisi AŞ, Devlet Malzeme Ofisi, Türkiye Petrolleri, BOTAŞ, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları. İYİ Parti olarak, 90 bin KİT taşeron işçisinin ve ailelerinin feryadını bu kürsülerden dile getirmeye devam edeceğiz. Taşeron işçileri özlük haklarının olmaması veya çok kısıtlı olması sebebiyle kurum sorumlularından veya kurum amirlerinden baskılara ve mobbinglere çok sık maruz kalıyorlar. Hizmet alım ihalelerinde belirtilen idari ve teknik şartnamelere bağlı kalınmayıp ilgili taşeron personellerine amirlerinin yaptırmak istediği her türlü işler hukuksuzca yaptırılıyor. Çalışma hayatının en temel kurallarından biri olan "eşit işe eşit ücret" prensibine uyulmadığı taşeron sisteminin ivedilikle kadro sorunu çözülmeli ve düzenlemeler yapılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Başkanım, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Peki, karar yeter sayısı arayacağım ve elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Ancak ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte okutup birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul

İsa Mesih Şahin
İstanbul

Mustafa Kaya
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Mehmet Karaman
Samsun

Mustafa Bilici
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Selcan Hamşioğlu
Tekirdağ

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Samsun Milletvekili Mehmet Karaman’a aittir.

Sayın Karaman, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesini değerlendirmek üzere söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, bu kanun teklifi torba kanun değildir, çuval kanun olmuştur. Şimdi, ben gençlerle bazen sohbet ediyorum, "Sayın Vekilim, 'torba yasa' deyince biz şunu anlıyoruz: 'Tombala mı çekiyorsunuz?'" diyorlar. Yok, tombala değil, bir torbanın içerisinde iyi kötü kanunlar birleştirilmiş, bizden hepsine onay vermemizi istiyorlar. Biz bazılarının geçmesini istiyoruz, bazılarının geçmesini istemiyoruz. Tek tek oylarken bunlardan geçmesini istediğimize "evet" diyoruz ama toplu oylarken hepsine "hayır" demek zorunda kalıyoruz; buna torba kanun diyorlar diye çocuklara cevap vermeye gayret ediyorum. Çürük-sağlam, ne varsa doldurulup âdeta ateşten mal kaçırıyormuşsunuz gibi gözüküyor. Biz bunun içindeki müspet yönleri olan kanunlarda sizin aksinize, siyasi bir olgunlukla sizinle aynı fikirde olmak isterken siz karşı olacağımızı da bu torbanın içine atıyorsunuz ve halkımızın yararına olan şeyleri maalesef ifsat ediyorsunuz. Biz Saadet Partisi Grubu olarak kınayıcıların kınamasından korkmadan dimdik duracağız, hak neyse onu devamlı savunmaya gayret edeceğiz, vatandaşa bir verip on kaçırmanıza müsaade etmeyeceğiz.

Mesela, bu değişiklik teklifinde ne hüküm altına alınmış? Emeklilere ikramiye verilmesi, usul hukukunda ikilik çıkaran düzenlemelerinin revize edilmesi, kişisel verilerin korunmasında uluslararası standartlar için gerekli düzenlemelerin yapılması, vesaire vesaire... Şimdi, bu uygulamalara karşı çıkmak mümkün mü? Mümkün değil. Buna "evet" diyeceğiz ama sonunda torbanın tamamına "hayır" demek zorunda kalacağız. Hepimiz ülke ekonomisinin ve emeklilerimizin yaşadığı problemlerin farkındayız. Emeklilerimiz bu ülkenin kalkınması için canını dişine takmış değerlerimizdir. Biz de onların kalkınmasını istiyoruz ama bu şekilde emeklilerimizi yardımlara, ikramiyelere, primlere muhtaç ederek bu olmaz.

Muhterem arkadaşlar, işte, biz böyle gündelik çözümlere, dakikalık çözümlere karşıyız. Misal olarak verdiğim emekli ikramiyesi buz dağının görünen bir kısmı; biz, aslında, yozlaşan bu sistemin karşısındayız. Unutmayın, artık aynı gemideyiz, batacak olan da mesafe alacak olan da hepimiziz. Bu yüzden, sadece iktidarınızı düşündüğünüz tutumlardan lütfen vazgeçin.

Kıymetli milletvekilleri, biraz önce ifade ettiğim gibi "torba" "çuval" adına ne koyarsanız koyun, bu uygulama uygun değil. En başta, en temel hukuk kaidelerinden biri olan hukukun, normların belirliliği ilkesini de zedelemektedir. Nedir bu ilke? Ortalama bir yurttaş tarafından anlaşılabilmesi; Allah aşkına ne mümkün mü? Torba kanun bir geliyor sanki origami, neresinin nereye katlandığı belli değil; olur mu böyle bir şey? Ortalama bir vatandaş geçtim, hazırlayanlar bile bunu maalesef açıklayamıyor. Ben, ekibime ilgili kanunları getirin diyorum, önüme bir klasör geliyor, hepsini eşleştirip inceleyelim desek de bir polisiye romanı gibi oluyor; böyle bir saçmalık olur mu? Ortalama bir vatandaşın bunu idrak etmesini nasıl bekleyeceksiniz ki hukukçular bile zorlanmaktadır.

İstisnai bir müessese olan bu torba uygulamasını suistimal ediyorsunuz. Neyi perdeliyor, neyi saklıyorsunuz? Sırf bir engel yok diye, böyle bir hakkınız var diye bu yaptığınız uygun mu? Yakın zamanda hepimizin sosyal medyalarında rahmet dilediğimiz Alev Alatlı Hanımefendi'nin dediği gibi "Her yasal hak helal değildir." Bu sözü dinleyiniz, sözü anlayınız ve sözü uygulayınız. Biz bunu kendimiz için değil, vatandaşlarımız için talep ediyoruz. Biz birbirimizin düşmanı değiliz; bunu bilin. Derdimiz halkımız, siz de sizi koltuklarda oturtan halkımızı düşünün; onun için, bu torba yasa yapmak alışkanlığından lütfen vazgeçin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na aittir.

Sayın Hamşioğlu, buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına teklifin 6'ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa Mahkemesinin TMK 409'la ilgili verdiği bir iptal kararı var biliyorsunuz. Bu iptal kararının gerekçesi hem Anayasa'nın temel hak ve hürriyetlerin özlerine dokunulmadan ölçülülük ilkesi çerçevesinde sınırlandırılabilmesini düzenleyen 13'üncü maddesine hem de kişi hürriyeti ve güvenliğini garanti altına alan 19'uncu maddesine aykırı bulunması... Oy birliğiyle alınan bir karar bu. Biz Komisyondan palas pandıras geçirilen bu teklifle TMK 409'daki bu raporun yani "Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı olanlar için kısıtlama kararı çıkarılması için lazım olan raporun tanzimi için gerektiğinde 436 ncı madde hükümleri uygulanır." ifadesini bu teklifle "Resmî sağlık kurulu raporunun tanzimi için gereklilik bulunması hâlinde 436'ncı madde hükümleri uygulanır." şeklinde değiştirmenin kelime oyununun ötesine geçmediğini ve Anayasa Mahkemesinin hürriyet ihlaliyle ilgili uyarısını gidermediğini, dolayısıyla da tekliften çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Amacı ne kadar meşru olursa olsun, bazı hâllerde aslında ne kadar gerekli olursa da olsun hiçbir kanun metninde kişiyi hürriyetinden yoksun kılacak suistimallere açık bir boşluk kabul edilemez. Zira keyfiliğin çok trajik, çok can yakıcı, çok can alıcı sonuçlarını tekrar tekrar tecrübe eden bir ülkemiz biz. Temel hak ve hürriyetlerin hilafına uygulanabilecek bir keyfiyet alanı açma ihtimali varsa o düzenlemeyi yaparken kılı kırk yarmalıyız; böyle bir torba içinde oldubittiye getirmemeliyiz mesela.

Değerli milletvekilleri, dünyanın bütün kanun kitaplarına, evrensel ilkelere, esasa, akla, mantığa, vicdana aykırı olarak, keyfi şekilde cezaevinde tutulup ölüme tahliye edilen, mezarda beraat eden vatandaşlarımız var bizim. Hem uyku apnesi hem prostat hem koroner arter hem hipertansiyon hem hastane enfeksiyonu kapmış hâlde, bilinci kapalı, kanser, üstelik de böbrek ve kemik metastazı var, hem yürüyemez, kendi başına yiyemez, içemez hâlde olup da "Delilleri karartabilir." diye ölümüne cezaevinde tutulan ve sonuçta da ölen insanlarımız var. Bu insanlara bir de "Cezaevinde kalabilir." raporu verebilen sağlık kurullarımız var. Şimdi, bu sağlık kurullarının inisiyatifine, yorumuna mı bırakacağız akıl sağlığı, akıl hastalığı, zayıflığı bulunan vatandaşlarımızı?

Kısıtlanma şartlarının ve sözü edilen o gereklilik hâlinin bu nedenlerle daha açık, daha net ve yoruma kapalı ifadelerle tanımlanması gerektiğini düşünüyoruz teklifte. AYM'nin iptal kararında ortaya koyduğu kişiyi hürriyetinden yoksun kılma riskinin göz önünde bulundurularak maddenin geri çekilmesini istiyoruz.

Ve bugün, bu vesileyle şunu da söylemeden bitirmek istemiyorum: İliç faciasının yaşandığı gün, bizim, burada Maden Yasası'nı görüşmemiz ne kadar absürtse, nasıl bir toplumsal acıyla dalga geçer gibi yürek burkucu olacaktı ise, o yüzden vazgeçtiyssek, bugün Çorlu'da, Çorlu tren kazasının karar duruşmasında beliren yargı skandalının gölgesinde bir yargı paketi görüşüyor olmak da adaletin katledildiği bir günde içinde adalet geçen cümleler kurmak da o derece absürt, o derece toplumsal karılıktan uzak ve o derece yaralayıcı bence. Ve hatta o ailelere sorarsanız, inanın, şu an, burada acılarına hakaret ettiğimizi de varsayıyor olabilirler, kulaklarımızı hiç de duymak istemeyeceğimiz şekilde çınlatıyor olabilirler. Sabahtan beri "Çorlu tren kazası davasında karar açıklandı." diye haber yapıyor, duyuruluyor ama yanlış; aslında karar gayet de iyi açıklandı. Bugün Çorlu'da siyaset kurumu dedi ki: "Ben adaleti öyle baskıladım, ucu benim atadıklarına dokunmasın, benim kayırdıklarına dokunmasın, bana dokunmasın diye öyle bir kuşattım, öyle tecelli edemez hâlde getirdim ki bu davanın hükmü açıklandığında sizi öyle bir feryat ettirecek ki bu salondan öyle çığlıklar yükselecek ki evlatlarınızın, anne-baba, eşlerinizin kanından sonra sizin gözyaşlarınız da

öyle bir sulayacak ki buranın topraklarını seçimden önce biz göze alamıyoruz bunun sonuçlarını. Siz bunu bilin ama biz resmi olarak bildirmemiş olalım.” Dolayısıyla, davanın kararının belli olduğunu biz bugün anladık, kararın infiale sebep olacağı belli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Ben, kaza görünümü o katliamın sorumlusu her kimse -bakın, sadece biz söylemiyoruz, sadece kayıp yakınları söylemiyor aslında davada yargılanan sanıklar da “Sadece bizim değil, başkalarının da burada olması gerekiyordu.” diyorlar açıkça- o sanık sandalyelerinden kaçırılanlar her kimse, onlara, siyasetin ne dediğine değil de oradaki annelerin ne dediğine kulak vermelerini tavsiye ediyorum çünkü bugün orada bir anne “Yaşattıklarını yaşasınlar.” diye ah etti onlara. Umarım bunun ne demek olduğunu farkındadırlar. Kaçtıkları hiçbir mahkemenin vereceği hiçbir hükmün bu ahın sonucundan daha ağır olamayacağını, yaşattıklarını yaşamaktan daha ağır bir bedel olamayacağını farkındadırlar. Ve umarım ellerini adaletin üzerinden bir an önce çeker, o annelerin en azından mahkeme mahkeme sürüklenirken bir türlü yaşayamadıkları yaslarını huzurla yaşamalarına imkân verirlir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan “bulunması” ibaresinin “olması” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sevda Erdan Kılıç

İzmir

Ali Karaoba

Uşak

Süleyman Bülbül

Aydın

Mühip Kanko

Kocaeli

İsmail Atakan Ünver

Karaman

Ömer Fethi Gürer

Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Erdan Kılıç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunun uzun süredir ha geldi ha gelecek diye beklediği sekizinci yargı paketi nihayet Genel Kurula geldi. Tabii ki daha önceki paketlerde olduğu gibi yine hayal kırıklığı; ne iktidarın vaatleri var ne de kamuoyunun beklentileri karşılandı. Mesela infaz düzenlemesi yok, ehliyet affı yok, çek mağdurlarına ilişkin bir gelişme yok, disiplin affı yok, kader mahkûmlarının af beklentisi yok bu pakette; iş cinayetleri, kadın cinayetleri, sokak cinayetleri ve mafyalara ilişkin, onların cezalandırılmasına dair bir şey yok; anlayacağınız, dağ yine fare doğurdu. Anayasa'ya aykırı torba yasalarla yamalı bohçaya dönen kanunlarımıza bir tanesi daha eklenmiş oldu. Anayasa Komisyonu başta olmak üzere diğer komisyonlarda da görüşülmesi gereken birçok madde yine es geçildi ve yine konunun paydaşlarından görüş alınmadı.

Maddelere bakınca Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddeleri aynı anlama gelecek hâlde ama ısrarla iptal gerekçelerini karşılamadan hazırlanmasını gerçekten anlayamıyorum. Ya, neyin ısrarı bu? Siz Anayasa'yı, Anayasa Mahkemesini tanımazsanız kimse de sizi tanımaz; aslında devletin kurumlarının yaptığı bütün işlemler de tanınmaz ve hepsi de yok hükmüne düşer. Ya, kabile devletin bile bazı kuralları vardır; maalesef sayenizde bu koskoca ülkede kural, hukuk, yargı, hiçbir şey kalmadı; gerçekten durumumuz içler acısı.

Bizler “Hukukçuyum.” demekten utanır hâlde geldik ama siz hukuk tanımazlıktan bir türlü utanmadınız. Örneğin, Türk Ceza Kanunu'nda yapılacak değişikliğin kendilerini eleştiren herkese “terörist” yaftası yapıştıran bu zihniyetle bir cadı avına dönüşeceğini, yoldan geçen herkesin “terör örgütü üyesi” olarak yargılatılacağını görmek için gerçekten hukukçu olmaya da gerek yok, siyasetçi olmaya da gerek yok.

Bir başka maddede yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı iddiasıyla istenen tazminata ilişkin bir Tazminat Komisyonu kuruyorsunuz. Burada Adalet Bakanlığı bünyesindeki Tazminat Komisyonuna aslında yetki devrediliyor; bu da Anayasa'nın 9'uncu maddesine açıkça aykırı. “Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.” Anayasa maddesini tamamen ihlal ediyorsunuz ve aslında Türk milletinin kullanması gereken hakkı yine saraya, kendi üzerine almış oluyor böylelikle. Bunu iş yükünü azaltalım, süreyi kısaltalım diye yapıyor olacağınızı düşünmek; böyle bir iyi niyeti de artık biz sizden gerçekten beklemiyoruz bu saatten sonra. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, başka bir makul süre tartışması var. Hatırlarsanız, 2005 yılında iktidar apar topar tutukluluk sürelerini indirdi; o gün yolunu açtığının Hizbullahçılar bugün kol kola şimdi Mecliste sizlerle birlikte. Bu düzenlemeyle Gaffar Okkan suikastı davası sanıklarından Ali Bilmez şu an nerede biliyor musunuz? HÜDA PAR'ın Bismil'de belediye başkan adayı. Yine, HÜDA PAR Gaffar Okkan'ın katillerinin kardeşi Kerbela Şanlı'yı Erzurum Büyükşehir Belediye Başkan adayı gösterdi. Yani yaptığınız düzenlemenin akla sığar yanı yok, hukuka sığar yanı yok ama gerçekten vicdana da sığmıyor getirdiğiniz bu düzenlemeler. (CHP sıralarından alkışlar)

Yasada emeklilere ilişkin de bir madde var. Devlet kendi alacağı olan adli para cezasının miktarını 5 kat artırıyor ama emekli ikramiyesini gıdım gıdım ancak 3 bin liraya getirebilmiş. Yani kendisine gelince kepçeyle alıyor ama vatandaşa gelince çay kaşığının ucuyla veriyor ama komisyonun adı “Adalet” yani bu ülkede adalet maalesef bir gün Çorlu'da rayların altında, bir gün İliç'te siyanürlü toprağın altında, bir gün Soma'da göçüğün altında ve bir gün Hatay'da enkazın altında kalıyor bu ülkede. (CHP sıralarından alkışlar) Sorumlular mı? Sorumlular ne oluyor biliyor musunuz? Adaletin terazisiyle henüz tanışmadı sorumlular ama buradan bir kez daha söz veriyoruz Cumhuriyet Halk Partisi adına, bir gün o kantara bütün sorumluları muhakkak çıkaracağız, hepiniz de göreceksiniz çıktıklarını. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yaklaşık bir ay sonra, 31 Martta yeni bir seçime gidiyoruz. Bu topraklarda yaşayan herkes ama herkes emeklisinden çiftçisine, memuruna, işçisine, stajyerine, çırağına, taşeronuna, öğrencisine herkes adaletin en az hava kadar, su kadar büyük bir ihtiyaç olduğunu maalesef sayenizde yaşayarak öğrendi. İktidar adaleti size sosyal medyada aratırken adaletsiz vergi sistemiyle hepinizin cebini boşalttı ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Erdan Kılıç, lütfen tamamlayın.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

...kimse umudunu yitirmesin, özgürlük ve adalet isteyenler bu uygulamalarınızı sınırlamak için önce yerelde iktidar olacak, sonra da genelde demokrasinin ve halkın gücünü sizlere gösterecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP

sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdan Kılıç.
Şimdi, önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yoklama talep ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Peki, var 20 kişi, sayalım: Gökhan Günaydın, Gülcan Kış, Sevda Erdan Kılıç, Aliye Coşar, Hasan Öztürkmen, Mehmet Tahtasız, Ömer Fethi Gürer, Cevdet Akay, İnan Akgün Alp, Süleyman Bülbül, Sezgin Tanrıkulu, Tuncay Özkan, Engin Altay, Evrim Karakoz, Türkan Elçi, Yüksel Mansur Kılınç, Semra Dinçer, Mühip Kanko, Ayça Taşkent, Aliye Timisi Ersever.

Değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karlı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Doktor Sabri Toprak'ın bugün Süleymaniye'de katledildiğine ve Nagihan Akarsel cinayetine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu gördüğünüz resimdeki kişi Doktor Sabri Toprak. Süleymaniye'de yaşıyordu, on iki yıldır yaklaşık Süleymaniye'de yaşıyordu. Özel bir hastanede çalışıyordu, evli ve 3 çocuk babası. Bugün Süleymaniye'de katledildi kimliği belirsiz kişiler tarafından ve ailesi aslında bu silahlı saldırıdan Türkiye'yi sorumlu tutuyor. Bu, Süleymaniye'de işlenen, Türkiye'den gidenlerin ilk cinayeti değil, ilk katliamı değil.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İftiraya bak be! Ülkenizi kötöleyin de başka bir şey yapmayın! Yazıklar olsun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Daha önce de Mezopotamya İşçi Derneğinden birçok kişi, Jineoloji dergisinden Nagihan Akarsel yine Süleymaniye'de kontralar tarafından katledildi. Süleymaniye'yi açık bir MİT üssü hâline getiren anlayışa sesleniyoruz: Sizin bu çıkardığınız yargı paketleri nedeniyle burada barınamayan, burada siyaset yapamayan, burada demokratik hakkını kullanamayanlar Süleymaniye'ye gidiyorlar, Erbil'e gidiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Orada yeni bir yaşam kurmaya çalışıyorlar, orada hayata tutunmaya çalışıyorlar. Sırf orada örgütlendikleri için burada suikastlere maruz kalıyorlar. Bunu nereden mi biliyoruz? Bunu Nagihan Akarsel'in cinayetinden sonra büyükelçinin sözlerinden biliyoruz. Ne diyordu? PKK'yle iltisaklı olanları katlederiz diyordu. Siz insanları yargılamadan ya İHA'larla, SİHA'larla bombalıyorsunuz ya da tetikçilerle bombalıyorsunuz. Biz buradan söylüyoruz: Sabri'yi niye öldürdünüz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan söylüyorsun, yalan!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir ülkede yaşamak suç mu? Bu sorunun cevabını lütfen verin.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karlı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şimdi diğer önergeyi okutuyorum.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde geçen "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sevilay Çelenk

Diyarbakır

Ali Bozan

Mersin

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Onur Düşünmez

Hakkâri

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önerenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e söz veriyorum.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargı paketinin 6'ncı maddesinin birçok boyutu üzerinde konuşuldu ama zaten paketdeki genel sorunların bir tezahürünü görüyoruz burada da; Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımama, arka kapıdan çıkıp ön kapıdan girme, bir tür aslında herkese yönelttiğiniz yargısal aktivizm. Dolayısıyla bu maddeyi bir önceki konuşmacının ve ondan öncekinin etraflıca tartışmış olması nedeniyle ben söz hakkımı başka bir noktada kullanacağım.

Dün 28 Şubatı ve 28 Şubat üzerine söz alanlar travmalardan söz ettiler, tanklarla gözdağı verilmesinden söz ettiler, irade gasbından söz ettiler. Her şeyden evvel, 28 Şubatı ben de bu ülkenin tarihindeki bir utanç sayfası olarak tanımlıyorum. Bu tür modern, postmodern -ya da her neyse- darbe girişimlerinin en büyük mağdurları bu ülkede her zaman sol ve sosyalistler

olmuştur. Dolayısıyla 28 Şubat da bu anlamda hiçbir şekilde kınamadan geçmeyeceğimiz bir kara gündür fakat şubat ayında çok şey oldu. Siz, bir 7 Şubat günü bu ülkede bitmeyen 28 Şubat yaptınız, bitmeyen. 7 Şubat 2016'dan bugüne geçen yedi yıldır tekrar eden bir 28 Şubat. Tanklar mı dediniz, travma mı dediniz; elinizi vicdanınıza koyun, aklınıza koyun, yüreğinizi koyun ve bir gün "Biz neden bu ülkenin bunca travması içinden bir tek kendi travmalarımızı seçiyoruz, neden başka hiçbir şeyden söz etmiyoruz?" deyin. Bu ülkede Ankara'da, Ankara'nın göbeğinde, 2 kilometre ötede 10 Ekimde 100 kişi paramparça edildi barış istediği için. Bir gün şu kürsüde bir "10 Ekim" dediğinizi duymadım. Sonra gelip sizinle bir duygudaşlık kurmamızı bekliyorsunuz.

28 Şubat, evet, yine oraya dönelim. Benim ahlaki, ideolojik, etik çerçevem bir kişi "Ben travma yaşadım." "Ben ayrımcılığa uğradım." dediği zaman bunun aksini düşünmeye el vermez, onun beyanını esas alır. Dolayısıyla siz "travma" dediğinizde ben gerçekten o travmayı tanıyorum. Burada bir kusur yok, yeter ki siz o travmayı bir istismar siyasetine dönüştürmeyin. Siz 28 Şubatta da bunu yaptınız, Yasin Börü'ye de bunu yaptınız, araştırtmadınız ama her yerde kullandınız. Çok üzgünüm ama başörtüsü mağduru öğrencilerin -ki onlarla birlikte mücadele ettik- gerçekten travmaları üstünde tepindiniz.

7 şubatta bu ülkede ne oldu? 7 şubatta bu ülkenin 27 üniversitesinde yetişmiş, son derece kalifiye, liyakat sahibi, öyle zannettiğiniz gibi bir ekonomik sermaye yüklenerek gelmiş -hepinizin ekonomik sermayesi onlardan kat kat iyidir- ama dışıyla tırnağıyla kazıyarak çok ciddi bir kültürel sermaye edinmiş 184 akademisyeni ihraç ettiniz. Onun öncesinde zaten ihraçlar başlamıştı ve orada da bitmedi, 400 kişiyi ihraç ettiniz. Bunlardan biri Mehmet Fatih Traş'tı, öncesinde üniversiteden atılmıştı ve o da yine bir şubat günü, bir 25 şubat günü 34 yaşında hayatına son verdi ve bir mektup bıraktı hocasına, elinden hayatının alınmasından duyduğu şeyleri anlattı. 28 Şubatiniz akademisyenler için bitmiyor. Bu bir utançtır. Bu, bir de Nazi Almanyasında olmuştu ve Türkiye'ye sığınmış akademisyenler. Bu akademisyenler yedi yıl sonra... 2 bin akademisyen FETÖ örgütü mensubu komutanların sürdürdüğü operasyonlarda öldürülen -o komutanların her biri cemaat yapısının üyesi olmaktan yargılandı ve tutuklandı- sivil ölümlerine itiraz etmişti, itiraz etmiştik. Siz bunu fırsat bildiniz, "Kim yargıladı bunları? Kim bu ölümlere yol açtı, bu sivilleri kim katletti?" demediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Toparlıyorum.

Evladının bedenini kokmasın diye buzdolabına koyan annelere isyan eden, birçoğu sosyal bilimci olan, görevi ve sorumluluğu bu olan insanları ihraç ettiniz ve 2 bin kişi imza atmıştı, bunlardan 400'ü ihraç edildi. Aynı metinle yargılandılar, aynı şeyleri söylemişlerdi. Çok iyi oldu diğerlerinin başına bunun gelmemesi. Bir merak etmediniz "Burada ne oluyor? Bunlar kimlerdi?" diye. Yedi yıl sonra bunlar görevlerine dönmeye başladılar, gidip yerleştikleri yerlerden üniversitelere geldiler. Şimdi, yarattığınız hukuk dışı ortamda üniversiteler mahkeme kararlarını tanımıyor, başlatmıyorlar görevlerine ya da idare mahkemesine istinaf mahkemeleri savaş açıyor ve göreve başlamalarından aylar sonra onları yeniden ihraç ediyor. Bir açın, bakın, kimdir bunlar? Bir bakın, daha dün, geri döndüğü üniversiteden tekrar atılan Mühdan Sağlam kimdir diye bir bakın ve 28 Şubatların devam ettiğini unutmayın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk 2 önerge aynı mahiyettedir.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş

Erhan Usta

Kayseri

Samsun

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz, İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddeler üzerinde konuşuyoruz ancak şunu ifade etmek istiyorum: Gündemimize gelen her bir torba yasa teklifi bu Parlamentonun daha güçsüz hâle gelmesine neden oluyor. Bütün sorunları torba yasa mantığıyla çözebileceğimize inanmak maalesef bizi burada noter vazifesi yapan milletvekillerine dönüştürüyor. O yüzden, önce, torba yasayı bir istisna olarak kabul eden ama asıl görevimizin yasa yaparken buradaki milletvekillerinin her birisinin uzmanlık alanlarıyla beraber bu topluma verebileceklerini hissetmeleri gerekir, burada bunu görmek mümkün değil. Bu maddelerde maalesef bundan önce milletvekillerinin çıkıp ifade ettiği düşüncelere birçok AK PARTİ'li milletvekili arkadaşımızın içten içe onay verdiğini tahmin edebiliyorum ama gelen bu kanun teklifinin geldiği gibi geçmesi yönünde irade ortaya koyulduğu için, bu iradenin karşısında durulamadığından dolayı, maalesef böyle bir mantıkla hareket ediyoruz ama yanlış yapıyoruz arkadaşlar. Bu torba yasa teklifinde deprem felaketinden etkilenen yerleşim yerlerine ilişkin sanayi altyapısının, işte, bir yıl olan süresini iki yıla uzatmak veya emekli ikramiyelerinin 2 bin liradan 3 bin liraya çıkarılması, kişisel verilerin korunması gibi çeşitli başlıkları da "yargı paketi" adı altında maalesef konuşmak durumunda kalıyoruz.

Değerli milletvekilleri, hukuk herkesi sınırlar; sana, bana, ona göre adalet olmaz; hukuk, gelişmişlik seviyesini belirler. Gelişmiş ülkelere bakın, gelişmiş ülkelerin her birinde hukuka duyulan güven üst noktalardadır. Aynı şekilde, sizler de çok rahatlıkla bir araştırmayla ulaşabilirsiniz, bendeniz konuşmaya çıkmadan önce baktım, 2019'dan bugüne hangi endeks açıklanırsa açıklansın, Türkiye'nin adalet endeksinde arzu ettiğimiz noktada olmadığını görüyoruz. Arkadaşlar, bunun bize bir sinyal vermesi gerekir, bunun bize bazı sorumlulukları yüklenmesi gerekir ve muhalefetin tekliflerine "Evet." demek zafiyet değildir arkadaşlar; burada ortak akıl inşa etmektir, bir başka şekilde yasama gücümüzü hep beraber kullanabilme çabasıdır ve burası millî iradenin merkezidir; dolayısıyla istişarenin, ortak aklın işletilmesi gereken bir merkezdir.

Peki, biz eleştirilerimizde hangi noktalara vurgu yapıyoruz? Bir, teklif edilen maddelerde belirsizlikler olduğunu gördüğümüz için biz bu yasa teklifine karşıyız. İki, geniş yorum alanı bırakıyor yani bir hâkim için farklı, bir noktada olan bir başka hâkimi 180 derece farklı karar vermesine sebep olacak bir sonuca götürebilir; bundan dolayı karşı duruyoruz. "Belirlilik" ilkesine

aykırı bulduğumuz için biz bu kanun teklifine karşı düşüncemizi ifade ediyoruz ve aynı şekilde, temel hak ve özgürlüklere potansiyel tehditler oluşturduğu için biz bu kanun teklifine "Hayır." diyoruz ve -biraz önce ifade etmeye çalıştığım gibi- yasama sürecinin kalitesine ilişkin endişelerimizi artırdığı için biz bu kanun teklifine "Hayır." diyoruz.

Değerli milletvekilleri, "adalet" denildiğinde birçok başvurabileceğimiz referans var ama en önemli referansların başında "Devletin dini adalettir." diyen Hazreti Ali gelir. Hazreti Ali'nin şöyle bir sözü var -bununla beraber sözlerimi toparlayacağım- Hazreti Ali diyor ki: "Halk arasında hüküm vermek için öyle bir kimse seç ki sence onların en değerlisi bulunsun, işten sıkılmasın. Davanın çözümü için mahkemeye müracaat etmek üzere gelenlere sinirlenerek inada kalkışmasın, hatasında ısrar etmesin. Doğruyu gördüğü anda döneceği yerde dili tutulup kalmasın..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

"...hiçbir zaman tamah ettiği bir menfaatin kaybolacağı gibi bir endişeye düşmesin. Meseleyi künhüne vâkıf oluncaya kadar anlamadıkça -bir daha söylüyorum- meseleyi künhüne vâkıf oluncaya kadar anlamadıkça acele bir şekilde elde ettiği kanaati kâfi görmesin." İşte, Hazreti Ali'nin hepimizin başucu sözler olarak değerlendirilmesi gereken ifadeleri burada.

Saygıdeğer milletvekilleri, henüz vakit geçmedi, henüz daha 7'nci maddedeyiz. Sizlerden istirahat ediyoruz, rica ediyoruz, milletvekili arkadaşlarınız olarak sizlerin vicdanlarına sesleniyoruz: Lütfen bu yanlışların düzeltilmesi noktasında iradenizi ortaya koyun çünkü siz milletvekilisiniz, çünkü siz bu milletin asli temsilcilerisiniz. Bunun değerini, kıymetini bilin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'a aittir.

Sayın Ataş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen ceza muhakemesi kanun teklifinin 7'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, sekizinci yargı paketi olarak anılan kanun teklifinin görüşmelerine devam ediyoruz. Bir önceki konuşmamda "yargıda reform" diyerek sunulan birinci yargı paketiyle başlayıp bugün sekizinci yargı paketiyle devam eden süreçte yargının sorunlarının daha da büyüdüğünden, Anayasa'nın hiçe sayıldığından, hukukun ayaklar altına alındığından ve yargı paketleriyle insanların oyalanmaya çalışıldığından bahsettim. Yani AKP iktidarı "reform" diye pazarlanan bu dört buçuk yılda az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş, bir arpa boyu yol gidemediği gibi Türkiye'de adaleti de hukuku da insan haklarını da geriye götürmüştür.

Değerli milletvekilleri, 7 tane yargı paketinden sonra geldiğimiz nokta ortadadır. İktidar, kafasını kuma soksa da gözlerini yumsa da karanlığı savunsa da geldiğimiz nokta açıkça ortadadır. Peki, şimdi soruyorum size, sekizinci yargı paketiyle ne değişecek? 7 yargı paketiyle değiştiremediğiniz neyi değiştireceksiniz? Yirmi iki yılda yapmadığınız yargı reformunu şimdi mi yapacaksınız? Anayasa ve AIHM kararlarının dahi uygulanmadığı ülkede insanları daha ne kadar adaletle kavuşturma vaadiyle oyalayacaksınız? Bu ülkede eskiden insanlar tek bir durumda eşit olurdu. Yoksul bir insanla ülkenin en zenginini, cahil bir insanla üniversitede bir profesörü, en ünlü sanatçıyla Anadolu'da bir çiftçiye yani ülkenin tüm insanlarını eşit tutan tek bir kurum vardı, siz yok etmeden önce bu kurumun adı "hukuk kurumu"ydü. Şimdi ise uyuşturucu kaçakçıları, mafya babaları, suç baronlarının parasını ödeyip serbest kaldığını doğrudan Anadolu Başsavcısı anlatıyor. Peki, bu ne zaman yaşandı? 7 tane yargı paketinden hemen sonra ama şimdi çıkıp utanmadan yargı reformu masalı anlatıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, yargıda reform yapacak sekizinci yargı paketinin içinde ne var birlikte bakalım. Anayasa Mahkemesi geçtiğimiz günlerde "Türkiye'de yargılamalar makul sürede bitmiyor, sürekli insan hakkı ihlali yapılıyor. Bu yüzden ben bu davalara bakmayacağım, düşme kararı veriyorum." dedi yani Anayasa Mahkemesi "Ben küstüm, oynamıyorum." demiştir. Bu yargı paketiyle bu konuda idari komisyon kuruluyor. Evet, mahkemelerin yetkisi yürütme erkinin içinde, Adalet Bakanının seçtiği idari bir komisyona devrediliyor ve böylece zaten uzun yargılamalar yüzünden hakkı ihlal edilen vatandaşlar biraz daha oyalanacağı başka bir kapiya gönderiliyor. Bu ne demek biliyor musunuz? Yargı yetkisinin gasbı, Anayasa'nın ihlali. Evet ama bunları da geçtik, bu, makul sürede davaları sonuçlandıramayacak bir kanun hazırlamaktan âciz ama böyle bir hukuksuz yol bulduk itirafıdır. Bu "Sorun çözmeziz ancak sorunu halının altına süpürüyoruz."un itirafıdır. Bu, vatandaşa "Adliye kapısında bir ömür geçirmeye devam edeceksiniz."in itirafıdır. "Reform" dediğiniz "Yargıda çağ atlıyoruz." dediğiniz yargı paketlerinde en basit, en temel sorunu bile çözemeyeceğinizin itirafıdır.

Değerli milletvekilleri, bununla da bitmiyor, teklifin geçiş hükümlerinin son fıkrasında maddeyle hiç ilgisi bulunmayan, âdeti bu maddeye gizlenmeye çalışılan kayyumluk konusu yer almaktadır. Bir şirkete TMSF'nin kayyum atamasının, atanacak kayyumlara da OHAL KHK'sinde kayyumlara özel getirilen hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluktan yararlanması için düzenleme yapılmaktadır. OHAL'in 2018 yılında sona ermesinin üzerinden altı yıl sonra dahi OHAL kanunlarına atfı yapılması düzenlenmektedir yani sekizinci yargı paketinde hukuk değil hukuksuzluk koruma altına alınmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Ataş, lütfen tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bu yargı paketinde vatandaşın fişlenmesinin yasal hâle getirilmesi vardır. Bu yargı paketinde vatandaşların kişisel verilerinin yurt dışına aktarılmasına izin verilmektedir. Bu yargı paketinde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen hükümlerin tekrar Anayasa'ya aykırı şekilde düzenlenmesi vardır. Bu yargı paketinde yargıyla, hukukla uzaktan yakından alakası olmayan pek çok düzenleme vardır. Yani bu yargı paketinde hukuksuz çok şey vardır ancak suçla mücadele yoktur, insan hakları yoktur, hukukun üstünlüğü yoktur, reform yoktur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik cihazla oylama yapacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, aynı mahiyetteki önergeler reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen "ivedilikle" ibaresinin "3 gün içinde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’a söz veriyorum.

Sayın Kamaç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde bir torba yasa teklifi vardır ve bu torba yasa teklifine dair Anayasa profesörlerinden tutun da çok değerli hukukçulara kadar bu kürsüden sanırım hukuki olarak söylenmedik şey kalmadı. Belki bu konuya dair bir fıkra anlatmak gerekirse; köyün birinde derin bir çukur varmış ve bu çukura insanlar düşer, yaralanırmış. Köyün meclisi toplanır, buna bir çözüm aramaya karar verir, köylülerden birisi der ki: “Ya, biz bu çukurun başında bir ambulans bekletelim, düşenleri hemencecik alalım, hastaneye yetiştirelim.” diğeri çıkıp der ki: “Ya, böyle olmaz, biz Sağlık Bakanlığına başvuralım, bu çukurun başına bir tane hastane yapalım.” Temel hemen oradan atlar, der ki: “Ya, sizin kafanız hiç çalışmıyor. Öyle yapacağımıza biz bu çukuru kapatalım, gidelim hastanenin yanına bir tane çukur açalım.” (DEM PARTİ ve CHP sıralarından gülüşmeler, DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Aslında, burada yapılmak istenen tam da budur, Hükûmet yargı erkinin kapısının önünde çok derin bir çukur kazma hazırlığındadır. Yani bunun üzerine hukukçu arkadaşlarımız gereken şeyleri söyledi ama maalesef iktidar kulağını kapatmış, parti genel merkezlerinden hazırlanmış, saraydan talimatı alınmış, burada sadece noterlik görevini yapmak üzere biz bu torba yasa teklifini tartışıyoruz. Bunun üzerine sanırım hukukçu olmadığım için çok fazla bir şey söylememe de gerek yok.

Şimdi, iki gündür özellikle iktidar cenahı bu kürsüye çıkıp 28 Şubat sürecinde yaşananları çok konuştu. Aslında eğer 28 Şubat sürecinin öncesini konuşacak olursak, 28 Şubat sürecinde Refahiyol Hükûmetini götüren nedenler ile AK PARTİ Hükûmetini getiren nedenler aynı nedenler yani aynı saikler. Nedir bunlar? “Kamu Tek sistemi” diyoruz ya, ekonomide havuz sistemi, Rahmetli Erbakan’ın belki Türkiye’deki ekonomiyi düzeltmek için attığı en önemli adımlardan bir tanesiydi bu, bütün gelirler bir havuzda toplanacak, oradan dağılacak ve bunun üzerinden ekonomik hırsızlık ortadan kaldırılacaktı. İkincisi, D-8’di. Yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarından siz bugüne kadar hiç D-8’i duydunuz mu? Duyamazsınız çünkü aslında o da uluslararası bir ekonomik iş birliğiydi. Üçüncüsü, rahmetli Erbakan’ın attığı çok cesur adımlar vardı Kürt sorununun çözümü noktasında -maalesef bugün Saadet Grubu hâlen o cesareti ortaya koymıyor- bu meselenin sistemsel bir sorun olduğunu ve sistemin esastan düzeltilmesi gerektiğini vurgulayarak söylüyordu.

Şimdi buradan 28 Şubat sürecine kısmen değineceğim. 28 Şubat postmodern darbesini yapanlar “28 Şubat bin yıl sürecek.” demişti. Aslında hiç de haksız değiller çünkü 28 Şubat ruhu hâlen dipdiri ayakta duruyor. Bugün, bütün askerî darbe ve vesayetlerin temel amacı sivil siyaseti, halkın özgürlük ve hukuk taleplerini ortadan kaldırmaya yöneliktir. Toplumu mühendislik dizaynlarıyla dizayn etmek isteyenler daima meşru olmayan yöntemler kullanır. 28 Şubat postmodern darbesi bunun örneklerinden bir tanesidir. Sivil alanı dizayn etmek isteyen güçlerin gayrimeşru müdahaleleri, bu yöndeki istekleri hep oldu, oluyor ve olacak. Dün hükûmetlere karşı yapılanlar bugün hükûmet tarafından yapılıyor, değişen tek şey müdahaleyi yapan odakların isminin değişmiş olmasıdır. Dün insanlar fikirleri yüzünden tutuklanıyordu, bugün de öyle. Dün muhalifler, solcusu, dindarı fark etmeden zulme uğruyordu, bugün de öyle. 28 Şubat sürecinde Hüda Kaya mazlum idi, şimdi de öyle; tutsak idi, şimdi de öyle.

Değerli arkadaşlar, 28 Şubat sürecinin en büyük mağdurlarından birisi Hüda Kaya’ydı. Hüda Kaya başörtüsü mücadelesinin en sembol isimlerindendi, 3 kızıyla birlikte yargılandı ve 28 Şubatçılar tarafından zindana atıldı ama Hüda Kaya’nın meselesi sadece başörtüsü meselesi değildi, Hüda Kaya büyük bir özgürlük mücadelesini yürütüyordu ve bunun içerisinde bütün özgürlük maddeleri yer alıyordu. Şimdi, burada, dün, havuz medyasında 28 Şubat sürecini anlatan belgeseller yayınlandı ve bu belgesellerde Hüda Kaya’nın ismi hiç geçmedi, daha önce geçmişse de dün bu belgesellerden çıkarıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, lütfen tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Şimdi ben burada Hüda Kaya’yı ve bütün özgürlük mücadelecilerini Baba Tahir-i Uryan’ın şu dörtlülüğüyle selamlamak istiyorum “...”(*)

(Mikrofon kapatıldı)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yeter sayısı arayacağım.

Elektronik oylayacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğît, buyurun.

(AK PARTİ sıralarından “Her seferinde olmaz ki ama ya!” sesleri, gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir susun ya! Bir sus! Bir sus!

BAŞKAN – Evet, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğît’in, söz istemeleri üzerine AKP vekillerinden gelen itirazlara ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç konuşurken mikrofonu kesme talimatı vermesine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, şimdi, önce bu AKP vekillerine, her seferinde söz isteme meselesine bir cevap vermenizi istiyoruz, biz burada keyfimizden söz istemiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, siz bana hitap edin lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamam.

Burası Meclis ve bir derdimiz olduğu için söz istiyoruz. Burası konuşma yeri, yan gelip yatma yeri değil, kimse kusura bakmasın; birincisi bu.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ya, siz yatıyorsunuz yan gelip! Kaç kişisiniz burada! Kaçı burada! Yan gelip yatan sizsiniz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İkincisi, Sayın Başkan, tutumunuzu eleştiriyorum. Az önce Diyarbakır Milletvekilimiz Mehmet Kamaç Kürtçe bir dörtlük okudu ve siz onun mikrofonunu kesme talimatı verdiniz. Bakın, siz bir Kürt milletvekilisiniz, Kürt'sünüz, ben bir Kürt'üm, bu ülkede 20 milyon Kürt var ve siz bu ülkede 20 milyon Kürt'ün ana dili olan Kürtçeden bir dörtlük okunmasına tahammül edemiyorsunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Etnikçilik yapıyorsunuz! Irkçılık yapıyorsunuz! Burası bölücülük mekânı değil! Hadi ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi söyleyin, biz bu ülkedeki yaşayan Kürtler ana dilimizi konuştuğumuzda sesi kısılan, kapatılan bir mikrofon gerçeği karşısında nasıl tutum alalım?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Irkçılık yapıyor bu Mecliste! Bölücülük yapıyor!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Burada mikrofonumuzu kapatıyorsunuz, gidip Diyarbakır'da “megrî, megrî...” şarkısını söylüyorsunuz; üzerine, gidiyorsunuz Kürtçe parça yapıyorsunuz.(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlayacağım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Durduk yerde bölücülük yapıyor ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, bu bir ana dile tahammülsüzlüktür. Biz AK PARTİ iktidarına ve onun ittifakı olan MHP'ye “Kürt düşmanısınız, Kürtçe düşmanısınız, halk düşmanısınız, ana dil düşmanısınız.” dediğimizde zıplıyorlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET KILIÇ (Bursa) – PKK, PKK... PKK ve uzantılarına.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan söylüyorsunuz, yalan! Çok yalan konuşuyorsunuz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ama aynen öyleler, aynen öyleler.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bölücülük yapıyorsunuz, siz bölücülük yapıyorsunuz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bizim dilimiz “bilinmeyen bir dil” değil, bizim dilimiz mikrofonda konuşulduğunda sesi kısılacak bir dil değil; biz kadim bir halkız, dilimiz kadim bir dildir.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Bak, bizim Meclis Başkan Vekilimiz orada, bak; Meclis Başkan Vekilimiz orada oturuyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hiç kimseye mikrofon kapatma hakkını vermiyoruz. Ana dilimiz, ana sütü gibi hakkımız, her yerde de konuşacağız.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Sen bölücülük yapıyorsun, bölücülük! Bölücülük yapıyorsunuz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Otur yerine sen. Ne kalkıyorsun?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayırdır, hayırdır... Sensin bölücü, sensin bölücü; otur yerine!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sen otur yerine. Saygısız!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Saygısız!

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Sen bana “Otur!” diyemezsin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir halkın diline tahammül edemiyorsunuz ya!

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kürtler var ya! Siz bir halkın diline tahammül edemeyecek kadar ırkçı, faşistsiniz!

BAŞKAN - Bak, siz söylediniz şimdi...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Irkçısınız, ırkçı! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bakar mısınız oraya.

BAŞKAN – Ama karşılıklı değil, buraya karşı. Karşılıklı biz nasıl konuşacağız herkes birbirine laf atarsa.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Siz oraya da söyleyin, sürekli buraya konuşuyorsunuz. Ayağa kalkmış, el kol sallıyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İçinizde olan Kürt milletvekillerine sesleniyorum: Görün, görün; bu tabloyu görün! İçinizdeki Kürtlere sesleniyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hiç Kürt vekil yok mu orada?

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit... Sayın Kılıç Koçyiğit...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hiç orada Kürt vekil yok mu? Sesimizi duyan yok mu? Nasıl içinize sindiriyorsunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada Kürt var ama bölücü yok, bölücü! Burada çok Kürt var, bölücü yok!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Onurunuzu koruyun, onurunuzu; ana dilinizi koruyun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hiç Kürt vekil yok mu? Bu sesi duyan yok mu? İçinize nasıl sindiriyorsunuz bunu? Size hakaret ediyorlar, size hakaret ediyorlar.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada çok Kürt vekil var ama bölücü yok, sizin gibi bölücü değiller!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen izin verin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ana dilinizi yok sayıyor burada, sizi yok sayıyor. Nasıl oturuyorsunuz orada?

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ana dilinizi yok sayıyor burada, sizi yok sayıyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ayıp ya, bir dörtlüğe tahammül edemiyorsunuz ya.

BAŞKAN – Sayın Temelli, Sayın Kılıç Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir dile tahammül edemiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, Sayın Temelli; meramınızı söylediniz, eleştirinizi yaptınız; lütfen dinleyin.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Oraya gücünüz yetsin!

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, biz Kürtçe konuşunca bölücülük yapmıyoruz! Kürtçe mikrofonu kapatanlar bölücülük yapıyorlar!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Selamlama, şiir, iki cümle... Nedir bu?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ayıp ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dinlemeye tahammülü olmayanlar, başka, diğer grupların konuşmalarına tahammül edemedikleri için konuşmaları bağırtıya getirmek istiyorlar.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Dün burada tahammül üzerine konuşuyordun!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Önce dinlemesini öğreneceksiniz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Biz biliyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bilmiyorsunuz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Siz kestiğinizde neyi dinleyeceksiniz? Mikrofon keserek mi insan dinlenir?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Türkiye’de herkes istediği, kendi ana diliyle konuşur, yazar, çizer.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Kandil güzellemesi yap sen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kandil olmasaydı ne yapacaktın acaba? Bütün yalanları, hileleri nasıl kapatacaktınız, nasıl kapatacaktınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yazıklar olsun!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde Türkçe konuşulmak zorundadır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Ya, burası bir tiyatro sahnesi değil, değil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bunu bahane ederek burada etnik bölücülük ve ırkçılık yapılamaz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İrkçi sizsiniz! İrkçiliği siz yapıyorsunuz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yaptığınız resmen ırkçılık ve etnik bölücülüktür! (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bravo, bravo(!) İrkçilik ha!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İrkçiliği siz yapıyorsunuz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İrkçilik ha!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İrkçilik...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yaptığınız ırkçılık!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz kesinlikle...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İrkçiliği biz yapıyoruz?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – İsmi “Milliyetçi Hareket” olan bir partinin milletvekili ırkçılıkla bizi suçluyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, ırkçılığı da etnik bölücülüğü de siz yapıyorsunuz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Asla, biz yapmıyoruz!

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu kadar. Daha gerisini söylemeye gerek yok.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır, Sayın Başkan, kimse...

BAŞKAN – Hayır, ben anladım meramınızı. Bırakın...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bizi itham ettiniz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İrkçi değiliz biz Başkan, ne demek ırkçılık?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biz ana dilimizi konuştuğumuz için ırkçılık yapmıyoruz! Sen benim ana dilime karışamazsın!

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, müsaade buyurun... Müsaade buyurun... Ama buranın bir usulü var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ana dilinizi her yerde mi konuşacaksınız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ben bu Mecliste ana dilimde üç kelime konuşamayacak mıyım?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Provokasyon yapıyorsun! Meclisi çalıştırmaz hâle getiriyorsun!

BAŞKAN – Biz Meclisi Anayasa ve İç Tüzük’e göre çalıştırmak durumundayız, izahatına izin verin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Konuşurum tabii ki! Bu niye ırkçılık oluyor? İrkçilik, dile tahammül edemeyenlerindir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Halkı yanıltıyorsunuz, yanlış bilgiler veriyorsunuz!

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın, Anayasa’nın 3’üncü maddesine göre Türk devletinin dilinin Türkçe olması nedeniyle konuşmaların Türkçe yapılması gerektiğine, aksi durumda İç Tüzük’ün 66’ncı maddesi uyarınca mikrofonun kapatılacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Anayasa’mızın 3’üncü maddesine göre, Türk devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür ve dili Türkçedir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kürtçemiz hiçbir yeri bölmüyor! Bizim dilimiz hiçbir yeri bölmüyor!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Devletin o, Meclisin değil!

BAŞKAN – Konuşmaların Genel Kurulda Türkçe yapılması gerekmektedir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bizim dilimiz hiçbir yeri bölmüyor! Bölen sizin anlayışınız!

BAŞKAN – Aksi durumda, İç Tüzük’ün 66’ncı maddesi uyarınca mikrofon kapatılacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Alkışlayın! Alkışlayın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biraz daha yüksek alkışlayın!

BAŞKAN – Genel Kurulda konuşma yapan hatiplerin bu hususa riayet etmelerini önemle rica ediyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Göreceğiz seçim zamanı meydanda! Neyi alkışladığınızı göreceksiniz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Diyarbakır’a gittiğinizde de alkışlarsınız! Diyarbakır’a gittiğinizde de halk sizi alkışlayacak! Cizre’ye, Şırnak’a gittiğinizde de halk sizi alkışlayacak! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayanlar bize Anayasa’yı hatırlatamaz. Önce kendiniz Anayasa’ya uyun.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.43

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.
VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.
Komisyon yerinde.
7'nci madde üzerindeki son önerge işleminde kalmıştık.
Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "raporunun alınabilmesini" ibaresinin "raporunun alınmasını" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Kocaeli

Niğde

BAŞKAN – Evet, Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'e söz veriyorum.

Sayın Gürer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz. Özünde bu kanun teklifi de bir torba teklif olarak Meclise geldi ama kamuoyuna yansıdığı biçimiyle "Yargıyla ilgili düzenlemeler var." deyince çok sayıda yurttaş aradı "İnfaz düzenlemesi bunun içinde var mı?" sorusunu sordu. Çünkü bu tür yargı paketleri Meclise geldiğinde bu düzenlemenin olabileceği olasılığı üzerinden bir beklenti oluşuyor ama görüştüğümüz bu kanun teklifinde bu yer almıyor.

Tabii, cezaevlerinin durumları ve ceza oluşumuyla ilgili sorunlar bu ülkenin gerçekten değerlendirilmesi, tartışılması gerekli konuları. 407 cezaevi mevcut ve son on yılda yapılan cezaevi sayımız 145. Demek ki ülkede suç ve suça yönelik oluşumların arttığı bir dönem var ki cezaevi sayısı artıyor. Oysa suçun oluşumundan önceki iklimin, bu suçların oluşumuna neden olmaması lazım. Başta ekonomik sorunlar olmak üzere ülkede Adalet ve Kalkınma Partisinin dönemlerindeki yönetim tarzıyla oluşmuş şiddetin, insanlar tarafından benimsenir boyuta erdiği bir süreci yaşıyoruz. Televizyonu açıyorsunuz, gazeteye bakıyorsunuz, yolda gidiyorsunuz, kırmızı ışıktaki durduğunuzda yeşile döndüğü an arkanızdaki korna sesi başlıyor. İnsanlar arasında birbirleriyle kavga etmeye yönelik anlayışın yaygınlaştığı bir sürecin iklimi -başta ekonomik sorunlar olmak üzere- oluştu. Adalet ve Kalkınma Partisi dönemlerinde gelen kanun teklifleri daha sonra yasalaşıp gidiyor, bunların bir kısmı Anayasa Mahkemesinden geri dönüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kanun içinde de yine birden fazla madde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve tekrar burada görüşülüyor. Sekizinci yargı paketi düzenlemesinde dahi sorunların devamlılığı devam ediyor. Bununla ilgili yapılması gereken, muhalefetin eleştirilerinin dikkatli biçimde dinlenmesi ve bununla ilgili düzenlemelerin yapılması.

Bakınız, cezaevinde çocuklu anneler var. O çocukların oradaki sosyologların ve psikologların destekleriyle annelerinin suç süreci bittiğinde topluma kazandırılmasına yönelik düzenlemelerin burada konuşulması lazım. Keza çocuk suçlular var, bu çocuk suçluların oraya düşmesine neden olan koşulların irdelenmesi, okulda olması gerekli çocuğun cezaevinde niye olduğunun herkes tarafından düşünülmesi gerektiğini önemsiyorum.

Madde bağımlılığı, ne yazık ki çok genç yaşta çocuklar bunu yaşar noktaya erdiler. Şimdi, bu madde bağımlılığı nedeniyle oluşan suçlarda da artış var. Oysa bunların ıslah edilecek ve bundan kurtarılacak düzenlemelerin sağlanması gerekiyor. Örneğin, sigaradan, alkolden, şans oyunlarından alınan vergileri bu anlamda kullanmak ve bu sorunla ciddi mücadele etmek gerekiyor. Polis yakalıyor, mahkemeye gidiyor, mahkeme bir kısmını bırakıyor çünkü cezaevinde yer yok. Bunlar Türkiye'nin önemli sorunları.

Ehliyet affı... Şimdi, ehliyet affı söylenince bazı kesimlerden tepki geliyor ama o ehliyet affının içeriği iyi irdelenmediği için bu tepki geliyor. Diyoruz ki: İnsan canına kastetmemiş, hiç kimseyi yaralamamış, bir nedenle bu işi meslek olarak da yapan şoförler dâhil ehliyetine el konmuş olanlar var. Bu insanlara bir af getirelim, ekmeğinin peşinde devam etsin, eğer suça benzer biçimde devam edecekse katlayarak o cezayı ödesin. Bunun yanı sıra, Adalet Bakanlığında mevcut en az 80 bin çalışan özlük haklarıyla ilgili düzenlemelerde sorun yaşıyorlar, bizlere bu konuda başvuruda bulunuyorlar. Ayrıca, infaz koruma memurlarıyla ilgili verilmiş sözler var. Bunlar bugüne kadar gerçekleştirilmedi ama seçimlere doğru iyileştirme yapılacağı söyleniyor ya da Bütçe Komisyonunda Bakanlık bütçesi görüşülürken vaatler sıralanıyor, uygulamaya geçmiyor. İnfaz koruma memurları da mahkûmlar gibi en ağır koşullarda işini yerine getirmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – İnfaz koruma memurları da çok zor şartlarda işlerini yerine getirmeye çalışan kamu görevlileri, onlarla ilgili özlük haklarının iyileştirilmesi şart.

Yine, bu kanunda emeklilerle ilgili bir teklif var. Emekli bayram ikramiyesinin 2 bin liradan 3 bin liraya çıkarılması sağlanıyor; bu yetmez, en düşük bayram ikramiyesi asgari ücret olmalı. Burada Meclis, bu madde görüşülürken bu düzenlemeyi yapmalı çünkü bin liranın alım gücünün olmadığını hepimiz biliyoruz. Emeklinin içinde bulunduğu koşulları Sayın Cumhurbaşkanı da kabul ediyor. O durumda emeklinin hem ücretinde hem de bayram ikramiyesinde iyileştirmeyi Meclis bu kanun teklifi görüşülürken ve tatile girmeden gerçekleştirmeli diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Peki, elektronik cihazla oylama yapacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 4 önerge vardır; önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Doğan Demir

Mustafa Bilici

Antalya

İstanbul

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e söz veriyorum.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de yargı sorunlarına ilişkin en önemli konulardan biri hiç şüphesiz ki yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Yargının siyasi iktidarın etkisi altında olması adil yargılanma hakkının ihlal edilmesine ve hukukun üstünlüğünün zedelenmesine yol açmaktadır. Yargının tarafsızlığının sağlanamaması adaletin sağlanmasını engelliyor ve hukukun güvenliğini sarsıyor. Bunlarla birlikte, Türkiye'de yargı süreçlerinin uzunluğu ve yargıya erişimin zorluğu da önemli bir sorun hâline gelmiştir. Adaletin gecikmesi, adaletin inkâr edilmesi anlamına gelir. Uzun süren yargı süreçleri vatandaşların haklarını aramalarını zorlaştırıyor, adalet duygusunu zedeliyor. Hepimizin de bildiği gibi geç gelen adalet, adalet değildir. Ayrıca, yargıya erişimin sınırlı olması, adil yargılanma hakkının ihlal edilmesine ve hukukun evrensel prensiplerine de aykırı bir durumun ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Türkiye'de yargı sisteminde yaşanan bir diğer sorun da yargı kararlarının uygulanabilirliği ve etkinliğidir. Yargı kararlarının uygulanabilirliği konusunda yaşanan sorunlar, hukukun üstünlüğünün sağlanmasını engellemekte ve yargıya olan güveni ortadan kaldırmaktadır. Yargı kararlarının etkin olması, adaletin gerçekleşmesi ve hukukun evrensel prensiplerine uygun olarak işlemesi için çok önemlidir. Ancak Türkiye'de yargı kararlarının etkinliği konusunda yaşanan sorunlar hukukun güvenilirliğini ve yargının bağımsızlığını açıkça tehlikeye atmaktadır.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde 14 bini aşkın kanun var. Dünyanın neresine giderseniz gidin, hangi ülkeye bakarsanız bakın böyle bir şey göremezsiniz. Bu kadar kanun varken hâkimler bu işin içinden nasıl çıkacak? Bunların yanı sıra Türkiye'de yargı sisteminin şeffaflığı ve hesap verebilirliği konusunda da ciddi sorunlar bulunmaktadır. Yargı sisteminin şeffaflığı, hukukun üstünlüğünün sağlanması ve yargının bağımsızlığının korunması için önemlidir. Ancak Türkiye'de yargı sisteminin şeffaflığı konusunda yaşanan sorunlar yargının güvenilirliğini sarsar hâle getirmiş ve demokratik ilkelerin zedelenmesine neden olmuştur. Ayrıca, yargı sisteminin hesap verebilirliği konusundaki eksiklikler, yargının keyfi uygulamalarına ve hukukun evrensel prensiplerine aykırı durumların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz hain darbe girişimi öncesi yargıda yaklaşık 12 bin hâkim, savcı vardı. 2016 öncesinde 4 bin hâkim, savcı görevden alındı. 2016'dan bu yana ise 16 bin civarında yeni hâkim, savcı işe başlatılmıştır. Peki, buradan şunu sormak istiyorum: Hâkim, savcılar işe başlatılırken mesleki liyakat esas alınmış mıdır? Hâkim, savcıların atanmasında parti üyesi veya sempatiyanlığı etkili olmuş mudur? Mülakatlar kim tarafından yapılmış ve neler dikkate alınmıştır? Biri çıkıp anlatırsa hiç olmazsa bilgilenebiliriz.

Bu ülkede sırf Alevi olduğu için veya etnik kökeninden kaynaklı, mülakatlardan elenen hâkim ve savcı adayları var; 90 puan alıp, sınavı kazanıp mülakatta elenen adaylar var. Değerli arkadaşlar, böylesine bozuk bir düzende sağlam çark aratıyorsunuz bize; hâl böyle olunca yasalar ne kadar iyi olursa olsun adil yargılanma maalesef mümkün olmuyor ve olmaz da. Öte yandan, KHK ve OHAL bahane edilerek mağdur edilen yargı mensupları var, beraat ettiği hâlde görevine geri döndürülemeyen yargı mensupları var. Türkiye'de yargı ve adalet öyle bir hâl aldı ki nereden tutarsanız elinizde kalıyor. Türkiye'de yargı sorunlarının çözümü için atılması gereken adımlar çok nettir. Öncelikle, yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının sağlanması için gerekli reformların yapılması gerekmektedir. Yargının siyasi iktidarın etkisi altında olmaması ve hukukun üstünlüğünün sağlanması için gerekli adımlar atılmalıdır. Yargı süreçlerinin hızlandırılması, yargıya erişimin kolaylaştırılması için gerekli önlemler bir an önce alınmalıdır. Yargı kararlarının uygulanabilirliği ve etkinliği konusunda yaşanan sorunların çözülmesi için de gerekli adımlar bir an önce atılmalıdır.

Son olarak, yargı sisteminin şeffaflığı ve hesap verebilirliği konusunda gerekli düzenlemeler yapılmalı ve yargının keyfi uygulamalardan arındırılması sağlanmalıdır. Ne demiş Hazreti Ali? "Devletin dini adalettir, adaleti olmayan devlet dinsizdir." Olay bu kadar açık ve net.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8- 4721 sayılı Kanunun 471 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 471- Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar.

Hapis hâlinin devamı süresince hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin isteminin bulunması hâlinde vesayet sona erdirilebilir"

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

Gülcan Kaçmaz Sayyığıt

Mardin

Şanlıurfa

Van

Ali Bozan

Onur Düşünmez

Mersin

Hakkâri

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a söz veriyorum.

Sayın Tanhan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Siyasi iktidarın “reform” deyip halkta beklenti yaratarak getirdiği sekizinci yargı paketiyle âdeta hukuk deforme edilmeye ve toplum oyalanmaya devam edilmektedir. Belirtmeliyiz ki bugüne kadar AKP iktidarı tarafından getirilen yargı paketlerinin hiçbiri Türkiye’de yargı sistemindeki en önemli sorunları gündemine almamış ve bu sorunlara çözüm üretmemiştir. Paketlerden hiçbiri yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını tehlikeye atan anayasal değişiklikleri, Türk Ceza Kanunu’nun ifade ve barışçıl toplanma hakkını sınırlandıran hükümlerini, uzun tutuklulukla ilgili süreleri ve kamu sektöründen keyfi ihraçların sebep olduğu hak ihallerini, ifade özgürlüğüne gelen kısıtlamaları, ayrımcı ve insani olmayan infaz rejimlerini ortadan kaldırmamıştır. Bu iktidarın uygulamada yaşanan sorunları gidermesi ve hak kayıplarının önlenmesi amacıyla yargı hizmetlerinin daha nitelikli sunumu için düzenleme yapmak gibi bir gayesi hiçbir zaman olmamıştır. Aksine, kurduğu bu baskıcı ve otoriter rejimi kalıcı hâle getirmek, iktidarını sürdürebilmek için de yargıyı bir araç olarak kullanmaya devam etmek istemektedir. İşte bu paket tam da buna denk düşmektedir.

Kanun teklifinin genel gerekçesinde, bu iptal kararının oluşturacağı hukuki boşluğun doldurulması ve uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla düzenleme yapıldığı ifade edilmektedir ancak kanun teklifinin kendisi Anayasa’nın 11’inci ve 53’üncü maddelerine açıkça aykırıdır. Komisyona ve devamında şimdi de Genel Kurula Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara aykırı olarak bu kararların hukuki gereğini tam karşılamayan bir düzenleme getirilmiştir. Burada siyasi iktidar eliyle yapılmak istenen şey aslında çok açıktır; Anayasa Mahkemesinin kararlarını yok sayarak, âdeta bir yargı darbesiyle Meclis çatısı altında devam ettirilmeye çalışılmaktadır bu durum, yapılmak istenen budur işte. Yani hukuki bir tabirle ifade edeceksek, bu kanun teklifi kanuna karşı, Anayasa’ya karşı bir hiledir.

Sayın Başkan, Diyarbakır Milletvekilimizin Kürtçe konuşması nedeniyle mikrofonun kapatılması aslında tam da bu noktada Anayasa’da düzenlenmesi, hak ve özgürlüklerin önünün açılması noktasında aşılması gereken bir durumdur.

Yeryüzünde yaşayan bütün kavim ve milletleri farklı birer millet yapan temel öğeler vardır; bunlardan biri dildir, biri tarihtir, kültürdür, toprak ve inanç birliğidir ama bütün bu birlik öğelerini açan, ifade edebilen, tanıtan, tanımlayabilen yegâne faktör yani asli anahtar esasında dildir. Nitekim yeryüzünde yaşayan bütün milletler daha çok konuştukları dillerle anılıp tanımlanırlar; örneğin İbraniler, Sümerler, Türkler, Kürtler ve diğer kavimler.

Ape Musa’nın da -biliyorsunuz, Kürt bilge, faili meçhul cinayetlerde Diyarbakır’da katledildi- dediği gibi, eğer benim ana dilim senin devletinin temellerini sarsıyorsa demek ki devletini benim arsamda inşa etmişsin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Tam da bu noktada, Ape Musa’nın yıllar önce söylediği noktadayız. Türkiye Büyük Millet Meclisinde Kürtçe konuştuğu için Anayasa’nın 3’üncü maddesindeki “devletin bölünmez bütünlüğü” gerekçesiyle mikrofonların kapatılması bu iktidarın Anayasa’ya, özgürlüklere bakış açısının bir röntgenidir.

Bu duygularla tüm halkları ve dilleri selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanhan.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinde yer alan “varlığı” ibaresinin “durumu” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Gülcan Kış

Kocaeli

Niğde

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Gülcan Kış’a söz veriyorum.

Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önce 7 kez Türkiye Büyük Millet Meclisinden yargı paketleri geçirilmiş ve şu ana kadar da kalıcı bir çözüm üretilmemiştir. AKP’nin sekizinci yargı paketi yani torba kanun teklifi Anayasa’ya aykırı olan birçok maddesine rağmen bugün Genel Kurulda AKP tarafından ısrarla görüşülmek istenmektedir. Anayasa ne diyor? “Kanunlar Anayasa’ya aykırı olamaz.” diyor. Yalnızca yargı sistemimizle ilişkili değil, birçok farklı konuda önemli değişiklikler getiren bu teklifin -ilgili komisyonlarda yeterince görüşülmeden- çelişkilerle dolu maddeleri bulunmaktadır. Yargı sistemi bir bütündür dedik. Nitelikli bir kanun yapmak iktidarıyla muhalefetiyle tüm milletvekillerinin görevidir ama ülkeyi öyle bir noktaya getirdiniz ki torba kanunlarla yönetilir oldu. Tüm ülkenin yirmi bir yıldır tek özlemi adaletten yana, onu da bugün Çorlu’da tren katliamının karar duruşmasında maalesef göremedik. Altı yıldır adalet bekleyen aileler isyan ederken sanıklar yine korundu, yine sevindirildi. Türkiye’de yargıya olan güven azalmış, hukukun kişilere, gruplara ve siyasi baskılara göre şekillendiği artık daha da keskinleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin Anayasa’ya aykırı olduğunu defalarca belirttik. Yargıtay, Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımıyor, Cumhurbaşkanı “Anayasa Mahkemesinin kararlarına saygı duymuyorum.” diyor; Anayasa Mahkemesi âdeta itibarsızlaştırılmış durumdadır. Yargı siyasallaşmış, Türkiye hukuk devleti olmaktan uzaklaşmıştır. AKP iktidarı yargı bağımsızlığı konusundaki bakış açısını değiştirmedeği sürece de ne kadar çok yargı paketi getirirseniz getirin bu ülkede hiçbir sorun çözülemeyecektir çünkü değişmesi gereken öncelikle sistemdir, adalet, hukuka bakış açısıdır. Önemli bir konuda da dikkatinizi çekmek isterim: Hükümetlerin hukuka bağlılık endeksinde Türkiye 142 ülke arasında 137’nci sırada yer almaktadır yani sizler el birliğiyle hukuk devletinden uzaklaşmış bir Türkiye yarattınız, tek adam rejiminin de geldiği son nokta budur.

Değerli milletvekilleri, iki gün önce Anayasa Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı ile bakanlıkların teşkilatlarını düzenleyen 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne ilişkin 37 ayrı iptal kararına imza atmıştır. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi olarak bazı maddelerinin iptali istemiyle de dava açmıştık, Anayasa Mahkemesi tarihî bir karar verdi çünkü kararnamenin içinde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın en önem verdiği bazı yetkiler iptal edilmişti. AYM’nin iptal gerekçesine baktığımızda, Cumhurbaşkanının Anayasa’da güvence altına alınan temel haklara ilişkin düzenleme yapma yetkisinin olmadığını, bu konuda kararname çıkarılamayacağını ve düzenlemelerin ancak kanunla yapılabileceğini vurgulamıştır. İptaller arasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına belediyelere ait olan yetkiler verilmesi düzenlemesi de yer alıyordu. AKP’nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Murat Kurum’un, o dönemde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına olağanüstü yetkiler verilmişti. Biliyorsunuz, şu anda, ilçe’teki maden faciasının baş sorumlularından birisi olarak kendini aklamaya çalışan Murat Kurum, o dönemde de Bakandı. Kararnamede, Çevre Bakanlığına imar ve yapılaşmaya ilişkin yetkiler verilmişti yani belediyelerde olan yetkiler Bakanlığa devredilmişti. Bakanlığa devredilen yetkilendirmede hiçbir ölçü getirilmemiş, amacı ve temel ilkeleri ortaya konulmamıştı. Sınırsız ve belirsiz bir alanı belirleme imkânı idareye verilerek hukuk devletinin bir unsuru olan hukuki belirliliği ortadan kaldırma durumu söz konusuydu. AYM’nin iptal kararında yerel yönetimlere tanınan özerkliğin Anayasa’da güvence altına

alındığı belirtildi.

Değerli milletvekilleri, yargı paketine bakıyoruz, birbiriyle alakasız maddeler çokça bulunmakta; burada emeklilerin bayram ikramiyesine ilişkin düzenleme de var. Komisyonlarda Cumhuriyet Halk Partisi olarak ilgili kanuna ilişkin- 3 bin TL yerine asgari ücret verilmesini önerdik ancak AKP ve MHP oylarıyla reddedildi.

BAŞKAN – Sayın Kış, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Toparlıyorum Başkan, teşekkür ederim.

AKP iktidarı “Emeklileri enflasyona ezdirmeyeceğiz.” dedi ancak emeklilerin durumu, hâli ortada. Dün de Cumhurbaşkanı Erdoğan’dan bir itiraf geldi, “Emekliler için 10 bin TL yeterli değil, seyyanen zam adaletsizlik yarattı.” dedi. Artık yaptığınız her açıklama, aldığınız her karar birbiriyle çelişiyor ve bir çıkmazda olduğunuz da çok net ancak 31 Martta emekliler, bu ülkede hak, hukuk, adalet arayışında olanlar hiç tereddütsüz sizlere sandıkta gereken cevabı vereceklerdir.

Tüm bu sebeplerle, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin yasalaşmasına karşı olduğumuzu bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kış, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ünal Karaman
Konya

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Konya Milletvekili Ünal Karaman’a söz veriyorum.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Sayın milletvekilleri, bu kanun teklifinde görüşmelerin başından itibaren çokça tartışılan Tazminat Komisyonu hakkında düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemelerle yargının alanına giren bir konu Tazminat Komisyonu vasıtasıyla idari bir alana çekilmektedir. Anayasa’mız 9’uncu maddesinde “Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.” hükmüyle yargı kararlarının hangi kurum tarafından verileceği açıkça ortaya konulmuştur. Tazminat Komisyonu ile alakalı olarak görüşüne başvurduğum uzman hukukçular “Bir yargı makamının yetkisinin alınıp tamamen ve sürekli olarak bir komisyona verilmesi açıkça yargı yetkisinin devridir. Haksız fiilin tazmini yargılama faaliyeti gerektirir. Zarara sebebiyet veren idarenin Tazminat Komisyonu üyelerini de ataması ve tazminat miktarının bu Komisyon tarafından belirlenmesi doğru değildir.” açıklamasında bulunmaktadır. Yine, hukukçularımıza göre, aslında olması gereken, Tazminat Komisyonu yerine bir uzmanlık mahkemesi kurulması ve bu görevin o mahkemeye verilmesidir. Böylece idare kendi işini, yargı kendi işini yapacak, herhangi bir yetki devri yaşanmayacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, bu kanun teklifinde görüştüğümüz bir diğer konu ise bayram ikramiyesidir. Temel ihtiyaç malzemeleri başta olmak üzere tüm ürünlere neredeyse haftada bir gelen zamlarla artan hayat pahalılığı artık dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Alay eder gibi “emekliler yılı” olarak ilan edilen 2024’te emekliye verilen en düşük maaş 10 bin Türk lirası, ikramiye ise 3 bin Türk lirasıdır. Milyonlarca emekliye “Bu maaşla kirayı, faturalarını öde, evini geçindir, çocuklarını okut, üstüne bir de evlendir.” diyorsunuz. Bu maaşla ay sonunu değil, ay ortasını getirmek bile imkânsızdır. Elinizi vicdanınıza koyun, milletin vekili olarak sizler bu maaşla bir ay geçinebileceğinizi hayal edebiliyor musunuz? Hayal bile edemeyeceğiniz bir durumu millete reva görüyor, “En düşük emekli maaşını asgari ücrete eşitleyin.” dememize de “Emeklileri tahrik ediyorlar.” cevabını veriyorsunuz. Biz kimseyi tahrik etmiyoruz, büyük bir mağduriyet yaşayan emeklilerimizin hak mücadelesine omuz veriyoruz. 2024 yılında yalnızca faize harcadığınız parayı emekliye çok görmeyin diyoruz. “Düne kadar büyük bir para olan 10 bin Türk lirası nasıl pul oldu?” demek emeklileri tahrik midir? Açlık ve yoksulluğu siyasi rant alanı olarak görmenize karşı durmak emeklileri tahrik midir? Allah rızası için soruyorum: “Emeklilerin maaşını en azından açlık sınırına yaklaştırın.” demek emeklileri tahrik midir? Asıl tahrik, emekliye bu maaşları reva görmektir. Asıl tahrik, emekliye “Maaşın çok düşük ama benden bir şey bekleme.” demektir. Asıl tahrik, emekliyi çaresizliğe itmek, kimsesiz bırakmaktır. Oysaki Türk devlet geleneği, insanı yaşatmayı devleti yaşatmanın ilk adımı olarak tanımlamış, halkı refaha kavuşturmayı yöneticiler için kutlu bir vazife olarak görmüştür.

Sayın milletvekilleri, bayram ikramiyesi konusunda da durum farklı değildir. İkramiye ödemeleri başladığında asgari ücret 1.603 lira, ikramiye bin liraydı; bugün asgari ücret 17 bin lira oldu, bu artışa göre ikramiye de en az 10.625 lira olmalıydı ama teklif yalnızca 3 bin lira. Yani “emeklilere müjde” diye sunduğunuz bir zam değil, özünde hak kaybıdır. Emeklilerimiz tahta geçen padişahın dağıttığı cülus bahşişi gibi ikramiye almak değil, ağır tadyyla bir bayram geçirmek istiyor; onu da çok görüyorsunuz.

Peygamber Efendimiz bir hadisinde “Adalet güzeldir, yönetende daha güzel durur.” derken Anadolu ruhunun gönül eri bizim Yunus ise “Fukara kalbine her kim dokuna, dokuna sinesi Allah okuna.” diyerek anlayan mesajlarını iletmişlerdir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaman teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul

İsa Mesih Şahin
İstanbul

Mustafa Kaya
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Mustafa Bilici
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e söz veriyorum.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, iktidar partisindeki bu kadar arkadaşımızı burada bulmuşken yargı organının uygulamadaki sorunlarını buradan paylaşmak isterim. Dün de aslında burada başlıklarla masaya yatırdık ama biraz daha detaylara girmek isterim. Türkiye'de yargı organının önemli sorunları var maalesef; liyakat sorunu, uzayan davalarla tıkanan yargı sistemi, yargı üzerindeki şaibeler, çoklu baro uygulaması gibi, hukuk fakültelerinin çoğalmasi gibi önemli sorunlarımız var.

Liyakat sorunuyla başlayalım; ben bu konuya uzun süredir farklı alanlarda da değinmeye çalışıyorum ama en önemli alanlardan biri de yargı alanıdır. Liyakat sorunu yargı camiasının en önemli sorunlarından biridir. Haksız mülakat sistemi maalesef yargı organını tıkayan uygulamalardan biridir. Sınavlarda yüksek puan alan ancak torpil bulamayan gariban vatandaşın oğlu, kızı sınavlarda eleniyor ama sınavdan düşük puan alan, Ankara'da dayısı olan, torpili olan vatandaşın çocukları maalesef haksız bir şekilde sınavları kazanabiliyorlar. İşte biz bu haksız düzene itiraz ediyoruz değerli milletvekilleri. Malum, hâkim-savcılık sınavında 70 puan sınırı vardı ama bu sınır kaldırıldı. Allah aşkına, vicdanınıza soruyorum, özellikle hukukçu arkadaşlarımızın vicdanına soruyorum, 55 puanla bu ülkede hâkim-savcı olunmasını gerçekten kabul edebiliyorsanız hiçbir şey demiyorum. Bu ülkede siz 55 puanla hâkim-savcı yaparsanız bu sistemi tıkarsınız değerli milletvekilleri; işte biz bu sisteme itiraz ediyoruz. Bizim teklifimiz: Bakın, bu mülakat sistemi kaldırılmalıdır; objektif kriterlere dayalı, liyakatin esas alındığı bir sistem getirilmelidir, bunu özellikle paylaşıyorum ve mülakat sözünüzü de bir kere daha hatırlatıyorum. Ya, Allah aşkına, bir kere şu kürsüden AK PARTİ'li bir babayiğit çıksın da "Sayın Cumhurbaşkanının seçim döneminde verdiği sözü yere düşürmüyoruz; evet, biz bu sözü tutacağız." desin, biz de oradan sizi alkışlayalım. Evet, ben ne zaman gür bir sesle konuşsam burada bir sessizlik oluyor arkadaşlar.

Yargılamaların uzaması, yargı sisteminin önemli bir sorunu. Geciken adalet, adalet değildir arkadaşlar.

Sayın Bakan Yardımcım, davalar bitmiyor. İstinaf kurumu getirildi yargı sistemini hızlandırmak için. Allah aşkına, basit bir iş davası iki yıl sürüyor, istinafa gidiyor; iki yıl, üç yıl da orada sürüyor. Ya, buna bir çözüm bulmak zorundayız artık. Bakın, basit bir iş davası bile dört beş yılda bitmiyorsa burada büyük bir sorun var demektir. Burada, liyakatsiz hâkimlerin de yargılamaların uzamasına sebep olması ayrı bir sorun olarak önümüzde duruyor. Uzmanlık gerektirmeyen, sadece hukuki değerlendirme gerektiren konularda bile dosyalar bilirkişiye gönderiliyor arkadaşlar. Bu da liyakatsiz hâkimlerin yargı organına yıkladığı sorunlardan biri.

Yargı üzerindeki şaibeler önemli bir sorun. Yargı üzerindeki şaibeleri elbette biz burada konuşmaktan hoşnut değiliz ancak Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının HSK'ye gönderdiği mektup maalesef yargı organının içler acısı hâlini ortaya koymaktadır. Yargı düzeninin rüşvetle anılması milletimizin adalete olan inancını zayıflatmaktadır. Bu konunun amasız fakatsız bir şekilde çözülmesi gerekmektedir. Ben Sayın Adalet Komisyonu Başkanımın, Sayın Adalet Bakan Yardımcımın, AK PARTİ'li Grup Başkan Vekili arkadaşlarımızdan bu Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının gönderdiği ihbar mektubunun akıbetinin ne olduğuyla ilgili Meclisi bilgilendirmelerini özellikle rica ediyorum.

Evet, hukuk fakülteleri sorunu maalesef önemli bir sorun. Hukuk fakültelerinin çoğalmasi, bunun sonucu olarak fakültelerde verilen yetersiz eğitim, avukat sayısının çoğalmasi ve yetkin olmayan hukukçuların ortaya çıkması maalesef camianın önemli bir sorunu. Burada tedbir olarak yeterli eğitim vermeyen hukuk fakülteleri kapatılmalıdır, hukuk fakültesine giriş barajı sınırlandırılmalıdır, açık olan fakültelerdeki öğrenci sayısı azaltılmalıdır. Bunun yanında, hukuk fakültelerinde teori eğitiminin yanında pratik eğitime de gereken önem verilmelidir; en basit hâliyle, bir hukuk fakültesi mezunu okulu bitirdiğinde bir dava dilekçesini yazabilmelidir.

Evet, çoklu baro uygulaması son olarak değineceğim konu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Türk yargısı hüküm, iddia ve savunma olmak üzere üçlü sacayağından oluşmaktadır. Nasıl ki hüküm, iddia gibi sacayaqları bölünemiyorsa, savunma ayağı da bölünemez, bölünmemeli değerli milletvekilleri. Bu anlamda, çoklu baro uygulamasını yanlış buluyoruz, bu konuda iktidarın "ben yaptım oldu" anlayışına da açıkça itiraz ediyoruz. Eğer iktidar, avukatlarla ilgili bir adım atacaksa avukatlarımızın az önce söylediğimiz sorunlarına odaklanmasını onlardan talep ediyoruz. Yapılması gereken çoklu baro değildi değerli milletvekilleri, mevcut baro seçim sistemlerinin daha demokratik, daha katılımcı hâle getirilmesi, seçimlerde blok liste yerine nispi temsile dayalı seçimlerin yapılması sağlanmalıydı. İktidar daha demokratik bir tercih belirleme yerine maalesef bölmeyi tercih etti. Bizim görüşümüz çok açık, çoklu baro değil, çoğulcu baro diyoruz.

Bu duyularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Toktaş
Bursa

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'a söz veriyorum.

Sayın Toktaş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

"Sekizinci yargı paketi" adı altında yine bir torba kanunla karşı karşıyayız. Kesintisiz iktidarınızın 22'nci yılındasınız ve sekizinci yargı paketini konuşuyor olmamıza rağmen ülkemizde yargının durumu maalesef ortadadır. Yargı yerle bir olmuş, adalete güven yüzde 20'lerin altına düşmüştür ve bu paketle de birkaç puan daha düşeceği kesindir. Neden, biliyor musunuz? Bu paketin 22'nci maddesiyle kayyumlara yaptıkları işlemlerden mali ve hukuki olarak sorumsuzluk getiriyorsunuz, âdeta atadığınız yandaş kayyumları hatadan münezzeh kılmaya çalışıyorsunuz. Bu maddeyle hırsızlığa ve yolsuzluğa mı göz yummak istiyorsunuz? Bu maddeyle kayyumlar eliyle birilerinin malını hovardaca harcamak mı istiyorsunuz? Bu maddeyle soygunu, talanı ve haramı mı meşrulaştırmak istiyorsunuz? Peki, bu düzenlemeye acaba neden ihtiyaç duyuyorsunuz, önemli nokta bu. Burada sekizinci yargı paketinin görüşüldüğü Adalet Komisyonunun Başkanı dâhil olmak üzere, yakın akraba ve yandaşlarınızın kayyumluk yapması ve yapacak olmasının bir etkisi var mıdır acaba? Bu maddeyle anayasal teminat altında olan mülkiyet hakkına

bu dokunulmazlık zırhıyla daha da çöküleceğini düşünüyorum. Tabii, yargı elinizde, TMSF elinizde ve atadığınız yandaş kayyumları da bu vesileyle dokunulmaz kılmak istiyorsunuz.

Çok somut bir örnek vermek istiyorum. Kayseri’de Boydak ailesinin tüm mallarına el koydunuz, terörü finanse eden bir eşya gerekçesiyle tüm şirketlerini ellerinden aldınız. Onlarca mensubu olan bu ailenin her mensubuna, her şirket ortağına sanki terörü finanse eden gibi, sanki terörist gibi muamele ederek tüm şirketlerine el koydunuz.

Bakınız, muhterem milletvekilleri, özellikle de iktidar milletvekilleri, bu Boydak ailesinin yargılanan bazı mensupları mahkemede Pensilvanya’ya o dönemin Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Özhasseki’nin teşvikiyle beraber gittiklerini ifade etmişlerdir. Mehmet Özhasseki bugün Çevre ve Şehircilik Bakanı olmasına rağmen bu aile mensupları cezaevindedir ve bütün mallarına âdeta çökülmüş durumdadır.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yalan söylüyorlar.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, vatandaşların iddiasıdır, çıksın, siz değil Özhasseki gereğini söylesin.

Muhterem milletvekilleri...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada değil ama.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) - Sesimiz kendisine ulaşıyordu.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada değil, o yüzden...

HASAN TOKTAŞ (Devamla) - Bakınız, değerli milletvekilleri, kayyumlar eliyle çökülmüş olan bu şirketler altmış yetmiş yıllık şirketlerdir. Bu şirketler âdeta okullarda ders olarak okutulması gereken, başarı hikâyesi olarak okutulması gereken ve bir dönem de sizlerin “Anadolu Kaplanları” diye tabir etmiş olduğunuz Anadolu’nun önemli şirketleridir. Bu şirketlerin tamamına el konulmuştur; altmış yetmiş yıllık şirketlerdir, tırnaklarıyla kazanmış olduğu şirketlerdir ve siz bütün bu insanları terörist yerine koyarak mallarına el koydunuz.

Atadığınız kayyumlar ne yapıyor biliyor musunuz? Bin dolarlık otellerde bardağı bin dolara viskileri içiyor ve siz “Onlara hesap sormayalım.” diyorsunuz. Malları âdeta haraç mezat, “listeden beğen” şeklinde ucuza birilerine satacaklar; belki oraya kayyumları atayanlara, yandaşlarını atayanlara peşkeş çekecekler, siz “Bunlara dokunulmazlık zırhı getirelim.” diyorsunuz. Hukuk bu mudur, adalet bu mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Toktaş, lütfen tamamlayın.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bakınız, 1982 Anayasası’nın geçici 15’inci maddesinin ilk 2 fıkrası darbeci generallere dokunulmazlık getirmiştir. İşte, bu yargı paketinizin 22’nci maddesini getiren siz, bize darbecileri hatırlatıyorsunuz. Siz de mali olarak çökmek istediğiniz bu mallara, şirketlere âdeta benzer bir dokunulmazlığı getiriyorsunuz. Bir darbeci zihniyete sahipsiniz. Bundan vazgeçin; bu, doğru değildir; bu, hukuki değildir; bu, ahlaki değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisini bu emellerinize alet edemezsiniz diyor, bütün heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Toktaş, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde geçen “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez
Hakkâri
Gülcan Kaçmaz Sayyigît
Van

Kamuran Tanhan
Mardin
Ömer Faruk Hülakü
Bingöl

Gülüstan Kılıç Koçyiğît
Kars
Ferit Şenyazar
Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğît’e söz veriyorum.

Sayın Kılıç Koçyiğît, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yoğun bir mesai yapıyoruz ve bu yoğun mesainin içerisinde meram anlatmakta gerçekten bazen zorlanıyoruz. 21’inci yüzyılda, 2024 yılında, uzay çağında -bir ayağımız demiyoruz çünkü artık “Uzaya gittik.” diyorsunuz ya- bazı konularda konuşmayı gerçekten zül sayıyoruz. Hâlâ burada bize, kendimize ait olan iki cümleyi çok gören bir anlayışa karşı sözümüz yok yani söz bitiyor, bizim sözümüz çok da, sözün bittiği yer. Burası bizim de ana vatanımız değil mi, bunu inkâr etmiyorsunuzdur sanırım. Biz Kürtler buradaydık hep, hep buradaydık. Hatta Malazgirt’in kapılarını biz açtık. Bizans ordusunun yenilmesinde Kürt süvarilerinin önemi herhâlde hiç kimse reddetmeyecektir. Sonra binlerce yıl birlikte yaşadık, yan yana, iç içe. Sonra, bu ülke işgal edildiğinde Çanakkale’de ve Kurtuluş Savaşı verildiğinde Atatürk ilk nereye gitti? Samsun’a gitti, Erzurum’a gitti, değil mi? Kim vardı Erzurum’da? Kim vardı Sivas’ta? Kürtler vardı, değil mi? Kürt beyleri vardı ve o Kürt beylerinden ve aşiretlerinden yardım istedi. “Ülke işgal altında, gelin, el ele verelim, ülkeyi kurtaralım.” dedi. Sonuç? Sonuç; Çanakkale’ye Kürtler de gitti, Kürtler de savaştı ve bu ortak vatani, bugünkü sistemi beraber kurduk ama ne oldu? Sonra döndünüz dediniz ki: “Ya, siz iyisiniz hoşsunuz, vallahi Malazgirt’in de kapılarını, Anadolu’nun da kapılarını siz bize açtığınız, bizimle de her zaman yan yana durdunuz, omuz omuza kanınız aktı ama bugün artık buraya kadar çünkü biz artık yeni bir devlet kurduk ve bu devletin içerisinde Kürt’e yer yok, statü de yok.”

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Arkada kim oturuyor ya?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Bunu dediniz, bunu dediniz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – O sizin kuruntunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) Şimdi, bir dinleyin, bir dinleyin sayın vekiller.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Yalan söyleme de dinleyelim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Şimdi, ben size söyleyeyim mi? Biz diyoruz ki: Biz burada varız, hep vardık.

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – Ben de varım, biz de varız.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bak, biz de varız burada.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Hep vardık. Burası bizim yurdumuz ve siz, bizi öz yurdumuzda, kendi vatanımızda dilsiz bırakmak istiyorsunuz, haksız bırakmak istiyorsunuz, hiçbir hakkımız olmasın istiyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazık! Yazık!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Biz belediyeleri yönetmeyelim, biz seçilmeyelim, biz seçmeyelim, biz hiçbir

yere gelmeyelim istiyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Doğru konuşun, doğru değilsiniz.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Geldin Meclise. Nerede konuşuyorsun? Mecliste konuşuyorsun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Ha, gelmemiz için bir koşul sunuyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Doğru değilsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Evet, bir koşul sunuyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Şu anda Mecliste konuşuyorsunuz, bakın.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Biz, siz diye bir şey yoktu zaten.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Ne diyorsunuz biliyor musunuz? “Evet, vekil olabilirsiniz, belediye başkanı olabilirsiniz, bir yere gelebilirsiniz ama bir şartla, Kürtlüğünüzü inkâr edeceksiniz.”

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Yapma, yapma! Öyle bir şey yok, yok öyle bir şey! Kürtler üzerinden siyaset yapıyorsunuz, yapmayın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – “Kürtlüğünüzü inkâr edip geleceksiniz, tam biat edeceksiniz, tam teslim olacaksınız. Eğer bizim Kürt'ümüz olursanız, itaat eden Kürt olursanız o zaman siz baş tacısınız ama hakkınızı savunursanız, dilinizi savunursanız, tarihinizi savunursanız, kültürünüzü savunursanız, kökünüzü savunursanız, işte, o Kürt'e tahammülümüz yok.” O zaman, o Kürt, bölücü oluyor. Şimdi, ben söylüyorum: Avrupa'da, dünya kadar ülkede hem dünya kadar resmî dil hem de her kantonun neredeyse birden fazla dili var. Siz Avrupa'da bir bölünme paranoyası duyduunuz mu? Ya tamam, anlıyoruz, Osmanlı koca bir imparatorluktu, dağıldı; geldi, geldi, Anadolu'ya sıkıştı; evet, bir travma var, bu travmayı anlıyoruz ama arkadaşım, yüz yıl geçmiş ya, kurtulun bu travmadan artık, kurtulun. Şimdi, biz gelip burada kendi dilimizi konuştuğumuzda kalkıp oradan bize nasıl “bölücü” dersiniz ya!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Senin diline kimse karışmamış.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Benim dilim senin ülkeni, benim ülkemi, yaşadığımız ülkeyi nasıl böler ya, nasıl böler? Siz burada Baba Tahir-i Uryan'ın bir Kürtçe şiirinden, siz burada Ahmed-i Hani'nin bir dizesinden, siz burada Cîğêrhun'un 2 mısrasının Kürtçe okunmasından nasıl çekinirsiniz, nasıl bunu yasaklıyorsunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Sen bırak onu da kitabı bile yasaktı o zaman, kitabı yasaktı, kitabı; onları serbest bırakan grup burada.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Biz burada Kürtçe konuştuğumuzda siz hangi yasadan...

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Dediğin şeylerin hepsi yasaktı. O kitaplar yasaktı, onu biz bastık, biz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Ya, bir yasa, bir Anayasa halkın dilini yasaklayabilir mi?

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – O kitapları basan grup burada.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Ya, siz Allah'a inanıyorsunuz, hep öyle diyorsunuz, “Biz Allah'a inanıyoruz, iman ediyoruz.” diyorsunuz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Kürtçe Kur'an-ı Kerim'i dahi biz bastık.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK'ya inanmıyoruz, teröristlere inanmıyoruz!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – İkiyüzlülük siyasetini bırakın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Peki, Allah “Ben sizi çeşit çeşit yarattım, farklı farklı dillerde yarattım birbirinizle anlaşın, konuşun.” demiyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, senin konuştuğunu anlamıyoruz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Madem yasak, propagandalarınızı Kürtçe niye yaptınız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Peki, ben farklı bir dil olan kendi dilimde konuştuğumda niye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anlamıyoruz senin konuştuğunu.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, bakın, derdiniz ne biliyor musunuz?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hizmet, hizmet; derdimiz hizmet.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Kapalı kapılar arkasına gideceksiniz, halkın karşısına gidiyorsunuz, seçim zamanı “...”(“”)Vallahi Kürtçe “...”(“”)ibaret değil; bu, bir.

Siz -Kürtlerin dilini- burada mikrofonu kapattıktan sonra gidip orada “...”(“”)demenizin beş kuruşluk bir değeri yok, bu da iki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Biz burada Kürtçe konuştuğumuzda, burada Kürtçe bir mısra, Kürtçe bir şiir, Kürtçe bir ninni, Kürtçe bir ezgi söylediğimizde bu sizin zorunuza gidiyorsa vallahi hiç kusura bakmayın, söyledik, söyleyeceğiz, bundan sonra da Kürtçeyi bu kürsülerden duyacaksınız; buna alışsanız iyi olur.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Sen de bunlara alışacaksın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bunun çözümü nedir biliyor musunuz? Tahammül etmektir, empati geliştirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bizim halkımız -bir kez daha söyledik, söylüyoruz- Kürtler köle değil, bu ülkenin özbeöz halkıdır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Kürtler üzerinden siyaset yapıyorsun. Kürtler bizim değerimizdir, siyaset yapıyorsun onlar üzerinden, yapma!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Dil haktır, temel haklardan biridir. Ana dil herkese haktır, kimse yasaklayamaz.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Şu Diyarbakır'daki annelerin yanına git. Ağılattığınız Kürt annelerinin yanına gidin, Kürtçeyi konuşuyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâziğ) – Diyarbakır annelerine gideceksin, Kürt anneleri orada.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yenişehirlilioğlu, buyurun...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bir dil yasaklamak hangi zamanda, hangi yıllarda kaldı?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Boş ve gerçek dışı sözlerin seçim sahasındaki sıkıntılarını gelip burada provoke etmekten başka bir anlamı yok ya!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Müsaade ederseniz bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen, izin verin.

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, buyurun.
V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Lütfen, rica ediyorum, dinleyelim. Söyleyeceğimiz bir şey varsa... (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

RESUL KURT (Adıyaman) – Dinle kardeşim, dinle ya! Dinlemeyi öğren. Dinleyin ya!

BAŞKAN – Sayın Yenişehirlioğlu, siz Genel Kurula hitap edin.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Yani, Genel Kurula hitap ediyorum çünkü ben konuşmacıların hepsini saygıyla dinliyorum, bundan da keyif alıyorum.

Şimdi, bir tartışma, bu, uzun süredir devam ediyor ama ben partimiz açısından şunu belirtmek mecburiyetindeyim: AK PARTİ Kürt kardeşlerimiz için sessiz devrimler gerçekleştirmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yine, kardeşlerimizin haklarını elde etme başarısının da mimarı olmuştur. Ekonomik, sosyal, kültürel alanlar başta olmak üzere, toplumsal hayatın her noktasında Kürt kardeşlerimizin en büyük destekçisi yine AK PARTİ'dir efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Yenişehirlioğlu, lütfen tamamlayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Toparlayacağım.

AK PARTİ, bu noktada tutarlı ve hak temelli bir yaklaşım biçimini benimsemiştir. AK PARTİ Hükûmeti döneminde, 2003 yılında, ilçe nüfus müdürlüklerine bildirilen genelgeyle ebeveynlerinin istedikleri takdirde çocuklarına Kürtçe isim koyabilmesi imkânını biz tanıdık. 2009 yılında Kürtçe televizyon TRT Şeş yayını bizim zamanımızda başladı. Yine, 2010 yılında Mardin Artuklu Üniversitesinde Kürt Dili ve Kültürü Ana Bilim Dalı kurulmuş ve bu uygulama bazı üniversitelerimizde de devam ettiriliyor. Terörden canı yanan bölgeleri devletimiz tüm imkânlarını seferber ederek ihya ediyor, o bölgelere gidenler çok net bir şekilde bunu görüyorlar. AK PARTİ'nin Kürtlere karşı duyduğu hassasiyet bu denli ortadayken Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde yapılmak istenen maalesef nezaketli bir tavır değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Yenişehirlioğlu, vekiliniz Kürtçe...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Ya, bir dinle, sus!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Özür dilerim, bitireyim.

BAŞKAN – Sayın Yenişehirlioğlu, lütfen, teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Ben size yine -çünkü Meclis Başkanımız biraz önce okuduğu için- Anayasa'nın maddesini okumayacağım ama yaptığımız çalışmaları da burada anlatmak istedim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Ne güzel! Niye devam ettirmiyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Niye sadece onlarla sınırlı?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz bu ülkede halklar adına atılan her olumlu adımı takdir ettik, ederiz de ama eğer bu adımlar gerçek anlamda bir dil özgürlüğüne, gerçek anlamda temel hak ve özgürlüklerin ilerlemesine vesile olmuyor, sadece bir makyajdan ibaretse tabii ki bunun eleştirisini de yaparız.

Şimdi Sayın Yenişehirlioğlu söyledi, Artuklu Üniversitesinde Kürtçe bölüm açıldı. Ben soruyorum: Kaç Kürdoloji mezunu öğretmen atanıyor? Yılda 4 bile değil. Onu da geçtim, daha geçen hafta bu Genel Kurulda onlarca defa söyledik; Kürtçe tiyatro, Hamlet oyunu yasaklandı Sayın Başkan. Metin, Kemal Kahraman'ın, Bingöl'de Zazaca vermek istediği konser yasaklandı. Ben Hükûmet değilim, ben İçişleri Bakanı da değilim; herhâlde bunları ben yasaklamadım; kim yasakladı? Şimdi, bir taraftan bunları anlatacaksınız, bir taraftan bunu yasaklıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür için açıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Şu anda siz AK PARTİ'den Meclis Başkan Vekilisiniz ve burada bizim milletvekilimiz, Baba Uryan'dan Kürtçe bir dize okudu ve siz mikrofonu kapattınız.

Şimdi, biz gözümüzle gördüğümüze, yaşadığımıza, tanık olduğumuza mı inanalım, yoksa orada alt alta dizilmiş, gerçek hayatta karşılığı olmayan, çoğu kâğıt üzerinde kalan ve tersten de asimilasyona neden olan, Kürtlerin asimilasyonuna hizmet eden projeleri, uygulamaları mı referans alalım? Biz yaşadığımıza bakıyoruz, ben burada bir Kürt milletvekili olarak selamlama bile yaptığımda siz bana İç Tüzük hatırlatıyorsunuz, mikrofonumu kesiyorsunuz. Hakikat budur, bu hakikate göre kendilerini gözden geçirmeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "olarak" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
Mühip Kanko
Kocaeli

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Ali Karaoba
Uşak
Evrin Karakoz
Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'a söz veriyorum.

Sayın Karakoz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Torba yasanın 9'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Torba yasada Anayasa'mıza ve Anayasa Mahkemesi kararlarına açık bir şekilde aykırılıklar olduğunu defalarca dile getirdik. Torba yasa sistemi istisnai bir durum olması gerekirken AKP iktidarı ne yazık ki son zamanlarda çıkan kanunların yüzde 90'ını bu şekilde çıkarmaya çalışmaktadır. Kanun yapma sürecinde toplumun tüm kesimlerinin görüşleri alınması gerekirken AKP iktidarı bırakın toplumun görüşünü almayı asli vazifesi kanun yapmak olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerini dahi dinlemez duruma gelmiştir. Torba yasa sürecinde Anayasa'ya ve Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırılık itirazlarımız dinlenmemiş, ihtisas komisyonlarının da çalışmaları engellenmiştir. Bu torba yasa ve önceki torba yasalar Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarına ve saygınlığına ciddi anlamda zarar vermiştir. AKP iktidarında, kanunlar maalesef yasama geleneğimize, usullerimize ve Anayasa'mıza uygun olarak yapılmamakta, zaman içerisinde de bu nedenle kanunlar yamalı bohçaya dönmektedir çünkü AKP iktidarı "kervan yolda düzülür" mantığıyla kanun yapmaktadır. Örneğin, yürürlük tarihi bir sene sonraya bırakılan kanunlarda dahi kanun yürürlüğe girmeden pek çok değişiklik yapılmaktadır. Bugün, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yürütmenin baskısı ve müdahalesi, yasama ve yargıya duyulan güveni neredeyse bitme noktasına getirmiş, yasama ve yürütmeyi işlevinden çıkarmıştır.

Sayın milletvekilleri, hatırlatmakta fayda var ki AKP iktidarı geçmişte Fetullahçı terör örgütüyle birlikte ortaklık yapmış, bu dönemde Ergenekon, Balyoz gibi kumpaslar ortaya çıkmıştır. Hatta dönemin Başbakanı, o dönemde bu davaların savcısı olduğunu dahi ifade etmiştir. AKP iktidarı 2010 yılına gelindiğinde de Fethullahçı terör örgütüyle iş birliğine devam etmiş ve neredeyse tüm mahkemeler, özellikle de yüksek yargı organları FETÖ mensuplarıyla dolmuştur. FETÖ darbesi sonrasında ve öncesinde yaşananlardan ders çıkarmasını beklediğimiz AKP iktidarı maalesef bundan ders çıkarmamış, yine bugün yargıda cemaat ve tarikatların güç odağı olmasına izin vermiştir. Devlet, ülkede yaşayan herkesin devletidir, yargı herkesin yargısıdır, adalet herkes içindir. İktidarı, kendisinden olmayanları dışlayan, yok sayan tutumundan vazgeçmeye ve hukuk devleti ilkesini tam olarak uygulamaya davet ediyorum. Yargı kararları eleştirilebilir ancak sizin iktidarınızda bırakın eleştiriyi yargı organları azar ve ayar yemektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün Anayasa Mahkemesinin kaldırılması dahi dile getirilmekte, iktidarın talimatlarına değil, hukuk devleti ilkesine göre karar veren yargı organları iktidar eliyle itibarsızlaştırılmaktadır. Hukuk "Oy çokluğu bende, ben yaptım oldu." işine gelmediğinde de "Yanlış oldu." denilebilecek bir alan değildir. Adalet devletin temelidir, adalet mülkün de temelidir. Bu torba yasa tüm maddeleriyle milletimizin beklentilerini karşılamaktan fersah fersah uzaktadır.

Diğer taraftan, geldiğimiz noktada milletimizin yargıya olan inancı ve güvenini ortadan kaldıran iktidar her şeye zam yaparken ne öğrencinin ne emeklinin ne işçinin ne emekçinin ne tüccarın ne de çiftçinin beklentilerine cevap vermiştir. Vatandaşlarımız geçirdiğimiz bu zor zamanlarda dertlerine çare beklerken, çözüm beklerken iktidar yine milletimizin sesini duymamış, görmemiş ve "Ben ne yaparsam olur." diyerek yine bildiğini yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, geleceğinden kaygı duyan bir adam çevresindekilere diyor ki: "Yarın ne olacak, sonrasında ne olacak? Ben çok kaygı içindeyim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Karakoz, lütfen tamamlayın.

EVİRİM KARAKOZ (Devamla) – Diyorlar ki: "Ya, şurada biri var, senin geleceğine dair tahminlerde bulunsun." Adam gidiyor, diyor ki: "Benim yarınım ne olacak?" Diğeri diyor ki: "Sen yirmi iki sene boyunca yokluk çekeceksin, sefalet çekeceksin." Adam diyor ki: "Sonra?" "Sonra alışacaksınız." diyor ama biz diyoruz ki: Biz bu hukuksuzluğa, bu çözümsüzlüğe asla alışmayacağız, milletimizi de alıştırmayacağız, 31 Martta tüm Türkiye'de yerel yönetimlerde Cumhuriyet Halk Partisi iktidarını kuracağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakoz.

Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Uyandırma zamanı Başkanım, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Günaydin, Evrim Karakoz, Süleyman Bülbül, Okan Konuralp, İnan Akgün Alp, Hasan Öztürkmen, Sibel Suiçmez, Aliye Coşar, İsmail Atakan Ünver, Deniz Demir, Semra Dinçer, Yüksel Mansur Kılınç, Ömer Fethi Gürer, Mühip Kanko, Ayça Taşkent, Türkan Elçi, Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Ali Bozan, Dilan Kunt Ayan, Cengiz Çandar.

Değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyorum ve aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul
Şerafettin Kılıç
Antalya

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Mustafa Bilici
İzmir

Mustafa Kaya
İstanbul
Serap Yazıcı Özbudun
Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül
Aydın
Mühip Kanko
Kocaeli

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Ali Karaoba
Uşak
İnan Akgün Alp
Kars

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a aittir.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Teklifin 10'uncu maddesi aslında hukuk devletini ihlal bakımından ve anayasal hürriyetleri tehdit bakımından dolayısıyla demokrasiyi tehdit bakımından en ciddi hükümlerden biri. Neden? Çünkü bu, Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesine (6)'nci fıkrayı ekliyor. Bu fıkra aslında suç örgütüne üye olmamakla birlikte, örgüte üye olmamakla birlikte, örgüt adına suç işleme şeklinde bir fiil düzenleniyor. Fiil öylesine müphem ve muğlak kavramlarla tanımlanmış ki hangi fiilin bu suçu teşkil ettiği veya etmediği konusunda yargı kuruluşları mutlak bir takdir yetkisine sahip kılınmış; bir başka deyişle, bu hüküm kapsamında aslında yargı iktidarına suç yaratma yetkisi devredilmiş. Hâlbuki, Anayasa'mızın 2'nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi suç ve cezayı yaratma iktidarının yasama organına ait olduğu anlamına gelen suç ve cezanın kanuniliği ilkesini ihtiva etmekte ve anayasa koyucu, hukuk devleti ilkesinde bu kavram mündemiç olduğu hâlde, konunun önemine binaen ayrıca ve açıkça 38'inci maddede de bu ilkeye yer vermiş durumda. Hâliyle 220'nci maddenin (6)'nci fıkrasına eklenen bu hüküm, bir yandan Anayasa'mızın 2'nci maddesini, diğer yandan 38'inci maddesini ihlal etmektedir. Üstelik maddenin gerekçesine baktığınız zaman sözüm ona Anayasa Mahkemesinin Aralık 2023'te yayımladığı kararın gereklerini yerine getirmek üzere bu hükmün tanzim edildiği ifade edilmiştir. Oysa Anayasa Mahkemesinin kararını incelediğimizde, mahkeme tam da demin benim ifade ettiğim Anayasa'ya aykırılık sorunlarına değinmek suretiyle bir önceki hükmü aynı gerekçelerle iptal etmiştir. Yüksek mahkeme şunu demektedir: Eğer suç düzenleyen bir hüküm böylesine müphem, muğlak kavramlarla hükme bağlanacak olursa o takdirde hukuk devletinin belirlilik ilkesi ihlal edilir ve böylece suç ve cezanın kanuniliği ilkesi de ihlal edilmiş olur. Üstelik Anayasa Mahkemesi çok mühim bir konuya daha dikkat çekiyor. Yüksek mahkemeye göre böyle bir suç tanımını kabul etmek mümkün değil çünkü suçu düzenleyen hükümde mutlaka şüpheye yer bırakmayan açıklıkla bir tanım olmalı ama bu hüküm karşısında bir anayasal hürriyet kullanılırken hürriyetin süjesine "Suç işlediği gerekçesiyle ceza uygulanacaktır." diyor ve bu bağlamda, ifade hürriyetini, örgüt kurma hürriyetini, örgütlenme hürriyetini, basın-yayın hürriyetini, bilim sanat hürriyetini ve din hürriyetini işaret ediyor Anayasa Mahkemesi. Gerçekten de ne olacak eğer bu hüküm yürürlüğe girerse, aslında anayasal hürriyetini kullanan bir vatandaş suç işlediği gerekçesiyle cezalandırılacak. Bakın, çok yeni olarak Hürriyet Evi'nin (Freedom House) 2024 Dünyada Özgürlük Raporu yayınlandı ve Türkiye için ne söyleniyor biliyor musunuz? Şunlar söyleniyor: Bir kez, Türkiye 2018'den beri bu raporlara göre özgür olmayan ülkeler kategorisinde. Ve deniyor ki: "Türkiye'de iktidar sahipleri ellerindeki yetkileri kullanarak öylesine manipülatif politikalar izlemektedir ki bir kere seçim arenasında oyun koşullarını eşitsiz kılmaktadır, böylece muhalefetin iktidara tırmanmasını engellemektedir. Seçim yarışı eşit değildir, bu seçim yarışını eşitsiz kılan düzenlemelerle iktidar el değiştirememektedir. Bu durum demokrasiyi tehdit etmekte, otoriterizmi pekiştirmektedir." Yani tam da bu hükümle ulaşılmak istenen maksadı ifade ediyor Hürriyet Evi. Dolayısıyla biz bu hükmün metninden çıkarılması gerektiğini savunuyoruz. Ayrıca, değerli milletvekilleri, bu hükümde fiil-ceza dengesi de ihlal edilmiştir. Hükmün ilk fıkrasında çok ağır bir fiil düzenlenmekte ve ceza olarak alt sınır dört yıl, üst sınır olarak sekiz yıla hükmedilmektedir. (2)'nci fıkra nispeten daha hafif bir hüküm, daha hafif bir suç tanımlanmakta ve cezanın alt sınırı iki yıl, üst sınırı dört yıl olarak düzenlenmektedir. Peki, bu (6)'nci fıkraya eklenmesi planlanan hüküm nasıl? İlk iki fıkraya kıyasla çok daha hafif bir suç aslında tanımlanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, lütfen tamamlayın.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Ama cezanın alt sınırı olarak iki yıl altı ay, üst sınır olarak ise altı yıl düzenlenmektedir. Dolayısıyla burada fiil-ceza dengesi de bozulmaktadır. Ayrıca, bu hüküm ülke düzeyinde eşitsiz uygulamalara yol açacaktır çünkü her yargı kuruluşu mutlak bir keyfiyetle karar verecektir; böylece, Anayasa'nın "eşitlik" ilkesini düzenleyen 10'uncu maddesi de ihlal edilecektir. Biz bütün muhalefet partileri olarak Komisyon'da bu hükmün metninden çıkarılması gerektiğini savunduk ama kimse bizi dinlemedi. Saadet Gelecek Grubu olarak burada bir daha tekrarlıyoruz: Bu hüküm metninden çıkarılmalıdır. Aksi hâlde, bu hükümle vatandaşların hepsi anayasal hürriyetlerini kullandıkları hâlde maalesef, suç işledikleri gerekçesiyle ağır hükümler giyecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yazıcı Özbudun.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz sahibi Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'a söz veriyorum.

Sayın Alp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Görüşülmekte olan yargı paketiyle ilgili bir önceki konuşmamda bu pakette düzenlenen maddeler içerisinde Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin (6)'nci fıkrasında yapılmak istenen değişiklik ve bu madde delaletiyle Türk Ceza Yasası'nın 314'üncü maddesinde yapılmak istenen değişiklik mevcut hâliyle yasalaşırsa bunun uygulamada ve AK PARTİ'nin siyasi amaçlarını gerçekleştirmede bazı tuzaklar içerdiğini söylemiştim.

Sayın milletvekilleri, biz tabii, yirmi yılı aşan bir avukatlık tecrübesinden sonra buradayız, bu tecrübeye de dayanarak söyleyebilirim ki, uygulamadaki örneklerinden de buradaki saygın hukukçuların da çok iyi bildiği gibi, bir kişinin örgüt üyesi olarak cezalandırılabilmesi için kişinin eylemindeki sürekliliğe bakılır, eylemlerin çeşitliliğine bakılır, yoğunluğuna bakılır, yoğunluğu dikkate alınır ve kişinin örgütün hiyerarşik yapısı içerisine dâhil olup olmadığına bakılır. Oysa sizin getirdiğiniz düzenleme bu şekilde yasalaşacak olursa örgüt üyesi için aranan şartlar, örgüt üyesi olmayan failer bakımından aranmayacaktır. Peki, böyle olursa durum ne olacaktır? Böyle olursa önümüzdeki dönemde demokratik hak ve taleplerde bulunan yurttaşlar üzerine aşırı baskıcı bir yönetim uygulaması devam edecektir ve siz de maddeyi bu hâliyle yasalaştırmak isterken sizin siyasal amacınız da budur. Bakın, siz daha önce Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulmamasına dair Yargıtayın verdiği kararı burada savundunuz,

ondan önce “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını tanımıyorum, karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz.” diyen bir zihniyeti de savundunuz. Niye savundunuz? Çünkü Anayasa Mahkemesinin verdiği ihlal kararları sizin bu siyasal amacınızı gerçekleştirmenize engel oluyor. Anayasa Mahkemesi 2017 yılında verdiği bir kararda şu tespitlerde bulunuyor: “Kişilerin anayasal hak ve özgürlüklerini kullanmaları esnasında işledikleri suçlardan dolayı 5237 sayılı Yasa’nın 227’nci maddesinin (6)’ncı fıkrasının bu şekilde uygulanması suretiyle mahkûm edilmelerinin özellikle ifade ve toplanma özgürlükleri üzerinde caydırıcı etki yaratması kaçınılmazdır.” Siz yasayı bu şekilde uygulamaya devam ederseniz insanların ifade ve toplanma özgürlükleri üzerinde caydırıcı etki yaratmaya devam edeceksiniz. İşte, sizin siyasal amacınız budur; o yüzden Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesine uymuyorsunuz, maddeyi maddi ve manevi unsurlarına dokunmaksızın aynen geçirmek istiyorsunuz. Bakın, Anayasa Mahkemesi... Bu karar da üstelik pilot bir karardır; yapısal bir sorundan kaynaklandığı için mahkeme pilot karar alma ihtiyacı hissetmiştir 2017 yılında ve şu tespiti yapıyor: “Söz konusu hükmün uygulanması yalnızca daha önce cezalandırılmış kişileri, Anayasa’nın 36’ncı ve 34’üncü maddeleriyle korunan haklarını bir daha kullanmaktan caydırmakla kalmaz, hiç kuşkusuz, aynı zamanda toplumun diğer mensuplarını da düşüncelerini serbestçe açıklamaktan ve toplantı ve gösterilere katılmaktan caydırır.” İşte, siz bunu devam ettirmek istiyorsunuz çünkü seçimden sonra ağır ekonomik tablo karşısında tepkileri yükseltecek olan toplumun değişik kesimlerinden insanların sesini bu maddeyi kullanarak bastırmaya ve insanları, temel haklarını kullanmaktan yine bu maddeye dayanarak caydırmaya çalışıyorsunuz. İşte, bizim isyanımız bunadır; muhalefetin, dünden beri devam eden müzakerelerde ısrarla ve tutarlılıkla dile getirdiği husus budur. Siz bu maddeyi siyasal amacınızı gerçekleştirmek için kullanıyorsunuz.

Bir önceki konuşmamda da belirtmiştim, “Baron borsasına müşteri topluyorsunuz.” demiştim. Sabahtan beri telefonlarım susmuyor, basından insanlar arıyor, yurttaşlarımız arıyor, “Nereden biliyorsun baron borsası kuracaklarını...” Çünkü siz dün de FETÖ borsası kurdunuz. Neye dayanarak? Yine bu maddelere dayanarak. Ve bu maddenin devamı sizin için bu bakımdan önemlidir. Dünden beri devam eden müzakerelerde bu şekilde, muhalefetin çeşitli mensuplarının tutarlı bir şekilde ortaya koyduğu bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Alp, lütfen tamamlayın.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – ...aynı sebepten kaynaklanan eleştirilere de katılıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Alp, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri birlikte oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Karar yeter sayısı arayarak isterseniz memnun oluruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yok Sayın Başkan, yok.

BAŞKAN – Peki, elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 10- 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 220. maddesinin 6. fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Zülküf Uçar

Van

Ali Bozan

Mersin

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

Onur Düşünmez

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Van Milletvekili Zülküf Uçar’a söz veriyorum.

Sayın Uçar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bugün, Genel Kurulu ve bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlayarak başlıyorum.

Evet, aslında yaklaşık iki haftadır, geçen haftadan bu yana önce Komisyonunda konuştuk, anlattık ama anlatamadık, bugün Genel Kurulda bu maddeyi konuşuyoruz. Konuştuğumuz konu hangi madde? Hani, şu güvenlik güçlerine moral olsun diye düzenlenmiş olan madde, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin (6)’ncı fıkrası; hani, şu Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ve açıkça birkaç kriter önümüze koyarak “Yeniden düzenleyin.” dediği maddeden söz ediyoruz. Ama tabii, sizler iktidarın size vermiş olduğu sarhoşlukla bu düzenlemeyi getiren kanun teklifi sahipleri olarak bir hukuk metni düzenlemediniz. Siz ancak bir despotluğun metnini düzenlediniz ve bizlere, halka bu despotluğu tekrar dayatıyorsunuz. Biz her zaman söyledik, söylemeye devam edeceğiz: Sizler hukuk düzenini altüst ettiniz, sizler bu ülkede bütün denge kontrol mekanizmasını paramparça ettiniz. Bizler sizin bu hilkat garibesini olan şu kanun teklifinizin 10’uncu maddesini ve bu maddenin ortaya çıkardığı sonuçları teşhir edeceğiz, halka anlatacağız. Bizler bunu size elbette anlatmayacağız çünkü sizlerin dinlemediğinizi, anlamayacağınızı çok iyi biliyoruz. Bu yüzden de biz, halkımıza karşı sorumluluğumuz gereği bu maddenin ne getirdiğini, bu toplumu nasıl terörlere etmek istediğini halkımıza anlatacağız çünkü bizim halkımıza karşı ahlaki bir sorumluluğumuz var. Siz işinize geldiğinde “Anayasa var.” diyorsunuz, işinize gelmediği vakitte ise Anayasa’yı tanımıyorsunuz. Oysa Anayasa’nın 38’inci maddesi çok açık, Anayasa’nın 38’inci maddesi der ki: “Suçu ve cezayı kanuni bir tanıma oturtmadıkça hiç kimseyi cezalandıramazsınız.” Hukuk tekniğinde buna “suçta ve cezada kanunilik ilkesi” diyorlar. Peki, Anayasa’nın bu maddesinin sizler tarafından esnetilmesi ya da bu yönde bir takdir yetkisi kullanılması yönünde size verilmiş bir hak var mı? Yok. Ama tabii, siz bu hakkı kendinizde görüyor ve bu hak doğrultusunda da hem toplumun, vatandaşın hakkını gasbediyorsunuz hem de Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir düzenlemeyi yeniden karşımıza koyuyorsunuz. Peki, Anayasa Mahkemesi bunu iptal ederken “Yasak eylemler nedir?” diye açıkça bir ibare de koyuyor. Dinlemiyorsunuz ama sizlere açıkça söyleyeyim: Bari şu açıkça önümüze koyduğunuz bu düzenlemede, bu hilkat garibesinde yasak eylemler nedir bizim önümüze koyun. Hani bu kanun maddesini, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesindeki bu dayatmayı Kürtler için yapıyorsunuz ya, yasak olan maddelerin de ne olduğunu önümüze koyun ki bizler de yasak olana karşı en azından suç işleme özgürlüğümüzü yerine getirelim. Biliyorsunuz, biz Kürtler yasağı severiz, yasağı

çığnemeyi severiz ama en azından yasak olan nedir, bir söyleyin, bilelim; onu bile yapmıyorsunuz. O kadar ki Anayasa Mahkemesi bugünleri görmüş, kararında açıkça söylüyor, diyor ki: "Bu kanuni düzenleme yapılırken kanunu yazan kişilerin de kanunu kaleme alacak olan kişilerin de bir yükümlülüğü var." Ama siz bu yükümlülüğü daha yerine getirmiyorsunuz. Anayasa Mahkemesinin kararı zerre okunmamış, Anayasa Mahkemesinin kararına dair en ufak bir düzenleme yapılmamış, tek bir cümle değişikliğiyle karşımıza bir metin koyuyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Biz bu maddeyi geçireceğiz, size rağmen geçireceğiz, sizi esas almayacağız, Anayasa Mahkemesini esas almayacağız, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını esas almayacağız." Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu yönde vermiş olduğu iki karar var; birincisi, Işıkırık/Türkiye kararı; ikincisi, Zülküf Murat Kahraman/Türkiye kararı. Bu kararlar da tıpkı Anayasa Mahkemesinin söylediğini söylüyor, yapılacak düzenlemenin de belirli, somut ve ölçülü olması gerektiğini söylüyor ama maalesef siz bunları yapmıyorsunuz çünkü sizin kanunlardan yönetmeliklere, kararnamelerden genelgelere kadar mevzuat yaratma konusunda dayandığınız saikler ya yandaşlarınıza ve kendinize daha fazla servet edinmek ya özgürlük ve demokrasi talebini bastırmak ya da toplumdan intikam almak içindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Uçar, lütfen tamamlayın.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – İşte, bu maddeyle siz bir kez daha demokrasi talebini bastırmanın peşine düşmüşsünüz. Hukuksuz bir şekilde yıllardır tutsak aldığınız mahpusların tahliye olma umuduna darbe indiriyorsunuz. Müesses nizamınıza tam itaatle boyun eğmediği için Anayasa Mahkemesinden dirhem dirhem intikam alıyorsunuz. Yaptığınız şey sadece ve sadece budur.

Evet, sizler hukuku katlediyorsunuz, şimdi üzerinde tepiniyor ve son kalıntıları da yok etmek için büyük bir çaba ortaya koyuyorsunuz. Ancak unutmayın sayın vekiller, hukuksuzluk girdabı bumerang gibidir, döner dolaşır size de bulaşır, sizi de hedefe alır. Bugün bitirmeye ant içtiğiniz hukuk yarın size de lazım olur ve o gün geldiğinde emin olun hukuku ancak mumla ararsınız. O günü görmek istemiyorsanız buyurun bu Anayasa'ya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına ve sözleşmeye açıkça aykırı olan bu maddeyi geri çekin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uçar, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 10 - 5237 sayılı Kanun'un 220 nci maddesinin altıncı ve yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(6) Örgütün hiyerarşisinde olmayıp örgüte üye olmamakla birlikte örgütsel bir çağrının varlığı ile ve bu çağrı doğrultusunda örgütsel faaliyet kapsamında örgüt adına ve suçun örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için işlendiğini bilerek suç işleyen kişiye işlediği suç sebebiyle verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fıkra hükmü sadece silahlı örgütler hakkında uygulanır.

(7) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmayıp örgüte bağlılık iradesi taşımamakla birlikte örgütün amacını gerçekleştirmeye katkı sağlamak saikiyle suç işlemek amacıyla kurulmuş örgüte özgür iradesiyle maddi ya da manevi yardımda bulunup örgütün amacını ve faaliyetlerini kolaylaştıran kişiye işlediği suç sebebiyle verilecek ceza yarı oranında arttırılır."

Hakan Şeref Olgun

Afyonkarahisar

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a söz veriyorum.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 10'uncu maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına verilen önerge gereğince söz almış bulunmaktayım.

Anayasa Mahkemesi, örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme fiiline ilişkin ayrıca ceza verilmesine dair hükmü iptal etmişti. Mahkeme, iptal kararının gerekçesinde bir fiilden iki ayrı ceza verilmesini, suçun unsurlarının belirlenmemesini ve bu cezanın örgüt üyesine verilen cezayla aynı olmasını Anayasa'ya aykırı bulmuştu. Teklifte yer alan 10'uncu maddenin gerekçesinde bu suçun her ne kadar müstakil bir suç olarak düzenlendiği yazılsa da teklifte bu fiil yine aynı suçun fıkrası olarak tasarlanmıştır. Bir başka deyişle, örgüt adına suç işleyen kişinin, hem işlediği suçtan hem de bu fıkra düzenleneni, örgüt adına suç işleme suçundan ayrı ayrı cezalandırılması düzenlenmiştir. Teklifte yer alan 11'inci maddeyse yine, Anayasa Mahkemesi kararına uyum gerekçesiyle sunulmuştur ancak bu madde de Anayasa Mahkemesi kararını karşılamamaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesinde yer alan suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna dair 10'uncu maddede yapılmak istenen değişiklikle aynı doğrultuda 11'inci maddeyle de silahlı örgüt suçundan örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişinin ayrıca cezalandırılması öngörülmektedir. Teklifte yer alan bu iki maddenin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira, her iki maddenin de teklif sahiplerince müstakil suç olarak düzenlendiği ifade edilse de Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen hiçbir eksiklik karşılanmamıştır. Teklifte yer alan maddelerin iptal edilen hükümlerden farkı, yalnızca suçların ceza miktarlarının yazılmış olmasıdır. Mevcut hâlinde örgüte üye olmayan ancak bu suçları işleyen kişilere örgüt üyeleriyle aynı ceza verilmektedir. Teklifte yalnızca aynı cezanın miktarı yıl olarak belirlenmektedir; yine, aynı düzenleme farklı cümlelerle tekrar ifade edilmeye çalışılmıştır. Maddelerde "örgüt adına suç" ile "yardım etme" fiilleri tanımlanmamıştır. Teklifte yer alan bu madde kanımızca yine Anayasa Mahkemesince iptal edilecektir. Bunlarla birlikte, Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilen Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin (6)'nci fıkrasındaki belirsizlik (7)'nci fıkra da bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesi (7)'nci fıkra hakkında kendisine başvuru olmaması nedeniyle fıkra yer alan aynı sorunu değerlendirememiştir ancak hukuk devletin gereği olarak kanunlar açık ve belirli olmalıdır. Yine, "aynı fiilden dolayı 2 kez yargılama olmaz" ilkesi ile "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi bağlamında, belirlilik, öngörülebilirlik ve kıyas yasağına uygun olarak maddede gerekli tanımlamalar yapılmalıdır. Bu amaçla Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemizle Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin (6)'nci fıkrasında yer alan örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme fiili ve maddenin (7)'nci fıkrasında yer alan örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dâhil olmamakla birlikte yardım etme suçlarının ayrıntılı olarak tanımlanması ve verilecek cezaların işlenen suça orantılı biçimde artırılması teklif edilmiş, ancak reddedilmiştir. Aynı tanımlamanın silahlı örgüt suçları için de uygulanması önergemizde yer almış ve mahkeme kararına uygun olarak Anayasa uyumsuzluğuna son verilmesiyle işlenen suçun cezasının ağırlaştırılması hedeflenmiştir.

Suç örgütüne yardım etme suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu madde 220/7, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 10/7/2018 tarihinde verdiği bir karar kapsamında gündeme gelmiş ve mezkûr düzenlemenin mahkeme tarafından kanunilik ilkesine aykırı olduğu kabul edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Olgun, lütfen tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Mahkeme, Türk Ceza Kanunu madde 220/7'nin taşıdığı muğlaklık nedeniyle öngörülebilir olma kıstasını sağlayamadığını ifade etmiş ve hükmün kamu makamlarınca keyfî şekilde uygulanması riskine karşı herhangi bir güvence barındırmadığını tespit ederek daha önceden Türk Ceza Kanunu madde 220/6'ya ilişkin verdiği bir kararına atıfta bulunmuştur. Hem TCK madde 220/6 hem de TCK madde 220/7'nin aynı hükme atıf yaptığı ve bu iki hüküm açısından anlamsal bir farklılık olmadığı şeklinde nitelendirmelerde bulunan mahkeme, örgüte üyelik statüsünün geniş yorumlanmaya uygun olan hareketlere bağlandığını ifade etmiştir.

Türk Ceza Kanunu madde 220/7 bakımından hareketin yalnızca yardım olarak nitelenmesinin dahi suçun oluşumu açısından kâfi geleceği dile getirilmiştir. Bu sebeple, teklifimize kabul oyu verilmesini talep ediyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.47

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi kaldığımız yerden devam ediyoruz.

11'inci madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır. Önergelerin 3'ü aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ali Bozan

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Dilan Kunt Ayan

Mersin

Van

Şanlıurfa

Kamuran Tanhan

Onur Düşünmez

Mardin

Hakkâri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

İnan Akgün Alp

Kocaeli

Niğde

Kars

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) –Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime Diyarbakırlı yaşlı bir kadının sitemiyle başlayarak herhâlde meramımı daha iyi anlatabilirim. Diyarbakırlı yaşlı kadın der ki: “Ben ne kadar bahtsız ve şanssız bir kadınıym ki kaynanaların zalim olduğu zamanda gelin oldum, gelinlerin zalim olduğu zamandaysa kaynana oldum.” Bizler de AK PARTİ'nin özgürlükçü ve demokrat olduğu, Bekir Bozdağların, Cemil Çiçeklerin, Ahmet İyimayaların, Bülent Arınçların hukuk politikalarına yön verdikleri dönemlerde milletvekili değil, bugün ise Mehmet Uçum'un yön verdiği bir dönemde milletvekilliği yapıyoruz. Bu da herhâlde bizim şanssızlığımız olsa gerek Sayın Başkan. Dolayısıyla, burada, bunları niçin söylüyorum? Evet, gerçekten, AK PARTİ 2002'de Anayasa'ya saygı duyan, Anayasa Mahkemesinin vesayetçi tutumuna karşı Anayasa Mahkemesini özgürleştirmek isteyen bir partiydi. Elimde bir Anayasa değişikliği teklifi var, ilk imza sahibi Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 2'nci imza sahibi Sayın Cemil Çiçek, 5'inci imza sahibi Sayın Bekir Bozdağ, 6'ncı imza sahibi Sayın Ahmet İyimaya. Anayasa Mahkemesini yeniden yapılandıran, üye sayısını artıran, bireysel başvuru hakkını getiren bir anayasal değişikliği ilgili milletvekilleri vermişti. Keşke bizim dönemimizde de bu kadar özgürlükçü AK PARTİ'li politikacılar olsaydı da bizler de bugün onlara katkı sunmak üzere burada konuşuyor olsak, onların özgürlüklerin önüne ket vuran vesayetçi tutumlarıyla mücadele etmek zorunda kalmamış olsaydık diyorum.

Şimdi, Anayasa'nın 148'inci maddesi Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerini tanımlıyor. Der ki: “Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler...” Yani, eğer bu Meclis bir anayasa değişikliği değil, bir kanun değişikliği ya da bir iç tüzük değişikliği yapıyorsa Anayasa'ya uygun bir düzenleme yapmak zorundadır. “Benim salt çoğunluğum var, ben istediğim kanunu çıkarırım; benim salt çoğunluğum var, ben istediğim iç tüzük değişikliğini yaparım.” diyemez çünkü Anayasa Mahkemesi yapılan düzenlemeyi hem şekil hem esas ve içerik bakımından inceleme yetkisine sahiptir. Bunu Anayasa Mahkemesi durumdan vazife çıkararak yapmadı, yüce Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi çıkardığı Anayasa'yla vermiş oldu Anayasa Mahkemesine bu yetkiyi.

Madem böyle, Anayasa Mahkemesi Ceza Kanunu'nun az evvel 10'uncu maddedeki değişiklik teklifini görüştüğümüz 220'nci maddesini de iptal etti, 314'üncü maddesi de benzer mahiyette; biri silahlı terör örgütü, diğeri suç işlemek amacıyla organize suç örgütü kurmayla ilgili madde. Şimdi, Anayasa Mahkemesi kendi gerekçesinde “Ey Meclis, sen bunu yaparken belirlilik ilkesini ihlal ettin. Bir kuralın keyfiliğe yol açmayacak bir içerikte olması şart, bunu ihlal ettin. Temel hakların sınırlandırılmasına ilişkin kanuni düzenlemenin içerik, amaç ve kapsam bakımından belirli ve muhataplarının hukuksal durumlarını algılayabileceği açıklıkta olması gerekir; senin getirmiş olduğun düzenleme bu açıklıkta değil.” diyor. Bu ilkeye göre yasal

düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması lazım; senin Ceza Kanunu'ndaki bu maddeler bunu karşılamıyor. Anayasa'ya aykırı bir kanun çıkarttım, iptal ediyorum, sana da bir süre veriyorum, bu Anayasa'ya aykırılığı gider. Siz ne yapıyorsunuz ey Adalet ve Kalkınma Partisindeki değerli milletvekili arkadaşlarım? Sadece Anayasa Mahkemesinin verdiği o bir yıllık süreyi -şeklen doldurmayla ilgili- 8 Nisan tarihi sıkışmaya başlayınca neredeyse virgölüne, noktasına dokunmadan, aynen -Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeyi- buraya, önümüze getiriyorsunuz. Bu mudur Anayasa'ya saygı? Bu mudur hukuk devleti? Bu mudur Anayasa'nın üzerine yemin içme? Buna itiraz ediyoruz, siz oralı olmuyorsunuz. Ya, Anayasa Mahkemesinin bu itirazlarını karşılayalım diyoruz "Yok, bizim sayısal çoğunluğumuz var." O zaman, buyurun, sayısal çoğunluğunuzla bu kanunu getirin. Anayasa 96 ne diyor: 200 toplantı, 151 karar yeter sayısı; o zaman da sinirleriniz geriliyor, o zaman gerilmeyeceksiniz. Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile... Biz Anayasa'ya sadakat vazifemizi yapacağız, siz de partiye sadakat vazifenizi yapacaksınız; birbirimizi de normal karşılamış olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayayım.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bunun için, burada ifade etmek istediğim şey, aslında sizlerin de hukukunu savunan bir şey. Ey AK PARTİ, siz bu değildiniz! Bekir Bozdağların, Cemil Çiçeklerin, Bülent Arınçların hukuk politikalarına yön verdiği AK PARTİ olmuş olsaydı, emin olun bu madde bu şekilde çıkmazdı ama maalesef, takıldınız bir Mehmet Uçum'un peşine "ulusal yargı" diye bir şey çıkarttı, size her kanunu Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulunda paralel yapılanma şeklinde hazırlıyor; biz de burada, üzerinde bu kavgaları yapmak zorunda kalıyoruz. Gelin, bu düzenlemeleri burada tartışalım diyoruz. Onun için, burada lütfen bize Diyarbakırlı yaşı ninenin yaptığı sitemi yaptırmayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Mersin Milletvekili Ali Bozan'a aittir.

Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, İslam öncesi helvadan yapılan putlara tapanlar acıkınca bu putları yerlermiş. AKP dönemindeki hukuk sistemini en iyi sevgili Selçuk Kozağaçlı tarif etmişti, ne demişti? Demişti ki: "Siz hukuk diye helvadan put yapmışsınız, acıkınca da yiyorsunuz." Evet, AKP'nin bugün hukuka bakışı tam da budur. O dönem helvadan put yapıp o putları daha sonra yiyenler sadece helva yiyordu, yaptıkları helva en azından bir işe yarıyordu; bugün AKP, bugün sizler hukuku yerken sadece helvayı yemiyorsunuz, ezilenlerin, gençlerin, kadınların, bu ülkede yaşayan 85 milyon yurttaşın hakkını yiyorsunuz. AKP dönemi bu hâliyle tam da modern Cahiliye Dönemi'dir, şu anda ne yazık ki modern Cahiliye Dönemi'nin sekizinci yargı paketini tartışıyoruz; sekizinci yargı paketinin içi maalesef bomboş. Bugün Türk Ceza Kanunu'nun 220/6'ncı maddesiyle ilgili hukuk anlatmayı düşünüyordum sizlere ama günlerdir anlatıyoruz anlamıyorsunuz, anlamak istemiyorsunuz. Belki anlarsınız diye size kendi yaşamışlığım üzerinden anlatayım. 2006 yılında Mersin'de Demokratik Toplum Partisi Mersin İl Başkanıydım. Sadece yaptığım bir açıklamadan dolayı, sadece yaptığım bir konuşmadan dolayı altı yıl üç ay hapis cezası aldım. Bana verilen altı yıl üç aylık hapis cezası onay makamı Yargıtay tarafından onandı ve yaklaşık olarak iki yıllık bir süre cezaevinde kaldım 2004 yılında yapılan yasal değişiklikle, AKP'nin uydurduğu bu kanun maddesiyle. Şimdi, o kadar anlatıldı, izah edildi, anlamak istemediniz ama yamalı bohçaya dönmüş bir kanun maddesinden bahsediyoruz, yanlıştı bu kanun maddesi. Bunun için 2012 yılında üçüncü yargı paketiyle bir değişiklik yaptınız. Yetmedi çünkü bu yargı paketiyle yapılan yama yetersizdi. 2013 yılında dördüncü yargı paketiyle yine bir değişiklik yapıldı, yine yetmedi. 2021 yılında Anayasa Mahkemesi Hamit Yakut Kararı'nı verdi. Karar açıkça diyordu ki: "Bu kanun maddesi Anayasa'ya aykırı. Size bir yıl süre veriyorum. Bir yıllık süre içerisinde yeni bir yasal düzenleme yapın." İktidar ne yaptı? Hiçbir şey yapmadınız. Bir yıl boyunca, bu kanun maddesinden yargılanan, cezaevinde olan insanların ve ailelerinin sesini duymadınız. Anayasa Mahkemesi son olarak bu kanun maddesini iptal etti ve Meclise dört aylık bir süre verdi. Meclis ne yaptı, AKP ne yaptı? Beklediniz. Son günü, son dakikayı beklediniz. Bugün biz "Bu kanun maddesini geri çekin; oturalım, üzerine konuşalım, tartışalım." dediğimizde bize diyorsunuz ki: "8 Nisana kadar değişiklik yapmamız lazım." Ya, 2021 yılında Anayasa Mahkemesi ihlal kararı verdiğinde neden bir değişiklik yapmadınız? Neden? Çünkü bu kanun maddesinden besleniyorsunuz siz, çünkü bu kanun maddesiyle bu ülkedeki muhaliflerin, Kürtlerin sesi kısılıyor, çünkü buradan besleniyorsunuz, buradan beslenmeye devam edeceksiniz. Ve şunu açıkça ifade edelim: Bugün yapılan yasal değişiklikle siz hâkim, savcılarınıza bir mesaj verdiğiniz, dediniz ki: "Tıpkı bugüne kadar ezilenlerin, muhaliflerin ve Kürtlerin sesini nasıl kısıyorsanız bundan sonra da kısma devam edin." Verdiğiniz mesaj budur. Sayın Başkan, hâkim, savcılar en iyi siz bilirsiniz, bu yasal değişiklikle hâkim, savcılara bir mesaj verilmedi mi? Çünkü Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesi karşılanmıyor, sadece cezanın alt sınırı ve üst sınırıyla ilgili bir değişiklik yaptınız. Anayasa Mahkemesi dedi ki: "Kanuni değil, öngörülebilir değil, belirlenebilir değil." Buna dair bir değişiklik var mı? Yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Bozan, lütfen tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) – Bu olmadı için örgüt dosyalarına bakan savcılar önümüzdeki hafta şunu yapacaklar, diyecekler ki: "AKP bize mesajını verdi. Biz eskisi gibi devam edelim." Ama buradan bir de uyarıda bulunalım: Gün olur, devran döner. Bugün, bu ülkede muhaliflerin sesini kısmak için çıkardığınız bu yasa bir gün gelecek sizi vuracak, emin olun. O gün geldiğinde ah vah edeceksiniz ama geç kalmış olacaksınız. Ve şunu iddia ediyorum: Bugün yapılan yasal değişiklik, en geç bir yıl içerisinde yine Anayasa Mahkemesinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önüne gelecek. Anayasa Mahkemesi bu hâliyle yine iptal kararı verecek. İptal kararı verdiğinde, burada yeniden yasal değişiklik tartışması yaptığımızda ne diyeceksiniz, ne açıklama yapacaksınız merak ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bozan, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü söz, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'a aittir.

Sayın Alp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben Komisyon aşamasından beri bu teklifi takip ediyordum. Komisyonadaki değerli katkılar, buradaki sayın milletvekillerinin konuşmaları, sunulan önergeler, yapılan müzakerelerle ben, aslında Türk Ceza Yasası'nın 314 ve 220'nci maddesinin (6)'ncı fıkrasında değişiklik öngören madde tekliflerinin yeterince açıklığa kavuştuğunu düşünüyorum ve biraz sonra da zaten oylarınızla bu madde kabul edilecek.

Ben, kalan süremi sizin gündeminize ayırmak istiyorum eğer müsaade ederseniz. Sayın milletvekilleri, birçok farklı fikirden sayın vekil burada, gecenin ilerleyen saatlerinde, çok farklı fikirleri tartışırken bile birbirine sabır gösterebiliyor, tahammül gösterebiliyor. En sert tartışmaları yaparken bile bir vakar içerisinde davranılabildiğini de gördük, zaman zaman aksi uygulamalar da olur. Siz bu sabrı nerede öğrendiniz? Kendi eğitiminizden, yaşam tecrübenizden çünkü hepiniz cumhuriyetin en güzel okullarından mezunsunuz, geldiniz, burada milletvekilisiniz. Peki, siz bugün Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin aracılığıyla

sabırı nasıl öğretiyorsunuz? Sayın milletvekilim, sabrı nasıl öğretiyorsunuz; ben size göstereyim. Böyle öğretiyorsunuz, bakın, böyle öğretiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu fotoğraf Kars'ta çekildi, Kars'ta bir ortaokulda çekildi. "Bu nedir?" diyeceksiniz, ilk başta belki anlaşılmıyor. Okula bir tane mezar koymuşlar, bir mezar maketi koymuşlar; çocuklar hayatta olan anneleri sanki ölmüş gibi bu mezarın başında ağıt yakıyorlar ve bu yolla çocuklara sabrı öğretiyor. Kim? İmam. Nerede? Okulda. Yahu, arkadaşlar, Allah'tan reva mı bu? Bu çocuğun psikolojisini düşünmüyor musunuz? Nasıl Bakandır bu Yusuf Tekin?

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Nereden buldun çıkardın ya, Allah aşkına!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kare kare dolaşılıyor kaç gündür basında, görmemiş olmanız mümkün değil.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Nereden mi çıkardım? Kars'ta bir ortaokul bu. Dünden beri her yerde var, her yerde var. Bakın, fotoğrafı bu; yalanlanmıyor bile. Bakın "Nereden çıkardın?" diyeceğinize... Sayın milletvekilim, şu anda bunun yanlış olduğunu siz de kabul ediyorsunuz ama bunun tedbirini almalısınız. Kars'ta bir okulda çekildi bu fotoğraf, sağ annesinin başında ağlıyormuş gibi.

Arkadaşlar, bu ÇEDES uygulaması -aslında şimdi sizin de tevil yoluyla ikrar ettiğiniz gibi- çok yanlış sonuçlara doğru gidiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisini bu konuda uyarmak bizim vazifemiz. İmamlar okullarda ders veriyor, ders verilerse böyle olur. Bundan önce de olmuştu biliyor musunuz? Sayın vekilim, bundan önce bir de Ülkü Ocakları derse girmişti, tarih dersine, ben onu da gündeme getirdim. Bizim tarih öğretmenlerimiz var. Yanlışta ısrar etmemenizi tavsiye ediyorum bölge milletvekili olarak.

Bakın, yine kalan süremde sizin gündeminizle devam edeceğim. Burada dün bir müzakere yapıldı "Seçimden önce belediye malları satılıyor." diye "Yok." dediniz; var, bunu da inkâr et. Seçim ne zaman? Ayın 31'inde. Kars Selim Belediyesi ihaleye çıkıyor. Ne zaman? Ayın 1'inde.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ankara Büyükşehir ne yapıyor?

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Kim?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ankara Büyükşehir.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Ankara Büyükşehir hizmet yapıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bak, Ankara Büyükşehir yol yapıyor, metro yapıyor; insanlara, köylere tohumdan tut her türlü hizmeti yapıyor. Sen ne yapıyorsun? Mal satıyorsun. Bak, Seçime kalmış...

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ankara'ninkini de göster.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Arkadaşlar, müsaade edin.

Seçime kalmış otuz gün, delil mi delil, bak, ihale ilanı. Otuz gün kalmış, belediye mallarını satmaya çalışıyorsunuz. Sayın vekiller, bitmedi, bende hep delil var, hep belge var.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ankara'ninkini göster.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Ben Kars milletvekilim. Şimdi Ankara milletvekilimiz çıkar, sabır buyurun arkadaşlar.

Bak, buna bak, bu ne? Bilmeyizsin. Ben anlatayım: Bu, Kars'ta bir köşk, Ruslardan kalmış, bin metrekare kesme taştan, fiyatı 100 milyon lira civarında. Kime aitti? Kars Belediyesi. Nereye gitti? Yandı, bitti, kül oldu. Nereye gitti bu biliyor musun? Bir icra tebligatı gönderdiler. Şimdi bunu kimin vicdanı kabul eder? İcra tebligatı gönderdiler. Tebligata zamanında itiraz edilmediği için icra yoluyla bu mülk satıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Alp, lütfen tamamlayın.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Belediye Başkanı sonradan haczedilmezlik şikâyeti bile yapmadı ve ne oldu? Kamu malı ne oldu? Olmayan bir borçtan dolayı satıldı. Arkadaşlar, şimdi nerede bu belediye? Kayyumda.

Ben 31 Mart günü Kars'ta, Selim'de, diğer ilçelerinde oy kullanacak hemşehrilerime sesleniyorum: Ne zaman sandığın başına gidersen bunu düşün. Bu bir vicdan meselesidir, bu bir talandır, bu talana "Dul!" demek için 31 Martta sandığa bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Alp, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı da arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

KÂTİP ÜYE RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Var, net var, 151'den fazla.

BAŞKAN – Asu Hanım...

KÂTİP ÜYE ASU KAYA (Osmaniye) – Kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Evet, önergeler kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – "Kabul etmiyoruz." dedi.

BAŞKAN – Asu Hanım...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, Divanda farklılık var.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Divanı dinlemiyor.

BAŞKAN – İhtilaf yok.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Var, biz duyduk burada.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İhtilaf var gibi geliyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben duyduğumu söylüyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Biz buradan duyduk Başkanım, siz nasıl yanınızdakini... Bakın, sorun.

BAŞKAN – Bize itimat edin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kulağımızla farklı bir şey mi duyduk biz acaba?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Biz duyduk efendim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Biz buradan duyduk.

BAŞKAN – Önergeyi okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"MADDE 11- 5237 sayılı Kanunun 314 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

'(3) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmayıp örgüte üye olmamakla birlikte örgütsel bir çağrının varlığı ile ve bu çağrı doğrultusunda örgütsel faaliyet kapsamında örgüt adına ve suçun örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için işlendiğini bilerek suç işleyen kişiye işlediği suç sebebiyle verilecek ceza yarı oranında artırılır."

Erhan Usta

Uğur Poyraz

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'a söz veriyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Poyraz, buyurun.

UGUR POYRAZ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu örgüt konularını anlamak için biraz geriye gitmeliyiz. Hain PKK'nın 1984'te Eruh ve Şemdinli saldırıları sonrasında, yürürlükte 765 sayılı Türk Ceza Kanunu vardı ve Türk Ceza Kanunu'nun 168'inci ve 170'inci maddelerine göre hain PKK “cemiyet ve çete” olarak tanımlanıyordu. 1991'de yayınlanan Terörle Mücadele Kanunu'na kadar da bu durum maalesef böyle devam etti. Terörle Mücadele Kanunu'yla birlikte, bu eli kanlı hain PKK örgütü için artık “terör örgütü” tanımlaması, değerlendirmesi ve ceza uygulaması imkânı oluştu. Hakeza, birden ziyade kişinin birlikte hareket ederek bir suç işlemesi durumunda da Türk Ceza Kanunu “teşekkül” denen bir kavramı oluştuyordu.

Dünyada ve Türkiye'de değişen ve dönüşen toplum, buna paralel olarak ortaya çıkan yeni suç tipleri ve fail organizasyonu, fikir, amaç ve eylem birliği içerisinde, hiyerarşik bir yapı içerisinde hareket eden organizasyonlar oluştu. “Teşekkül” kavramını aşan bu organizasyonlar sebebiyle önce 1995 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Başkanlığı yani KOM kuruldu, 1999 yılında da 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu yayımlandı yani tıpkı Terörle Mücadele Kanunu gibi Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu da 765 sayılı Türk Ceza Kanunu bu organizasyonlarda yetersiz kaldığı için yayımlanmıştı. Artık hem kolluk hem de yargı “örgüt” kavramını uluslararası standartlara uygun bir şekilde “terör” ve “çıkar amaçlı” olarak iki noktada değerlendirmeye başladı. Hatırlayın, önemli sonuçlar elde edildi. Hatırlayın, o dönemde terör sıfır noktasına indi, mafya tipi örgütlerle ciddi mücadeleler başlanmıştı o dönemde. Bu sırada, 2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldi; statüko, askerî vesayet ve bunların çok hâkim olduğu bir dönemdi 2002 yılı. Bir yandan statüko, bir yandan askerî vesayet, bir yandan kadro yoksunluğu derken AK PARTİ'nin yolu FETÖ'yle kesişti ya da kesiştirildi; o dönemin şahitleri bu konuya ilişkin detaylara da vâkıftır. Yetişmiş kadrolar sorunu FETÖ'nün insan kaynağı tarafından çözüldü. Bugünlere nasıl benziyor, değil mi? Bu kadrolar, ilk zamanlar cevvalilikleriyle AK PARTİ için vazgeçilmez olurken zamanla asıl ajandaları çerçevesinde önce kolları, sonra yargıyı teslim aldılar. Artık düğmeye basma zamanı gelmişti. Böyle, 32'nci Gün belgeseli gibi anlatıyorum, haklarınızı helal edin. Zira, dünü çarpıtmazsak belki yarını kurtarabiliriz. Düğmeden kasıt, FETÖ bütün planlarını yargı eliyle uygulamaya başladı. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu mülga edilerek bugün yürürlükteki 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'yla birleştirildi. Bununla birlikte CMK da değişti, Ceza Muhakemeleri Kanunu da değişti. Yapılacak kumpasların hukuki altyapısı hazırlandı. Öyle ki eski kanunda örgüt olmayan ve farklı kavram olan “teşekkül” artık yürürlükteki Ceza Kanunu'nda yok. Birden çok failin olduğu her olay bilinçli olarak, örgüt olarak, örgüt gibi soruşturuldu. “Peki, Uğur, ne alaka?” diyeceksiniz. İşte, dananın kuyruğu burada koptu. Bu örgüte üye olmamakla birlikte “örgüt adına suç işlemek” dediğiniz kavram FETÖ'nün memleketi mirasıdır ve bugün kimin mirasına sahip çıktığınızı izah etmek için bu tarihçeyi aktardım.

Bu reform paketiyle örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişiye ayrıca beş yıldan on yıla kadar ceza vermek için toplandık. Şöyle izah edeyim: Yargının ve Emniyetin olduğu yerde örgüt kuruluyor, nam salıyor, korkutucu bir güce sahip oluyor, vatandaş örgüte üye olmuyor ama tanımlanmamış, sayılmamış, belirsiz bir eyleminden dolayı örgüt adına işlenmiş suç ön kabulünü içeren bu maddeden dolayı ceza alacak. Vatandaşın yargıya güveninin kalmadığı bu dönemde, hâkim ve savcılarının tarafsızlığının ve bağımsızlığının iktidarın gölgesinde yok olduğu bu zamanlarda, isimlendirilmemiş örgütlerin kolluğu sardığı bu ortamda bu madde ve reform paketiyle örgüte üye olmayana örgüt üyeliğiyle aynı cezayı vermeyi oylarken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Poyraz, lütfen tamamlayın.

UGUR POYRAZ (Devamla) – ...vatandaşın akıbetini isimlendirilmemiş örgütlere mensup soruşturmacılara gelecek talimatlara, Bakanlığın emriyle hareket edecek savcının insafına, “Nereye sürülürüm?” endişesi taşıyan hâkimin vicdanına bırakıp bırakmamaya karar vereceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Poyraz, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri ayrı ayrı okutup aykırılıklarına göre işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Cemalettin Kani Torun

Antalya

İzmir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'a söz veriyorum.

Sayın Torun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba kanun teklifinin 12'nci maddesiyle alakalı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Birazdan oylayacağımız teklifin 12'nci maddesi kamu gücü tarafından maddi ve manevi zarar gören vatandaşlarımızın zararlarının tazmini konusunda bir genişletme öngörüyor. Kişi hak ve hürriyetleri konusunda önemli bir değişiklik, zaten bu yüzden de görüyoruz ki Komisyonunda oy birliğiyle kabul edilmiş.

Kişi hak ve hürriyetleri üzerine bir madde oylanırken bu noktada hürriyetleri ihlal eden bir konuyu, geri gönderme merkezlerinde yaşanan hukuksuz ve keyfî uygulamaları tekrar gündeme getirmek istiyorum. Dünya genelinde son yıllarda yükselen bir ırkçılık söz konusu; ülkemizde de faşizme varan bazı siyasi figürlerin ön plana çıkmak için kullandıkları bir yöntem olarak kendini gösteriyor. Hükûmet de maalesef bu kötü niyetli akımlara karşı sert tedbirler almak yerine, bazı hukuksuz uygulamalarla bu senaryoya ortak olmaktadır. Ülkemiz sınırlarında yaşayan ve büyük çoğunluğu ülkelerinde yaşanan savaş, kötü yaşam koşulları ve gayriinsani muameleler gibi sebeplerle göç etmek durumunda kalan çok sayıda sığınmacı vardır. Son zamanlarda hem kamuoyunda hem de bizlere gelen talep ve şikâyetlerde görülmektedir ki yeterince araştırma yapılmadan, hukuki süreçler beklenmeden göçmenler hakkında işlemler yapılmaktadır. Merkezlere kapasitelerinin çok üzerinde kişinin getirildiği, onurlu bir yaşam için göç etmiş insanların insan onuruna yakışmayan şartlara maruz bırakıldığı iddia edilmektedir. Birçok avukat

geri gönderme merkezine götürülen müvekkiline ulaşamadığını ifade etmekte, 2024 yılında Türkiye’de insan kayıplarından bahsedilmektedir. Ailesiyle yaşadığı şehirden başka bir şehre götürülen ve orada imza yükümlülüğü karşılığında serbest bırakılan insanların kaçak durumuna düşmesinin beklendiği söylenmektedir. Uluslararası öğrencilerden ülkemizde yatırım yapan ve vergi mevzuatına uygun hareket eden farklı profillerde birçok göçmenin bu muamelelere tabi olduğu bizlere ulaşmaktadır. Bu merkezlerde göçmenlerin işkenceye maruz bırakıldığı, bu işkenceler sonunda gönüllü geri gönderme formlarının imzalatıldığı, ilgili birimlerde çok geniş bir rüşvet ağının ortaya çıktığı gibi iddialar hakkında gerekli denetimler yapılmalı, gerekirse TBMM bünyesinde kurulacak bir komisyon tüm merkezlerde inceleme yapılmalıdır. TİHEK başta olmak üzere birçok kurum ve kuruluşun raporlarında da gözlenen bu gayriinsani hukuksuz muamelelere bir an önce son verilmeli, göç sorununa hukuk çerçevesinde kalıcı bir çözüm bulunması konusunda harekete geçilmelidir.

Değerli milletvekilleri, göçmen karşıtlarının en çok tekrar ettiği argüman, göçmenlerin toplumsal huzur ve barışı tehdit ettiği iddiasıdır. Şimdi, ben burada sizlere barışı ve huzuru tehdit eden bir gürühtan bahsetmek istiyorum. Hepinizin bildiği gibi, Gazze’de yaşanan katliamı her fırsatta bu kürsüden dile getirmeye gayret ediyoruz, Hükûmete yapılması gerekenler hakkında uyarılarda ve tavsiyelerde bulunuyoruz. Katil İsrail’in vahşetine gemi ticaretiyle ortak olanlar olduğu gibi ne yazık ki ülkemizin kimliğini taşıyan bazı vatandaşlarımız İsrail saflarında savaşa katılmaktadır. Gazze’de kan dökmekten ve bunu sosyal medya hesabından dile getirmekten çekinmeyen bu şahıslar hakkında savcılıklara intikal etmiş suç duyuruları olduğu hâlde şimdiye kadar haklarında hiçbir işlem yapılmamıştır. Bu şahıslar vatandaşlıktan çıkarılmalı ve kasten adam öldürme suçuyla yargılanmalıdır. Çocuk, yaşlı, hasta demeden insanları katleden Siyonist ordunun saflarında savaşan bu insanların ülkemize döndüğünde her türlü kötülüğü yapabileceği dikkate alınmalıdır.

İçişleri ve Adalet Bakanlığı başta olmak üzere ilgili bakanlıklarımızı bahsettiğim iki hususta bir an önce harekete geçmeye davet ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Torun, teşekkür ediyorum.

Önergeyi şimdi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinde yer alan “veya” ibarelerinin “ya da” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Cevdet Akay

Kocaeli

Niğde

Karabük

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Karabük Milletvekili Cevdet Akay’a söz veriyorum.

Sayın Akay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Mevcut kanuna göre kişi bir suç soruşturması veya kovuşturması sırasında uygulanan yakalama, tutuklama işlemine karşı kanundan gelen haklarını kullanamadığı takdirde devlete karşı maddi veya manevi tazminat davası açabiliyor, maddi tazminat veya manevi tazminat talebinde bulunabiliyor fakat bu kanun maddesiyle adli kontrol süreciyle ilgili de hak kayıplarıyla alakalı maddi ve manevi tazminat talebi getiriliyor. Bu maddeyle ilgili bu uygulamayı olumlu buluyoruz. 1/6/2024 tarihi itibarıyla da yürürlüğe girecek bir madde. Fakat bu kanun teklifinde uygun bulmadığımız bir sürü madde var yani bir torba yasa yine, ana komisyonlarda görüşülmeden gelen bir sürü madde var. Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gereken maddeler vardı, bu maddelerden biri 22’nci madde, TMSF’yle ilgili, kayyum atamayla ilgili bir madde. Biliyorsunuz, bir şirket faaliyetleri kapsamında kuvvetli suç şüphesinin tespiti hâlinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından beş yıllık süreyle bu şirketlere kayyum atanabiliyor. Bu uygulama tabii ki yanlış bir uygulama. 2022 yılında -Plan ve Bütçe Komisyonunda ve akabinde Genel Kurulda- bu maddeyle ilgili Anayasa Mahkemesine tekrar bir itirazımız oldu. Yine, bu maddeyle ilgili de itirazımız olacak çünkü buradaki görevlerinden dolayı, atanmış kayyumlar, herhangi bir ceza sorumluluğuna tabi tutulmuyor yani siz karar alıyorsunuz, uygulamaya geçiyorsunuz, bir sürü kararı tatbik ediyorsunuz, hatalı bir karar uyguladığınız zaman da hiçbir suç ve ceza yok. Bir sürü bürokrat zaten çoklu maaş alıyor, bir sürü kuruma atamalar yapılıyor. Bu TMSF bünyesindeki şirketleri biliyorsunuz, burada 4, 5, 6, 7, 8 yönetim kurulu üyeliklerinde bulunan bürokratlar var. Bunlar kararları alıyor, gayrimenkulleri satıyor, hatalı bir uygulama yapsalar da herhangi bir cezai sorumluluğa tabi tutulmuyor. Bu uygulama yanlış, burada bunu özellikle ifade etmiş de bulunuyoruz.

Diğer bir madde de yine Plan ve Bütçe Komisyonunda kesinlikle görüşülmesi gerekirdi, 39’uncu madde emekli ikramiyesiyle ilgili bir madde; biliyorsunuz, 3 bin liraya çıktı. Biz hâlbuki ikramiyenin en az asgari ücret seviyesinde olması için talepte bulunmuştuk, önerge vermiştik. Sadece bu değil, en düşük emekli aylığının da 17.002 TL yani en az asgari ücret seviyesinde olmasını ifade ettik. Bu konuyla ilgili de Sayın Cumhurbaşkanının bir ifadesi oldu, 7 bin lira seyyanen zam verecek olursak 1 trilyon 400 milyar liralık bir kaynak bulmamız gerektiğini ifade etti; bunun da zorluklarından bahsetti. Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel de 657 milyarlık kısım ile ilgili, vazgeçilen vergiden bunun bir kısmının telafi edilebileceğini söylemişti. Ben size şimdi ona ilaveten bu kaynağın nasıl bulunacağıyla ilgili de birtakım saptamalar yapacağım.

Şimdi, biliyorsunuz, kur korumalı mevduatla ilgili hazine Merkez Bankasına geçişle alakalı olarak sadece 800 milyarlık bir maliyet var, 800 milyarlık bir maliyet. Yine, biliyorsunuz, SGK’ye bütçeden yapılan transferler var. Bu transferlere yıllar itibarıyla gayrisafi yurt içi hasılaya oranı bakımından baktığımızda, örneğin, 2008-2009 yılında yüzde 5,25’ken en son 2022 yılında 2,59’lara kadar indi. Yüzde 1,5’luk bir artışla, bugünkü gayrisafi yurt içi hasılaya ilgili oranı yaptığımız zaman, 500 milyar liralık bir kaynak rahatlıkla bulunabiliyor. Bu oran şu anda 2024 yılında yüzde 3,74 olacak diye tahmin ediliyor, buradaki yüzde 1,5’luk yani 2009 seviyesine, 5,25’e geldiği zaman da bu kaynağı bulmamız mümkün olacak. Yine, bir sürü kaynak var, faiz giderleri 1 trilyon 257 milyar, buradan yüzde 20’lik bir tasarruf yapsak 250 milyarlık bir avantajımız olacak. Türkiye Varlık Fonu var, sadece 2 trilyon 300 milyar borcu var çünkü Varlık Fonunun 300 milyar dolarlık bir varlık büyüklüğü içerisinde, kamu kurumlarının buraya alınmış olmasından dolayı, kâr kayıpları var, görev zararları var, cirolarda düşüklükler var; bununla ilgili de Varlık Fonu öz kaynak aktarıyor ve bunun için de borçlanıyor; bu borçlanmadan tasarruf yapılabilir, bu uygulamadan vazgeçilebilir. Bu ve bunun benzeri bir sürü uygulama var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Akay, lütfen tamamlayın.

CEVDET AKAY (Devamla) – Yine, burada torba yasa görüşmüştük, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının 3

milyarlık borcunu sildik; bakın, 3 milyarlık borçtan bahsediyoruz. Yine, burada, aşağı yukarı, borçlanmayla alakalı, borçlanma maliyetlerinin yüzde 2 aşağı çekilmesiyle ilgili gri listeden çıkmanın da önem arz ettiğini ifade ediyorum. Bu yargı paketiyle ilgili kanunların, tüzüklerin, yönetmeliklerin ve Anayasa'nın mutlaka uygulanması gerektiğini ifade ediyorum. Yasama denetimiyle ilgili de görevlerimizin yerine gelmesi açısından soru önermeleri veriyoruz, bakanlıkların on beş gün içerisinde cevaplaması gerekiyor; cevaplamıyorlar veya cevapladıkları takdirde de kaçamak cevaplar veriyorlar. Bununla ilgili de kamu bankalarıyla ilgili soru sorduk; bir sürü haksız kazanç var, Bankacılık Kanunu 50'nci maddeye aykırı hareketler var. Bunlarla ilgili de müsebbiplerin cezalandırılmasını bekliyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akay, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen “şeklinde” ibarelerinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Perihan Koca

Mersin

Onur Düşünmez

Hakkâri

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Ali Bozan

Mersin

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Perihan Koca'ya söz veriyorum.

Sayın Koca, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

PERİHAN KOCA (Mersin) – Değerli hazırun, yine son derece çelişkili, ikircikli ve hatta trajikomik olan bir yasa teklifiyle daha karşı karşıyayız.

Adalet Bakanlığı bu kanun teklifine “Türkiye Yüzyılı'nın ilk reform belgeleri” diyerek “Yargı, reform adımlarıyla güçleniyor.” diye buyurmuş. İnsan gerçekten sormadan edemiyor; hangi yargıdan, hangi reformdan bahsediyorsunuz, biz gerçekten anlamak istiyoruz. Anayasa Mahkemesinin kararlarını ısrarla tanımayan yargıdan mı söz ediyorsunuz yoksa Can Atalay'ı talimatla hâlâ içeride tutan yargıdan mı bahsediyorsunuz ya da Kobane kumpas davasıyla arkadaşlarımızı yıllardır haksız, hukuksuz, keyfî bir şekilde içeride tutmaya yemin etmiş olan militanların sürdürdüğü mizansen yargıdan mı bahsediyorsunuz? Soma'da, Amasra'da işçi kanı dökenleri aklayan, İliç'teki katliama defalarca göz yuman yargıdan mı bahsediyorsunuz yoksa kadın cinayetlerine iyi hâl indirimleri veren yargıdan mı bahsediyorsunuz ya da vahşice hayvan katleden İbrahim Keloğlu'nı kimsenin malına zarar gelmediği gerekçesiyle cezasızlıkla serbest bırakan yargıdan mı bahsediyorsunuz, bilmek istiyoruz.

Bakın, değerli hazırun, MESEM uygulamalarıyla 14-15 yaşındaki çocuklar işliklerde, atölyelerde göz göre göre ölüyorlar, öldürülüyorlar. Ve çocuk işçiliğiyle ilgili, iş cinayetleriyle ilgili sermayenin çıkarları dışında yargının herhangi bir tutum almadığı bir gerçeklikle karşı karşıyayız, buraya dahi bir müdahale etmediği bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Yine, ÇEDES uygulamalarıyla mevcut Anayasa'daki laiklik ilkesi delik deşik edilmiş vaziyette ancak yargının buraya dair herhangi bir müdahalesinin, herhangi bir tutumunun, herhangi bir pozisyon alışının olmadığını görüyoruz. Hâl böyleyken, üzerine Adalet Bakanlığı sekizinci yargı paketini sunarken “Bireylerin hak ve özgürlüklerini daha daha genişletmek, daha daha güçlendirmek” gibi komik ifadelerde bulunuyor ne yazık ki, böylelikle alayıp pullamaya çalışıyor. Yani gerçekten hakkın, hukukun, adaletin, özgürlüğün kırıntısının bile kalmadığı bu memleket gerçekliği içerisinde böyle ifadeler kullanınca da trajikomik bir gerçekliğe tekabül ediyor bu durum. Trajikomik diyorum çünkü ülkemiz topyekûn bir açık cezaevine dönüşmüş durumda bugün geldiğimiz aşamada. Yine trajikomik diyorum çünkü bugün biz âdeta kalıcı bir OHAL rejimi gerçekliği içerisinde yaşıyoruz. Yasama organı devre dışı bırakılmış durumda, yargı organı yine devre dışı bırakılmış durumda ve yürütmenin başında bugün geldiğimiz aşamada oligarşik bir yapı var ve her şey oradan yönetilir vaziyette. Ülkede yerin üstünde ve yerin altında her şeyin hiçbir engelle karşılaşmadan yağmalanması için muazzam bir yargısal iş birliğinin, suç ortaklığının olduğu bir gerçeklikten bahsediyoruz değerli hazırun. Ve bu suçlara karşı hak diyen, hukuk diyen, adalet diyen başta Kürtler, yurtseverler, devrimciler, sosyalistler ve emekten, demokrasiden yana yurttaşlarımız ne yazık ki cezaevleriyle terbiye edilmeye çalışılıyor ve halk güçlerine yönelik bu düşmanca tutumun temel yasal dayanağı ise Terörle Mücadele Kanunu'nun ta kendisi. Hâlihazırda bu kanun, iktidarın halklara karşı kullandığı en büyük silah konumunda ne yazık ki ve bu kanuna dayanarak bugün on binlerce Kürt siyasetçi cezaevinde, binlerce sosyalist cezaevinde, gazeteciler cezaevinde ve şimdi, siz bu kanunu “yargıda reform” adı altında çok daha etkili bir silaha dönüştürmek istiyorsunuz, halk düşmanlığında bir silaha dönüştürmek istiyorsunuz ve bu kanun teklifiyle birlikte aslında 15 Temmuz darbe girişiminde uyguladığınız rejimi kalıcı hâle getirmek istiyorsunuz. Yargı eliyle, peş peşe yaptığınız darbelerle beraber aslında görüyoruz ki faşist rejimin taşlarını ilmek ilmek örmek niyetindesiniz, sonra da işinize geldiği gibi buna “reform” diyorsunuz, buna “yargının güçlendirilmesi” diyorsunuz, buna “Türkiye Yüzyılı'nın güçlü adımları” diyorsunuz. Oysa, bu paketin içerisinde görüyoruz ki bir kez daha halk yok, halk lehine herhangi bir şey yok. O yüzden, sizin “Türkiye Yüzyılı” dediğiniz şey bu pakette de bir kez daha karşımıza çıktığı üzere faşizmin karanlığından başka bir şey değildir. Bizler bu karanlığa karşı, bu yargı paketine, bu torba yasaya karşı da halkımızın çıkarları için mücadele etmeye devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Koca, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Mustafa Gürban

Gaziantep

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi açıklamak üzere Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'a söz veriyorum.

Sayın Gürban, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 12'nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 1992 yılında gerçekleştirilen Hocalı soykırımını lanetliyor, aziz şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Ayrıyeten, dört yıl önce Rus savaş uçaklarının şehit ettiği 34 kahraman Türk askerimizi rahmetle yâd ediyorum.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin güvenliği, ekonomisi, eğitimi, kısaca, geleceği tehlike altındadır. Özellikle bazı illerimizde çok ciddi sığınmacı sorunuyla karşı karşıyayız. Bu durum Gaziantep başta olmak üzere Kilis, Şanlıurfa, Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş gibi şehirlerimizde demografik, kültürel, sosyal ve ekonomik değişimlere yol açmıştır. Geçtiğimiz yıllar içinde görülmüştür ki entegrasyon mümkün olmamıştır, hiçbir şekilde kültürler uyumamıştır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün resmî rakamlarına göre Gaziantep'teki sığınmacı sayısı 425 bini aşmış durumdadır. Bu rakam Gaziantep nüfusunun yüzde 20'sine tekabül etmektedir, bu çok ciddi bir orandır. Ayrıca, bizler biliyoruz ki açıklanan resmî rakamlar gerçeği yansıtmamaktadır. Gayriresmî rakamlara göre Gaziantep'te yaklaşık 1 milyona yakın sığınmacı yaşamaktadır, bu da nüfusun yaklaşık olarak yarısına tekabül etmektedir. Resmî rakamlara göre yüzde 20 oranı bile çok yüksekken gayriresmî rakamlara göre yüzde 50 olması çok vahim bir durumdur. Vatandaşlarımızın hizmet alma kalitesi düşmektedir. En temel ihtiyaçlara erişimde ciddi zorluklar yaşanmaktadır. Sağlık, eğitim, barınma gibi en temel ihtiyaçlarda vatandaşlarımız âdeta ikinci sınıf insan muamelesi görmektedir. Vatandaşlarımızda oluşan "sığınmacılar bizden daha öncelikli" algısı toplumu giderek kutuplaştırmaktadır. Buradan Hükûmeti açıkça uyarıyorum: Durum sanıldığından çok daha vahim bir hâl almaktadır. Önümüzdeki günlerde sığınmacılardan kitlesel tepkiler görmemiz muhtemeldir. Şehirlerin içindeki radikal grupların eylemlerine zemin hazırlanmaktadır. Şehirlerimizin bazı bölgelerinde gettolaşmalar yaygınlaşmaktadır. Suç oranları artmakta, uyuşturucu illeti gittikçe yaygınlaşmaktadır; nice ocaklar sönmekte, birçok gencimiz hayatının baharında uyuşturucu batağına saplanmaktadır. Her gün binlerce gencimiz zehirleniyor, her gün binlerce ana ağlıyor, her gün binlerce babanın yüreği dağlanıyor. Aslında kaybolan, yitirilen gençlik bizim geleceğimiz.

Sayın milletvekilleri, bunlara ilaveten, esas tehlike doğum oranlarıdır. Hacettepe Üniversitesi'nin çalışmaları ışığında, Türkiye'deki Suriyeli sığınmacıların doğum oranının 5,3 olduğunu, buna karşın Türk vatandaşlarımızın doğum oranının ise yalnızca 1,7 olduğunu görmekteyiz. Bu veriler sığınmacıların yoğun olduğu bölgelerde büyük demografik riskleri de beraberinde getirmektedir. Kilis'te nüfus sığınmacılarla hemen hemen eşitlenmeye gelmiştir. Bir şehir düşünün, bir tane mermi atılmadan nasıl istila edilir; Kilis, buna en açık örnektir. Bu duruma müdahale edilmezse önümüzdeki -yaklaşık- beş altı yıl içerisinde vatandaşlarımız azınlık olacaktır. Bu duruma vicdanınız nasıl el veriyor? Gaziantep'te resmî olmayan rakamlara göre yaklaşık 1 milyon sığınmacı var. Soruyorum size: Allah aşkına, bir şehir bu kadar sığınmacıyı nasıl kaldırır?

Sığınmacıların maliyetinden de bahsedeyim. Fabrikada çalışan Ahmet amcanın emeği ucuzladı, Fatma bacı sigortalı çalıştığı için işsiz kaldı, Ali kardeşim, Ayşe kardeşim gelecek umutlarını yitirdi. Peki, siz ne yaptınız? On İkinci Kalkınma Planı'na eklediğiniz maddelerle gençlerimiz için yaratamadığınız istihdamı sığınmacılara yarattınız, bununla da yetinmeyip çalışma izni başvurularında aranan diploma denkliklerine ilişkin süreçleri iyileştirdiniz. Bunun anlamı çok açık ama bunları üniversitede okuyan pırl pırl gençlerimiz bilecek. Bilecek kendisinin diplomasındansa hangi diplomaların geçerli olduğunu, bilecek bizim gençlerimiz neden işsiz kaldığını, bilecek bizim gençlerimiz geleceğini kimlerin çaldığını, bilecek saçını süpürge eden analar emeklerinin nasıl hiç edildiğini, bilecek babalar gece gündüz gerekirse iki işte çalışıp okuttuğu evlatlarının diplomalarının kimlere denk olduğunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Gürban, lütfen tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Bunların hepsi bilinecek ve siz çocuğu okusun diye evlere temizliğe giden anaların, çocuğu okusun diye geceleri çöp toplayan babaların, torunu okusun diye kırk yıl çalışıp aldığı evi satan dedelerin, velhasıl, bunca çileyle alınmış diplomaların eşitini Suriye'de nasıl alındığı belli olmayan, hatta okuduğu bile belli olmayan kişilerin diplomalarına denklediniz.

"Kendi öz yurdunda ben miyim garip?

Beni bir köşeye atan utansın

Eğilmiyor diye, kurdu hor görüp,

İti el üstünde tutan utansın!"

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürban, teşekkür ediyorum.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Başkanım, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyette olduğu için birlikte okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Faruk Hülakü

Bingöl

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Ali Bozan

Mersin

Onur Düşünmez

Hakkâri

Mustafa Kaya

İstanbul

Mustafa Bilici

İzmir

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben bugün daha çok meslektaşlarımızın yargı camiasındaki sorunlarını buraya taşımaya çalışıyorum. Ola ki iktidar partisindeki arkadaşlarımız bir yargı paketi daha hazırlar, orada gerçekten çözüm bekleyen sorunları da not alırlar ve bir sonraki yargı paketinde bunları çözüm olarak Meclise getirirler diye paylaşıyoruz bunları arkadaşlar.

Evet, az önce, avukatlarımızın yargı camiasındaki sorunlarını burada konuştuk. Şimdi de genç avukat arkadaşlarımızın,

genç meslektaşlarımızın sorunlarını konuşmak istiyorum. Genç meslektaşlarımızın ekonomik koşullardan kaynaklı önemli sorunları var. Genç meslektaşlarımız mesleğe başlarken ekonomik krizden kaynaklı olarak maalesef mesleğe başlamakta zorlanıyorlar; ofis tutmakta, ofisi yürütmekte ciddi anlamda zorluk yaşıyorlar ve dolayısıyla da CMK avukatlığı gibi, adli yardım avukatlığı gibi yolları tercih etmek durumunda kalıyorlar. CMK avukatlığı yapan arkadaşlarımızın önemli sorunları var. Geçen haftalarda ücret tarifesini yayınladı, bu ücret tarifesinde, değerli milletvekilleri, bir güncelleştirme beklentisi var. Neden? Şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Verilen emek ile ödenen ücret arasında ciddi bir hakkaniyetsizlik, bir ölçsüzlük var. Örneğin, avukatlık asgari ücret tarifesine göre sanık müdafiliği için 29 bin lira bir ücret öngörülmüş ancak CMK avukatlığında sanık müdafiliği için öngörülen ücret sadece 7 bin lira. Bakın, aynı iş yapılıyor ama CMK avukatlığı için, sanık müdafiliği için sadece 7 bin lira bir ücret öngörülmüş. Dolayısıyla burada bir ölçsüzlük var ve bu ücret tarifesinin güncelleştirilmesi yönünde genç meslektaşlarımızın haklı bir beklentisi var. Yine, CMK avukatlığının da bir kamu hizmeti olduğu gözetilerek burada alınan KDV ücretlerinin de yüzde 1'e çekilmesi yönünde bir beklenti, bir talep vardır.

Bir de burada şöyle bir sorun var değerli milletvekilleri: Hem bu avukatlık hizmetinin verilmesi sağlanıyor. Bunun yanında bu ödemeler iki yıla kadar gecikmeli olarak ödeniyor yani genç bir meslektaşımız bugün yaptığı işin karşılığını, bugün o kadar çok ihtiyacı olduğu bir ücreti iki yıl sonra, paramız değer kaybettikten sonra alıyor. Gecikme farkı uygulanıyor mu? O da yok. Bu anlamda da bu ücretlerin gecikmeksizin ödenmesi önem arz etmektedir. Eğer gecikiyorsa da bu ödemelere gecikme farklarının da yansıtılması önem arz etmektedir. Yine, adli yardım konusunda da aynı sorun var. Adli yardım ücret tarifesinde de bir güncelleştirme beklentisi vardır ve birikmiş ödemelerin de bir an önce avukatlarımıza yapılması önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, yine bir başka sorun -birçok hukukçu arkadaşımıza bu sorun geliyordu- staj sorunu. Mesleğe yeni başlayacak olan arkadaşlarımızın hepsi staj yeri bulamayabiliyor arkadaşlar, bu önemli bir sorun. Bu anlamda, sistematik bir değişiklik yapılması gerektiğini düşünüyoruz yani bu konuda yeni bir adım atılması, doğrudan, sistematik bir yenilik getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz; bunu da özellikle paylaşmak istiyorum.

Yine genç meslektaşlarımızın bir beklentisi... Hâkim ve savcı stajyerlerine staj döneminde ödenen ücret gibi avukatlık mesleğinin de bir kamu hizmeti olduğu gözetilerek avukat stajyerlerine de hayatlarını kolaylaştırma anlamında bir ödeme yapılması beklentisi vardır değerli milletvekilleri.

Son olarak, kamu avukatlarımızla ilgili bir sorunu da paylaşmak istiyorum. Tabii, kamu avukatlarımızın çalışma koşulları ve özlük hakları anlamında önemli sorunları var. Sayın Cumhurbaşkanımız 2019 yılında açıkladığı Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde bu soruna değinmişti, mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi noktasında bir adım atılması gerektiğini Sayın Cumhurbaşkanımız da söylemişti. Kamu avukatlarımızın maaşlarının yetersiz olduğu ve özlük haklarında da ciddi sorunlar olduğu önemli bir tespittir. Bu anlamda, biz isterdik ki bu yargı paketinde kamu avukatlarımızla ilgili de bir madde olsun değerli milletvekilleri. Bu sorunu da tekrar gündeme getiriyoruz, kamu avukatlarımızın da mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğinin altını bir kere daha çiziyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'ye aittir.

Sayın Hülakü, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli halklarımız, Türkiye'de yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı sürekli tartışılan bir konuydu ancak AKP iktidarıyla bu tartışmalara konu olan sorun somutlaşmış ve sürekli olarak toplumsal mağduriyetler yaratan bir hâl almıştır. AKP'nin yargıya müdahaleleri her seferinde yeni bir mağduriyete neden oluyor. Yargıyı, her düzenlemede, toplumu daha fazla baskı altına alan bir kuruma dönüştürdüler.

Bugün, yine iktidarı koruyan, halkı baskı altına alıp mağdur etmekten başka hiçbir amacı olmayan bir yargı paketiyle, daha doğrusu AKP iktidarını korumaktan başka bir içeriği olmayan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bu değişiklikte birlikte Anayasa'ya karşı gelinmekte, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ayaklar altına alınmaktadır. Yani AKP iktidarı yeni bir yargı düzenlemesiyle yeni hukuki sorunlar ve mağduriyetler oluşturmaktan öteye gitmiyor. Mesela 141'inci madde kapsamında kurulacak Tazminat Komisyonu; her zamanki gibi, bir AKP klasiği olarak yargısal güvenceden uzak, bağımsız mahkemeler yerine idari bir birim tarafından verilen, talimata açık kararlar süre kaybından daha büyük mağduriyetler yaratma tehlikesinden başka hiçbir anlam taşımıyor. Yani, toplumun hukuki hakları ihlal edilecek ve bu ihlal yargının eliyle gerçekleşecek. İçi boşaltılmış, yalnızca iktidarı çıkarları doğrultusunda hareket eden bir yargı paketi. Bu değişiklik toplumsal mağduriyeti derinleştirmeye çalışmaktan başka bir şey değildir. Kurulması planlanan Tazminat Komisyonunun yapısına, karar verirken dikkate alınan usule dair yeterli düzenlemelere yer vermiyor. Tazminat talebinde bulunacak kişiler bakımından Komisyonun nasıl bir değerlendirme yapacağı, yapılacak değerlendirme için duruşma açılıp açılmayacağı, tanık ve delil ikamesi yapılıp yapılmayacağı, bilirkişi incelemesi gibi hususlar belirsizdir; dosya üzerinden yapılan incelemelerin ne derece doğru olacağı ise şüphelidir.

Anayasa'nın (19/9) maddesi gereğince koruma tedbirleri dolayısıyla açılacak tazminat davalarında maddi ve manevi tazminat miktarı tazminat hukukunun genel prensiplerine göre belirleneceğinden mahkemelerce görülecek davalar yerine idari bir merci olan Tazminat Komisyonu tarafından verilecek kararlar tazminatın belirlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturacaktır. Bir yargılama faaliyeti olan bu değerlendirmenin bağımsız mahkemelerden alınarak idari bir birime verilmesi Anayasa'nın 9'uncu maddesine aykırıdır. Bu değişiklik aynı zamanda hukuk prensiplerine de aykırıdır ve çelişkili sonuçlara sebebiyet verecektir. Verilecek kararlara karşı başvurulacak yargı organlarının farklı olmasının yaratacağı sorunlar büyük çelişiklere neden olacaktır. İki farklı husus sonucu incelenecek kararlar arasında ikilik çıkma ihtimali oldukça yüksektir, bu durum "hukuki belirlilik" ve "tutarlılık" ilkelerine aykırıdır. Tutarsız, çelişkili ve birbirinden farklı unsurlar sonucu verilecek nihai ve kesin kararların yeni mağduriyetler yaratacağı su götürmez bir gerçektir.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin sürekli kendini tekrarladığı ve toplumun beklentilerinden uzak bu yargı paketi kabul edilmez bir durumdur, halkın beklentilerinden uzak ve halka karşı bir düzenlemedir, hukuka ve Anayasa'ya aykırıdır, demokratikleşmeye dönük hiçbir belirti taşımadığı gibi hukuki çelişiklerle de doludur, yargının içerisinde bulunduğu çelişki yumağını da daha da derinleştirmektedir, yargıda yaşanan otoriterleşmenin devamıdır, toplumun hiçbir kesiminin bu sürece dâhil edilmemesi bunun en somut örneğidir. "Reform" deyip halkta beklenti yaratarak getirdikleri bu yargı paketinin görüldüğü ortam herhangi bir yasanın sağlıklı görüşülüp tartışılması için elverişli bir şey değildir. Böylesi bir ortamda hukuk sistemindeki sorunların çözüleceği, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının tesis edileceği, yurttaşların sorularının cevap bulacağı, yargının iş yükünü hafifletmek yahut yargı sürecini hızlandırmak gibi olumlu etkiler yaratacak yasaların yapılması imkânsızdır. Zaten işine geldiğinde Anayasa'yı referans alan, gelmediğinde ise "Anayasa'yı tanımıyorum." diyen bir anlayıştan toplumun yararına ve hukuk prensiplerine uygun bir düzenleme yapılmasını beklemek mümkün değildir.

Herkese iyi geceler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hülakü, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Madde 13- 5271 sayılı Kanunun 142 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "onbeş gün" ibaresi "iki hafta" şeklinde değiştirilmiştir.

Aykut Kaya
Antalya

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Aykut Kaya'ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün üzerinde tartıştığımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine gelen ne ilk yargı paketi ne de belli ki son yargı paketi olacak. Pekî, biz neden yargı gibi kritik bir alanda bu kadar düzenleme yapmak durumunda kalıyoruz? Aslında bir seferde yapılan samimi ve doğru düzenlemelerin ve daha da önemlisi bir şeyleri düzgün yapmak istediğimize dair sinyal vermenin ekonomik ve sosyal etkilerini 2001 krizinden sonra test etmiştik. Bakın, bugün yabancı paraya en çok ihtiyaç duyduğumuz dönemlerden birindeyiz. Oysa 2001 krizi sonrasında Merkez Bankamız üç yıl içerisinde bugünün parasıyla 100 milyar dolardan fazla rezerv biriktirmeyi başarmıştı. Demek ki dış koşullar elverdiğinde küçük ama doğru adımlar ekonomik sorunları çözmek için yeterli olabiliyor. Türkiye'nin böyle bir potansiyeli olduğunun farkında olmalı ve artık doğru adımları atmalıyız.

Oysa eğitim, sağlık, ulaştırma, adalet gibi temel kamu hizmet alanlarına baktığımda politikaları açısından çok temel bir benzerlik görüyorum. Hepsinde de sayıların, büyüklüklerin yarışı var kaç zamandır. En büyük hastaneyi yaptığımızı söylüyoruz ama sağlık personellerimizi, hekimlerimizi mutlu edemiyoruz. Fırsat bulan sağlık personeli yurt dışına kaçıyor. "Okulların sayısını şöyle artırdık." diye söylemler duyuyoruz ama bir yandan da öğretmenlerimizin yoklukla, yoksullukla mücadelesini izliyoruz. Yamalı bohçaya dönen eğitim sisteminin hem öğrenci hem de öğretmen taraflarında yarattığı mutsuzluk ve nitelik sorununu nasıl çözeriz diye bir efor da görmüyoruz. "En büyük köprüleri yaptık, en büyük havalimanını yaptık." diye âdeta hava atıyoruz ama Antalya gibi 20'nci yüzyılda bağlantı sorunu yaşayan metropollere yatırım yapma konusunda pek bir yavaş kalındığını görüyoruz.

Aynı durum ne yazık ki adalet alanında da var. Koca adliyeler, adalet sarayları yapıldı deniyor ama adalet sisteminin öznelere olan avukatların sorunlarını pek de konuşmuyoruz. Bu nedenle ben bana ayrılan bu süreyi avukatların sorunlarına ayırmak istiyorum. Eğer yargıda reform yapacaksak bu reformun etkin şekilde çalışması için mutlu, umutlu avukatlara ihtiyacımız olduğu konusunda genel bir farkındalık geliştiririz diye ümit ediyorum.

Geçtiğimiz haftalarda Antalya Barosunun düzenlemiş olduğu staj okulu açılış programına katıldım. Açılış konuşmalarında Baro Başkanından ve Staj Kurulu Başkanından duyduğum bazı hususlar, avukatlık mesleğinin gelmiş olduğu nokta açısından üzüntü vericiydi. Belki de en çok sahip çıkmamız gereken stajyer avukatlarımız sosyal güvencelerinden yoksun, ekonomik olarak zor koşullarda ve adliyelerde ikinci sınıf insan muamelesine maruz kalarak mesleklerini öğrenmeye çalışıyorlar. Bugün tıp ve diş hekimliği fakültelerinin son sınıf öğrencilerine asgari ücret düzeyi kadar bir ücret verilirken stajyer avukatlarımız herhangi bir ücret alamamaktadırlar, bu da stajyerler arasında bir ayrımcılığa yol açmaktadır. Ekonomik olarak yıpranmış barolar kısıtlı imkânlarıyla stajyerlere destek olmaya çalışırken bu ekonomik koşullarda yetersiz kalmaktadırlar. Bugün stajyer avukatlarımız neredeyse staj yapacak yer bulamamakta, bulsalar da bir ücret alamamaktadırlar.

Avukatlık mesleğindeki CMK görevinden de bahsetmek istiyorum. Ceza Muhakemesi Kanunu'muz gereğince, suça sürüklenen mağdur çocukların, okuma yazma bilmeyenlerin, engelli vatandaşlarımızın, şüpheli sanık konumundaki bazı vatandaşlarımızın avukatlarla temsili zorunludur. Baro tarafından görevlendirilerek bu önemli kamu görevini ifa eden avukatların ücretleri devlet tarafından ödenmektedir. Avukatlara verilen bu ücretler, Anayasa'da belirlenen angarya yasağı ilkelerine aykırı olup emeklerinin karşılığı değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamlı) – 2024 yılında CMK ücret tarifesine yapılan artış oranları, TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranlarının dahi altında kalmıştır. Vatandaşlarımızın hukuki haklarının korunması amacıyla görev alan avukatların ücretlerinin iyileştirilmesi ve bu angaryaya son verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu ücretlerden alınan KDV kaldırılmalı ya da alınan oran azaltılmalıdır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "ayırarak suretiyle" ibaresinin "ayırarak" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Hasan Öztürkmen

Kocaeli

Niğde

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'e söz veriyorum.

Sayın Öztürkmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, AKP uzun yıllardan bu yana amaçladığı siyasi rejime ulaşmak için her gün yeni bir yasa değişikliği, yeni bir uygulama getirmektedir. Arkadaşlarımızın açıkladığı gibi millî eğitimi neredeyse çeşitli yol ve yöntemlerle bir medrese uygulaması hâline getirirken, medrese düzeni hâline getirirken hukukta da yine bu amaca uygun düzenlemeler yapmaktan geri kalmamaktadır; zaten mahkemeleri büyük oranda kendisine bağlamışken, mahkemelerden yargı, adalet beklenemezken şimdi de benzer uygulamalarda olduğu gibi yargı yetkisini alarak idarenin denetimine, idarenin kontrolüne bırakmaya çalışmaktadır. Bundan önce birtakım değişiklikler yapılmış, yargıda ara buluculuk sistemi getirilmişti avukatlar

mahkemelerden uzaklaşsın diye, avukatlar mahkeme salonlarında vatandaşların haklarını savunamazsın diye. Bir de bundan başka, daha garabet olan uzlaştırmacılık sistemini getirdiler. Bu uzlaştırmacılık sisteminde neredeyse avukat yok; icra memurları var, zabıta memurları var, tapu memurları var. Bunlar nasıl adalet dağıtacaklar? Yargılama gerektiren yani biri suçlu olarak suçlanan, diğeri hakkını arayan şikâyetçi iki taraf arasında bir zabıta memuru, bir icra memuru, bir tapu memuru nasıl adalet sağlayacak? Bu da yetmezmiş gibi, şimdi, bir de kendilerinin getirdiği düzenlemeyle tazminat hakkını vermesi gereken, verecek olan mahkemelerden bu yetkiyi alarak da yine idarenin emrindeki bir kurula bağlamak istemektedirler. Bu, bir taraftan yargı yetkisinin alınması, gasbı olurken diğeri taraftan da şimdiye kadar bu Hükûmetin kontrolü altındaki kurullardan hangisinden vatandaş yararına adil bir karar çıkmış ki bundan adil bir karar çıkacak olsun. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, iki gün önce hem Sayın Genel Başkanımızın açıkladığı hem de Grup Başkan Vekilimizin ziyaret ettiği gibi işte RTÜK'ün adaleti, işte TRT'nin adaleti, işte TÜİK'in adaleti, işte daha geçtiğimiz günlere kadar görev yapan OHAL Komisyonunun adaleti. Hangi idare kontrolündeki bu komisyonların adaletine güvenecek bu Türk halkı? Bu nedenle, bu düzenleme Anayasa'nın ruhuna tamamen aykırı bir düzenlemedir. Bu, yargı yetkisinin devri niteliğini taşımaktadır. Bu nedenle de bu düzenlemeye baştan sonuna kadar Cumhuriyet Halk Partisi olarak karşı çıkıyoruz.

Arkadaşlarımızın belirttiği gibi, zaten yargı sistemi içinden çıkılmaz bir hâle gelmiştir. Avukatların sorunu başlarını aşmıştır, neredeyse avukatlar adliyelere sokulmak istenmemektedir. Şimdiye kadar yargı sisteminde kendine yer bulmaya çalışan avukatlar, artık, adalet saraylarında hâkimlerin, savcılarının olduğu koridorlara bile giremez hâle gelmişlerdir; eğer ki mahkemedeki kâtipler lütfederse hâkimle ve savcıyla telefonla görüşür de avukatın görüşmesine izin alabilirse. Avukat, kâtip aracılığıyla ancak gidip hâkimle ya da savcıyla görüşebilecek hâle gelmiştir. Bu kadar avukatlık onurunu zedeleyen bu uygulamaya AKP iktidarı yol açmıştır. Daha da giderek bu şekilde avukatları yargı sisteminin dışına çıkarmak istemektedir.

Bu nedenle de, bu düzenlemeye sonuna kadar karşıyız. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 14'üncü madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, şimdi önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul
Şerafettin Kılıç
Antalya

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Mustafa Bilici
İzmir

Mustafa Kaya
İstanbul
Doğan Demir
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e söz veriyorum.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda ülkemizde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelele birçok vatandaş ve aileleri haksız yere mağdur edilmiştir; bu durum açık bir şekilde temel hak ve özgürlüklerin ihlalidir. Kanun hükmünde kararnamelele acil durumlarda hızlı bir şekilde karar alınmasını sağlamak amacıyla kullanılan araçlardır fakat Türkiye'de son yıllarda çıkarılan kanun hükmünde kararnamelele demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan, adaleti zedeleyen ve hukukun üstünlüğünü ihlal eden kararlar içermektedir. Bu kararnamelele binlerce kişi işlerinden ihraç edilmiş, kamu görevlerinden uzaklaştırılmış, eğitim ve sağlık haklarından mahrum bırakılmıştır. Hatta KHK'ler öyle bir hâl almış ki 2 Temmuz Sivas katliamının faili bir kişi gece yarısı yayınlanan bir KHK'yle serbest bırakılmıştır. Kanun hükmünde kararnamelele mağdur edilen vatandaşlar ve aileleri arasında öğretmenler, akademisyenler, gazeteciler, sağlık çalışanları, kamu görevlileri, hâkimler, savcılar ve birçok farklı meslek grubundan insanlar bulunmaktadır. Bu kişilerin bazıları sadece mesleklerini icra ederken temel hak ve özgürlükleri doğrultusunda eleştiri hakkını kullanmış veya demokratik haklarını savunmuş olmaları nedeniyle haksız yere cezalandırılmıştır.

Kanun hükmünde kararnamelele mağdur edilenlerin aileleri de süreç içinde olumsuz etkilenmişlerdir. Değerli arkadaşlar, işinden, gelirinden ve haklarından mahrum kalan bir bireyin başta çocukları olmak üzere tüm ailesi de bu durumdan etkilenir. Bugün ülkemizde yüzlerce aile ekonomik zorluklarla baş etmek, psikolojik travmalarla mücadele etmek, gelecek endişesiyle yaşamak gibi birçok sorunla karşı karşıya kalmış ve adaletin sağlanması için mücadele etmektedir. Türkiye'de kanun hükmünde kararnamelele mağdur edilen vatandaşların ve ailelerinin yaşadığı sorunların çözümü için bir an evvel adım atılmalıdır. Ancak bunun için de öncelikle hukukun üstünlüğünün yeniden tesis edilmesi ve adaletin sağlanması için gerekli reformların yapılması gerekmektedir. Kanun hükmünde kararnamelele suçsuz yere mağdur edilenlerin, yargı sürecinin sonunda beraat edenlerin yeniden işlerine dönmeleri, haklarının iade edilmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi için adil bir süreç işletilmek zorundadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, size 2 tane olay anlatacağım. Birincisi: Bir tarihte bir savcı imzasız bir dilekçeyle görevinden uzaklaştırılıp bir ay sonra ilk çıktığı mahkemede beraat ediyor. Bu savcı arkadaşımız bir gün bana geldi, mağduriyetini anlattı. Aradan kaç yıl geçmiş biliyor musunuz? İlk mahkemeye çıktıktan bir ay sonra beraat eden bu savcımız, tam yedi yıl boyunca göreve iadesini beklerken geçen çıkan yasayla beraber göreve iade edildi. Bana attığı mesajı özellikle burada okumak istiyorum: "Sayın ağabeyim, selamlar, saygılar. Kızlarım, eşim ağlayıp duruyorlar. 'Yine mi o günleri bir daha yaşatacaklar, bir türlü bitmeyecek mi? Danıştay karar vermedi mi daha ne istiyorlar?' diye." Bakın, arkadaşlar, bu hepimizin kayan yarası, mutlaka bizim adaleti tesis etmemiz lazım bu konuda. "Sayın ağabeyim, bu nedir, ben hiç anlam veremiyorum. Danıştay zaten 10 kişiden 1 kişiyi kabul etmiş ve bu da bir anda olmamış, altı yedi yıl içinde peyderpey olmuş. Şimdi, bunu gündem yapmakla amaç nedir?" Burada söylenmesi gereken şu: Gerçekten varsa bir FETÖ bağlantısı, bir terör bağlantısı eyvallah ama beraat etmiş bir adamın yedi yıl boyunca görevine iade edilmediği hâlde, edildikten sonra da tekrar aynı sonuçlarla karşı karşıya kalması çok doğru değil.

İkincisi: Ülkemizde yargı sisteminin ne kadar vahim olduğunu anlamak istiyorsanız Okmeydanı Cemevi bahçesinde polis kurşunuyla vurularak öldürülen Uğur Kurt canımızın davasına bakabilirsiniz. Uğur Kurt cemevinde başından vurularak katledildi, savcı yirmi altı saat sonra olay yerine geldi, yüz altı gün sonra olay yerinde keşif yapıldı, zanlı polis tutuklanmadı, bir yıl sekiz ay hapis cezası verildi, bu ceza da 12 bin TL'ye, paraya çevrildi. Anayasa Mahkemesi yeniden yargılanmasına karar verdi, dava 1 Martta yani yarın yeniden görülecek.

Uğur Kurt'un öldürülmesi ve yaşanan adaletsizlikler Türkiye'de hukukun üstünlüğü ilkesinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir; maalesef, ülkemizdeki adalet karnesi bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Hukukun üstünlüğü, herkesin

yasalar önünde eşit olduğu ve herkesin adil bir yargılama hakkına sahip olduğu temel bir prensiptir ancak Uğur Kurt davasında yaşananlar bu prensibin ihlal edildiğini ve adaletin sağlanmadığını açık bir şekilde göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir, lütfen tamamlayın.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Uğur Kurt davası, Türkiye’de yargı sisteminin bağımsız ve tarafsız olmadığı konusunu da gözler önüne sermiştir. Adaletin sağlanması ve hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi için bu tür vakalarda etkili bir soruşturma yapılması ve faillerin adalete teslim edilmesi, bu ülkede yaşayan her yurttaşın devleti bir güvence olarak görmesini sağlar. Aksi hâlde toplumda adalet duygusu zedelenir ve güven kaybı olur. Bu ülkede adalet için, hak için devlete sığınan halkın devlete, yargıya güveninin karşılığı bu mudur?

Buradan, tüm canlarımızı, 1 Mart Cuma günü yani bu sabah saat 10.30’da İstanbul Çağlayan Adliyesi 11. Ağır Ceza Mahkemesi önünde Uğur Kurt davasına sahip çıkmaya ve bir olmaya davet ediyor, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Demir, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2023) esas no.lu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 14’üncü maddesinde yer alan “gözaltına alınmasına” ibaresinin “gözaltına alınmasına ve” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Aliye Coşar

Kocaeli

Niğde

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Aliye Coşar’a söz veriyorum.

Sayın Coşar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE COŞAR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yirmi iki yıldır AKP’nin alışkanlık hâline getirdiği Parlamentoyu etkisizleştirme yöntemlerinden biri olan torba yasayla, sekizinci yargı paketini görüşüyoruz. AKP’nin dâhiyane isim bulma yöntemiyle, gelen torba kanunlara “yargı paketi” demek işin ciddiyetine gölge düşürmektedir. Hukuk tekniğine de aykırı bir şekilde birçok kanunu ilgilendiren, ayrı ayrı düzenlenmesi ve değerlendirilmesi gereken hususlar hepsi bir araya getirilip gerçekten ihtiyaç olup olmadığı kamuoyunda tartışılmadan, sivil toplum ve meslek örgütlerini dinlemeden “ben yaptım oldu” mantığıyla tek kişinin iradesine dönüşen torba yasalar çıkartılıyor. Bu uygulama demokratik değildir ve vazgeçilmelidir. Bu kanun teklifinde Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarıyla ilgili bir düzenleme de yoktur; bir de adına “yargı reformu” diyorsunuz, artık bu milleti kandırmaktan vazgeçin. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, bu “reform” adı altında yargı paketlerini açıkladıkça ülkede hukuksuzluk artmaktadır, yargıya güven her yıl giderek düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, hukuka güvenin en düşük olduğu ülkeler arasında yer almaktadır. 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ne göre Türkiye 142 ülke arasında 117’nci sırada yer almaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2023 yılı raporuna göre en yüksek başvuru sayısına sahip ülke Türkiye’dir. Türkiye’yle ilgili 78 kararın en az 72’sinde hak ihlali tespiti vardır. Türkiye en çok adil yargılanma hakkı, güvenlik ve özgürlük hakkı ihlallerinden mahkûm edilmiştir. Daha bugün, altı yıldır adalet bekleyen Çorlu tren kazası davasında yine karar çıkmadı. Böyle adalet mi olur? Anayasa Mahkemesinin Hatay Milletvekili Can Atalay hakkında verdiği kararı Yargıtay 3. Ceza Dairesi tanımamakta, daha da ileriye giderek bu kararı verenlerin yargılanmasını talep etmektedir. Anayasa Mahkemesi, kararlarını siyasallaştıran yargı tarafından yok sayıldı; siz yargı paketleriyle göz boyamaya devam edin.

Teklifin 13’üncü maddesinde, Adalet Bakanlığına bağlı olarak Tazminat Komisyonuna bağımsız yargının yetkileri devredilmektedir. Yargının yetkisi bir komisyona devrediliyorsa bu da Anayasa’ya aykırıdır. Yargı bağımsızlığının olmadığına, tek adamın kararıyla yargı kararlarının nasıl değiştiğine birçok kez şahit olduk. Bundan önce baroları bölen, yargıyı daha da siyasallaştıran önceki yargı paketlerinde olduğu gibi bu yargı paketinde ne yok, biliyor musunuz? Adalet yok.

İstanbul Sözleşmesi’nden bir gecede tek adamın imzasıyla Anayasa’ya aykırı bir şekilde çıkıldı. Bu hukuksuz karardan sonra kadın cinayetlerindeki artışın önüne geçilemedi. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun açıkladığı verilere göre 2023 yılında 315 kadın cinayeti yaşandı, 248 kadının ise ölümü şüphelidir. 2024 Ocak ayında 31 kadın öldürüldü, 21 kadın da şüpheli ölüme kurban gitti. Bu yargı paketinde kadın cinayetleri için de adalet yok.

Halkın gündemi geçim derdi, AKP’nin gündemi yerel seçim. Emekliye bin lira bayram ikramiyesi zammını reva gören AKP iktidarına soruyorum: Adalet bunun neresinde? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Emeklinin bayram ikramiyesi en az asgari ücret kadar olmalıdır. Emeklinin hâlinde anlamayanlar 31 Martta sandıkta hesap verecektir.

AKP’nin Yargı Reformu Stratejisi Belgesi’ndeki hedefler doğrultusunda başlatılan yargı paketleri yaraya merhem olmamaktadır, aksine hukuksuzluk daha da artarak devam etmektedir. Anayasa değişikliği referandumu sonucu geçilen tek adam rejimiyle yargı, yürütmenin etkisi altına alınmıştır. Güçler ayrılığının yok sayıldığı bir ortamda adil yargılamadan, yargı bağımsızlığından söz edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Coşar, lütfen tamamlayın.

ALİYE COŞAR (Devamla) – İlk düğme yanlış iliklenmiştir, bundan sonrasını paketlerle düzeltemeyiz. Hak ve özgürlükler bakımından sınıfta kalmış, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının olmadığı bir ortamda ihtiyaçlara cevap vermeyen “reform” adı altında sekizinci yargı paketini görüşmek, ülkenin gerçeklerinin farkında olmamaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçek şudur ki Türkiye’de adalet yok, AKP var oldukça da olmayacaktır.

Genel Kurulu selamlıyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Coşar, teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Gökhan Günaydın, Sayın Süleyman Bülbül, Sayın İsmail Atakan Ünver, Sayın Cevdet Akay, Sayın Hasan Öztürkmen, Sayın İnan Akgün Alp, Sayın Sevdâ Erdan Kılıç, Sayın Aliye Timisi Ersever, Sayın Mehmet Tahtasız, Sayın Ömer Fethi Gürer, Sayın Aliye Coşar, Sayın Evrim Karakoz, Sayın Sibel Suiçmez, Sayın Okan Konuralp, Sayın Sezgin Tanrıku, Sayın Yüksel Mansur Kılınc, Sayın Deniz Demir,

Sayın Gülcan Kış, Sayın Mühür Kanko, Sayın Dilan Kunt Ayan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ersin Beyaz
İstanbul

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'a söz veriyorum.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ülkemizin kanayan bir yarası hâline gelen işsizlik ve iş gücü verileri üzerinden bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bildiğiniz gibi, ülkemizde işsizlik konusunda geline durum iktidarın yanlış ekonomi politikalarının etkisiyle son derece vahim boyutlara ulaşmıştır. Geniş tanımlı işsizlik rakamlarına baktığımızda gördüğümüz tablo şudur: 2018 yılında geniş tanımlamaya göre işsiz oranı 17,6 iken bugün, Şubat 2024 itibarıyla geniş tanımlı işsizlik yani atıl iş gücü oranı ise yüzde 24,7 seviyesine yükselmiştir. Aynı tanımlamaya göre, 2018 yılında işsiz sayısı 5 milyon 981 bin kişi iken bugün bu rakam 8 milyon 695 bin kişiye ulaşmıştır.

(Uğultular)

ERSİN BEYAZ (Devamla) – Sayın Başkanım...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, çok gürültü var.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var. Yorulmadığınız belli, bu uğultu devam ederse sabaha kadar devam ederiz, haberinizi olsun. Sakin sakin dinleyelim, işimizi hızla bitirelim.

Ben sürenize ilave edeceğim Sayın Beyaz, buyurun.

ERSİN BEYAZ (Devamla) – Genç işsizliği ise ayrı bir sorun alanı olarak karşımızda durmaktadır. Ülkemizde neredeyse her 4 gençten 1'i ne eğitim görmekte ne de çalışmaktadır. Bu oran genç kadınlarda her 3 kişiden 1'i olarak daha da vahim bir tablo oluşturmaktadır. Göstergeler böyle olunca her konuda olduğu gibi istihdam konusunda da Türkiye, OECD ülkeleri arasında maalesef sonucu sıradadır. Bu veriler sadece işsiz sayısını gösteren rakamlardır. Bunun yanında işleri çok daha vahim bir seviyeye çıkaran olgu ise yüksek enflasyon neticesinde düşen alım gücüyle birlikte devasa bir çalışan yoksullar sınıfının ortaya çıkmış olmasıdır. Yoksulluk sınırının 45-50 bin lira seviyesine yükseldiği günümüzde çalışanların büyük bir çoğunluğu yoksulluk seviyesinin altında ücretlere mahkûm bırakılmıştır. Artık insanlarımızın büyük çoğunluğu çalışsa bile yoksul bir hayat sürdürmektedir. Özellikle çalışma hayatına yeni başlayan kardeşlerimiz geçmişte kolaylıkla erişebildikleri ihtiyaç malzemelerine bile bugün erişemez hâle gelmiştir.

Çalışan yoksulluğunun bu denli yaygınlaşması, ülkemizin kaderinde söz sahibi olan iktidar açısından sadece bir başarısızlık değildir, aynı zamanda utanç verici bir durumdur. Türkiye'de işsizliğin yüksek olmasının ve çalışma ücretlerinin bu denli düşük kalmasının bir tek sebebi vardır, o da iktidarın son derece kötü ve kalitesiz bir büyüme politikasında ısrar etmesidir. İktidar sürekli olarak büyüme rakamlarından övgüyle bahsetse de bu büyüme politikası yoksullaştıran bir büyüme anlayışıdır, ülkemizin hem insan kaynağını hem de doğal ve iktisadi kaynaklarını son derece verimsiz kullanan bir anlayıştır. 85 milyon nüfusa ve 45 civarında bir yaş ortalamasına sahip olmasına karşın Almanya 45 milyon vatandaşına iş yaratabilmiştir. Yine, 85 milyon nüfusa ve 34 yaş ortalamasına sahip Türkiye'nin sadece 31 milyon insanına iş sağlayabilmesinin sebebi kalitesiz ve dışlayıcı büyüme politikalarında ısrar edilmesidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin çözümü olmayan hiçbir sorunu yoktur. İşsizlik ve düşük ücretlere mahkûm edilerek oluşturulan çalışma hayatı da çözümsüz bir mesele veya kader değildir. Her şeyden önce cari açığımızı azaltacak ve katma değerli üretimi önceleyecek kaliteli bir büyüme politikası konusunda irade gösterilmesine ihtiyaç vardır; Türkiye böyle bir büyüme politikası olmadan ekonomik ve sosyal sorunlarını çözemez. Kaliteli ve kapsayıcı bir büyüme politikası hayata geçirilmeden ne refah yaratabilmek ne de bu refahı insan onuruna yakışır bir şekilde paylaşılabiliriz mümkündür.

Biz, İYİ Parti olarak, AK PARTİ'nin yaptığı gibi milletimize yoksulluğu paylaştırmayı değil, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in liderliğinde, vatandaşımıza refahı ve zenginliği bölüştürmeyi vad ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde geçen "şeklinde" ibarelerinin "biçiminde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Celal Fırat
İstanbul
Nevroz Uysal Aslan
Şırnak

Ali Bozan
Mersin
Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa

Gülcan Kaçmaz Sayyigit
Van
Onur Düşünmez
Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Celal Fırat'a söz veriyorum.

Sayın Fırat, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizi izleyenlere -ki bu saatte kimse kalmamıştır- yine de bir iyi akşamlar diyelim.

Konuşmama Şahı Merdan Ali'nin bir kelamıyla, sözüyle başlamak istiyorum: "Haksızlığın önünde boyun eğerseniz, hakkınızla beraber şerefınızı, namusunuzu da kaybedersiniz." der. Bu düstur yüzyıllar boyunca haksızlık karşısında eğilmeyen halklara yol gösterici olmuştur. Erdemin, direncin, onurun, insanı değerlerin, hakikatin yüceliğine mihman olmuştur. Bu coğrafyada aslan ile ceylanı dost kılmamızı öğütleyen Hünkâr Hacı Bektaş Veli ve onun gibi uluların yolunu bu coğrafyanın barış pusulası hâline getirmeyi kendimize murat eylemişiz. Anadolu'da, Mezopotamya'da, Balkanlarda, Orta Doğu'da binlerce yıldır baskıya, zulme, katliamlara uğramamıza rağmen 72 millete aynı nazarla bakan, dünyanın hümanist bir rengi olarak, binlerce yıldır bu coğrafyalarda "Barış ve sevgi bizim dinimiz." diyerek yaşamımızı sürdürmeye çalışmaktayız. Biz Alevilerin bir atasözü var: Yükümüzü bir katır taşır, kültürümüzü kırk katır taşıyamaz. İşte bu inancın ana ögesi barıştır. Değerli milletvekilleri, bu kültür hümanizmdir, kadın-erkek eşitliğidir, doğaya hürmettir, din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı yapmamaktır. Bilimi mürşit edinme, barışı inanç eylemedir. Biz diyoruz ki bu topraklarda analar evlatlarına ağıt yakmasın. Bu yayladan karşı yaylaya ağıtlar değil barış türküleri, barış kelimeleri söylensin. Bu coğrafyamız için "barış" demek Anadolu, Mezopotamya mozağını, dillerini, inançlarını kucaklayan bir ulu sözcüktür. Barış, ötekisi olmayan ulu bir bahçeyi anlatır. Hiçbir çiçeğin diğerini üstün görmediği, ayrı rengi, ayrı kokusu olan kültürler, çokluklar bahçesidir; tıpkı coğrafyamız gibi. Çok kültürlü olan barış bahçemizin birçok bölgede, savaşların sürdüğü dünyada, kadınlara yönelik şiddetin, baskının bitmediği coğrafyalara sunulan zeytin dalı olması da muradımızdır. Diken, battığı yerden çıkarılır. Bu coğrafyayı barış bahçesi yapmak da bizim muradımız olmalıdır. Kendi coğrafyamızda barış bahçemiz tarumar ise başka coğrafyalarda barış elçisi olma çabamız da nafiledir. Bizim yolumuzda ne öldürmeyi ne ölmeyi kutsamak yoktur. Ne diyor Pir Edebalı? "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." Bugün özellikle iktidar yanlılarının dilinden düşürmediği, yüzyıllardan süzülüp gelen bu deyiş de aslında "önce insan" demektir. Yani insanı yaşamadıkdan sonra devlet olmuş olmamış, ne fark eder?

Bakınız, hapishanelerde hak ihlalleri inanılmaz boyuta varmıştır. İnsan Hakları Derneğinin Ocak 2024'te yayımlanan raporunda cezaevleriyle ilgili 3.244 ihlal başvurusunun sadece 229'una cevap verilmiştir. Üç aylık rapor döneminde toplam 6 ölüm vakası tespit edilmiş durumdadır. Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği, cezaevlerinden gelen şikâyetlerle ilgili 2022 yılından bu yana insan hakları kurumlarına yapılan başvuruların arttığına da vurgu yapmaktadır. CİSST'in, sadece Marmara Bölgesi'nde bulunan 22 hapishanede yaşanan hak ihlalleri raporunun özeti: Örgütlü bir kötülüğün, düşmanlığın hüküm sürdüğü hapishanelerde mahpuslar âdeta yalnızlığa, ölüme terk edilme istenmektedir. Kolaylıkla çözülebilecek sorunlar dahi çözümsüzlüğe sürüklenmektedir, basit sorunlar dahi yaşamsal sonuçlar doğurmaktadır, mahpuslar için hayatı çekilmez hâle getirmektedir. Nitekim, bu rapor dönemi boyunca da yaşam hakkına yönelik saldırılar, sağlık, tedaviye erişim sorunları, işkence, kötü muamele, onur kırıcı muamele, adalete erişim, iletişim yasakları, ağır tecrit uygulaması, infazda ayrımcılık, infaz yakma ve şartlı tahliye hakkına yönelik olumsuz uygulamalar ve ortaya çıkan hak ihlallerine karşı mahpusların başvurularında da dikkat çektikleri itirazları ve mücadeleleri devam etmiştir.

Sağlık sisteminin genel sorunlarına ek olarak, engellemeler ve yetersizliklerin yaşandığı öngörülmüştür. Hapishanelerde sağlığa erişim ve tedavi olanakları neredeyse durma noktasına gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Fırat, lütfen tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) – Ne yazık ki mahpuslar tedavisi mümkün hastalıklar nedeniyle yaşamlarını yitirmektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hapishanelerdeki ağır hak ihlalleri, tecrit, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dair ağır infaz koşullarının bütün mahpuslara yaygınlaştırıldığı görülmektedir. Bu nedenle bir defa daha hatırlatıyoruz: Ağır hasta mahpuslar başta olmak üzere, risk grubundaki tüm mahpusların sağlık, yaşam haklarını korumak için gerekli önlemler acilen alınmalı, serbest bırakılacak tedaviyle yaşam haklarının korunmasında acil adımlar atılmalıdır.

Şahı Merdan Ali'ye sorarlar: "Bir devletin dini ne olmalıdır?" Der ki: "Bir devletin dini adalet olmalıdır." "Barış, başı dumanlı dağda kalmışsa kar altında, karın erimesini beklemek nafîle, kimi dağda hiç kalkmaz ki kar." der Sevgili Necati Şahin. Biz de diyoruz ki: Bu yargı paketinin içinde adaletin kokusunu hissetmek mümkün değildir.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fırat, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Bilici

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Ali Karaoba

Aydın

Karaman

Uşak

Mühip Kanko

Ömer Fethi Gürer

Mahmut Tanal

Kocaeli

Niğde

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'ye aittir.

Sayın Bilici, buyurun.

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Hükmün açıklanması ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması" başlıklı 231'inci maddesi Anayasa Mahkemesinin 1/6/2023 tarihli kararıyla iptal edilmiştir. İptale konu olan kurum, ceza yargılaması sonucunda verilecek mahkûmiyet hükmünün açıklanmasının belirli şartlara bağlı olarak ertelenmesi olarak tanımlamak da mümkündür.

İptal başvurusunun gerekçesinde, HAGB kararının mağdurlar açısından yeterli giderim sağlamadığı, failerin cezadan muaf tutulmasına yol açtığı ve devletin, kişilerin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme şeklindeki yükümlülüğünü yerine getiremediği belirtilmiştir. AYM tarafından yapılan değerlendirmede, HAGB'nin caydırıcı bir etkisinin mevcut olmadığı ve suçun işlenmesinin önüne geçemediği sonucuna varılmıştır. AYM, iptale konu olan kurumun, özellikle bazı olaylarda uygulanması neticesinde mağdur bakımından etkili bir giderimin sağlanmadığını belirtmiştir. Toplum vicdanındaki soru ise beraat kararı verilmesi gereken dosyalarda aslında masum olan insanların cezalandırılıp cezalandırılmadığıdır. Bir başka ifadeyle, hükmün

açıklanmasının geri bırakılması kurumu hâkimlere hüküm kurma hususunda kolaylık mı sağlamaktadır? Bu soruların gündeme gelmesi toplumun hukuka olan inancını derinden sarsmaktadır. Nitekim, suçsuz olduğunu ortaya koyan sanığı sadece HAGB kurumunun varlığı sebebiyle cezalandırmak toplumun vicdanını yaralamaktadır. Tüm bu sebeplerden dolayı, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumu Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildikten sonra 2 Kasım 2023 tarihli soru önergemizi Meclis Başkanlığına vererek Sayın Bakan Yılmaz Tunç'a şu soruları sormuştuk: Adalet Bakanlığı, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumunun yürürlüğe girdiği günden itibaren kaç dosyanın bu kurumla sonuçlandığıyla ve özellikle hangi suç tiplerinde bu kurumun yoğun olarak uygulandığıyla ilgili bir çalışma yapmış mıdır? Sorumuza cevap alamadık. Bir başka sorumuz da: HAGB kurumunun yoğun olarak uygulandığı suç tipleriyle ilgili bir istatistik mevcut ise, ilgili suç tiplerinde HAGB kurumu var olmadan önce kurulan beraat hükmü ile HAGB kurumu var olduktan sonra kurulan beraat hükmü sayısında göze çarpan bir siyasal değişiklik tespit edilmiş midir? Yine cevap alamadık. En nihayetinde şunu sorduk: Adalet Bakanlığı ve ilgili kuruluşlar tarafından HAGB kurumunun uygulanması itibarıyla toplumun hukuka olan inancı verilerindeki değişikliği ele alan bir çalışma yapılmış mıdır? Maalesef, yine cevap alamadık.

Değerli arkadaşlar, bugün üzerinde tartıştığımız değişiklikler vasıtasıyla iptal edilen HAGB kurumu yeniden düzenlenerek Meclise getirilmiştir. Yeniden düzenlemenin hukukumuzda pozitif bir etki yaratacağını söylemeyi doğrusu çok isterdik fakat açıkçası pek de öyle görünmüyor. Özellikle HAGB kurumunun vatandaşın kabulüne bağlı olması şartının kaldırılması hukuken kabul edilebilir nitelikte değildir. Bakınız, vatandaşın bir suç işlediği iddia ediliyor, vatandaş diyor ki: "İşlemedim kardeşim, yargılanmak ve aklanmak istiyorum." Burada hâkim diyebilir ki: "Yargılama yapmıyorum, senin hakkında hüküm kurmayacağım; istiyorsan git, istinafa baş vur." Böyle bir şey elbette ki kabul edilemez. Adam yargılanmak istiyor, istinafin hiç işi yokmuş gibi şimdi HAGB kararına karşı da istinaf yolu açılıyor. Yargı üzerinde ciddi bir yük zaten var. Sebep olduğunuz siyasi yükten bahsetmiyorum, iş yükünden bahsediyorum. Getirilen bu düzenlemenin yeni sorunlara yol açacağı apaçık bir gerçektir. Öyle görüldüğü ki müsadereye ilişkin madde de AYM tarafından iptal edilecek çünkü hukuki değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Bilici, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) - Hüküm açıklamıyorsunuz ama hükme bağlı sonuçlardan müsadereyi açıklıyorsunuz. Her zaman yapıldığı gibi asıl sorunlar görmezden geliniyor, maddelerin aslı ve ruhu değil, detayları değiştiriliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bilici.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'e aittir.

Sayın Ünver, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

15'inci maddeyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231'inci maddesindeki hükmün açıklanmasının geri bırakılması müessesesi yeniden düzenlenmektedir. Aslında, sanık açısından önemli bir pişmanlık fırsatı yaratan hükmün açıklanmasının geri bırakılması müessesesi uygulayıcıların elinde mağdurlar açısından suçun cezasızlığına yol açan bir hâle dönüşmüştür. Müessese mağdurlar için, aynı zamanda sanıklar açısından ceza niteliği taşımamakta ve ceza tehdidi niteliğiyle varlığını sürdürmektedir. Mağdurlar açısından etkili ve yeterli bir giderim de sağlamamaktadır. Özellikle Anayasa'nın 17'nci maddesinin söz konusu olduğu suçlarda yani işkence, eziyet ve kötü muamele kabul edilen suçlar bakımından failin kamu görevlisi olması hâlinde fail cezasız kalmaktadır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının özellikle bu suçlar bakımından ve kamu görevlileri hakkında uygulanmayacağına dair istisna hükmü taşımaması sakınca yaratmaktadır. Anayasa Mahkemesi de bu konudaki kararında, iptal hükmünde şöyle tespitte bulunmuştur: "Bu anlamda işkence veya kötü muamele gerçekleştirdiği tespit edilen kamu görevlisi fiilî olarak cezasız bırakılmamalıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumunun kamu görevlisinin görevi sebebiyle işlediği ve Anayasa'nın 17'nci maddesi anlamında işkence, eziyet ve kötü muamele kabul edilen suçlar bakımından uygulanmayacağına dair yasal düzenlemenin bulunmaması ve ceza mahkemelerinin uygulamalarının da bu sorunu çözememesi Anayasa'nın 17'nci maddesinin devlete yüklemiş olduğu faille fiilleriyle orantılı cezalar verilmesi ve mağdurlar açısından uygun giderimin sağlanması şeklindeki usul yükümlülüğü ile bağdaşmamaktadır." demiştir. "Bu nedenle hükmün açıklanmasının geri bırakılması müessesesinin kamu otoritelerinin -anılan suçlar dâhil olmak üzere- keyfî uygulamalarını önlemekte yetersiz kaldığı ve başta ifade özgürlüğü ve toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler üzerinde caydırıcı etki doğurduğu anlaşılmış ve Anayasa'nın 13, 17, 35 ve 36'nci maddelerine aykırı bulunmuştur. Anayasa Mahkemesi iptali, hükmün açıklanmasının geri bırakılması mekanizmasının sanığı baskı altında bırakmasına, yargılamanın henüz başında hükmün açıklanmasının geri bırakılması uygulanmasına rızasının sorulması yoluyla kamu otoritelerinin keyfî davranmasını engellememesine ve etkili bir itiraz denetim mekanizması öngörülmemesine dayandırılmıştır. Yapılan düzenleme ise iptal kararının gereklerini ölçülülük ilkesi, mülkiyet hakkı ve adil yargılama hakkı bakımından karşılamamaktadır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması uygulamasının kabulüne ilişkin beyanın yargılamanın başında alınmasının adil yargılama hakkı yönünden yarattığı sakıncanın kabul beyanının tümünden kaldırılmasını gerektirmediği açıktır. HAGB henüz sonuç doğurmasa da suç oluşturan fiilin varlığını tespit ettiğinden rıza beyanının kaldırılması gerekmemektedir, rıza beyanı varlığının aranması uygun olacaktır. HAGB'ye karşı itirazın kaldırılarak istinaf yolunun açılması yanıltıcı olmamalıdır. Aslında, yine, Anayasa Mahkemesinin "Yok." dediği etkili bir denetim yolu öngörülmemektedir. CMK'nın istinafa başvurulamayacak kararları düzenleyen 272/(3)'üncü maddesiyle temyiz edilemeyecek kararlar birlikte değerlendirildiğinde öngörülen istinaf yolu yine etkili bir denetim getirmemektedir.

Yine, düzenlemede denetim süresi içinde hükmün açıklanması hâlinde kararın itiraza tabi olması öngörülmüştür. Hükmün değiştirilerek açıklandığı hâllerde de yeni hüküm istinafa tabi olmalıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının denetim süresi içerisinde yani beş yıl boyunca sonuç doğurmayaacağı hükmüne rağmen hükmün müsadereye ilişkin kısmının sonuç doğurması mülkiyet hakkının dokunulmazlığı açısından isabetli olmamıştır, müsadereyle ilgili özel bir düzenleme yapılmalıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Ünver, lütfen tamamlayın.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Bunun yapılmaması HAGB'nin denetim süresi sonunda hukuk âleminde hiç doğmamış gibi olacağı varsayımına aykırı olmaktadır.

Maddeyle ilgili bu tespitleri yaptıktan sonra kanunun yapım süreciyle ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum. Komisyonda muhalefet olarak birçok önerge verdik. Bu önergelerin yine birçoğu herkesin kabul edebileceği önemli düzenlemelere atıfta bulunuyordu. Mesela, KVKK hükümleriyle ilgili yapılan düzenlemede avukatların mesleki faaliyetleri kapsamında kişisel verilere ulaşması, Tazminat Komisyonunda takip edilen işlerle ilgili avukatlara vekâlet ücreti takdir edilmesi ve emeklilere bayram ikramiyesinin artırılması noktasındaki önerilerimiz Komisyonda kabul görmedi. Şimdi, bunlara kim hangi gerekçeyle itiraz etti, kabul etmedi, gerçekten merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Komisyon Başkanı bu konuda bir açıklama yaparsa memnun oluruz. (CHP

sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünver, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aynı mahiyetteki önermeleri birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin (5)'inci fıkrasında geçen "müsadereye ilişkin hükümler hariç" ibaresi ile (12)'nci fıkrasında yer alan "272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere" ibarelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Bozan

Gülcan Kaçmaz Sayyığıt

Nevroz Uysal Aslan

Mersin

Van

Şırnak

Dilan Kunt Ayan

Onur Düşünmez

Şanlıurfa

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önermeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Ali Bozan'a söz veriyorum.

Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, buradan AKP sıralarına bakıyorum yani saat gecenin ikisi olmuş "Bir an önce bitse de gitsek." bakışları var.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Öyle bir şey yok.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Biz buradayız.

ALİ BOZAN (Devamla) – Ama bir atasözü var, diyor ki: "Akılsız başın derdini ayaklar çekermiş." Sizin yaşadığınız tam da bu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Öyle bir şey yok, o size ait, sizi tanımıyor o, o tanım size aittir. Ayıp!

ALİ BOZAN (Devamla) – Az önceki konuşmamda ifade etmişim, demişim ki AKP iktidarı her ne kadar "Uсталık dönemindeyiz." dese de siz bu hukuk tanımaz, Anayasa tanımaz tavrınıza devam ettiğiniz sürece AKP döneminin adı "modern Cahiliye Dönemi" olacak.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sen kendi adına konuş, kendi adına!

ALİ BOZAN (Devamla) – Bunu her zaman dile getireceğim, her zaman bu kürsüden haykıracağım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Senden daha da cahili yok!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Senden iyi cahil mi var ya! Cehaletin zirvesindesin sen!

ALİ BOZAN (Devamla) – Sakin olun, tane tane dinleyin.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 27'nci Dönem AKP milletvekillerinin performansına hele bir bakayım dedim, ne var ne yok: 8 milletvekili yemin dışında hiç konuşma yapmamış, 14 milletvekili yemin dışında sadece 1 konuşma yapmış.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Sayımız çok, sayımız!

ALİ BOZAN (Devamla) – Şimdi bu bağırarak çağıranlara bakıyorum, sanıyorum, AKP, milletvekili listelerini yaparken bir kısmını sadece buraya bağırarak çağırmak için, sadece... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen kendi işine bak, kendi işine bak!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sen niye buradasın?

ALİ BOZAN (Devamla) – Evet, işte, bunlar, bunlar; sadece bağırarak çağıranlar, sadece bağırarak çağıranlar kadrosu, başka bir şey değil! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yazıklar olsun!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Herkes kendi işine baksın. Sen kendi işine bak, kendi işine bak!

ALİ BOZAN (Devamla) – Tam da hiç halk adına konuşmayacak, hiç söz kurmayacak, kuracak sözü yok; sadece bağırarak çağıracak kadrosu hemen kendisini belli etti.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Cahil cahil konuşma!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Kanunla ne alakası var!

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Sen orada otuz sene...

ALİ BOZAN (Devamla) – Ben tarif ettim, ben tarif ettim; siz kendinizi belli ettiniz, siz kendinizi belli ettiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hiç öyle bir şey yok, hiç öyle bir şey yok!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Daha konuşacak iki kelime lafın yok, lafın!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sen önce kendine bak, sen önce kendine bak bakayım!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Bırak bunları, kanun maddesine gel sen!

ALİ BOZAN (Devamla) – Şimdi, üç dakikam var...

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – 20 adamsınız, akşama kadar talim yapıyorsunuz burada.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Nöbetleşe gelip gidiyorlar buraya nöbetçi asker gibi.

ALİ BOZAN (Devamla) – Hükümün açıklanmasının geri bırakılması müessesesi; Anayasa Mahkemesi buna dair maddeyi iptal etti. Buna dair, getirilen kanun teklifinde verilecek olan hükme yönelik istinaf yolunun açılmasını olumlu buluyoruz ancak müsadere kurumuyla ilgili olarak mülkiyet hakkını ihlal eder nitelikte hükümden kaynaklı bu maddeye biz "Evet." demeyeceğiz. Bunun yanı sıra, aynı zamanda, uygulamada hükümün açıklanmasının geri bırakılması müessesesinin özellikle kötü muamele, görevi kötüye kullanma ve zor kullanmada yetkinin aşılması meselelerinde kamu görevlilerini korur nitelikte bir uygulama olması nedeniyle biz bu yasal değişikliğe "Evet." demeyeceğiz.

Az önce söylemişim, modern Cahiliye Dönemi demişim. Modern Cahiliye Dönemi'nin sekizinci yargı paketini en çok kim bekliyordu biliyor musunuz? Cezaevleri ve cezaevlerinde yakını bulunan yurttaşlar bekliyordu; dört gözle bekliyorlardı, dört gözle izliyorlardı. Bu anlamda, AKP iktidarı şunu da yaptı: Sekizinci yargı paketi tartışmaları başladığında kamuoyunda bir infaz düzenlemesi yapılacağına, bir infaz düzenlemesi getirileceğine dair bir beklenti de yarattınız. Bu beklentiyi bilerek yarattığınızı, gerçekten bu beklentinin olduğunu çok çok iyi biliyorsunuz. Elinizi vicdanınıza koyun, seçim bölgelerinizden sizleri arayan, soran birçok seçmenin var, AKP'ye oy veren birçok seçmen var, "Infaz düzenlemesi bekliyoruz." diyen birçok seçmenin var ama eminim onlara verecek cevabınız yok. Bu konuda bu söyledigime itiraz edeceğinizi sanmıyorum çünkü bu gerçekten bir hakikat ama pakete baktığımızda, bu anlamda, toplumda şu anda en fazla ihtiyaç olan cezaevlerindeki uygulamalar boyutuyla, bir bütün anlamında hiçbir düzenleme yok, herhangi bir düzenlemenin esamesi yok. Sizler yarın değil öbür gün seçim bölgelerinize gideceksiniz; yakınları cezaevinde olan, yakınları cezaevinde eziyet gören, cezaevinde idare ve gözlem kurulu kararlarıyla tahliyeleri ertelenen kişiler var. Bu yakınlarına ne diyeceksiniz, ne cevap vereceksiniz? "Hele yerel seçim bitsin, yerel seçim

bittikten sonra infaz düzenlemesini gündemimize alacağız.” mı diyeceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Dokuz var, dokuz(!) Dokuzuncu yargı paketi var(!)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Dokuzuncu yargı paketi...

BAŞKAN – Sayın Bozan, lütfen tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamlı) – Cezaevlerinde eziyet aracı hâline getirilen idare ve gözlem kurullarıyla ilgili olarak idare ve gözlem kurulu mağduru olan, tahliyeleri üç ay, altı ay, bir yıl keyfi olarak ertelenen kişilerin yakınlarına ne cevap vereceksiniz? Bence, şimdiden mağdur ettiğiniz kişilerin yakınlarına vereceğiniz cevabı düşünün çünkü seçim bölgelerinize gittiğinizde size en fazla sorulacak soru bence bu olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bozan, teşekkür ediyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Yürüyen cahil!

ALİ BOZAN (Mersin) – İade ediyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Yürüyen cahil!

ALİ BOZAN (Mersin) – İade ediyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Hadi, hadi, hadi!

ALİ BOZAN (Mersin) – İşte, sen az önce söylediğim, söyleyecek sözü olmayıp gelip burada şakşakçılık yapan, hoplayıp zıplayan kişinin, sen tam da onun!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Yürüyen cahilsin!

ALİ BOZAN (Mersin) – Söyleyecek sözün yok! Cahiliye Dönemi'nin kişilerisiniz, vekillerisiniz!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Senden iyi cahil mi var ya! Şu hâle bak hele, cahil!

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şenol Sunat
Manisa

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a söz veriyorum.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 109 sıra sayılı, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda değişiklik öngören, “sekizinci yargı paketi” olarak adlandırılan kanun teklifinin 15'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygılarımla selamlarım.

Evet, bu teklif reform mu getirecek? Tartışıyor sayın vekiller; ya, haklar ve özgürlükler dengesine nefes alıracak böyle bir düzenleme bu pakette yok. Daha önce 7 kez yargı reform paketi hazırlandı ve toplumda da adaletin daha iyi işlemesi için o kadar çok umut dağıtıldı ki ancak her seferinde reform değil, pansuman düzeltmeler veya bozuk giden, daha önce hiç düşünülmeden yapılmış birçok kanun maddesinde değişiklik olarak ortaya atıldı ama yargı hizmetlerine erişimde maalesef iyileşme sağlanamadı. Yani yargı sistemimiz daha da kötüye gidiyor. “Reform” adı altında yapılan değişiklikler konuyla ilgili kanunları, emin olun, yamalı bohçaya dönüştürmüştür. Hukuk devleti olmaktan giderek uzaklaşan ülkemizde yama tutmamaktadır sayın milletvekilleri çünkü zihniyet bozuktur. Ülkemizde kişilere göre mahkeme kararları çıkarılabilmektedir, kanuna aykırı gözaltı ve tutukluluklar devam etmektedir, makul sürede davalar bitmiyor, Anayasa Mahkemesinin kararlarına maalesef uyulmuyor. O hâlde, yapılan yargı reformlarının hiçbirinin adalette erişimde bir çözüm sağlayamadığını kabul etmemiz gerekiyor ve sekizinci yargı paketi de bir çözüm getirmeyecek sayın vekiller. Başka bir deyişle, her reform sonrası adaleti daha kötüye götürmeyi başaran iktidarsınız maalesef. Peki, neden? Yargı bağımsızlığı sağlanmadığı müddetçe yapılacak tüm düzenlemeler sadece kâğıt üzerinde kalmaya mahkumdur sayın milletvekilleri. Soruyorum: Esas sorun nedir burada? Yargıdaki asıl sorun mevzuat mıdır size göre yoksa yargıdaki asıl sorun uygulayıcı ve uygulama sorunu mudur? Bu durumun sorumlusu Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısını siyasallaştıranlardır diyoruz. Liyakatsiz, itaate göre atanan, hukuk kurallarını çiğneyen ve siyasi görüşüne göre karar veren yargı mensupları değil midir sayın vekiller? Şu anda HSK, üyelerinin tamamen siyasi iktidar tarafından belirlendiği yapıdadır ve siyasallaşmıştır. Yargının siyasallaşmasını önlemedikçe yargının sorunlarını gideremeyiz. Hani, coğrafi teminatı olmayan hâkim ve savcılar düşündüğümüzde, sürgün tehdidinde olan bu insanlar, maalesef, kararlarının altında kalmaktadır, ezilmektedir, tehdit altında kalmaktadır. Ya, mafya liderlerinin siyasi parti başkanlarıyla, İçişleri Bakanıyla verdikleri samimi pozlar göz önündeyken yargı mensupları -iktidara da yakınsa- kanunları uygulayamaz veya uygulamaz. Özetle, ana sorun mevzuat değil zihniyet meselesidir. “Yargı benim olsun, beğendiğim kararlar verilsin.” zihniyeti geçerli olduğu sürece yargıda reform yapamazsınız.

“Adalet” önemli bir kavram sayın milletvekilleri. Adalet, toplumda güven ortamı oluşturur, insanların huzur içinde yaşamalarını sağlar. Adil yönetilen toplumlarda haksızlık olmaz, yoksulluk olmaz, aynı zamanda yolsuzluk hiç olmaz; fırsat eşitliği olur, refah olur, huzur ve barış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Sunat, lütfen tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamlı) – Adil bir yönetim ancak, devletin tüm organlarının, en başta Cumhurbaşkanlığı makamının adil yönetim ilkelere bağlı kalmasıyla mümkün olur. Balık baştan kokuyor ülkemizde. Zatimuhterem ve şürekâsı mı desem, maiyeti mi desem; bunlar ne istiyorsa... Bunların derdi hukuk devleti olmak değil, bunlar gemisini yürütmekle meşgul bu ülkede.

Değerli milletvekilleri, o yüzden, bir toplumda devleti yönetenler, yasa yapıcılar, yargı mensupları adaletten uzaklaşırsa, yolsuzluklara, suçlulara yol verirse herkes kendi adaletini kendi kurallarıyla gerçekleştirmeye çalışır ki işte, o zaman kaos var demektir. İnşallah, ülkemiz bu duruma düşmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ŞENOL SUNAT (Devamlı) – Ama bilerek kaosa doğru da sürüklendiğimizi görmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sunat, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte okutup işleme alacağım.
Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul
Şerafettin Kılıç
Antalya

İsa Mesih Şahin
İstanbul

Mustafa Kaya
İstanbul
Mustafa Bilici
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül
Aydın
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Mühip Kanko
Kocaeli
Ali Karaoba
Uşak

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Sevda Erdan Kılıç
İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. 16'ncı maddede grubumuz adına söz almış buluyorum.

Tabii, birçok konuşmalar yapıldı, değerlendirmeleri burada dinledik, farklı bir bakış açısıyla şu anda huzurlarınızdayım. Dönüşümlü mağduriyetler döneminin yeni bir ilavesini bu yasa teklifiyle beraber gerçekleştirmiş oluyoruz. Yani yakın siyasi tarihimize aslında birçok mağduriyetlerle dolu. Bu mağduriyetleri gücü eline geçirenlerin zaman içerisinde bir diğer toplumsal kesime uyguladığı çok örnekleri yaşadık, bugün de iktidar olmanın verdiği konforlu alanla birlikte iktidar partisi yetkililerinin getirdikleri yargı paketinde, bütün uyarılara rağmen dikkate almadan, bu yargı paketi üzerinden yeni bir mağduriyet oluşturma durumuyla karşı karşıya olduğumuzun bilinmesini isteriz.

Değerli arkadaşlar, rövanşizm aslında, maalesef, yakın siyasi tarihimizde bize çok acı tecrübeler yaşattı. Rövanşizmin panzehri ise demokrasidir. Demokrasi, olduğu yerde, herkesin kendisini güvende hissettiği, herkesin fikrinden, düşüncesinden, dünyaya bakışından dolayı bir diğerine karşı tehdit oluşturmadığı ve güven içerisinde, adalet içerisinde yaşayabildiği bir anlam içerir. Rövanşizm işte bu noktada hepimizi yakın siyasi tarihte acı tecrübelerle karşı karşıya bıraktı ve demokratik bir anlayışla hareket etme zorunluluğumuz olmasına rağmen geçmiş tecrübelerden maalesef dersler çıkarmadığımızı görüyoruz. Yarın muhtemelen yine bu sekizinci yargı paketiyle alakalı açıktan veya gizli olarak "Yanlış yapmışız, keşke yapmasaydık." gibi itirafları duyma olasılığımız yüksek. Tabii, ondan sonra onu dokuzuncu yargı paketiyle mi, onuncu yargı paketiyle mi düzeltmeye çalışacağız o da ayrı bir tartışma konusu. Ayrıca, daha önceki konuşmalarda da ifade etmiştik, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yani bizim millî görüş hareketi olarak Başkanlık sistemine karşı bu zamana kadar, kuvvetler ayrılığı varsa, şeffaflık varsa, denge-denetimle varsa bir itirazımızın olmayacağını ifade etmiştik ama şimdi kuvvetler ayrılığı bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde olmadığı için onun sonuçlarını yaşıyoruz. Şeffaflık yok mesela, hepimiz şu anda bire bir otursak konuşsak, arkadaş, yani TMSF'ye devredilen şirketlerin kayyumlarının idari, mali, cezai sorumluluğu nasıl olmaz? Yani kendilerine emanet edilen bir şirketi, o şirket hakkında aldıkları...

(Uğultular)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibi duymakta zorlanıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var, lütfen hatibi saygıyla dinleyelim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Nasıl bir cezai sorumluluk olmaz? Yani böyle bir yetki o kayyumlara nasıl verilir? Sonuç itibarıyla TMSF'nin kontrolüne geçen şirket son tahlilde bu milletin öyle veya böyle değeri anlamına gelmez mi? Yani bu mantık... Bire bir otursak konuşsak, işte kendinize göre bir açıklama yapmaya çalışacaksınız ama son tahlilde vicdanlı insanlarsınız "Böyle bir şey mümkün değil." diyeceksiniz ama TMSF'de kayyumların idari, cezai, mali hiçbir sorumlulukları yok arkadaşlar. Bu nasıl yargı paketinin içerisine "reform" adı altında konulabilir? Takdiri ben sizlere bırakıyorum.

Ayrıca dönüşümlü mağduriyetlerden bahsettik. Dönüşümlü mağduriyetleri ifade ederken tabii, biz Refah Partisi döneminde -burada beraber 90'lı yılları yaşadığımız arkadaşlarımız var- hangi ruh hâliyle gelişmelere tepki verdiğimiz gayet iyi biliyoruz. Anayasa Mahkemesi partimizi kapattığında nasıl bir düşünce dünyasında nasıl karamsarlıklara büründüğümüzü hep beraber biliyoruz ama son tahlilde o gün Anayasa Mahkemesi kararına uymamız gerektiğine dair kanaatimizi de Erbakan Hocamız net olarak ifade etmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayalım.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Ama bugün, arkadaşlar, yargının siyasallaşması tehdidiyle karşı karşıyayız. Lütfen yani şimdi başımızı iki elimizin arasına alalım şöyle bir düşünelim, 90'lardaki ruh hâlimizle bugün içinde bulunduğumuz ruh hâlimiz arasında -yani dün beraber yol yürüdüğümüz arkadaşlarımıza sesleniyorum- Allah aşkına bir uyum görebiliyor musunuz? O günkü mağduriyetler bugün güç ele geçtiği için bir başkasını mağdur etme hakkını veriyor mu bize arkadaşlar? Lütfen bunları bir kere daha değerlendiriniz, bu yargı paketine "reform" falan demeyiniz ve lütfen -"Siyasette kuru inada yer yoktur." demiş rahmetli Demirel- bir kere daha bu yargı paketiyle ilgili değerlendirmelerinizi yapınız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci söz İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'a aittir.

Sayın Erdan Kılıç, buyurun. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekilleri, tabii, gece yarısı oldu, artık 1 Mart tarihimiz. Sözlerime başlamadan önce 1 Mart tezkeresine onurlu bir direniş gösteren 22'nci Dönem milletvekillerine selamlarımı gönderiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

16'ncı madde üzerine söz aldım. Daha önce kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilirmekte ancak daha önce sorgusu yapılmadığı takdirde mahkûmiyet kararı verilememekteydi. Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeyi kaçak hakkında ceza verilmesine yer olmadığı ya da güvenlik tedbiri uygulaması gibi aleyhe sonuçlar doğurabilecek nitelikte kararı kapsamadığı gerekçesiyle iptal etmişti. Şimdi bu yeniden önümüze geldi ama yine eksik geldi. Bu sefer de güvenlik tedbirleri uygulaması gibi aleyhe sonuç doğuracak kararları kapsamadığı için yine Anayasa'ya aykırı; Anayasa'nın 13'üncü, 36'ncı maddelerine açıkça aykırılık içeriyor. Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini karşılamadan niye bu önümüze geliyor, hakikaten anlayamıyoruz.

Anayasa Mahkemesinin üyelerinin mi, bizim mi, yoksa vatandaşın aklıyla mı alay ediyorsunuz, gerçekten merak ediyorum.

Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç ne demişti bu yargı paketiyle ilgili? "Toplumun cezasızlık algısıyla mücadele edeceğiz, bu algının ortadan kalkması gerekir." demişti. Tabii, bu paketle Bakanın açıklaması arasında hiçbir bağ yok.

Sayın Bakan, bu ülkede cezasızlık algısının oluşmasına neden olan bir cezasızlık olgusu vardır, asıl mücadele edilmesi gereken de bu olgudur. Örneğin İliç'te 9 maden işçisi kardeşimizin üzerine tonlarca siyanür atığı döküldü, Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruşturmada ön bilirkişi raporunda Anagold firması asli kusurlu bulunmadı. İliç'e ben 2021 yılında gitmişim ve uyarıda bulunan bir Milletvekiliyim, kapasite artışına ilişkin ÇED raporunu onaylayan kim? Hepimiz biliyoruz. Örneğin Çorlu tren kazasında, katliamında 25 canımızı yitirdik, davada tek tutuklu yok, gerçek sorumlular hakkında yargılama olmadığı gibi asıl yargılanması gereken dönemin Genel Müdürü Veysi Kurt beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından yeniden görevine atandı. İşte, algı olgu tartışacağımıza bunlara bakmamız gerekiyor. Kanun burada, Anagold firması orada; yasa burada, Murat Kurum İstanbul'da; Çorlu dosyası burada, Veysi Kurt makamında yine. (CHP sıralarından alkışlar) Aslında, ülkenin ayarları bu ucube sistemle bozuldu, sistem değişir değişmez tek adam tek gece sayfalarca kararname yayımladı. O dönemde de Cumhuriyet Halk Partisi bu uygulamaya karşı Anayasa Mahkemesine başvurmuştu. O zaman Cumhurbaşkanı dedi ki: "Personeli ben atarım, maaşını ben belirlerim, hâkim, savcılarını belirlerim, onu yaparım, bunu yaparım." Biz de dedik ki: "Hukuka aykırı, Anayasa'ya aykırı; yapamazsınız." Evet, geçtiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesi bizi haklı buldu, 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde 37 tane iptal kararı verdi.

Birini anlatayım: Cumhurbaşkanlığında çalışan muazzam büyüklükte personel var, personel ordusu var hatta; kimler olduğunu bilmiyoruz, kaç kişidir, bilmiyoruz; hatta bu bilmediğimiz kişiler ülkemizin iç politikasını belirliyor, dış politikasını belirliyor, ekonomi politikasını belirliyor; hatta anayasa yazıyor, bundan kimi kastettiğimi hepiniz biliyorsunuz zaten. Sayısını, liyakatini, tecrübesini bilmediğimiz bu kişilere de muazzam paralar ödeniyor, biz kime ne kadar ücret ödendiğini de tabii ki bilmiyoruz. Cumhurbaşkanı dün itiraf etti, "Emekliye 10 bin lira yeterli değil ama fazlasını veremeyeceğiz." dedi. Emekliye veremediğimiz onlarca katını saraydaki yandaşlarına veriyor ama. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Mesela, halk kuru ekmeğe muhtaç iken siz saraydaki yandaşlarınıza ne maaş ödediğinizi kamuoyuyla paylaşmıyorsunuz, hiçbirimiz bilmiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – "Saraydaki yandaş" devlet memuru, bürokraside görev yapmış bunlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Saraycılar belli ediyor kendini, saraycılar! Saraydan beslenenler belli ediyor kendini! İnsanda biraz utanma olur! Emekliler aç, emekliler aç! Dinleyin!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - Anayasa Mahkemesi işte, tam da bu hafta dedik ki: "Bu bir keyflik, yapamazsınız, durun." Siz de bu paketle Anayasa Mahkemesinden intikam almaya çalışıyorsunuz gecenin bu saatinde. Saat gece üçe çeyrek var neredeyse, gecenin bu saatinde iktidar vekilleri bize, muhalefet vekillerine "Yani, ısrarla ne konuşuyorsun? Bunlar bu saatte ne anlatıyor?" diye bakıyor.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hiçbir şey bilmediğinizi anlatıyorsunuz.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Bizi anlamadığının farkındayız; bizi anlamıyorsunuz, bunun farkındayız.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – İki saattir sadece...

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Anlatacağım, dinleyin, anlatacağım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dinleyin, dinleyin! Bak, halkın meselesini anlatıyor. Yabancı olduğunun farkındayız. Halkın sorunlarını anlatıyor.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Biz muhalefet milletvekilleri olarak, Hazreti İbrahim'in ateşle imtihanındaki gagasında bir damla su taşıyan güvercin gibiyiz. İstiyoruz ki tarafımız belli olsun, oradaki güvercin gibi, biz istiyoruz ki tarafımız belli olsun.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Bak, CHP'nin seçmeni kızar, onları konuşma. Seçmeniniz kızar size, onları konuşma.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - O yüzden, eli yanlış, eli kötülüğe, eli harama, eli şeytanlığa kabul oyu vermek için hiçbir zaman kalkmasın istiyor muhalefet milletvekili. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Erdan Kılıç, lütfen tamamlayın.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

O yüzden, nerede olursa olsun selam olsun haksızlığa karşı haktan, hukuksuzluğa karşı hukuktan yana olanlara! Selam olsun kötülere karşı iyilerden, zalime karşı mazlumlardan yana olanlara diyorum, iyi geceler diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdan Kılıç, teşekkür ediyorum.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Tam bitirirken biraz doğru söylediler, tam bitirirken söylediler.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Anlayan anladı! Anlayan anladı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, adamları kızdırdın ya! Emekliden bahsettin, kızdırdın adamları ya! Bak, ne rahattık ya!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen "ceza verilmesine yer olmadığı" ibaresinin "güvenlik tedbiri uygulanması" biçiminde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Nevroz Uysal Aslan

Ali Bozan

Kocaeli

Şırnak

Mersin

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Onur Düşünmez

Dilan Kunt Ayan

Van

Hakkâri

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önerenin gerekçesini açıklamak üzere Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na söz veriyorum.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insanları çok kolay bir şekilde terörist ilan eden, kayyumlara yağma talan ve âdeta haydutluk yetkisi veren bu yasa teklifi hangi parayla hazırlandı biliyor musunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Biraz daha sakın olsan daha güzel olacak.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – "Demokratikleşeceğiz." dedikleri AB parasıyla hazırlandı biliyor musunuz arkadaşlar? İnsan Hakları Eylem Planı'nın parası AB'den geldi. Ya, bu iktidar Avrupa Birliğini de kandırıyor. AB yetkilileriyle görüşüyorum "Artık bizler 'ilerleme raporu' tanımını kullanmıyoruz 'ülke raporu' diyoruz. Ümidi kestik bu Türkiye iktidarından."

diyorlar.

Şimdi, bakın, Komisyonunda iki gün boyunca gecelere kadar çalıştık. Sevgili Anayasa Hukuku Profesörü Serap Yazıcı Hoca defalarca, bir hoca olarak ders verir gibi anlattı “Bu olmaz.” dedi; olmaz, Anayasa’yı ayaklar altına alıyorsunuz. Adalet Komisyonu Başkanı Sayın Cüneyt Yüksel’di, kendisi de bir hukuk hocası, ben onun bu yasaya inandığını düşünmüyorum, Anayasa’ya uyduğunu düşünmüyorum. Ama gerek o gerekse AK PARTİ içindeki birçok hukukçu inanmadan “Evet.” diyorsunuz. O elleri kaldır, indir; olur mu böyle şey? Vebal ve suç yaptığınız değerli arkadaşlar. Bakın, bunun sonucunda vebal ve suç... Ben ve arkadaşlarım Allah’a şükürler olsun, hepsine de “Hayır.” diyoruz çünkü bu vebali üstlenmek istemiyoruz. Bakın, insanlar, “sekizinci yargı paketi” diye milyonlarca insan bize hep sordu arkadaşlar: “Ya, bir şey var mı?” “Adalet, adalet, adalet!” diye feryat ediyorlardı, arşa yükseliyordu feryatları, KHK’yle ihraç edilen ve büyük mağduriyet yaşayan yüz binlerce insan.

Kürt meselesinde “barış” “insan hakları” dediği için zindanlara tıklılan insanlar; yine hasta mahpuslar, anne-çocuk cezaevine atılan insanlar... Şu anda kaç tane çocuk, bebek cezaevinde biliyor musunuz? 500’den fazla. Gidiyorum, cezaevlerini görüyorum, perişan hâlde. Hasta mahpuslar cezaevlerinde ölüyor, bu yasada böyle bir şey var mı? Yok. Neden? “Reis böyle istiyor, ne yapaım Ömer Bey?” Öyle değil mi? Elinizi vicdanınıza koyun, öyle değil mi arkadaşlar? Ama bakın, ileride bu işin vebali ve suçu sizin üzerinize çıkar. Saddam Hüseyin mahkemede yargılanırken yargıca dedi ki: “Yargıç, hukuk nerede, bu nasıl yargılama?” Yargıç ona dedi ki: “Ey Saddam, senin yasalarınla seni yargılıyorum, bu hukuksuz yasaları sen çıkardın.” mealinde söyledi. Gülerken baktı ona, ironiyle baktı ona, bunu unutmayın. Yarın öbür gün iktidardan da düşebilirsiniz, bakın, o zaman üzülürsünüz, ağlırsınız, haksızlığa uğradığınızda yine Gergerlioğlu yanınızda olur, merak etmeyin.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sen olduğun yerde kal, aman aman!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben her zaman mazlumun yanımdayım. Şu anda zulmetseniz bile ben hakkı söylerim.

Bakın, 27’nci Dönemde olanlar veya başkaları bilir, beni cezaevine attırdınız, AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı. Anayasa Mahkemesi 15’e sıfır dedi ki: “Gergerlioğlu’nun hakları çiğnendi.” Çok önemli bir şey söyledi, dikkat edin. “Anayasa madde 14’te bir belirsizlik var, başka vekil de bundan zarar görmesin, düzelt.” dedi ey Meclis. Sayın Numan Kurtulmuş’a, Mustafa Şentop’a defalarca söyledim, düzeltmediler. Ya, illa muhalefettekiler değil, siz de mağdur olursunuz. Can Atalay işte, Anayasa madde 14’teki belirsizlik düzeltilmediği için cezaevinde şu anda, bu işin özeti bu. Ben çok iyi biliyorum, araştırdım ama işinize gelmiyor.

Bakın, kayyumlarla ilgili bir madde var, gözlerime inanamıyorum, resmen haydutluk, yağma, talan; “İdari, mali, cezai, hukuki tüm sorumsuzlukları veriyorum.” diyor, ardından da “15 Temmuz darbe girişimine karşı çarpişanlara verilen cezasızlık zırhını da sana veriyorum.” diyor. Maşallah ya, maşallah, kayyuma neler, neler veriliyormuş. Kayyum bundan sonra ne biçim yağmalayacak.

Bakın, iyi dinleyin, size Kocaeli’den bir örnek anlatacağım, göz yaşartıcı bir örnektir. Güngör Arslan, gazeteci; Bizim Kocaeli gazetesinin sahibiydi, eski sol gelenekten gelen sıkı, hızlı solculardandır; muhalif olduğu için ne yaptı iktidarınız biliyor musunuz? 15 Temmuz darbe girişiminden sonra “Sen FETÖ’cüsün.” dediler, adamın malına çöktüler, ya bütün variyetine çöktüler. Adamın bir tane engelli çocuğu vardı, küçük bir çocuğu, iş yerine getiriyordu, oyuncaklarıyla oraya geliyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Güngör Bey dedi ki: “Ya, bütün malıma çöktünüz, anladık, büyük bir haksızlıkla beni düşman gibi gördünüz ama engelli çocuğumun oyuncakları var, bırakın, onları gazeteden alayım.” “Hayır” dedi yetkililer, sizin gibi vicdansızlar; zalimce “hayır” dediler.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ajitasyon yapma ya! Yalancısın!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Vicdansız olan sensin, sen! Sen vicdansızsın, vicdansız!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bir engelli çocuğun oyuncaklarının bile alınmasını engellediler.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Yalancısın!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sende vicdan var mı?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz zaten vicdansızsınız. Ben yedi buçuk yıldır yaptığınız bir ton vicdansızlıktan sonra bu yasada sizden vicdan beklemiyorum arkadaşlar.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sende vicdan var mı ya?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Zalimlik peşindesiniz, başka bir şey değil.

Başka bir örnek, idarecilere çok büyük yetkiler veriyorsunuz. Afyon TEM Müdürü Arif Alpaslan intihar etti yedi yıl önce. Neden biliyor musunuz? İdarecilere verdiğiniz büyük yetkilerden. Kadınlara bile elektrik işkencesi yapan bir adamdı. Gözaltındakilerin mallarına, paralarına konu; onları borsada kullandı, açığa alındı, intihar etti sonunda. İşte, getirdiğiniz düzen budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İdarecilere verilen büyük yetkilerin sonucu budur. Elinizi vicdanınıza koyun, düşünün ve “hayır” deyin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Dikkat et hastalanacaksın, dikkat et.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – DEM’liler bile senden bıktı ya.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yenişehirlioğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu’nun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 109 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Meclis kürsüsünden derdini anlatırken kontrolünü kaybedip ondan sonra yapılan hadiselerle alakalı bütün AK PARTİ vekillerine vicdansız diye bağırarak ne usule uygun ne edebe uygun. Ben o sözlerin aynısını konuşmacıya iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Vicdansız olduğunuz değişmez ama. Vicdansızsınız, değişmez; istediğiniz kadar iade edin.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Karabük Milletvekili Cem Şahin ve İstanbul Milletvekili Şengül Karşı ile 124 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yeniden düzenlenmiştir" ibaresinin "değiştirilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın
Trabzon

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a söz veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vatandaşlarımızın emeklilik hayatlarını en iyi biçimde yaşayabilmeleri sosyal devlet ilkesinin bir sorumluluğudur. Yaklaşan Ramazan Bayramı'nda emeklilerimize ödenecek olan bayram ikramiyesinin bir nebze de olsa rahatlatacak seviyede olması en önemli konudur. Başta gıda sektörü olmak üzere neredeyse her ramazan ayında büyük zamlarla karşı karşıya gelmekteyiz, bu fiyat artışlarından en fazla etkilenenler arasında emekli vatandaşlarımız gelmektedir. Bayramda verilecek ikramiyeye umut bağlayan emeklilerimiz maalesef AK PARTİ Hükûmeti tarafından yüzüstü bırakılmıştır. Enflasyon karşısında bugüne kadar erimiş olan bayram ikramiyesinin en az 7 bin TL'ye çıkarılması gerekirken iktidar yalnızca 3 bin TL önermektedir. Tüm bu gerekçelerle emeklilerimize ödenen bayram ikramiyesinin 7 bin TL'ye çıkarılmasına yönelik Komisyon'da vermiş olduğumuz önergemizin AK PARTİ oylarıyla reddedildiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, geçtiğimiz yıl bir düzenleme yapılmış olsa da EYT'lilerin mağduriyetleri giderilememiştir, buna karşın yapılan düzenlemeler yeni mağdurlar meydana getirmiştir. EYT düzenlemesi sonrası 9 Eylül 1990'dan sonra sigorta girişi olan vatandaşlarımız emeklilik için en az on yedi yıl daha beklemek zorunda kalacaklardır. Emeklilerimizin "Sigortaya giriş yılı nedeniyle yaşitlarımızla aramızda dengesizlik oluştu." sitemini görmezden gelemezsiniz. Yasayı bir günle kaçıranlar 60 yaşına kadar beklemek zorunda kalacaklardır. Terazinin bir tarafında 43 yaşında emekli olanlar var, diğer tarafında 60 yaşında emekli olanlar vardır fakat bu terazinin ayağı bozulmuştur. Vatandaşlarımız arasında çok açık ve net bir şekilde ayrımcılık yapılmaktadır. Gerek sosyal medyada gerekse cadde ve sokaklarda haklarını arayan vatandaşlarımız yıllarca hizmet ettikleri devletleri tarafından yalnız bırakılmıştır. Hiç şüphesiz, mağdur edilen milyonlarca insanımız 1 Nisan sabahı Hükûmete en büyük şoku yaşatacaklardır. Kademeli emeklilik artık bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Bu sorunlara binaen kademeli emeklilik bir an önce hayata geçirilmelidir. Uzun süredir kamuoyunu meşgul eden ancak çözüm üretilmeyen bu konu hakkında acilen kapsamlı bir çalışma yapılması elzemdir. Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olan ve kamu vicdanını yaralayan bu haksızlığın giderilmesi için 9 Eylül 1999 yılından sonra işe girenlere yönelik kademeli bir şekilde emeklilik hakkı verilmesi gerekmektedir. Bunun yanında, staj ve çıraklık döneminin kısa süreli çalışma kapsamında değerlendirilmesi nedeniyle birçok vatandaşımız mağdur edilmiştir. Vatandaşlarımıza resmen çifte standart uygulanmaktadır. AK PARTİ Hükûmetinin toplumun her kesiminde uyguladığı bu ayrıştırıcı tutumdan birçok kişi zarar görmektedir. Ülkemizin ekonomik anlamda geldiği kötü noktayı bile görmezden gelmektedirler. Emekli olmaya hak kazanmış insanlarımızı daha fazla sıkıntılarla karşı karşıya gelmektedir. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de belirttiği gibi EYT çözüm planının maliyetini, geçmediğimiz köprüler, kullanmadığımız yollar, gitmediğimiz hastaneler, binmediğimiz uçaklar ve yandaşlara ödenen hazine garantilerinin yıllık yükünden daha az bir şekilde çözüme kavuşturmak mümkündür. İYİ Parti iktidarında emeklilik sistemini tümüyle ele alacağız; adil, sürdürülebilir ve gerçekçi bir sistemi tüm emekçilerimizle buluşturacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN - Sayın Aydın, lütfen tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

İYİ Parti olarak rant ekonomisi yerine emek ve emekçiden yana olmaya devam edeceğimizi belirtiyor, EYT'yle mağdur edilen tüm vatandaşlarımızı ve bütün emeklilerimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.51

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 02.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 1 Mart 2024 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.53